

ספר

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ע

צפנת פענח

חלק ראשון

והוא קדמת דעתים דברי חכמים מציאות ארץ החדשה שקדוין אצטריקא אשר
העתיק דרבני דגנוד הקצין החכם דמפורסם בזהרר דייכיה דהיינו
הדרוויץ מאומאין מכתב ולשון העמים על
לשון רמשהעי ביה אינטי
ירון הקדא בו , וימצא בדגוע לנפש

הנבא לבית יאטום על ידי כרעני כמלכא מבורר יעקבא דילפרין
מאומאין :

ועל ידי דרבני העיר מה' יעקב כהנא צרי דייכיה דייני
הערשין יאהן כפה

ברשיון העיתונות דיקן וילנא

ברדימשון

בשנת דתת ראו עשית

דאס ערשטי בוך דיא זעקסטי דער ציילונג

אין זיין

דעם אייניגן

מאג וויא קאלאמבאס אין
צו דער אינזל גיקומן
אין ער גינאנגן ב דעם ברעג פון דעם ים
א ווייט שטיק וועג אום דאס לאנד צו ב זעהן
דאן עס זענן איהם נאך גינאנגן זייער פיהל
אינדיאנער, וואס אין נקבות, און אן זייער
נעז, אייך אן זייער איינער, האט נאך
גינאנגן גילדינע בלעכן, קאלאמבאס
האט וויא גיפרענט מיט

אליליע ווינקן, און צייכנס וויא זיין נעמן דאס
נאלד, און דיא האבן איהם גינעבן צו פאר
שטיק, אייך דאך צייכנס אן אין זייער לאנד
אין נישט דא קיין נאלד, און האבן איהם
גיוויזן, אז פון זייער לאנד קיין דרום צו, אין
פאר האנדן א לאנד, וואס דרינגן אין דא זייער
פיהל נאלד, קאלאמבאס האט זיך
פארה גינאנגן דיא לייט צו

גלייבן, און זאל מיט דעם זאסיר גיין קיין דרום
צו, און זוכן דאס לאנד וואס דרינגן אין פיהל
נאלד, קאלאמבאס האט מיט זיך גינאנגן
פון דעם אינזל גיקומן

אינדיאנער, פאר פראוועדניקס, און
זיין זאלן איהם דעם ד

ווייזן וויא איהן ער זאל גיין, ער האט זיך ווידר
גיטראכט, אז ער וועט פון דיא אינדיאנער קענען
א גרויס ניצן האבן, דיא שפאמר וועלן זיך
זייער לשון לעהרנן, און דיא אינדיאנער וועלן
שפאנש לעהרנן, דיא אינדיאנער זענן מיט גופין
וויילן מיט וויא גינאנגן, און ער איז מיט דאס
שיפן ווייטער אוועק גינאנגן קיין דרום צו, און
און דעם וועג, האט ער ווידר עטליכ אינזלען
גיטראכט, ער איז אויבר נישט און דיא אלע
אינזלען איהם גינאנגן און דער יבשה, נאך
און דרייט, אין ער ווא ארויס גינאנגן
און

דיא אמעריקאנער, צו דעמאלד האבן
זיין גיהויסן

אינדיאנער, זענן נישטאנן און האבן זיך
אלע מאל מעהר פאר
ווינערט, און אין א מאל האבן זיין דער
הערט שיסן באלד פון ביקסן, און באלד
פון הארימאטס, האבן זיין זיך זייער דער
שראקן, און האבן גיזאנט און דיא

שפאמר, אז וויא זענן נחום קיין שטערבליכע
מענטשן נישט, ווייל וויא האבן צו שאפן איבער
דונערן, און איבער בליצן, און האבן גיזאנט
אז וויא מוזן זיין געטליכ וועזנס, און וויא זענן
א הער גשיקט פון זייער גאט, דיא זון (ד), וואס
גאט האט זיין אראפ גישיקט, און דער
דער, און האט זי א כח גינעבן צו שאפן
איבער דיא דונערן, און איבער דיא
בליצן, און דיא זון האט זיין

אראפ גלאזט, מיט א זעליכ שינע
א טייל פון דיא אינדיאנער האבן
גיהאלטן, דיא זון פאר א גאט, ווייל זי
גיט טאג טעגליך איבער דער גאנצער וועלט
און ווארימט אלדינג אויס, און א טייל
דאבין זיך גימאכט פאר שידענע בילדיר, אין
גישטאלט פון לענטשן, אודר פון אנדער ב
שעפטישן, און האבן דער צו גידהנט, און
אייך אנדער געזין בילדיר, זיין האבן גאר
ניט גיטראכט, אז עס איז פאר האנדן א גאט
וואס רעגירט מיט דער וועלט און מיט אלס
וואס און דער וועלט איז פאר האנדן, און
זיין האבן קיין מאל נישט נאך גידענקט ווער
זיין האט ב שאפן

דיא אינדיאנער, האבן גאר נישט גיחיסט אז עס איז פאר האנדן א גאט וואס ער
האט אלץ ב שאפן, און רעגירט מיט דער גאנצער וועלט, זיין האבן
גיהאלטן דיא זון פאר א גאט, און האבן צו דער זון גידהנט

(ד) דיא זון, דיא אינדיאנער, האבן גאר נישט גיחיסט אז עס איז פאר האנדן א גאט וואס ער
האט אלץ ב שאפן, און רעגירט מיט דער גאנצער וועלט, זיין האבן
גיהאלטן דיא זון פאר א גאט, און האבן צו דער זון גידהנט

YIVO
Vilna
No. 5.

YIVO
Vilna
No. 5.

דאס ערשט בוך דיא זעקסט דער ציילונג

אוף דער יבשה, איינע האט גיהיסן **סאנטע מארע** און דיא אנדערע האט גיהיסן **פערדינאנדע**. אין דיא דריטע האט גיהיסן **איזבעלע**.

דיא אלע נעמין האט שין קאלאמבאס זיין גיגעבין, ער האט זיך אובר אפ דיא אינזלן איך נישט לאנג גיוויסט, ווייל ער האט אפ זיין קיין גאלד נישט גיטראפן, און וויא ער האט נאך גיפרעגט אפ גאלד, האט מען איהם אלץ גיוויזן קיין דרום צו, אפ איינר פון דיא אינזלן האבן דיא שפאניר גיטראפן הינט, זיין האבן אובר נישט גיקענט בליין, מען האט אובר דער נאך דער קלעדרט, אווען מען ברענגט א חין הינט פון איראפע, הערין זיין דארטין אויך אפ צו בליין, זיין האבן דארטין גיטראפן א נייע ב שעפניש זיין הייסט דער

אלינאטיר, דיא חיה ווייזט און אים וויא א קראקאדילע, און דרייבד רופט חיה, וועסט אינדיאנישע קראקאדילע.

קאלאמבאס האט ווייט גיזעגלט קיין דרום צו, האט ער גיטראפן צו א גרויס לאנד, וועלכיס עס איז זייער א גרויסער חיליק גיווען, צווישן דיא אינזלן וואס ער האט ביז א הער גיטראפן, און צווישן דעם לאנד, ער האט ביז אהער נישט גיזעהן קיין שום בארג, דריינ אובר אין דעם לאנד האט ער גיטראפן זייער שינע

בערד דאס לאנד איז איהם אין עטליכ זאכן בעסיר גיפערלין איידער ייעני אינזלן, **קאלאמבאס** איז אין ספק גיווען זיין איז דאס לאנד א פעסט לאנד, אודר

עס איז און א גרויסע אינזל, אין עטליכ טאג ארום האט **קאלאמבאס** גיוואר גיווארין, דא עס איז, און א גרויסע אינזל, דיא אינדיאניר האבן דאס אינזל גירופן **קאבא**, ב דער אינזל איז דא זייער א גרויסער

האפין (דא), דער האפין הייסט דיא **אואנע** דארטין אהין קומין צום הוף אלע שיפין, וואס גיען פון אמעריקא קיין **איראפע** און דיא שיפין הייסן **גאליאטען**, (דב) אייך ב דעם האפין

זאמלין זיך שיפין וואס הייסן **רעאיסטער** שיפין, (דג) דיא שיפין זענלין א טייל קיין **פערקאקראין** אינדיא מעקסיקאנישע לענדיר, און קיין **קארטאגענע** אודר קיין

פארטאבעלע און זיין הייסן דריבער **רעאיסטער** שיפין ווייל דער מלך לאסט פאר שרייבן דיא אלע סחורות, אין א רייסט א ריין, וויא פיהל זיין מענין אריין פיהרין קיין אמעריקא כדי מען זאל נישט קאנץ מעהר אריין פיהרן נאר וויא פיהל דער מלך האט זיין פאזואלעט, **קאלאמבאס** האט זיך גישטעלט מיט זיינע שיפין, ב איין איהרם, פון

(דא) **האפין**, דאס הייסט איין אורט, וואס איז ב דעם ברענ פון דעם ים, גרא איז דער ים זייער טיף און שיפין קענן צום ברענ צו קומין, מען זאל אין זיין קענן לארין דיא סחורות, אודר א רויס נעמין פון זיין דיא סחורות, (דב) **גאליאטען**, און הייסן דיא שיפין וואס דער מלך פון שפאניע שיקט תמיד קיין אמעריקא מען זאל איהם ברענגן זיין הכנסה, גאלד און זילבער און נאך

אנדערע זאכן, **רעאיסטער**, און הייסן דיא שיפין וואס דיא שפאנישע סוחרים צאהלין דעם ער זאל דיא ער לויבן צו פיהרין סחורות פון איראפע קיין אמעריקא

און דער ווייל האבן דא שפאניר גידארפט זייער
שפין, נאך זענען אביסל קאלע גיווארן,
לאזן זיין **היל האלץ** (דו) מען ליגט
דיא שף און א זיט, און מען
קאליפאטערט זי (דו) און זיין האבן
זיך דא דיא שפין זייער
ניט פאר רעכט.

דיא שפאניר מיט דעם אינדיאניר יונג
דער ווייל צו ריק ניקומין
און האבן **קאלאמבאסין** און דער ציילט
מיר זענען גינאנגין צוועלף
מיל ווייט, אין לאנד אריין, און און דעם
גאנצן וועג האבן מיר גיזעלן גיזיטע פעלדיר,
מיט אינדיאניש קארן זיין רופן דאס **מאין**
קארין און מיט גויסע ווארצלן
וועלכעס פון דיא ווארצלן מאבן זיין
ברויט, דאס ברויט האבן מיר גיגעסן, עס
איז אונדז וייער גיפעלן, עס האט א טעם וויא
קעסטין, דער נאך האבן זיין דער ציילט
מיר זענען גיקומין ניט ווייט פון א שטאט, זענען
אונדז עטליכע מענטשן א קענין גיקומין, מיר
האבן זיך דער נאך משער גיווען, אז דאס
האבן גימוזט זיין דיא פאדער נעמסטע לייט פון
דער שטאט, זיין האבן אונדז אין שטאט אריין
גיפיהרט, אין שטאט איז ניט מעהר דרייגן
וויא פיציק הילצירנע היילד, עס איז דאך
דרייגן

וויא א גרויס וואסיר פאלט אין ים אריין, ב דעם
ערשטן אייגן בליק, וויא דיא
מענטשן פון דעם לאנד, האבן דיא שפין
דער זעהן אין קומין, זענען אלע אינדיאניר
אנטלופן ד גיווארן פון זייער ביינליך.
(דד) אין דיא פעלדיר און אין דיא וועלדיר
אריין, נאר איין איינציג אינדיאניר איין אלטיר
מאן, דער איז ב הארצט גיווען און האט זיך
גומין א טשאלנע (דד) און איז צו
גשווימין, צו דיא איראפעאישע שפין
קאלאמבאס האט דעם אלטן זייער שין
צו גינומין, און האט איהם
גיגעקט עפס פון איראפעאישע קליינעקייטן,
און אז מען האט שין פאר שטאט, אז דער
אלטיר איז שין גיט מיט דיא שפאניר, האט
קאלאמבאס מיט איהם גשיקט איין
אינדיאניר און צוויי שפאניר,
און דער יבשה, כדי מען זאל דאס לאנד רעכט
ב טראכטן, ער האט ניט גשיקט מעהר
שפאניר, ווייל ער האט זיך גיטראכט, אז דיא
אינדיאניר וועלן דער זעהן פיהל שפאניר, וועלן
זיין זיך דער שרעקן, און וועלן ווייטיר
אנטלופן, און אייניג פון דיא ויבן אינדיאניר וואס
ער האט מיט זיך גיהאט, האט ער און גשיקט,
כדי אז דער אינדיאניר זאל זיין דער ציילן
וואס פאר א גיטע מענטשן, דיא שפאניר זענען
און מען האט זיך פאר זיין ניט צו שרעקן.

(דד) **ביידליך** דיא אינדיאניר, האבן קיין הייור ניט גיהאט, נאר ביינליך
(דד) **טשאלנע** דיא אמעריקאניר פלעגן נעמין א גראב שטיק האלץ פון א
בוים און פלעגן עס אויס הוילן אז וויא א שיפיל, און פלעגן זיך דער מיט
צו שפין און דעם וואסיר
(דו) **קידהאלין** איז און מען נעמט אלדינג אראפ פון דער שף, כדי מען זאל קענען דיא
שף צום ברעג צו שלעפן, דארטין ליגט מען דיא שף אנדער, און
מען פאר רעכט זיין
(דו) **קאליפאטערין** הויסט, ווען דיא שף ליגט שין און דער יבשה, און דער זיט, זכט מען
וויא עס איז ערגין א שפאלט, אונדז א שפארע, פאר שטאפט מען
זיין ניט מיט פלאקס, אין דער נאך ב גיסט מען דארטין מיט גיזאמנעס פעת אונדז ספאלע
דאס איז קאליפאטערט

דאס ערשט בוך דיא זעקסטע דער ציילונג

ניטאן, און דא איז דער קאציקא מיט זיין פון.

קאלאמבאס האט דיא צווייא פערשטין זייער שיין צו גיטמין, און דאס גלייב איז זיין שיף אריין גיטמין, און האט זיין אויך גרויס כבוד אפ גיטעבין.

קאלאמבאס האט ווידר נאך גיפרענט וויא דאס גאלד לאנד איז, דער קאציקא האט איהם גיוויין מיט זיין פינגיר קיין מורח צו, דיא אינדיאניר האבין זיך אלע גיווינדערט, וואס דיא ווייסע מענטשן פרעגן אלץ נאך, און דעם גאלד, און דיא שפאניר האבין זיך ווידר גיווינדערט, וואס ב דיא אינדיאניר, איז דאס גאלד גאר ניט חשוב גיוועזן, קאלאמבאס האט זיך דא ניט לאנג גיווימט, און וויא באלד דיא שיפן זענען ערעכט גיט גירעפערירט גווארין, איז ער באלד אוועק גיגאנגין פון דער אינדיזיל, צו זוכן דאס גיווינטשטע גאלד לאנד וויא עס איז דרינגן פיהל גאלד, דאס גאלד לאנד פלעגן דיא אינדיאניר עס צו רופן **האינ**.

פון דער אינדיזיל קאבא קאלאמבאס האט און האט ווידר מיט גיטמין צוועליף אינדיאניר, כרי אז ער וועט צו ריק פאדריין קיין שפאניע, זאל ער זיין מיט זיך קיין שפאניע פידריין, זיין זענען מיט גיגאנגין מיט גרויס קאראו, און **קאלאמבאס** האט זיין אויף דער שיף וויער גיט גיראלטין, ער האט זיין גיטעבין אלע וויגאדיס, עס איז אויב גיווען עטליכע מאג דורך אנאנד, קאנטרע ווינטין, אזו האט מען גימחט **לאוורין** (דח), און דער קאפיטאן פון דער שיף פינטע, האט גיהייסן

דרינגן דא אפער טווענט בעלי בתים, און אז זיין האבין גיהערט, דעם אינדיאניר דער ציילן וואס פאר א גיטע לייט מיר זענען, האבין זיין אינדיאן גיטמין ב דיא דענט, און האבין אונדז אריין גיפיהרט, אין א גרויס חדר אריין דארטין האבין מיר זיך גמחט, אינדר זעצן און בענקליך, זיין זענען עפ'ס א שטייגיר וויא שטולין, זיין ווייזן אויס וויא א חיה, און דער וויידיל גייט ארום, כרימען, זאל זיך דרום אן לעהנן, דיא אויגן און דיא אויערין, פון דער הילבערניר היה, זענען פון גאלד, וויא באלד מיר האבין זיך אינדר גיוועצט, און דיא שטולין, זענען אן גיקומין פיהל אינדיאניר און האבין זיך אינדר גיוועצט א רום אונדז, און דער ערד, און האבין אונדז גיקעשט דיא הענט, און דיא פיס, זיין האבין אונדז אוי פיהל כבוד אן גיטאהן אז מיר האבין פאר שטאנן, אז זיין האלטיגן אונדז פאר **הימלשע** לייט, זיין האבין אונדז גיטעבין עסין, דאס ברייט וואס זיין מאבין, פון ווארצילן, עס האט א טעם וויא קעסטין, מיר האבין פאר שטאנן זיין דיא אלע, וואס זענען ב אונדז גיווען זענען אלץ גיווען זכרים, און זיין דיא זכרים זענען אלע אוועק גיגאנגין, זענען ווידר אן גיקומין זייער פיהל נקיבות, און האבין אונדז ד איך גררס כבוד אן גיטאהן, און אז מיר האבין שון גיוואלט צו ריק גיין, זענען אן גיקומין זייער פיהל אינדיאניר, און האבין גיוואנט, אז זיין זיילין אונדז ב לייטין, מיר האבין אויב ניט גיוואלט ליידיין, עס זאלין אונדז אוי פיהל ב לייטין, און האבין נאר אן גיטמין, אז דער **קאציקא** (דאס הייסט זייער מלך) מיט זיין זון זאלין אונדז ב לייטין, אין מערד גיט, און זיין האבין אונדז ב לייט, און וויא אהין ביר זענען גיקומין האט מען אונדז אלץ גרויס כבוד אן

דח) לווארין הייסט, אז מען מוז דיא שיף קעראוויין, באלד און דער דעכטיר זיין, און באלד און דער לינקיר זיין, ווייל דער ווינט איז א קעגין, וויא א הין מען דארף צו גיין, און דער ווינט לאזט ניט גלייך גיין דיא שיף, דריבער מוז מען לאוורין.

דאס ערשטי בוך דיא זעקסטע דער ציילונג יב

וואס וויא האלטן זיך אן פראל האלן, דיא אויגן פון דיא פיש פלעגן וויא איין צו שלענגן רוער הייט, און דיא פיש פלעגן וויא צו עסן האלב גיקאכט, מתחלה אז דיא שפאניר האבן דאס גיזעהן עסן, איז וויא א גראל אן גיגאנגן צו קיקענדיג און דער נאך האבן וויא גיפרובט, און האבן דיא אלע מאכלים, אויך גיגעסן, איז וויא זייער גיט פיפערלין, און וויא באלד דער שמודים ווינט האט און גיהערט, איז קאלאמבאס ווידר א וועק גיגאנגן, זוכן דיא אינדזיל

האיטע דאס איז גיווען אין חודש סבת, אזו האט ער א נאמן גיגעבן דער אינדזיל **היספאניאלע** אודר **נייע**

שפאניע (למד), ער האט אובר דיא שף פינטע, דארטן גיט גיטראפן וויא באלד דיא שיפן זענען צו דעם לאנד אן גיקומען, זענען אלע אינדיאניר פון דעם לאנד, אנטלופן גיווארן אין דיא וועלדער אריין **קאלאמבאס** איז באלד פון דארטן אוועק גיגאנגן, און איז אלץ גיגאנגן ב דעם ברעג פון דעם ים, מיט דיא שיפן קיין צפון זייט, און אז ער איז ווידר אין איין אנדערין האפן אריין גיקומען מיט דיא שיפן, איז אידס דא גראטן, ער זאל זיך ב קאנט מאכען מיט יענע לאנדס לייט ער האט גילאזט האפן איין אינדיאניש גקיבה, און אז מען האט ויא גיבראכט און דער שף ארוף, האט

גייסין **אלאנצע פינצע**, דער האט גיזעט דעם גיזען גימאכט, ווייל זיין שף דאט געכיר גיזעגלט, האט ער זיך פון יענע צווייא שיפן א וועק גיפאקט, כדי אז ער זאל פריד אן קומן - אין דעם לאנד אריין, וויא דאס פיהל גאלד איז, און ער מיט זינע לייט זאלן זיך פריד פיהל גאלד אן נעמן, קאלאמבאס האט אידס עטליכע **סיגנאלין** (דט) גיגעבן, אז ער זאל ווארטן, אלאנצע פינצע האט זיך אובר גאר גיט וויסענדיג גימאכט און איז אלץ ווייטער פריד גיגאנגן, ער האט זיך גיטראכט, אז ער האט א גיטן תירוץ, אז דער ווינט דאט איהם פאר ווארפן, און דער ווייל וועט ער זיך עשירות אן קלאבן.

דער ווייל האט אן גידיבן זייער א שטארקיר שטודים ווינט צו ווייען, און עס איז פאר דיא שיפן זייער גרויס אחריות גיוועזן, אזו האט קאלאמבאס מיט צווייא שיפן צו ריק גיזעגלט קיין קאבא, דארט איז ער ווידר גישטאנען עטליכע טעג ביז דער שטודים ווינט האט און גיהערט, און דיא עטליכע מאג דאט גר זיך מיהע גיגעבן, בעסיר צו קענען דיא אינדזיל קאבא, זון צו וויסן דיא זימן מיט דיא דנגות, פון וויא אינדיאניר, דאס לאנד איז אידס פאדער גיקומען, פאר זייער א פריכט באדר לאנד, דיא לייט פון דער אינדזיל פלעגן צו עסן, א גוויס מין שפינען, אויך גיוועק גריסע ווערעם

(דט) **סיגנאלין**, הייסן דיא צייכנס, וואס דער אימיראל גיט צו דיא אנדערע שיפן, וואס אונטיר זיין קאמאנדע זענען, דיא צייכנס זענען דורך שיסן אים הארימאטיס, אודר און גישטעקטע פאדען איך אנדער צייכנס, וואס מען קאן פון ווייטן זעהן, הייסט עס **סיגנאלין**

(למד) **היספאניאלע** הייסט אף שפאניש, קליין שפאניע, ווייל ער האט גיגאנגן, אז דאס לאנד ווייט אידס אזו אויס וויא שפאניע, און דאס איז דאס איין אינציג לאנד, וואס עס הייסט נאך דעם נאמן וואס קאלאמבאס האט גיגעבן, מען רופט עס אייך סאנקס דאמינגע, ווייל מען האט דרינן אויס גיבויעט א שטאט, וואס זא הייסט סאנקס דאמינגע.

דאס ערשט' בוך דא זעקסטע דער ציילונג

א - קראט וויא דא אינדיאניר פון יער
 אינדיזל, וויא האבן דך זייער גיווערערט אה
 אלדונג וואס וויא האבן דא גיוועהן, עס איז
 אויך גיווען אן וויא צו דער קענין, אז וויא מיינען
 אז דא שפאניר זענען הימלשע מענטשן, מען
 האט שוין ב' וויא גיוועהן מעהר ציהרונג פון גאלד,
 איידר מען האט גיוועהן ב' יענע אינדיאניר
 דאס גאלד איז אויך ב' וויא אז גאר נישט חשוב
 גיוועזן, וויא האבן דך ממש גאר גליקליך
 גישאצט, ווען וויא האבן גיקענט פאר בייטן
 גאלד און עסליכע פאטשערקיס, אין שפילקיס
 אין אנדערע קלייניקייטן, און אז
קאלאמבאס האט ב' וויא גיפארשט וויא
 דאס רעכטע לאנד איז
 וואס פיהל גאלד דרינגן איז, האבן וויא איהם
 גיוועזן קיין מזרח צו, **קאלאמבאס** האט
 גילאזט און שפאניר דא זענען
 און וויא זענען א וועק גיגאנגן, מיט האפינונג
 באלד צו גיפנין דאס רעכטע גאלד לאנד, וויא
 פיהל גאלד איז דרינגן
 ענדע דא זעקסטע דער ציילונג

האט מען זיא וייער שוין און גוט צו גטמן
 מען האט איהר גשענקט עסליכע קלייניקייטן
 פאטשערקיס, שפילקיס, קנעפלד, און מען
 האט זיא ווידר פרייע גילאזט, דא אינדיאניר
 איז גיקומען ווידר צו ריק, צו איהרע לייט, און
 זיא האט דער ציילט, וואס פאר א ווינדערליכע
 און גוטע מענטשן דא ווייסע זענען, און האט
 וויא גיוועזן דא מתנות, וואס וויא האבן איהר
 גישענקט, זענען דא מתנות וויא זייער גיפעלין, אז
 האבן דך דא אינדיאניר גוט פיהל מיישט גיוועזן
 פיהל פון וויא זענען באלד גיגאנגן צו דא שפאניר,
 צו זעהן דא ווינדערליכע לייט, און בריי און מען
 זאל וויא אויך אועליכע פיינע מתנות שענקן.

דיא לייט זענען אין וייער גישטאלט, אויך
 און וייער זיטן גלייך גיוועזן, וויא
 דיא לייט פון דער אינדיזל קאנא, וויא זענען אויך
 האלב נאקיס גיגענגן, וייער אן זעהן, האט
 אויך גיוועזן וויא קופער פארב, און דאבן גיהאט
 וייער א גוטע מינע, און א גוט גימיהט, אלץ
 ענדע דא זעקסטע דער ציילונג

דיא זיבענטע דער ציילונג :

מאכן, דער קאציקא אליין איז גיוועסן אין א
 שטעט, אין פיהר מענטשן האבן איהם
 גיפראגן, אובר קליידונג האט דער
 קאציקא און זיך גאר ווייניק גיהאט, און
 וויא אלע לייט פון דער מדינה, דער קאציקא
 האט זיך גאר נישט פיהל מיישט גיווען, און האט
 גאר נישט איבער גיטראכט, און איז תיכף און
 דער שיף א רוף גיגאנגן, און איז גראד גיקומען
 אז דער אדמיראל, מיט ווינע אופציהדין, זענען
 גיוועסן ב' דעם טיש און האבן גיעסן, מיט
 דעם קאציקא זענען א רוף און דער שיף
 ווינע

אז וויא זענען ווידר גיקומען, אין דער
 איינער אינדיזל
היספאניאלע, צו אויך אנדירען האפן,
 אז איז דער קאציקא פון
 דעם לאנד אליין גיגאנגן צו דא שפאניר,
 זענען ער האט שוין פריד גיהערט ווינדערליכע זאכן
 דער ציילן, פון דא חייסע ווינדערליכע
 גענטשן, און מיט דעם קאציקא זענען וייער
 פיהל פאךר געהמע לייט, פון דער מדינה מיט
 גיגאנגן, דעם **אדמיראל קאלאמבאס**
 א ווייט צו

זייער צוקאווע גיווען, און א קענין נאכט
האט ער גיבעטן, מען זאל איהם צו ריק
פיהרן אוף דער יבשה, מען האט איהם אויך
צו ריק גשיפט אוף דער יבשה, דער אדמיראל
קאלאמבאס האט זיך מיישב גיווען
אז דער קאציקא איז יא

אז א ציקאווע מענטש, און האט זיך אז
איבער אלדיג גיוונדערט, לאז ער זיך נאך
מעהר ווינדערין, און האט גיהייסן דעם קאציקא
לכבוד אויס א הארימאטע אויס עיסקן, אז
איז שוין ב דעם קאציקא זיכער גיווען
אז דיא ווייסע לייט זענן פון דעם הימל
א ראפ ניקוסין, און זיין האבין צו שאפן
איבער דונערין און בליצן, דעם קאציקעס
לייט האבין אז פיהל כבוד און ליעב שאפט
גיוויזן א קענין דיא שפאניד, אז ווען א שפאניד
איז גיגאננין, פלעגן דיא אנדראניד פאלן
צו דער ערד, און האבין דיא טריט פון וויינע
פיס גיקישט

קאלאמבאס האט גיועהן, אז דאס איז
נאך פיס דאס לאנד וואו
פיהל גאלד ריינן איז, און זיין כוונה איז דאך
גיווען אלץ, דאס גאלד לאנד און צו טרעפן
אז איז ער ווייטער גיגאננין מיט זיינע שיפן קיין
טורח צו, אלע נאך רעכטן וואס

קאלאמבאס האט גיהאט וועגן דעם
גלייך גיווען, אז עס איז א בערגיג לאנד
און דער קאציקא פון דעם לאנד איז וייער
א שטארק מלכות צו מלחמה צו דעם קאציקא
האט **קאלאמבאס** גשיקט א משולח דער
קאציקא האט דעם משולח וייער
פון צו ננמין, און האט איהם גבעטן אז

קאלאמבאס אליין זאל צו איהם קומן
קאלאמבאס

האט פון דער ידיעה
נחת גיהאט און האט זיך גיאהלפן איהן צו זענלין

זינע צווייא יועצים, וואו זענן גיווען אלטע
און וואו דער קאציקא איז אריין ניקוסין
און ער זיך תיכף אנדירר גיוועט געבין
קאלאמבאסין, און דיא צווייא יועצים האבין
א אנדירר גיוועט געבין קאציקיס פיס, איינר
דעם רעכטן און דער אנדערער ב דעם
לינקן פיס, **קאלאמבאס** האט דעם
קאציקא גיגעבן, צו עסן
און אלע מאכלים, און האט איהם גיגעבן צו
פרינק וויין, דער קאציקא האט פון אלס נאר
פאר זוכט, און דאס איבעריקא האט ער גישיקט
ייענע לייט וואס זענן גיוועסן אוף דעם פערדעק
פון דער שיף

נאך דעם אז מען האט אפ גיגעסין,
האט דער קאציקא גישיקט
קאלאמבאסין עטליכע גילדינע בלעבין
און וייער א פייניס גארטל
וואס איז גיווען קינצליך גיארבאס

קאלאמבאס האט דעם קאציקא אויך
גישענקט, א שיינע שניר
דעלין פון בארשטין, און א קאלדרע, און
א פאדער דייטע פאנטאפול, און א פלאש פיל
מיט פאמערנאצין בליט וואסיר, דער קאציקא
איז ווינדערליך צו פרידן גיוועזן, און האט
קאלאמבאסין גיגעבן צו פאר שטיין דורך
ווערטיר, און ווינקין

און ציבענס, אז זיין גאנץ לאנד איז איהם
פערטיג, דיהנסט צו טאון, וואס ער וועט
נאר דארפן

דער מנהג, וואו דער האלב נאקטימיר
מאכט דאס זיך נהג

גיווען, א קענין זיינע לייט און גיווען
מאיעסטעטיש און א קענין
דיא שפאניד, איז ער

גיווען, וייער ערינצט האפט, און וייער
גיסטרייע, וואס ער האט גיועהן ב דיא שפאניד
האט ער אלץ וייער גוט ב טראכט ווייל ער איז

דאס ערשטי בוך דיא זיבנטע דער ציילונג

וויא גשריגין

איבער קאלאמבאס וואלט
ער גיוויסט, וואס עס וועט
זיך איהם מערפין, פאר א סיבה אף דעם
קורצין וועג, אזו וואלט ער מוחל גיווען
נאר דאס גאלד פון דער גאנצער וועלט אבי
ער זאל דיא אנקסטן גיט האבין,
קאלאמבאס מיט זיינע צווייא שיפין,
זענן גיגאנגן ביז זייא זענן

אן גיקומין צו דעם לאנד, דא איז גיווען זייער
א גרויסער כארג וויא זייא זענן אן גיקומין,
קאלאמבאס מיט דיא שיפין זענן
גבליבן שמיין, לערך

א מייל פון דער יבשה, ווייל ער האט גיטראכט
טאמיר זענן דא אין ים, גרויסע שטיינר,
אודר אפשר איז דא דער ים גיט מ'ף גנג,
דריבער זענן וויא דא גבליבן נעכטיגן,
קאלאמבאס האט צווייא נעכט פריד גאנגן
ווייניק גישלאפן, איז ער

ארום האלבע נאכט זייער שלעפערק גיווארין,
און האט זיך גילייגט שלאפן, און האט
אן גיזאגט דעם שטייער מאן וואס רעגירט מיט
דעם רודיר, אז ער זאל גיט א וועק גיין פון
דעם רודיר, ביז ער וועט זיך גיט איבער
שלאפן, אלע האבן זיך גילייגט שלאפן און
עס איז גאר קיין שום ווינט גיווען, דער
שטייער מאן האט גיזעהן, אז עס איז זייער
א שטילע נאכט, האט ער זיך אויך גילייגט
שלאפן, און האט דעם רודיר גיגעבן צו
האלטן א יונגן מענטש, וועלכער ער האט
גאר גיט גיוויסט וואס מיט איהם צו מאן,
און קיין מענטש איז אף דער שיף גיט אף
גיווען, גאר דער יונגער מענטש וואס האט דעם
רודיר גיהאלטן, מיט א מאהל האט זיך
אן גיהוכן א שטארקער ווינט, און האט
דיא שיף ראפטעס א טרייב גימאן צום ברעג
צו, דער יונגער מענטש האט זיך וייער
דער שראקן, און האט א גרויס גיוואלד גימאכט

וויא קאלאמבאס

האט דער דער
וואס דא מיט זיך
איז ער גאלד ארום גילאפן, אף דעם פערד
און האט דער זעהן פערלדון, האט ער תל
פארשטאנן, אז דיא שיף האט גימוט א
אוף א פערלדון, אלע האבן זיך אזו
דער שראקן, אז זייא האבן גימיינט, אז זי
זענן שון אף אייביג פאר לורין,

קאלאמבאס

אליין איז נאך גנג ב ש
גיווען, און האט ק
הארג גיט פאר לורין, און האט אן גידויב
צו זוכן ספאסויבס, אז ער זאל נאך קענן עפ
דאמאווין, ער האט תלפ גיהייסן אראפ לאז
דיאם קליינע שיפל, אין וואסיר אריין א
עטליכע מענטשן, זאלן אריין, אין דע
קליינים שיפל, און זאלן מיט זיך נעכט
אנקערין און שטריק, און מען זאל דיא אנקער
ווארפן אין ים אריין פון ווייטן, כדי א
טאמיר וועט מען קענן מיט שטריק, פון
ווייטן דיא שיף א ראפ שלעפן, פון דעם
פערלדון, דיא לייט וואס זענן און דעם קליינס
שיפל אריין, האבן גיט גיטראכט צו העלפן,
דיא גרויסע שיף מציל צו זיין
זייא זענן אזו דער שראקן גיווארין,
און זענן צו גיגאנגן צו דער אנדערער שיף,
מען זאל זייא אין דער אנדערער שיף אריין
נעמן, כדי זייא זאלן זיך וייער לעבן מציל
זיין, דער קאפיטאן פון דער אנדערער שיף,
האט זייא גיט גיוואלט אן זיין שיף אריין לאזן,
און דאס זייא מיסר גיזאגט, ער האט זייא
גיגעבן צו פאר שטיין, וויא אומערעכט זייא
מוען, אז זייא פאלגן גיט וייער עלצטין, און
האט זייא דער מאנט, וואס פאר א גרויסע
שטראף זייא קומט דער פאר, דיא
מענטשן האבן קיין ברירה גיט גידאט, און
זענן צו ריק צו דער צו בראכיגער שיף,

וויסן, קאלאמבאס האט גיטראכט, אורד דיא שיף איז גאר אונטער גיגאנצן, אין אלע מענטשן, זענען דער טרונקן, און האבן אלע זייער לעבן גאר פאר לוידיק, אורד ער איז צו ריק גיגאנצן קיין שפאניע, צו געבן דעם מלך, דיא גיטע ידיעה, אז מען האט נייע לענדער געפונען, און אפשר נאך איר קאלאמבאסין מסירות אין צוגעבן, דיא זיך קאלאמבאס גיאהלט געד, צו גיין קיין שפאניע, כדי אז דער מלך זאל הערן, און פאר שטיין, דעם אמת פון קאלאמבאסין, און דעם שקר פון אלאנצע פינצען, און אוב דער מלך זאל איהם גלייבן, אז דאס איז אלץ אמת, וואס ער דער ציילט איהם, האט קאלאמבאס, מיט גנומן פיהל זאבן, פון דיא נייע לענדער, דער מלך מיט דער מלכה צו ווייזן, וואס ער האט אין דיא נייע לענדער אן גיטראפן גאלד, און פיהל גיקונצילטע זאבן, און זייער שיינע פייגל, און עסליכע אינדיאנשע מענטשן, און אויך אנדערע זאבן.

קאלאמבאס איז מיט דער שיף אלץ גיגאנצן קיין מזרח צו.

ענדע דיא ייבנסטע דער ציילונג

און ניט ווייט פון דעם ברעג, כדי אז ער זאל דיא לענדער נאך מעהר ב טראכטן, דעם אנדערן טאג נאך דעם, אז ער האט גידיהרט פון דעם אורט, האט ער עפס דער זעהן פון ווייטן, עס האט זיך איהם גידוכט וויא א שיף, קאלאמבאס האט, זיין שיף גיקעראוויט א היין, און ער האט דאס אן גיטראפן, וואס ער האט זיך שוין זעקס וואכן דרוף ניט גירעכט, דאס איז גיווען אלאנצע פינצע מיט זיין שיף, מען קען זיך פאהר שטעלן, וואס פאר א שמחה דא איז גיוועהן איר קאלאמבאסין מיט זיינע לייט דען זיין זענען שוין א ביסל זיכערער גיווען, איר זייער ווייטן זענען.

אלאנצע פינצע האט זיך פאר ענטפערט, אז זייער שטודים ווינט האט איהם פאר ווארפן, ובאמת איז ער אלץ ניט ווייט גיגאנצן, פון דער אינדיזל הספאניאלע, און האט איין גיבטין פיהל גאלד פאר איראפעאישע קלייניקייטן.

קאלאמבאס האט זיך גאר נישט וויסנדיג גימאכט, און האט זיינע תירוצים פאר ניט אן גינומן און ביידע שיפן האבן אין אייניג גיזעגלט קיין מזרח.

דיא אכטע דער ציילונג

וויא האבן גיזעהן עס איז זייער א גיטיר ווינט אז וויא זיין האבן זיך גיוונטשן, איסליכר האט זיך פאר גישטעלט אין זיינע גידאנקן, וואס פאר א נחת ער וועט האבן אז ער געט בשלום

עס האט אן גידויבין א גיטיר ווינט צו בלאזן פון מערב קיין מזרח, ביידע שיפן זענען אוועק גיגאנצן, דיא שיפס לייט זענען זייער לוסטיג גיווען, ווייל

דאס ערשטי בוך דיא אכטע דער ציילונג

אוף אין מאהל ווערן דיא פאלעס און

דעם ים גרעסיר און שטארקיר, דא הייבט דיא פאלע, דיא שיף און ווער הויך, און באלד לאזט זי דיא שיף ווער נידעריג אראפ, דיא לייט האבן גימיינט אז וויא זענן - שון פון דער וועלט פאר לוידין, א טייל זענן גיפאלן און דיא קניעס, און האבן דיא הענט אין דער הייך גיהאלטן, און האבן גאט גיבעטן, ער זאל וויא פון דעם ביטערן טייט מציל זיין, און א טייל שפס לייט, זענן פאר גרויס דער שרעקניש גיפאלן און ווערן פענימאר און האבן פאר גרויס דער שרעקניש גיט גיקאנט קיין ווארט ריידן, און אנדער האבן אן גיהויבן, אובער גליכזעע זאכן צו בראעכן, וויא האבן און זיך גנומן א נדר, אז ווען גאט וועט וויא מציל זיין, פון דעם שענדליכן טוט, אזו וויא באלד וויא וועלן קומן, צום ערשטן קריסטליכן לאנד, זאלן וויא צום נערהנטסטן קרויסטיר, נאקט אין בארויים גיין, נאר אין דיא העמדיר א וואלפארט מאכט

(לא) דיא אלע פרומע זאכן האבן אכט

דער ווייל נישט גיהאלפן, דער שטארקיר שטורם ווינט, בלאזט

בשלוש א היים קומן, און וועט זיך זעהן מיט זיין פאמיליע, און ווידר וואס פאר איין שמחה עס וועט זיין, און וויא וועלן איהם זעהן גיזנטר הייד און גליקליך, און ער וועט וויא דער ציילן פון דיא נייע לענדיר, וואס וויא האבן גיפונן.

און איין מאהל האבן דיא שפאניר

דער ווערן אז פון מערב וויט גייט א טונקלי מארע, און א שטארקיר שטורם ווינט האט אין גיהויבן צו בלאזן, און מען זאל זיך גען צו לאנד צו שלאגן, דאס איז אויך נישט טא, ווייל דיא גאהנטסטע יבשה, איז גיזען דיא

אזאראטישע

גיזען דיא פאפציג טייל ווייט דער ווינט ווערט אלע מאהל שטארקיר, און עס ווערט באלד גאט, וואס אמאהל ווערט טונקליר, ביז עס איז גאנץ פינצטיר גיווארן, עס האט אן גיהויבן, ווער שטארק צו רענין, און ווער שטארק צו דונערן און צו בלייזן, דיא אלע שפס לייט זענן גישטאנן, און דעם פערדעק, און זענן פארטיג גיווען, צו טאהן וואס קאלאמבאס וועט וויא הייסן,

(לא) א וואלפארט

דאס הייסט ווען א רייכישער קאמפלישיר קריסט, פון איין לאנד צום אנדערן, און און און דעם וועג מוז ער זיך פאניקען, און אז ער קומט אין דעם אנדערן לאנד צו א קליכטער, גאט ער, און לויבט זיין גאט, און איז ב זיך זיכער אז דאס איז ב זיין גאט ווער זיין גיט, און דער כענטיש וואס גייט און וואס וואלפארט, דער הייסט א פעלגריס, אזו א פעלגריס, גייט אופט גאר בארויים, אויך גאר אן א העמד, גאר אין א קלייד פון גראב גיוואנט, און דעם בלוזיגן לייב, כלל הרבר, וואס אזו א פעלגריס פלעגט זיך כערד יכורים אן צו טאהן, מעהר האט ער גיגליכט, אז עס איז ב זיין גאט מערד אן גיט, פאר ליעב און מען וועט איהם ווינע טאמם גוים מוהל זיין, און ווען עס פלעגט א רעמישיר קאמפלישער קריסט צו זיין עפס אין א סכנה, פלעגט ער און זיך צו נעמן א נדר, א וואלפארט צו מאכן, און דאס איז ב וויא גיזען דער גרעסטיר נדר, אזו האבן דא דיא שפאניר אויך און זיך סקבל גיזען א נדר, אז וויא וועלן ניצל ווערן, זאלן וויא א וואלפארט מאכן

לאזט אין דיא שטריק, וואס פון דיא שיפין
 זענן אויס גיצונג צו דיא זעגלן, און עס זענן
 פיהל קלות, פון דיא שטריק ארויס גיצאנגין,
 און דיא פאלעס הייבן דיא שיף, אלץ אדוף
 וון א ראפ, **קאלאמבאס** אליין איז דאך
 נישט איבער גיטראקן
 גיווען אזו שטארק וויא דיא אנדערע, ער האט
 גיוואלט אלע מעגליכע הילף טאהן, וואס
 א קלוגער גילעהרנטיר שיפס קאפיטאן קאן טאהן,
 ער וואט אובר מיט דינע לייט נישט גיקאנט
 מאכן, ווייל זייא זענן אלע גיווען פאר גרויס
 דער שרעקניש, כמש האלב טוט, און אז
קאלאמבאס האט גיוועהן אז ער קאן
 מיט זיינע לייט, גאר קיין
 ראטינג זיך נישט געבן איז אירם אין צווייען
 זייער ביטער גיוועזן, איינס ווייל ער האט זיין
 באלדרייגן טוט פאר זיך גיזעהן, און דאס
 אנדערע האט ער נאך מערד ברוערס וויא זיין
 לעבן, ער האט זיך גיטראכט, ווען ער מיט
 זיינע לייט וועלן דא דער נדינקן ווערן, וועלן
 דיא לייט פון דער וועלט טאקע נישט וויסן,
 אויב אין מערב זייט איז פאר האנדן א לאנד מיט
 מענטשן, און מען וועט אין
שפאניע, אירם נאך זיין טויט פאר אכטין
 מען וועט זאגן דאס איז עפ'ס גיווען
 א שויןדילר, און א מופקר, ער האט אזו
 פיהל מענטשן, אונשולדיג, פון דער
 וועלט צום טוט א וועק גיפידרט, דאס האט
 אירם מעהר גיקענקט וויא זיין אייגנד
 טוט,

לאזט אין דיא שטריק, וואס פון דיא שיפין
 זענן אויס גיצונג צו דיא זעגלן, און עס זענן
 פיהל קלות, פון דיא שטריק ארויס גיצאנגין,
 און דיא פאלעס הייבן דיא שיף, אלץ אדוף
 וון א ראפ, **קאלאמבאס** אליין איז דאך
 נישט איבער גיטראקן
 גיווען אזו שטארק וויא דיא אנדערע, ער האט
 גיוואלט אלע מעגליכע הילף טאהן, וואס
 א קלוגער גילעהרנטיר שיפס קאפיטאן קאן טאהן,
 ער וואט אובר מיט דינע לייט נישט גיקאנט
 מאכן, ווייל זייא זענן אלע גיווען פאר גרויס
 דער שרעקניש, כמש האלב טוט, און אז
קאלאמבאס האט גיוועהן אז ער קאן
 מיט זיינע לייט, גאר קיין
 ראטינג זיך נישט געבן איז אירם אין צווייען
 זייער ביטער גיוועזן, איינס ווייל ער האט זיין
 באלדרייגן טוט פאר זיך גיזעהן, און דאס
 אנדערע האט ער נאך מערד ברוערס וויא זיין
 לעבן, ער האט זיך גיטראכט, ווען ער מיט
 זיינע לייט וועלן דא דער נדינקן ווערן, וועלן
 דיא לייט פון דער וועלט טאקע נישט וויסן,
 אויב אין מערב זייט איז פאר האנדן א לאנד מיט
 מענטשן, און מען וועט אין
שפאניע, אירם נאך זיין טויט פאר אכטין
 מען וועט זאגן דאס איז עפ'ס גיווען
 א שויןדילר, און א מופקר, ער האט אזו
 פיהל מענטשן, אונשולדיג, פון דער
 וועלט צום טוט א וועק גיפידרט, דאס האט
 אירם מעהר גיקענקט וויא זיין אייגנד
 טוט,

קאלאמבאס אז ער פלעגט נישט דאבין
 צו טאהן, אדוף דער שיף,
 אז עס איז רהוג גיווען, פלעגט ער אדוף
 פרימיט צו שרייבן אלע טאג, וויא ארום
 גייט, און וואס אירם האט זיך עפ'ס
 גיזאפן, און וואס פאר א נייע לענדיר ער
 גיפונד, און וואס פאר א מענטשן אדוף

א מאהל פאר ווארפן ווערן צו איבשה
 קיין מזרח צו, און עס וועט
 אימיצין, צו דער האנט אן קומן, וועט מען
 וויסן אז אין מערב זייט, איז אדוף פאר האנדן
 יבשה, מיט מענטשן, אייך אויב דיא שיף
 וועט צו בראבין ווערן, וועט אפשר א מאהל
 אימיצד אן קומן, און וועט דאס פעסלעך גיפונד
 און וועט דאס עפ'ס, וועט ער דרייטן לינגען
 אז אדוף יענר זייט ים איז דא לאנד מיט
 מענטשן, אזו גיט וויא אין מזרח זייט, און
 דיא וועלט וועט וויסן, אז דאס האט
 מיט

קאלאמבאס

דאס ערשטע בוך דיא אכטע דער ציילונג

ניקומין, צו איז זיא אין שמורים צו שלאגן
גיווארין, אורר דער קאפיטאן **אלאנצע**
פינצע, איז מיט פלייס אין
שמורים אוועק גינאנגין קיין שפאציע,
כדי ער זאל דיא גיטע ידיעה ברענגין דעם מלך
מיט דער מלכה פריד, אז מען האט נייע
לענדיר גיפונן.

דיא אינרויל וואס דיא שפאציר זענין
אינצור אהין צו גיקומן
האט ניקערט צום מלך פון **פורטינאל**
און אז דיא שפאציר זענין

א דרם, און דער יבשה, האבן
זיא באלד אן גיהיבן נאך צו פרעגן, אויב
זיא איז דא אין דער אינרויל אקטוהליש
קלויסטיר, כדי זיא זאלן מקיים זיין דעם נדר
וואס זיא האבן און זיך מקבל גיווען
א וואל פארט צו מאבין, וויא דיא
פורטינאליר פון דער
אינרויל האבן דער זעהן, אז עס איז אן
ניקומין א שף מיט לייט, זענין זיא באלד
צו גיקומן צו דער שף, און האבן
זיא גיפרענט פון וואס זיא זענין, און האבן
מכבר גיווען דיא שיש לייט, מיט אטעליכע
זאכן וואס עס דער קוויקט מיהעדע
מענטשין, און האבן זיך גיוויזן פאר זייער
גיטע פריינד, און דיא שפאציר האבן זיא
גיפרענט אויב עס איז דא א קלויסטיר, האבן
דיא פורטינאליר גיזאגט "עס איז דא נישט
ווייט א קלויסטיר".

קאלאמבאס האט פאווואלט, אז דיא
העלפט פון זיינע לייט
זאלן גיין און דעם וואלפארט, דיא לייט
וועליכ **קאלאמבאס**
האט פאווואלעט באלד
גיין, דיא האבן זיך אויס גיטאן נאך נאקסט
און באקרויס, נאר אין דיא העכער זענין זיא
גינאנגין

אלאמבאס גיפונן, און אז ער האט
אליין דיא זכיה נישט גיהאט,
צו גינסיין דאס גיטן פון דיא נייע גיפונגע
לענדיר, לאזין האמשי אנדערי לייט גינסיין,
דאס גיטן, דען זיין טוט איז איהם נישט אזו
ביטער גיווען, וויא עס איז איהם ביטער גיוועהן,
אז דאס אליס וואס ער האט גיטאהן מיט גרויס
פיהע, זאל גאר נישט ב קענט ווערין, און דער
פעלט, דריבער האט ער גיטראכט ספאסובעס,
אז עס זאל דאך א מאהל אין דער וועלט ב
קאנט ווערין.

דאס האט אזו א גאנצע נאכט גיווערט
מיט "פיהל שרעקין, און
אז דער לעבער טאג האט אן גיהיבן צו ב
גינען, און דיא לייט האבן ז דער זעהן
יבשה, זענין זיא לעבענדיג און פרישער
גיווארין, **קאלאמבאס** האט נישט גיוויסט
וואס דאס איז פאר איין
יבשה, נאר ער האט גיוואר גיווארין, אז דאס
איז איינס, פון דיא **א צארישע** אינרויל,
דיא שיש לייט אז ז
האבן דער זעהן יבשה זענין זיא זייער דער
פרייעט גיווארין, עס איז אויבער נישט מיגליך
גיווען צו דער יבשה צו, צו קומן, ווייל
דער שמורים ווינט האט נאך גידוערט פיהר
טאג, האט **קאלאמבאס** מורא גיהאט,
אז דיא שף
א דוף און א פעלדוין.

אין דער יבשה האט ער נישט לאווידין
גאנצע פיהר טעג, ביז
דער שמורים ווינט האט גאנץ און גיהערט, און
אז דער שמורים ווינט האט שוין אין גאנצין און
גיהערט, איז דיא שף אריין גינאנגין, אין איין
האפן, צו דעמאהל זענין דיא לייט פיל פריידן
גיווארין, און דיא שף **פינצע** האט מען
זיך גיטא גיוויסט וויא זיא איז אהין

פורטיגאליר, אין דער נאך, וועט ער דיא
נאכע אינדויל הרוב כאבין, און וועט
זיא גאר וויסט כאבין, דער קאמענדאנט
האט דאס גימעלט דעם **גועברנעהר**
פון דער אינדויל, דער

גועברנעהר, האט גישקט משולחים צו
קאלאמבאסין אז ער זאל ווייזן שריפטליך, אז
ער איז א גשקטיר פון דעם שפאנישן מלך
וועט ער זינע לייט א ררס לאזן,

קאלאמבאס האט גיוויזן זינע
פאשטורטין, און זיין
קרעדטיב וואס ער האט פון דעם שפאנישן
מלך, און ערשט צו דעמאדל האט מען זינע
אילע לייט ארויס גילאזט, , , ,

און באמת איז דאס נאר א פיץ גיווען
וואס דער גועברנעהר
האט זיך גיהייסן שריפטליך ווייזן, דען דער
גועברנעהר האט דאס זייער גיט גיוויסט
אז זיין זענן שפאניר, נאר

מען זאגט, אז ער האט גיהאט א בפעדיל פון
דעם פורטיגאלישן מלך, אז - וויא כאלד
קאלאמבאס וועט קומין, אוף דיא
אצארישע אינדוילן, זאל

מען איהם נעמין תפוס, מיט אילע זינע לייט,
און מען זאל זיין האלטן רפוס, וויא לאנג
זייער לעבין וועט זיין, און זייער שיפין זאל
מען אוועק נעמין, און מען זאל זייער פאפירין
דורך זעהן, און איהם זינע **טאנע**

ביבער, וועט מען זעהן,
אויב ער האט גייע לענדיר גיפונק,

און וויא דיא לענדיר ענין, און וויא ארום ער
איז גיגאנגן, און זיין עס וויא עס וויל, זאלן
זיין בלייבן אייביג תפוס, ביז זיין וועלן
אויס שטארבין, אין שפאניע וועט מען אייבן
דער פון גיט גיוואר ווערן, ווייל דיא

אצארישע אינדוילן ליגן אין דעם
גרויסן וועלט

גיגאנגן, און ער האט גיוואנט, אז
דיא וועלן צו ריק קומין, פון דעם קלויסטיר,
וועלן דער נאך דיא איבעריגן גיין מאכין דעם
וואלפארט,

קאלאמבאס האט דיא לייט אן גיוואנט,
אז זיין זאלן זיך גיט זוימין
און וויא געד כיגליך וועט זיין זאלן זיין צו ריק
קומען כדי אז דיא איבעריגן שפאניר,
זאלן אויך קענין דעם גוד מקיים זיין, א
וואלפארט צו מאכין, און קאלאמבאס א לייך-
האט גיט גיקאנט מיט גיין, ווייל ער איז

זייער מיהד גיווען, **קאלאמבאס** האט
זיך גירעכט, אז דיא לייט

וואס זענן גיגאנגן אין קלויסטיר אריין, זאלן
זיך מעהר גיט זוימין, וויא דרייא אודר פיהר
שעה, עס איז אובר פאר בייא גיגאנגן זעקס
און אכט שעה, און דיא לייט זענן נאך נישט
צו ריק גיקומין, **קאלאמבאס** האט
זיך זייער גיווינדערט ער

האט גאר נישט גיוויסט וואס דאס זאל ב-
בייטן, וואס זיין זוימין זיך אזו לאנג,
עס איז נאכט גיווארין, און דיא לייט זענן
נאך נישט גיקומין, **קאלאמבאס** איז
דריבער זייער אינדוהיג

גיווארין, דעם אנדירין טאג האט ער גיוואר
גיווארין, אז מען האט זינע לייט תפוס גינומין
צו דיא פורטיגאליר אוף דער אינדויל

קאלאמבאס איז דריבער זייער ביין
גיווארין, און האט דאך

אן גיהויבן מיט גיטן צו בעטן אז מען זאל
זינע לייט ארויס לאזן, זיין בעטן האט איהם
אובר נישט גיהאלפן, דער נאך האט זיך,

קאלאמבאס מיישט גיווען, און האט
גישקט צו דעם קאמענדאנט

דער אינדויל, און האט צו איהם ב פוהעלין
ער וועט פון דער אינדויל גיט א - וועק
ער וועט גיט תפוס נעמין הנדערט

דאס ערשטי בוך דיא אכטע דער ציילונג

גיהערט , אז מען האט זינע אלע לייט תפוס געוואלט , האט ער זיך גיטראכט אז דאס מוז עפס זיין , און האט שוין גיט געוואלט גיין , אז איז ער גיט געווארן .

ים , און אהין פלעגט קיינער נישט צו קומען נאר דיא פורטינאליר , און דער ווייל האט דער מלך פון פורטינאל געוואלט שיקן , דיא נייע לענדיר און זיך אפ געמיין .

און אז דיא שפאניר זאגן שוין פון דער אינדרויל אוועק גיגאנצן , איז ווידר געווארן זייער א גרויסער שטורם וועט , דער האט גידוערט צווייט מעט לעט , און דיא זענליך זענען אלע צו ריסן געווארן , און דיא זענליך ביימער האבן זיך אן געהויבן צו שאקלן , מען האט שוין גיט גיקאנט דיא שוף קעראווין , וואו אהין מען דארף וואו זאל גיין , און און איין מאהל האט **קאלאמבא דער שפיהרט , אז דיא שוף גיט און א פעלדזין ארום און ווען דאס וואלט נאך גידוערט אין איינציג מינוט , וואלט דיא שוף גענצליך צו שלאגן געווארן , און אלע וואלטן דער טרינקען געווארן , אויב **קאלאמבא** מיט זיין חכמה האט דיא שוף צו ריק גיקעראווין , און וואו זענען גליקליך גיצול געווארן , דען האט קאלאמבא דער קענט אז ער איז גיט ווייט פון פורטינאל , **קאלאמבא** איז אן גיקומין און דעם דארט , וואו דיא ריקע**

דיא השגחה פון השם יתברך איז זייער גרויס , ער האט גיט געוואלט אז עס זאל אזוי איין אומרעכטע זאך און דער וועלט גיטעהן , אז האט גאט ברוך הוא גישיקט א שלאפיקס און **קאלאמבאס** גלידיר , כדי אז ער זאל גיט קענין ארויס גיין פון זיין שוף , און דער יבשה , און דורך דעם איז ער גיצול געווארן פון דעם גרויסן אומגליק , דען דער גובערנערה האט זיך גיטראכט אז ווען ער וועט דא פאר האלטן דיא עטליכע שפאניר , וועט **קאלאמבאס** צו איהם אליין קומען , בעטן פאר זינע לייט , מען זאל וואו א רויס לאזן , און דען וועט ער קאלאמבאסן אליין אויך תפוס געמיין , און וועט איהם שוין גיטן , אז ער זאל א בפעהיל געבן , אז דיא איבעריגע שפאניר זאלן , אויך א רויס גיין און דער יבשה , אז וואלט מען וואו אלע תפוס געווען , און וואלט מען און אייביג תפוס געווען , און קיינער וואלט דער פין גיט געוויסט , אין שפאניע וואלט מען גימינט , אז וואו זענען אלע דער טרינקען געווארן , דיא השגחה הגדולה , האט אויב אזוי צו גישיקט , אז **קאלאמבאס** זאל גיט קענין אליין גיין , און דער ווייל אז ער האט

טאיע (לב) פאלט אין גרויסן ים אריין , דא האט קאלאמבאס גילאזט ווארפן דעם **אנקער** (לב) , און דא האט ער שוין קיין מורא גיט **טאיע** (לב) דאס איז זייער א גרויס וואסער , דעם גרויסן וועלט ים אריין , אין דיא גרויסע רעזידענט שטאט ליסאבן איז אויך ב דעם גרויסן וואסער טאיע , דאס איז זייער א גרויסע מאשינע פון אייזן , מיט שפיצן , און דאס אייזן איז אן גיבנדיגן מיט זייער א גראבן שטרוק איין עק צום אייזן , און דער אנדערער עק צו דער שוף , און אז מען וויל דיא שוף זאל גלייבן שטיין , ווארפט מען **אנקער** אין ים אריין , און ער גראבט זיך איין אין דער ערד , גיט דיא שפיצן אין דעם פון דעם ים , אזו קען שוין דיא שוף פון דעם ארט גיט אוועק גיין .

טאיע (לב) דאס איז זייער א גרויס וואסער , דעם גרויסן וועלט ים אריין , אין דיא גרויסע רעזידענט שטאט ליסאבן איז אויך ב דעם גרויסן וואסער טאיע , דאס איז זייער א גרויסע מאשינע פון אייזן , מיט שפיצן , און דאס אייזן איז אן גיבנדיגן מיט זייער א גראבן שטרוק איין עק צום אייזן , און דער אנדערער עק צו דער שוף , און אז מען וויל דיא שוף זאל גלייבן שטיין , ווארפט מען **אנקער** אין ים אריין , און ער גראבט זיך איין אין דער ערד , גיט דיא שפיצן אין דעם פון דעם ים , אזו קען שוין דיא שוף פון דעם ארט גיט אוועק גיין .

אז

טאיע (לב) דאס איז זייער א גרויס וואסער , דעם גרויסן וועלט ים אריין , אין דיא גרויסע רעזידענט שטאט ליסאבן איז אויך ב דעם גרויסן וואסער טאיע , דאס איז זייער א גרויסע מאשינע פון אייזן , מיט שפיצן , און דאס אייזן איז אן גיבנדיגן מיט זייער א גראבן שטרוק איין עק צום אייזן , און דער אנדערער עק צו דער שוף , און אז מען וויל דיא שוף זאל גלייבן שטיין , ווארפט מען **אנקער** אין ים אריין , און ער גראבט זיך איין אין דער ערד , גיט דיא שפיצן אין דעם פון דעם ים , אזו קען שוין דיא שוף פון דעם ארט גיט אוועק גיין .

זיצן ניט, אין קיין הייז, נאר אין קליינע ביידלעך, און עס מיינטע זעהט מען פאר דיא ביידלעך לעגן ביינער פון מענטשן,

קאלאמבאס

דאט זיך גיפרובט, עטליכע מאהל, ארויס צו גיין און דעם לאנד, און אלעס מאהל זענען דיא ווילדע מענטשן און דיא שפאניר אן גיפאלן און האבן זיין צו ריך געטריבן דיא שוועהרי גקייטן וואס **קאלאמבאס** האט דא גיראט צום אויס

לאגדין, און דער גרויסער חשק האט ער האט גיראט, נעך צו קומען צו זיינע לייט, וואס ער האט איבער גילאזט, און דער אינזל היספאניאלע, אין דעם גייע גיבויטן חוקת, זיין צו דער פרייען, מיט זיין אן קומען, האט קאלאמבאס גינאנגען, אז ער זאל פון דאנן אוועק גיין.

און ער

איז פון דאנן אוועק גינאנגען, און איז פאר בייא גינאנגען עטליכע אינזלן, און אומערום האט מען אלץ גיטראפן, ליידיג ביידלעך, וואס דיא ווילדע האבן גיהאט, און וויא דיא האבן דער זעהן דיא שפאניר, זענען זיין אלע באלד אנטלופען גיווארן, און דעם רוב האט מען אלץ גיזעהן, ב דיא ביידלעך לעגן הויפן ווייס, מענטשן - ביינער.

קאלאמבאס

האט זיך אויב ב דיא אינזלן נאר נישט.

גיוואט, און איז גלייך גינאנגען קיין **היספאניאלע**, אז ער איז אן גיקומען קיין היספאניאלע, און איז נאר

גיווען איין טאג ווייט פון דעם חוקת **נאטי ידאד**, וויא ער האט דיא שפאניר פאר קאלאניסטן גילאזט,

באלד זענען ארויס עטליכע שפאניר און דער יבשה און זענען אביסל ווייט גינאנגען, אן

מענטשן פון דער אינזל - זענען אריין גיפאלן אין זייער אינזל אריין, און האבן זיין מיט גיוואלד אדער גומען, און האלטן זיין פאר אייביג דירנסטן, זיין האבן ווייטער דער ציילט, אז דיא שנים וואס דיא אינזל אינזל האפן, דיא זכרים בראטן זיין און עסן, זיין און, אין דיא נקבות האלטן זיין פאר אייביג דירנסטן, וויא דיא שפאניר האבן דאס דער הערט, אז זיין א שפאניר זיין ווייטער לייבד דורך גינאנגען דיא זעקס ווייטער און דיא צוויי יונג מענטשן, האבן זייער גיבאטן אז דיא שפאניר זאלן זיין מיט זיך נעמען, און פון גרויס רחמנות האבן דיא שפאניר זיין מיט גיבאטן.

עין ב עטליכע

אינזלן האט קאלאמבאס אלץ גיזעהן דער ציילן, אז דיא און דער אינזל זענען בארבראישע מענטשן, וואס עסן מענטשן פלייש און דיא זעקס נקבות מיט דיא צוויי יונגע לייט האבן אויך דאס דער ציילט קאלאמבאס האט זיך אויך דער מאנט, אז דער קאניק **נאקאנאהרע** האט זיין אויך דער ציילט, אז און דער אינזל איז דא א בארבראיש פאלק וואס פאלן אין זיין ד מדינה אריין, און האפן מענטשן אין בראטן זיין און עסן זיין און.

קאלאמבאס

האט ווידר ארויס גישיקט עטליכע מענטשן און דער יבשה, זיין זאלן אביסל ווייטער אין דעם לאנד אריין גיין, און אויס צו זעהן וואס אין דעם לאנד טוט זיך, דיא שפאניר זענען צו ריך גיקומען, און האבן דער ציילט אז זיין האבן קיין שום מענטשן גיט גיטראפן, און האבן ב מערקט, אז דיא אינזל אינזל

דאס ערשט בוך דיא ניינטע דער ציילונג

גאקאנאהרעס א ברודר , און האט זייער ב דוערט דאס גרויסע אומגליק וואס דא האט זיך גיטראפן דיא שפאניר קאלאניסטן , און האט דער ציילט דיא נאנצי זאך , וויא דא מיט דיא קאלאניסטן איז דער נאנגין . ד

אז קאלאמבאס האט איבער גילאזט דיא קאלאניסטן , האט ער זייא אן גיזאנט , אז וויא זאלן זיך זייער גיט אוף פיהרין , און זאלן מיט דיא אינדזילאניר זייער גיט לעבין , און זאלן קיינס קיין שום אומרעכט נישט טאן , און זאלן זיך דאס אינדזיאנישע לשון לעהרנין , און זאלן גידולר זיין ביז ער וועט צו ריק קומן .

גאקאנאהרעס ברודר האט אזו דער ציילט , וויא באלד קאלאמבאס איז פון דאנין א וועק גיגאנגין האבין דיא שפאניר אן גיהויבין עטליכע וואס , אין דער מדינה ארום צו גיין , און האבין גיטאן אלע מעשעס הרעים גיראבאויט , און גיהארגיט , און וואס זייא האבין נאר גיקאנט שלעכטיג טאהן , האבין זייא גיטאהן , און דיא אינדזיאניר האבין זיך שון באלד משער גיווען , אז וויא זענין נישט קיין הימלשע לייט , און האבין גיזעהן אז דיא וואסע מענטשין , זענין פון דער נאטייער , ערגיר וויא דיא היגע מענטשין , דער אפיציר וואס האט דאס קאמאנדע גיהאט איבער זייא , דער האט זייא גיוועהרט , אז וויא זאלן א זעליכע שלעכטיג זאבין גיט טאהן , זייא האבין איהם אובר גישט גיוואלט פאלגין , און ער האט זייא גישט גיקאנט איין האלטיג , גיט מיט גיטין , און גיט מיט ביזין , און צום מיינסטין פלעגין דיא קאלאניסטן , אריין צו פאלן אין דעם , לאנד , פון דעם קאציקא פון **ציבאע** , ווייל אין זיין לאנד איז דא

אין לאנד אריין , און זענין צו ריק גיקומין מיט דער ידיעה , אז וויא האבין גיזעהן צווייא טויטע מענטשין , וואס זענין צו גיבירנין צו העלציר , וואס זענין גימאכט וויא א צלם , און דיא לייבער זענין שון פאר פויעלט , און עס איז גישט צו דער קענין , צו איז דאס שפאניר אורד אינדזיאניר , **קאלאמבאס** איז פון דער ידיעה זייער טרויג גיווארין , ווייל ער האט גיטראכט , גאט ווייסט וואס דא טוט זיך מיט זיינע לייט , וואס ער האט איבר גילאזט אין דעם חזקת , ער האט אובר גימוזט גידולט זיין , ביז דעם אנדערין טאג , ווייל עס איז שון זייער שפעט גיווען , דער ווייל איז ער זייער אומרוהיג גיווען , און וויא עס האט אן גיהויבין צו טאגין , זענין אלע שיפין אוועק גיגאנגין קיין נאטייראד , און וויא באלד זייא זענין אהין צו גיקומין , איז

קאלאמבאס מיט עטליכע מענטשין באלד ארויס אוף דער יבשה און זייא האבין דער זעהן דאס חזקת איז חרוב גיווארין און קיין שום שפאניר איז גישט מא ער האט נאר גיפאנין עטליכע צו ריסינע מלבושים פון דיא שפאניר , אייך עטליכע צו בראכינע כלי זיין , **קאלאמבאס** האט זיך זייער איבער גישראקין , און וואס זייער ב דוערט זיין גרום אומגליק , מען האט - נאך ווייטער גיווכט , האט מען גיפאנין עליף טויטע שפאניר , און מען האט נאך אן גיזעהן , צייכענס אז מען האט וויא גוויסד גיהארגיט , דער ווייל זענין דיא פריש אן גיקומינע שפאניר זייער פאר ביטערט ד גיווען , אוף דיא לייט פון דער אינדזיל , ווייל זייא האבין דיא קאלאניסטן אויס גיהארגיט , און האבין גיטראכט אז זייא מוזין זיך גוקס זיין , אן דיא אינדזילאניר , באלד דרוף איז גיקומין צו קאלאמבאס'ן דעם קאציקא

דאס ערשטע בוך דיא ניינטע דער ציילונג פן

האבן זיך גיוואלט באלד נוקם זיין, און באלד אויס קולין אלע דיא היגי אינדיאניז מיט דעם קאציקא, זיין האבן גיזאנט אז דער היגיד קאציקא מיט זיינע לייט, האבן גימוזט דיא קאלאניסטין אויס הארגינען, און דאס וואס ער זאגט און דעם קאציקא פון ציבאע, איז נאר א פין.

קאלאמבאס

האט אדער גיזאנט מיר מזון פריד זעהן אויב דער היגיד קאציקא, איז גיפלאוירט גיווארין, מיט ווינדען, אזו וויא זיין ברודר דער ציילט, און האט גיזאנט וויא א גרויסער חכם, מיר דארפן דא און דער אינדיזל אויס בויען, א שטאט מיט א גרויס חזקת, כדי מיר זאלן קענען דא א קאלאניע האבן, מיר זאל האבן וויא צו וואוינען, און מאגיאנין צו האלטן, דריבער מזון מיר זעהן גיטי פריינד צו זיין, מיט דיא אינדיזלויאניז, און אפשר איז דאס נאך אלץ אמת וואס דעם קאציקא ברודר האט אנדז דער ציילט, אז דער קאציקא פון ציבאע איז איבער גיפלאן אינזוי שפאניר און האט וויא גיהארגיט, און דער היגיד קאציקא איז צו הילף גיגאנען און איז גיפלאוירט גיווארין און איז קראנק, בכך מזון מיר דאס אלץ פריד רעכט נאך קלעהרין, אייב דאס איז אלץ אמת אורד שיק.

קאלאמבאס

איז גיגאנען צום קאציקא נאקאנאדע, און האט אידס גיטראפין קראנק, לייגן, און האט גיזעהן, אז ער האט ווינדען, און עס איז גיווען צו דער קענין, אז דיא ווינדען זענען גיט פון קיין, אראפעאיש כלי זיין, נאר פון אמעריקאניש כלי זיין, נאך איז גיזעהן צו דער קענין, אז זיינע ווינדען זענען גיווען פון א הילצעניר שווערד, מען האט אויך אן

פיהל נאלד, און דער קאציקא איז און דיא קאלאניסטין זייער פאר ביטערט גיווען, און ער האט צום און גימוזן זיינע לייט מיט גיווערד, און איז וויא איבער גיפלאן וויא זיין זענען זיבער און לענד א רוס גיגאנען עטליכ וואס, און האבן דיא גיהארגיט, דער נאך איז דער קאציקא גיפלאן און דעם חזקת, און האט עס אן גיזונדען, פון אלע זייטן, און דיא קאלאניסטין זענען שין גאר ווייניק גיווען, זיך צו וועהרין, ווייל עס זענען פיהל אומגינקומן איינציג וואס, און אז וויא האבן גיזעהן, אז וויא קענין זיך שין גיט אפ וועהרין, זענען וויא אנטלאפן גיווארין אויס דעם חזקת ארבעט, און האבן גימוזן א טשאלגע, און האבן זיך א וועק גישיפט און דעם ים און זענען דער טרונקין גיווארין אין דעם ים, דעם קאציקעס ברודער דער ציילט נאך ווייטער, האט שוין דיא קאלאניסטין האבן אין זיין ברודרס לאנד, גרויסע, מעשים הרעים גיטאן, איז דאך דער קאציקא נאקאנאדע גיזעהן גיזעהן, און איז דער וויא א גימער פריינד גיווען, און איז גיגאנען מיט זיינע לייט דיא קאלאניסטין צו הילף, און האט מיט דעם קאציקא פון ציבאע מלחמה גיהאלטן אין דער מלחמה איז דער קאציקא נאקאנאדע גיפלאוירט גיווארין, און ער איז נאך קראנק, ער איז ווייטער שטארק פאר ווינדעט גיווארין מיט עטליכע הינדען און איז קראנק.

דיא שפאניר

וואס זענען און דאס גייע גינקומן מיט קאלאמבאסין האט זיך גינדאכט, אז דאס וואס דעם קאציקאס ברודר דער ציילט, אז דער היגיד קאציקא נאקאנאדע איז גיגאנען דיא שפאניר צו הילף, און איז פון דיא ווינדען קראנק, וואס ער איז גיזונדעט גיווארין אין ער מלחמה דאס איז אלץ שיק, און וויא

דאס ערשט' בוך דיא ניינטע דער ציילונג

קאלאמבאס האט גיפיהרט זיינע לייט צו איין אורט, ב דעם ים, וואו א קליין וואסיר פאלט אין גרויסן ים אריין, און דארטין איז גיוועט גיוונט אורט, און האט דארטין א רעכט פערט חזקת גילאזט מאכין און איך א שטאט בויען, וויא דיא לייט וואס ער וועט דארטין איבער לאזן, זאלן זיכער זיין און קאלאמבאס האט א ב פעהיל גיגעבן, אז קינער פון זיינע לייט זאל גיט פרייע זיין, פון דער ארבעט איטליכיד האט גיטווס העלפן ארבעטן, און דאס איז גיווען, דאס ערשט' שמעטיל וואס אין יעניר מדינה איז אופ גיבויעט גיווארן, און דער שפאנישער מלכה לכבוד, דאס ער דער שטאט א נאמן גיגעבן **איזאבעלע** ווייל דיא שפאנישע מלכה האט דעם נאמן גיהייסן,

אן דעם קאציקס רייד דער קענט, אז דאס אלץ, וואס זיין ברודר האט דער ציילט איז אלץ אמת, און דער קאציקא נאקאנאהרע האט קאלאמבאסין ווייטער זיין פראגיר שאפט פאר שפראכין, ער האט קאלאמבאסין גישענקט אכט הונדערט קליינע **מושלען**, דיא וואס זענען ב דיא אינדיאניד זייער חשוב גיווען, און ב דיא אידאפעאיד איז עס פאר גאר ווייניק גיאכט גיווען, ער האט איהם נאך גישענקט הונדערט גילדינע בלעכין, און דרייא שאליצין פון הארביז פול מיט שטיקליך גאלד, דאס אלס האט גיוואנן ביז צווייא הונדערט פונט, קאלאמבאס האט דעם קעציקא אויך גישענקט מתנות, אראפעאישע קלייניקייטן פון גאלדאנטערע, און דאס איז ב דיא שטארק חשוב גיווען

ענדע דיע ניינטע דער ציילונג

דיא צעהנטע דער ציילונג

איידר מען האט דיא שטאט אויס גיבויעט האט קאלאמבאס פיהל אנקסטן און צרות אויס גישטאנן מיט זיינע לייט ווייל דיא שפאניר זענען פון דער נאטיער פויעלע מענטשן צו דער ארבעט, און דארטין איז פאר דיא שפאניר זייער א הייסע מדינה גיוועזן, דיא האבין גיט גיקענט ארבעטן פאר גרויס היץ, דיא שפאניר האבן אן גיהויבן שטערדיש צו ריידן, א קענין **קאלאמבאסין** וואס ער האט זיין פאר פיהרט אין אזו א לאנד אריין, וואס וויא קענין דיא

לופט גיט אריין שטיין, און ער האט זיין דאס, פריד גיט גיוואנט דיא לייט האבין גיוואנט, מיר האבין גימיינט אז מען פיהרט אונדז אין איין אורט אריין, וויא מיר וועלן קענין געד עשירות, און קלויבן, און איצונד מוזן מיר אזו שוועהר ארבעטן, וויא דיא מענטשן וואס מען דינט, אז זיין זאלן ארבעטן, און דעם טאג, דיא לופט פון יעניר מדינה, און דיא גרויסע היץ, וואס דארטן איז גיווען, האט זייער פיהל מענטשן פון דיא שפאניר קראנק גימאכט, און דער ווייל האט זיין אן גיהויבן

זאלן אלע אין איינעם זיין, ווייל ער האט
מורא גיבט, אז וויא זאלן זיך נישט ווירד
ביזטאוישן, און וויא באלד דיא נייע שטאט
איזאבעל מיט דעם חוקת זענן פארמיט
גיווארן, האט ער גיטומן עטליכע הונדערט
באן, און איז מיט זיין גיגאנגן
ווייטער אין לאנד אריין, און דיא איבערקע
דאט ער גלאזט אין איזאבעלע, ער האט נאך
א גיטומן טעם גידאט, ער האט
גיוואלט וויזן דיא אינדיאנער וויא

פלינג און וויא גישקט זינע לייט זענן צו דער
מלחמה, אזו האט ער גילאזט זינע לייט
מארשרען אין גלידיר מיט אופינע זינע לייט
פאדנען, און דיא קאפעליע, האט זי

גישפיהלט, ער האט אויך מיט גידאט
עטליכע רייטער מיט פערד, און זיין האבין
גימינט אז דאס איז א באשעפניש וואס עס איז
א האלב מענטש, און האלב חיה דעה,
און פאר גרויס דער, שרעקניש זענן ביא
אינדיאנער אנמלאפן גיווארן און האבין זיך
ב האלטן, אין זייערע ביידליך אריין
מען האט פון גאקאנדרים לייט מיט גיטומן
פאר זייערע פראוועדניקס, און

וויא דיא אינדיאנער פראוועדניקס
פלעגן צו קימין, עדיגן צו אנדערע
אינדיאנער, זענן זיין גיגאנגן אין יעני ביידליך
אריין, און האבין זיך גיטומן וואס זיין האבין
גיוואלט, גלייך עס וואלט זייער אייגניס
גיווען, אזו איז תמיד צווישן דיא אינדיאנער
גיווען, ברודר שאפט ווייל זיין האבין זיך
זייער ליעב גיהאט, דיא שפאנער האבין זיך גאר
נישט גיקענט פאר ווינדיקען, און דער
גרויסער ליעב שאפט וואס צווישן דיא
אינדיאנער איז גיווען אין גאנצן לאנד, דיא
שפאנער זענן גיגאנגן ביו צו דעם לאנד
צויכע, זיין האבין דארטן גיזעהן, אז
דאס איז אלץ אמת גיווען, וואס
דעם קאציקעם ברודר האט זיין דער
ציילט

גיהויבן צו פעהלין עסין, ווארג, וואס זיין
האבין מיט גיבראכט, און יענע מאכלים
וואס דיא אינדיאנער עסין, האבין זיין נאך
נישט גיקענט עסין און דאס עשירות, וואס
זיין האבין זיך גירעכט דא צו קריגן, איז
אויך נאך נישט גיווען פאר זייערע אויגן, דען
דער **אדמיראל קאלאמבאס**,
האט

זיך נאך נישט פאזוואלעט, צו גיין אין לאנד
אריין צו זוכן גאלד, ביז דיא שטאט
איזאבעלע, מיט דעם חוקת וועט נישט פריד
פארטיג ווערן, כדי אז זיין זאלן
פריד האבין א זוכער אורט וואו אלץ
אנידיר צו לייגן, דאס איז אובער אלץ
גיווען א זעליכע זאכן, וואס דיא שפאנער
איז נישט גאר נישט גיווען, ווארין טאג
און נאכט איז זיין גאר גאלד אין זיין
גילעגן

און און איין מאהל האבין זיך דיא
שפאנער א ביט

גימאכט, א קעגן דעם אדמיראל
קאלאמבאס, זיין זאלן אירם הארגינגען,
דיא מענטשן וואס אין דער מרידה זענן
גשווען, דיא זענן נאך נישט אלע אין אייניס
גיווען אין דער עצה, און דער ווייל דאט
קאלאמבאס דער פון גיוואר גיווארן, און איז
איבער גיפאלן דיא עלצטע פון דעם בונט,
און ער האט זיין אלע גילאזט נעמין, א
טיל האט ער אליין גילאזט שטראפן, און
א טיל פון זיין האט ער קיין שפאניא גשיקט,
מען זאל זיין דארטן מישפין

קאלאמבאס האט נאך גשריבן צום
מלך, אז ער זאל אירם
שיקן נאך בעלי מלחמות, כדי ער זאל
שטארקיר ווערן, אויך זאל ער אירם
פרעוויאנט שיקן, מען זאל האבין פון עפס
צו לעבן, **קאלאמבאס** האט נישט
גיוואלט אז דיא שפאנער

דאס ערשטע בוך דיא צעהנטע דער ציילונג

מיר זעהן ערשט איצנד, וואס פאר א נארשקייט, מיר האבן גיטאן, מיט דעם וואס מיר האבן זיך גילאזט אן ריידן, פון קאלאמבאסן און זענן אוועק פון אונדזער פאטער לאנד, און פון אינדזערני משפחות און גיטע פריינד, **קאלאמבאס** האט אינדו פירר גיזאנט, און דאס גייע לאנד איז זייער א גיט לאנד, און א גיזונד לאנד, און דער צו האט ער אינדו צו גיזאנט גרוס עשירות, און איצנד האט ער אינדו פאר פיהרט און אזא א לאנד אריין וואו מיר זאלן אויס שארביין פאר הונגער און פון קרענק, . . .

קאלאמבאס האט פון שפאניע מיט גיבראט א גלח, און ער האט און קאלאמבאסן מערר, שלעכטן גירעט איידר אילע, ער האט אלץ גישריגן אז איכר קאלאמבאסן מוזן אז פיהל מעגשטין אויס שארביין, **קאלאמבאס** איז אונד גיווען א קלענער, און א גיטער מאן, און ער האט שין פיהל שריקן און צרות און זיך גיהאט און דורך זיין גיט קייט און זיין גיזונדקייט, איז ער פון אלע צרות פטור געווארן און איצנד איז ער ווידער גירולט גיווען, און האט דיא לייט מיט גיטע רייד איין גיטומן, און דיא לייט זענן ווידר רודהג גיווארן, אז **קאלאמבאס** האט גיזעהן, אז דיא לייט שין ווידר רודהג גכליבן, האט ער זיך מיישב גיווען און האט דא איבער גילאזט, דאס קאמאנדע איבער דיא קאלאמבאסן, זיין ברודר ער האט גיהייסן **דיענא** און **קאלאמבאס** איז ווידר גיגאנגן, צו שוף גייע לענדיר זוכן, ער האט מיט זיך גגיטן איין גרויסן שוף, און צוויי קליינע שפיץ, מיט זיין האט ער גיזעגלט פון מודה קיין

זיילט, אז **ציבאנא** איז א לאנד וואס דרייטן איז איבער דעם גאנצן וועג אין דעם גאנצן לאנד ציבאנע, וואו זיין זענן גיקומן צו א וואסיר, האבן זיין אלץ גיפונן גאלד, זאמל, און שטיקלד גאלד, ווארין אועס פלעגט צו רעגנין, פלעגט דאס וואסיר אפ צו רייסן פון דיא גאלד, אדערין שטיקלד גאלד, אין דעם האבן דיא שפאניר אן גיזעהן, אז דארטן איז זייער פיהל ד גאלד פאר האנדן, מיט דעם פיינר ידעלה האט זיך **קאלאמבאס** גיאהלט צו ריק צו גיין, קיין איזאבעלע, כדי אז ער זאל זיינע לייט א גיטע בשרה ברענגן, דארטן איז דעם לאנד ציבאנע האט ער גילאזט מאבן א גיטע באטרייע, און האט איבער גילאזט, עטליכע מאן שפאניר, און מיט דיא איבערגי איז ער צו ריק גיגאנגן קיין **אזאבעלע**, . . .

אז **קאלאמבאס** איז אהין גיקומן, האט ער גיטראפן זיין גייע קאלאנע, אין א זייער שלעכטן מעמד, זייער פרעוויאנט האבן זיין שין גיהאט פאר צעהרט, און קיין גייע תבואה, האבן זיין גאלד גיט פאר זייעט, ווייל עס איז נאך גיט גיווען דיא צייט מען זאל זייען, דען אטליכע תבואה, האט איהר גיוויסע צייט ווען מען זאל זיין זייען, און דער צו, זענן דיא לייט גיקומן אין אזא איין הייס לאנד אריין, וואס זייער נאטוער, קען עס נאך גיט אויס שטיין, אז זענן זיין קראנק גיווארן, און זיין האבן פאר זיך ממש דעם טייט גיזעהן באלד צו שארביין, פאר היינער אונד פון קראנק הייסן, אלע האבן ב דערייערט ווער אטליכע, און האבן גיזאנט

שטודיום ווינטן גראט, און באלד האט
ער אים זייער גרויסע פעלדן גיטראפן.
און אים זאגט: בענק וואס עס דאט גישיינט
צו זיין אז דא שפין וואלן צו בראכן ווערן
און אינטער גיין, דא שפין זענען שטארק
צו שפאלטן גיווארן, און וואסיר דאט אן
גרויבן אריין צו גיין, אין דא שפין
אריין, אז אלע מענטשן זענען שוין ניהער
גיווארן דאס וואסיר אויס צו שעפן פון
דא שפין, און דער צו האבן זיין
נאך פיהל גלייטן פון-הונגער און דארשט,
און ווען מען האט אפט גיקריגן עפס צו
עסן, האט **קאלאמבאס** פאר
זיינע לייט גיטילט, ווינע עס איז נאך עפס איבער גיבליבן.
האט ער ערשט אליין גינעסן, יב איהם
אין דער עיקר גיווען אז זיינע לייט זאלן
צו פרידן זיין, דא שפאנער האבן אידס
זייער גיקוועלט, און האבן אידס אלץ
פאנער גיווארפן, אז ער האט זיין אומגליקליך
גימאכט, מיט זיינע הבטחות, וואס ער
דאט זיין מבטח גיווען, אז זיין וועלן דא
זייער גליק מאכן, און איצונד בוזן זיין.
דא אז פיהל צרות לידן, און אלע מיטט
זעהן זיין מכש דעס נויט פאר זיך,
קאלאמבאס איז אונד גיווען א גרויסער חכם
און האט אליינ גלייטן, און האט זייער
גוט גיוויכט, זיינע לייט מיט גיטע רייד אין
צו נעמן.

קאלאמבאס האט גיפרובט, אין
אין מיט דא שפין גינאנצן
און עטליכע ערשט ב דער אינדזל און
אומערדס אווער ארויס און דער יבשה,
און דאט זייער גוט הוקר ודורש גיווען
אומערדס, אוב דאס איז איין אינדזל, אונד
א פעסט לאנד, פון אלע ידועות דאט זיך
יב שטימט, אז דאס איז איין אינדזל
און

קין מערב זייט, ער האט צו דעמאנהלט
גשפין דא נייט אינדזל **יאמאיקא** און אז ער
איז גיקומען גיט, ווייט פונדער
פיינר אינדזל, האט ער אים טעגליכע
ארויס גישקט עטליכע בעלי מלחמות, און
דער יבשה, כדי זיין זאלן מעסטן מיט דעם
זענק בלייב דעם יב ווא א טיף אורט צו
גיפונן, אז דא שפין זאלן קענען צו גיין
צו דער יבשה, אין ווא דא בעלי מלחמות
זענען צו גיקומען צו דער יבשה, זענען אן
גיקומען זייער פיהל אפריאנער מיט גיוועהר,
און האבן זיין גיט גיוואלט לאזן ארויס און דער
יבשה, דא שפאנער האבן מתחלה אן
גיהובן מיט דא אינדיאנער מיט גיטן, און
אז זיין האבן גיועהק, עס העלפט נישט מיט
גיטן, האבן זיין אן גיהויבן און דא
אינדיאנער צו שטין, זענען זיין אנטלאפן
גיווארן, און האבן דא שפאנער אויס, גיווכט
זייער א גיט און א טיף אורט, און דא שפין
זיין זאלן האבן א גיטן האפען,
קאלאמבאס איז מיט דא שפין אריין
גינאנצן, אין האפען
אריין, און האט דא גילאזט זיינע שפין
דעפראווען, און האט דא אינקול גיט ב
מידבט, און זיין איהם פיהל בעסיר
גיפעלן, ווא דא אינדזל
היכאניאלע ער האט דא אינדזל
אפ גינאנצן, אין נאמן
דעם שפאנענען מלך.

פון דאנן איז קאלאמבאס אוועק גינאנצן
צו דער אינדזל **קאבא**
ער האט גיוואלט דער קלעקערין צו
אין דאס א אינדזל, אונד א פעסט לאנד,
און אים דייט וועג קאט ער ווידער זייער
פיהל צרות און סכנות אויס גלייטן, מכש
מעהר ווא ער האט אין דעם גאנצן וועג
אויס גלייטן, באלד האט ער זייער גרויסע
יג

דאס ערשטי בוך. דיא צהענטי דער ציילונג

זעהן, האבן זיי גיוונקן צו דיא שפאניר, גלייך ווען זייא וואלטן מיט זייא, ב קענט גיווען, און מיט דעם ווינקן האבן זייא גינעבין צו פאר שטיין, אז דיא שפאניר זאלן בלייבן שטיין מיט זייער שויפן, און זאלן צו זייא נישט צו קומן נאדעם, דיא שפאניר האבן זייא גיפאלגט, און זענן גיבליבן שטיין, דער נאך אז דיא אינדיאניר האבן מיט זייער פיש חאפן גיענדיגט, זענן זייא צו גיקומן צום ארמיראלס שיף, און האבן זייא מתנות גיגעבן, פון זייער פאנג פיש, און אויך של קרעטין, און דער ארמיראל, האט זייא נישענקט איראם אישע קלייניג קייטין.

דאס מעג מען הערין וואס דער ליבער גאט האט פאר א ווינדערליכע זאכן ב שאפן, אז דיא שפאניר זענן צווישן דיא קליינע אינדיולין ארום גיגאנגן מיט זייער שויפן, זענן זייא גיקומן און איין אורט, איז דאס וואסיר פון דעם ים גיווען גאר גרין, און אן דער מיטן זענן גיווען וויסע פלעקן, און און איין אנדער אורט, איז דאס וואסיר גיווען גאר ווייס וויא מיליך, און נאך און איין אנדער אורט, איז דאס וואסיר גיווען אזו שווארץ וויא טינט, און ער היום קען מען נישט דער קלענדין וואס דאס בטייט, פון דארטין זענן זייא גיגאנגן צו דער אינדיול קאבא, זייא האבן און דעם וועג זייער פיהל גיליטן פון פערלדון און פון זאמיר בענק.

אין אז זייא זענן גיקומן צו דער אינדיול קאבא, און האבן זייער-אנקערין גיווארפן, און זענן ארום גיגאנגן און דער יבשה, איז צו זייא צו גיקומן איין אלטיר קאציקא, ב דעם בארטן פון דעם ים איז

און איין אורט האט ער אן גיטראפן עס זענן אים גיפלוגן, אזו פיהל פייגיל, און פיהל **זימער פייגיליך**, אז מען האט דורך גיקענט זעהן דיא שיין פון דער וון עס איז אזו טונקל גיווען, וויא איין א חמארע טאג, **קאלאמבאס** איז פון דארט גיגאנגן קיין צפון זייט, האט ער דארטין גיועהן קליינע און גאנץ נידעריקע אינדיולין, אזו פיהל וואס עס איז נישט מיליך גיווען, איבער צו ציילן, דיא אלע קליינע אינדיולין האט קאלאמבאס א נאמין גיגעבן דער מלכהם גארטין, צווישן דיא אינדיולין האט קאלאמבאס גיפנין, און איין אורט אינדיאניר האבן פיש גיחאפט און א טשאנע, עס איז אובר ווינדערליך צו דער ציילן, וויא אזו זייא האבן דיא פיש גיחאפט, זייא האבן גיהאט קליינע פישליך, דיא האבן גיהייסן **רעפעס**, זייא זענן אזו וויא דיא הערינג, צו בינדין צו דעם שוואנץ פון דעם רעפעס א פאדים און עס לאזן אין ים אריין, דאס קליינע פישל האט לאנגע אין שארפע ציין, גיהאט, דער רעפעס פלעגט זיך אן צו חאפן מיט דיא ציין, און א גרויסן פיש און מיט דעם פאדים פלעגט מען ביידע פיש פון, דעם ים ארום צו שלעפן, און זייא האבן גיועהן וויא מען האט ארום גשלעפט דאס פישל מיט א **שיל קרעט**, און דער שיל קרעט האט גיוואיגן צווייא הונדערט פינט, און ווירד האבן זייא מאהל ארום גישלעפט, אז דאס פישל האט גיהאלטן מיט דיא ציין א שיל קרעט, און פון דער אנדערער זייט האט זיך אן גיהאלטן, מיט דיא ציין א גרויסער פיש אן דעם שיל קרעט, און מען האט זייא אילע און איין מאהל ארום גישלעפט, און וויא דיא פישירס האבן דיא שפאניר דער

ראסערשטי בוך דיא צעהנטי דער ציילונג בו

אז גיזען אף גירעכט איין אלטאר

און פאר דעם אלטאר האט דער קאציקא מתפלל - גיזען, בשעת תפלה האט דער קאציקא גיט גיוואלט מפסיק ויין, און האט נאר גיקוקט וויא דיא שפאניר זענען אן גיקומין, און אז ער איז מיט ויין תפלה פארטיג גיווארין, איז ער צו גיגאנגען, צו דעם **אדמיראל**, און האט איהם גיגעבן עטליכע פירות, פון דיא וואס וואקסן אף דער אינדזיל, דער גיזעצט, אף דער ערד, און האט אף גיהובין זיינע קניעס ביז צו זיינע באקין, און האט אן גיהויבן צו רידן ביטר מוסר, מען האט דעם **אדמיראל** זינערדיי פאר טאלמאטשירט בזה הלשון *
דיא ביסט גיקומין אין דיא לענד אריין וועליכי דוא האסט נאך קיין מאהל גיט גיזעהן, מיט גרויסער מאכט ביסטו גיקומין, און מיר זענען דריבער אין זייער גרויסע שרעקן גיפאלן, דוא זאלסט אובר וויסן, אז אף יעניר וועלט אזו וויא מיר ווייסן, זענען דארטין פאר האנדין צווייא ערלייא וועגן, אייער איז זייער פינצטער, און זייער שרעקליך, אהן גייען דיא וואס זענען שלעכט אף דער וועלט, און דער אנדערער איז זייער לעכטיג, און זייער פרייליך, אהן גייען דיא מענטשן וואס האבן ליעב עלום, און זענען מענטשן פריינד, גלייבסטו אז דוא וועסט אויך מוזן שטארבן, גלייבסטו אן דאס גיטע אורד שלעכטן וואס דוא מוסט אף דער וועלט, וועט דיר דארטין אויך ב' לודגט ווערן, אויב דוא גלייבסט דאס אלס, אזו וועסטו קיין שלעכטן נישט טארן, אויך דעם וואס דיר האט קיין מאהל גיט ב' ליידגט * דער אדמיראל האט אידס גיענטפערט, עס פרייעט מיך זייער וואס דוא גלייבסט אז דיא נשמה איז גיט שטערבליך, ויא איז אומשטערבליך, איך

בין אהער גיקומין קיינים קיין שלעכטן גיט צו טארן דער מלך פון **שפאניא** האט מיך א דער גישיקט, אז איך זאל גיווארן ווערן אויב איר טוט גיט אייניר דעם אנדערין שלעכטן אזו וויא איך האב גיהערט, וואס דיא

קאראיבען

טויען, אזו וויא מען האט מיר דער ציילט, איך האב פון מיין מלך א ב פעהיל, אז איך זאל זיין אפ גיוויינען, פון דעם שלעכטן גיברועך, וואס זיין עסין מענטשן פלייש, וויא דער קאציקא האט דאס דער הערט, האט עס איהם ויין הארץ גירירט, און האט זייער אן גיהויבן צו וויינען, און האט גיזאגט ווען עס זאל גיט ויין וואס איך האב מיין ווייב אין קינדער זייער ליעב, דעם איך מיט אויך א וועק און אייער מדינה אריין, דער אדמיראל האט דעם אלטן קאציקא גישענקט, עטליכי אידאפעאישע קליינעקייטן, און דער קאציקא האט זיך אף דיא קלייניקייטן זייער פאר ווינדערט, און דער נאך איז דער קאציקא גיפאלן אף דיא קניעס, און האט דעם **אדמיראל קלאמבאס** עטליכי זאכן, גיבעטן, ער זאל איהם זאגן אויב זיין זענען גיט פון דעם הימל א ראפ גיקומין, און אויב זיין זענען שטערבליכע מענטשן, , , ,

פון דיא

אראמטין וואס קאלאמבאס פלעגט טאג און נאכט צו אירבטין, און האט זייער פיהל אנקסטן און צרות אים גיליטן, און ב' נאכט פלעגט ער גאנץ ווייניק צו שלאפן, דורך דעם אלס איז ער קראנק גיווארין, און האט אן גיהויבן אין ויין קרענק, ויין שכל צו פאר ד' ליהרן, אימליכד האט גימייגט אז ער וועט שון שטארבן, דריבר האבן זיך דיא שפאניר גיאהלט אז זיין זאלן גיין קיין **איזאבעלע** צו דער נייער קאלאניע, קאלאניע, אז

קאלאמבאס

דאס ערשט בוך דיא צעהנט דער ציילונג

קאלאמבאס איז גיקומען קיין אינאבעלע

האט ער גיטראפן זיין ברודר

בארטעלמייס איז אן גיקומען פון שפאניע, מיט עטליכע

שיין אין האט מיט גיבראכט פרעוויאנט, און

נאך צום פאר שטארקערין, עטליכע הונדערט

מאן זעלנר, דיא גיטע כשרה או מען האט

דעם **אדמיראל** גיזאנט, האט איהם מעהר

גיהאלפן, איידר אלע

רפואות, ער איז דער פרייעס גיווארן, דורך

דעם וואס מען האט איהם צו גישיקט

פרעוויאנט, און נאך חיל, און נאך מעהר

שמחה איז אופ איהם גיווען, אז ער האט דער

זעהן זיין לעבען ברודר **בארטעלמייס**

וועלכין ער האט שוין א

ציט פון דרייא צעהן יאהר גיט גיזעהן, מיר

האבן שוין א מאהל דאס גישריבן וויא

קאלאמבאס האט זיין ברודר

בארטעלמייס גישיקט קיין ענגילאנד,

אז ער זאל דעם

ענגלישן מלך זיין פראייעקט פאדער נעכטן

אז **קאלאמבאס** וויל נייע לענדער זוכן

און אופ דעם וועג האבן איהם

יס גולנים גיחאפט, און האבן איהם פאר

קופט פאר א אייביגן קנעכט קיין אפריקא

אין א צייט ארום, איז ער פון אפריקא

אנטלאפן גיווארן, און איז קיין **ענגילאנד**

גיקומען, און האט דעם

פראייעקט מיט דעם פלאן פאדער גינעכטן דעם

ענגלישן רעגירונג, אז זיין ברודר

קאלאמבאס וויל גיין נייע לענדער זוכן

און דער ענגלישער מלך

האט גיחייסן **קאלאמבאס** זאל אליין צו

איהם קומען, און האט

גיוואלט זיין פראייעקט גיט אן נעמען, אז

בארטעלמייס גיפאדערין מיט דער

גיטיר ידועה קיין

שפאניע איבער **פראנקרייך** און האט ב

דעם שפאנישן מלך גרויס

בארטעלמייס האט נאך

און פראנקרייך גיווארן

גיווארן אז דער שפאנישער מלך האט שוין

קאלאמבאס א וועק גישיקט נייע לענדער זוכן,

און **קאלאמבאס** האט

שוין גיפונען ויער פיינע

נייע לענדער, אין האט ווידר גיווארן גיווארן

אז קאלאמבאס גיט ווידר אוועק מיט א פלאט

דאס אנדערע מאהל קיין אמעריקא, אזו איז

בארטעלמייס גיווארן מלא שמחה,

און איז אין דער געד

גיפאדערין קיין קאדיקס דארטין זעבן דיא שיפן

גישטאנען וואס **קאלאמבאס** איז דאס

אנדער מאהל מיט זיין

אוועק גינאנגן, און איידר דאס האט זיך

אלץ גיטאן, איז קאלאמבאס אוועק גינאנגן

פון **קאדיקס** און איז דער שפאנישער מלך

האט דאס גיווארן גישיקט און

ער נאך **בארטעלמייס** גישיקט און

האט איהם ויער שוין

צו גיטומען, וויא **קאלאמבאס**

ברודר צו שטייט

און אז דיא ידועה איז ווידר צום מלך גיקומען

פון קאלאמבאסן אז ער דארף גייטע פרעוויאנט

אין נאך בעלי מלחמות אזו האט איהם דער

מלך דאס אלס גישיקט אין האט בודר גיווען

אז **בארטעלמייס** זאל האבן דאס

קאמאנדע וועבער

דיא שיפן מיט פרעוויאנט און חיל וואס ער

האט איהם גישיקט, און אזו איז ער אן

גיקומען קיין אמעריקא צו זיין לעבען ברודר

קאלאמבאס נאך א צייט פון

דרייאצעהן

יאהר איז זיין האבן זיך גישט גיזעהן מיט

ז א נאכדער

איטליכר

מענטש קען זיך משער זיין , דיא גרויסע שמחה וואס דא איז גיווען , צווישן דיא פיינע צווייא ברודר , ד איז דורך דעם איז **קאלאמבאס** רעכט גיוונד גיווארן פונדער שמחה , דיא גרויסע פרייד איז נאר אלץ אוף דיא צווייא ברודר אליין גיווען , עס האבן זיך אלע קאלאמבאסן גיפרייט , ווייל זייא האבן גיקריגן פרישען פרעוויאנט , און אויך וואס עס זענן פרישע מענטשן צו גיקומן , דאס האט זייא זייער פיהל שמחה צו גיגעבן .

אז קאלאמבאס

איז אוועק גיגאנגן פון דער נייע קאלאניע , איידיר ער איז צו ריק גיקומן , זענן פון דיא לייט וואס ער האט דא איבער גילאזט צווייא חלקים אויס גישטארבן ד פון דער נייער ליפט , וועלכיס דיא לייט זענען גיוואנט גיווארן , און עס האט זיך א גרויסע חולשה אריין גיפאסט , און דער פון זענן זייער פיהל מענטשן אויס גישטארבן , און א טייל פון דיא שפאניר זענן אין דער מדינה אריין גיגאנגן נאלד צו קריגן , אין האבן דיא אינדיאניר גרויסע צרות אן גיפאן , האבן זיך דיא אינדיאניר צום הוף ד גיטומן און האבן זייא אייגענ וואס אויס גיהארגט , דער קאמענדאנט וואס **קאלאמבאס** האט איהם דאס קאמאנדע

איבער גיגעבן , אוף דיא קאלאניסטן , דער איז גיווארן א מידד א קענין קאלאמבאסן , און האט גיוואלט אן ריידן אלע שפאניר וואס דארטן זענן ד גיווען , צו דער מדינה ער האט גיהייסן **מאגארעטע** , דער האט זיך אן גירעט מיט דעם גלח ד

באיער

זייא ביידע זענן אין איין עצה גיווען , און אז זייא האבן גיזעהן אז דיא איבעריקא שפאניר ווילן צו

זייא גיט צו שטיין , האבן זייא זיך גיטומן א שיף , און האבן מיט זיך גיטומן נאך עטליכע שפאניר , און זענן אנטלאפן קיין שפאניע , וויא דער קאמענדאנט **מאגארעטע** איז אוועק , האבן דיא איבעריקא שפאניר זיך

נאך מעהר פאזואלעט , ווייל זייא האבן קיין קאמענדאנט איבער זיך גיט גיהאט , און פלעגן ארויס צו גיין אין לאנד און האבן גיטארדן מעשים הרעים , דיא גיטע אינדיאניר , האבן שון גישט גיקענט מעהר אויס ליידין דיא צרות וואס זייא האבן גיליטן פון דיא שפאניר , און האבן זייא זיך אין אייגנס צום הוף גיזאמילט , און זענן ארויס גיגאנגן אוף דער אינדיזל , און וויא זייא האבן גיקריגן שפאניר וואס זענן אין לאנד ארום גיגאנגן , האבן זייא גיהארגט פון אלע זייטן האט זיך גיוויזן אז פיהל שלעכטן , און עס האט גישיינט צו זיין , אז דיא נייע **קאלאניע איזאבעלע** זאל אין גאנצן

חרוב ווערן , דאס ארגסטע פון אלס איז גיווען , וואס מען האט זיך גימאכט דיא אינדיאניר פאר שנאם , וועלכע זענן פריד זייער גיטע פריינד גיוועדן , און איצונד זענן זייא גיווארן זייער גרויסע שניאם . . .

דיא אינדיאליאניר

האבן צווישן זיך אפ גיקלעדט אין האבן און גיזאנט , מיר ד האבן אין אנדור לאנד אזו פיהל עסן ווארג , וויא פיהל מיר דארפן , פאר זיך אליין , און וויא פיהל פירד אינדרע דארפן צו עסן , א גאנצן מאג אזו פיהל דארף אין איינציג שפאניר אוף צו עסן אוף איין מאהל , וועט א מאהל דער סוף זיין אז מיר וועלן מיט דער צייט איבער דיא שפאניר מחין אלע פאר דינדיג אויס

דאס ערשטע בוך דיא צעהנטע דער ציילונג

קאלאמבאס

האט פריד גיהאפט, אז
ער זאל מיט גיטן דער
צו ברענגן, אז דיא אינדוליאנר זאלן אן
נעמין דעם קריסטליכן רעליאן, און איצונד
אז דיא אינדוליאנר זעהן וויא פיהל
שלעכטן, דיא קריסטן טוען וועלן וויא דיא
קריסטליכע רעליאן פאר שלעכט האלטן, דאס
איז איהם נאך ערגר גיווען, אז ער וועט מוין
דיא גוטע ערליכע מענטשן, ווער בליט פאר
גיסן, דער קאציקא **נאקאנאדע** איז
גיקומן צו קאלאמבאסן

נעכד איז טאפיל שלעכט גיוועןאן ויין הארץ,
דאס ערשטע, ווייל דיא שפאנר האבן ווינע
לייטאן פיהל שלעכטן גיטאן און דאס אנדער
איז איהם ארגיר גיווען פון אלס, וואס אלע
קאציקן מיט ווער ליט וועגן איהם שינאים
גיווארן, ווייל ער האלט גיט פריינד שאפט
מיט דיא שפאנר, **קאלאמבאס** האט
איצונד צו אלס בעסטן
דער קאנט, וואס פאר א גיטער פריינד
נאקאנאדע, איז איהם
ווייל א רעכטן גיטן
פריינד דער קאנט מען - ערשט אין א גיט
און **קאלאמבאסן** איז איצונד ווער א
גרויסע גיט גיווען

און **נאקאנאדע** האט איהם גיט אויסן
גילאז, און איז מיט
ווינע ליט מיט גיווער צו גיטאנן צו
קאלאמבאסן, דא האט **קאלאמבאס**
ערשט רעכט און גיווער, **נאקאנאדע** האט
וויא ליעב און **נאקאנאדע** האט
איהם, און דא **נאקאנאדע** ביינע
האבן ווער ליטן אין איינע איהם גשטעלט

איהם שפארבן אן האבן ווער גיואנט, אז
דיא **שפאנר** זעגן ווא אועלבי גרויסע
פרעסירט, מוז ויין און וויא
האבן אין ווער לענדיר גיט גוט צו עסן,
און דריבער קומן וויא אלץ אהער צו אונדו,
זיין זאלן זיך דא וואט עסן און אז וויא וועלן
דא אלץ איהם עסן, וועלן מיר טווען פאר
הונער שטארבן, און צו דעם אלס טוען
זיין נאך אונדו אועלבי מעשעס הרעים, על
פון מוין מיר זיך **פריינע**, אונדו מיר זאלן
זיין אלע איהם הארגינען, וועלן מיר ווערער
פטר ווערן, און אויב עס וועט אונדו גיט
גראטן, מוין מיר אלע ווער קעכט בלייבן
און אייבן, און האבן זיך אנאנר גנומין
עטליכ קאציקן און האבן איין גיואמילט
ווער ליט, איהם צו ראהטן, דיא
שפאנר וויא האבן זיך צום הוף גנומין ביי
הונדערט, טווענט אינדוליאנר

נאר דער איינציג קאציקא **נאקאנאדע**
דער איז נאך גיטרייע
גבליבן דיא שפאנר

אין דעם גרויסן

גיוולדיר **קאלאמבאס** איז
גיקומן, מען קען זיך משהר ויין וויא ד
ביטער איהם איז גיווער, ויין גרעסטע
אקסטן זעגן גיווען, וואס דיא לייט האבן
זיך גימאכט דיא אינדוליאנר פאר גרויסע
שינאים, וועלבי וויא זעגן איהם פריד ווער
גיטע פריינד גיווען, און **קאלאמבאס**
דאס ב זיך גיוויסט אז ווינע
לייט זעגן דיא חייבס, וואס זיין האבן
דער צו גיבראכט, אז דיא אינדוליאנר
זאלן א קעגן וויא מורד ויין

ענדע דיא צעהנטע דער ציילונג

דאס ערשט' בוך דיא עליפטע דער ציילונג כח

ניקאמענדרט, און דאס איבעריג דאס ער
איבער גינעבין זיין ברודר
בארטעלמייסע דעם קאמיאנער
און גאקאנאהרע

דאס זיינע אינדיאניר
אלין קאמיאנדרט, ער איז דיא אינדיאניר
איבער גיפאלין מיט זייער א גרויס גישרייע,
דיא ביקסין האבין גישאכן, דיא פערד
האבין גיערויט, דיא הינט האבין גיבילען,
וויא דיא אינדיאניר האבין דאס אלס און
אין כאהל דער הערט, זענען זייער
איבער גישראקן גיווארן, א טייל פון זייער
זענען דורך שווערדיג און ביקסין אום
גיקומין, א טייל האבן דיא פערד, צו
טראטאוועט, און פיהל זענען פון דיא הינט
צו ריסן גיווארן, מען האט איד גינדיגן
פיהל קרויס גיפאנגענע, און דיא איבעריג
זענען צו לאפן גיווארן אין דיא וועלדער אריין,
קאלאמבאס האט פאר שטאנן אז
ער האט שון, גובר

גיווען דיא אינדיאניר, איז דוך איצונד צייט,
אז ער זאל כובש ווין זייער גאנצע מדינה און
איז ער אריין גיגאנגען אין זייער מדינה,
און וויא האבן זיך אידס אלע אינטער גינעבין,
פאר אייביג פאראיס **דא איז** צו זעהן,
וויא **קאלאמבאס** דאס

זייער א גרויסע
פערדליר גימאכט, ער דאס זייער גיט
גיוויסט, אז **מינארעטע**, מיט דעם
גלח **באווער** וואס זענען

אנטלאפן פון **היכפאניאלע**
קיין שפאניע, דיא וועלן
אידס ב דעם מלך זייער מאסערין, ער האט
אובר דרוק א שפאסוב גינעבין, כאשר
אז ער וועט דעם מלך פון דאנן
גרויס עשירות שיקן, וועלן שון זייער
מסירות גאר פאר נישט ווין,

קאלאמבאס

פון איין דיט זענען גישטאנן דיא
אינדיאניר הונדערט טויזנט כאן,
מיט וייער גיוועהר הולצערנע שווערדיג, שפון
און אויבין און דעם שפיץ איז גיווען א גרעט
פון א פיש, אודר מיט פייער שטיינדליך
צו גשפיצטע, און מיט פאלקס, און און
דער אנדערער זייט זענען גישטאנן **שפאניר**
צווייט הונדערט, מאן צו פיס,

און צוואנציג רייטער, און דער קאציקא
גאקאנאהרע האט איך גיהאט אקליין
קארפאסיל אינדיאניר, און
פלוק דוכט זיך אז עס איז זייער ווייניג, צווייט
הונדערט שפאניר, א קעגן הונדערט טויזנד
אינדיאניר אובר דאס שפאניע גיוועהר, און
תנסיס מלחמה וואס דיא
איראפעאיד קענין,

דער צו דאבין זייער נאך גיהאט גרויסע הינט,
וואס פלעגן איך אינדיאנישע מענטשן,
צו רייסן און וויא ב אינדז מען העצט אן דיא
הינט, און חיות, רעות עס האט ד פון
ביידע זייטן זייער שרעקליך אידס גיוויזן,
דיא **שפאניר** האבן זיך גישראקן,
וויא האבן גיזעהן, דיא
אינדיאניר זענען זייער פיהל, און דיא אינדיאניר
האבן זיך גישראקן, ווייל דיא ווייסע
מענטשן האבן זיך צו שאפן איבער דינערין
און בליצין.

קאלאמבאס האט זיך מיישב גיווען
אז ער זאל דיא אינדיאניר
איבער פאלן ב נאכט ווייל דיא נאכט, גיט
בלויס - מענטשן, זייער פיהל שרעקן
צו, און אז מען וועט זייער נאך ראפטעס
איבער פאלן, וועלן וויא נאך מעהר - איבער
גישראקן ווערן, און וויא עס איז
גאר פינצטיר גיווארן, האט
קאלאמבאס זיין ביסיל חיל צו טיילט,
אין טייל האט ער

דאס ערשטע בוך דיא עליפטע דער ציילונג

מיינע גיווען, פאר גרויס נישט און פאר גרויס אנקסטן, וויא האבן דיא שווער ארבעט, אזו פיהל גאלד אין ביינול צו שאפן, גאר נישט גיקענט אויס שטיין, און אז וויא האבן דאס צו דער רעכטער צייט נישט אז גיגעבן פלעגט מען וויא גרויסע צרות און צו ד טאן האבן וויא זיך מיינע גיווען, וויא דיא מופקדים, און האבן אן זיך אליין גאר פאר געסן ווייל דער נאך האט דער שארין וויא אליין מעהר גישאט, איידער דיא שפאנר, זייער פלאן אין גיווען, אז וויא זאלן דיא שפאנר דורך הונגער, פון זייער אינדול פאר טרייבן, דיא פעלדיר וועלכע וויא האבן פאר זייעט מיט זייער עסן ווארג וואס עס הייסט **מאין** (לט) אין **ראסאפא** און

מאניאק ווארציל דאס אלץ זאלן וויא ד חרוב מאבין, און וויא האבן זיך גיהאלטן דיא שפאנר פאר גרויסע פרעסירס, בכך אודר דיא שפאנר וועלן מוזן אויס שפאנרין פאר הונגער, אודר וויא וועלן מוזן אנטלויפן פון דער אינדול, און אזו האבן וויא נישטאן וויא האבן אלע פעלדיר מיט זייער אייגן עסן ווארג חרוב ונחרב גימאכט, און אליין זענען דיא אנטלאפן גיווארין, אין טיף גיבערג איין וויא עס איז זייער שווער גיווען צו וויא צו קומן, און דארט האבן וויא נישט מעהר גיהאט, פון וואס צו לעבן נאר פון ווילדע פירות, און פון ווילדע ווארצלן דא האבן דיא אינדיאנר זייער גרויס הונגער גליטן, אין

קאלאמבאס האט אים גליינט אים דיא אינדיאנר זייער א גרויסן, און זייער א שווערדין מס, דיא וואס אין זייער ערסט איז פאר האנדלן גאלד, דיא זאלן איהם געבן אלע פערטיל יאהר, א גרויסע צאהל גאלד קערנר, און דיא ערטיר וויא ד קיין גאלד איז נישט מס, זאל איהם געבן איטליכר, אלע פערטיל יאהר **פינף און צוואנציג פונט**

ביינול דאס איז אובר גיווען זייער א שווערדין נתינה פאר דיא אינדיאנר, וואס עס איז וויא געבן גאר נישט גיווען צום אויס שטיין, דיא לייט זענען נישט גיוואנט גיווען קיין מאהל צו אזו א שווערדי ארבעט, און אינדיאנר האבן וויא געבן גימוזט זוכן טאן און נאכט **גאלד און ביינול**, אין דאס אנדערע איז שון אזו אויס גיקליבן גיווארין דאס גאלד און דיא ביינול, וואס עס איז שון נאר שווער גיווען מעהר צו גיפנין, וויא פיהל מען האט גימוזט געבן, און וועלכער אינדיאנר עס האט נישט אז גיגעבן, אזו פיהל וויא פיהל, מען האט אים איהם אים גליינט מס, האט מען איהם נישטאן גרויסע מעשים רעים, און מיט דיא גרויסע נתינות האט קאלאמבאס ביז דיינ גימאכט,

הערט נאר צו וואס דיא אינדיאנר האבן זיך געבן

(לט) **מאין** דאס איז וואס מיר רופן עס, מירקישער וויין, אויך קאקארייט אים וואלי חיש הייסט עס **פאפישאיעס** וויא באדן דער פון ברויס, אין דאס הייסט **מאמעלינא** אויך **מאדאיע**, דאס קען וואקסן אין אלע פעלדיר עס מען וויל עס אודר מאנר, אויך זאמרינ, וואקסט עס אומערש, און ארום דעם איז נאכן ווייניג ארבעט, איין איינציג זענען נישט ארום מעהר וויא זעקס הונדערט זענען דיא קאקארייט ווערן גרופן דאס ברויס פון דיא פוילע מענטשן, ווייל עס איז זייער ווייניג ארבעט ארום דעם,

דאס ערשטי בוך דיא עליפטע דער ציילונג כט

דיא גאנצע זאך רעכט אינטער זוכן, וואס דארטן אין דיא לענדיר טוט זיך, **קאלאמבאס** שינאס האבן דעם מלך אן גירעט, אז ער זאל אהין שיקן פאר איין איבער **קאמיסאריס** אייניג וואס ער האט געהייסן **אנאדא**.

ער איז גיווען ב דעם מלך קאסע זיך יאנקער, און צו און א וויכטיג זאך, דיאט ער גאר נישט גימנט, און ער איז קאלאמבאסין און א שינא גיוועזן, דרייבן דאבין זיך **קאלאמבאס** שטאמט גיכטאריט אז מען זאל איהם א הין שיקן, און אז דער קאמיסאריס **אנאדא** איז אן גיקומן קיין היספאניאלע, דיאט ער זיך זייער בעל גאווה גידאלטין, און האט א קענין **קאלאמבאסין** זייער גרויס גדלות גיוועזן ער האט זיך תיבה גארניס גיוועזן קאלאמבאסין פאר א שונא, ער האט תיבה גילאזט פאבליצירדיג אז ווער עס האט עפס א פראטעסט צו **קאלאמבאסין** שפאניר אורר אינדיאניר.

דיא זאלן צו איהם קומן, און ער וועט איהם כעפאטען, און אז אימינר איז צו איהם גיקומן מיט א קלאג און קאלאמבאסין, האט ער דיא קלאג מיט זייער גרויס פאר גיניגן צוגנומן און ער האט גאר נישט רעכט חוקר ודודש גיווען אייב עס איז אמת אורר שרף, ער האט גיוואלט אלע קלאגן צום הוף געמין, און דאס אלץ דעם מלך צו הייזן, כרי אז **קאלאמבאס** זאל ב דעם מלך פון זיין חשיבות ארויס.

קאלאמבאס איז גיווען א מענטש וואס האט גיקאנט זייער פיהל אנקסטין, און שברילב אויס ליידיג, אובר דיא שברילב און אנקסטין וואס ער האט דא

אין פאר גרויס הונגער, האט זיך צו זיין צו גיווארפן גרויסע חולשות, דאס מיינסטע זענן אויס גישטארבן פאר הונגער, און דיא איבעריג זענן גישטארבן פון חולשות, דיא שפאניר האבן אויך זייער פיהל גיליטן פון הונגער, דאך אובר האבן זיין זיך גיהאלפן עפס עסין ווארג, פיש, און נאך אנדער זאכן מיט וואס מענטשן קענן זיך דער נעדריג, און דער ווייל איז זיין אן גיקומן פון שפאניע פרעוואנט, דאבין זיין זיך דאך ב דעם לעבן דער דאלטין, און דיא אינדיאניר נעכט, דאבין זיך ממש דעם טויט אליין גענומן.

קאלאמבאס דיאט זייער נישט פאר שטאנן, אז דער גלח **באיער מיט מאגארעטען** וואס זענן אנטלאפן פון **היספאניאלע** קיין שפאניע, דיא וועלן איהם ב דעם מלך שטארק פאר מאסערן, און דער אמת איז גיווען, אז זיין האבן איהם גימאסערט, זיין האבן דער ציילט, אז ער טויג נישט צו זיין ווייז קינג ווייל ער ווייכט נישט וויין מיט לייט צו רעגירן, ובפרט גאר א נייע מדינה, מיט גאר א נייע גאטונג מענטשן, מיט מען זייער גיט ווייכן וויין מען זאל זיך מיט זיין גירג זיין, און ער טויג דער צו נישט, און ער טוט דיא אינדיאניר זייער פיהל שלעכטן און דיא שפאניר ליידיג אויך פון איהם זייער פיהל שלעכטן, און ער איז דעם מלך פאלש קורץ צו זאגן, זיין האבן פאר דעם מלך **קאמיסאריס** א גישלדערט, אז דער מלך האט זיך מיישט גיוועזן, אז ער מוז אהין אראפ שיקן איין אובער קאמיסיע אז מען זאל

קאלאמבאס דיאט זייער נישט פאר שטאנן, אז דער גלח **באיער מיט מאגארעטען** וואס זענן אנטלאפן פון **היספאניאלע** קיין שפאניע, דיא וועלן איהם ב דעם מלך שטארק פאר מאסערן, און דער אמת איז גיווען, אז זיין האבן איהם גימאסערט, זיין האבן דער ציילט, אז ער טויג נישט צו זיין ווייז קינג ווייל ער ווייכט נישט וויין מיט לייט צו רעגירן, ובפרט גאר א נייע מדינה, מיט גאר א נייע גאטונג מענטשן, מיט מען זייער גיט ווייכן וויין מען זאל זיך מיט זיין גירג זיין, און ער טויג דער צו נישט, און ער טוט דיא אינדיאניר זייער פיהל שלעכטן און דיא שפאניר ליידיג אויך פון איהם זייער פיהל שלעכטן, און ער איז דעם מלך פאלש קורץ צו זאגן, זיין האבן פאר דעם מלך **קאמיסאריס** א גישלדערט, אז דער מלך האט זיך מיישט גיוועזן, אז ער מוז אהין אראפ שיקן איין אובער קאמיסיע אז מען זאל

קאלאמבאס דיאט זייער נישט פאר שטאנן, אז דער גלח **באיער מיט מאגארעטען** וואס זענן אנטלאפן פון **היספאניאלע** קיין שפאניע, דיא וועלן איהם ב דעם מלך שטארק פאר מאסערן, און דער אמת איז גיווען, אז זיין האבן איהם גימאסערט, זיין האבן דער ציילט, אז ער טויג נישט צו זיין ווייז קינג ווייל ער ווייכט נישט וויין מיט לייט צו רעגירן, ובפרט גאר א נייע מדינה, מיט גאר א נייע גאטונג מענטשן, מיט מען זייער גיט ווייכן וויין מען זאל זיך מיט זיין גירג זיין, און ער טויג דער צו נישט, און ער טוט דיא אינדיאניר זייער פיהל שלעכטן און דיא שפאניר ליידיג אויך פון איהם זייער פיהל שלעכטן, און ער איז דעם מלך פאלש קורץ צו זאגן, זיין האבן פאר דעם מלך **קאמיסאריס** א גישלדערט, אז דער מלך האט זיך מיישט גיוועזן, אז ער מוז אהין אראפ שיקן איין אובער קאמיסיע אז מען זאל

קאלאמבאס דיאט זייער נישט פאר שטאנן, אז דער גלח **באיער מיט מאגארעטען** וואס זענן אנטלאפן פון **היספאניאלע** קיין שפאניע, דיא וועלן איהם ב דעם מלך שטארק פאר מאסערן, און דער אמת איז גיווען, אז זיין האבן איהם גימאסערט, זיין האבן דער ציילט, אז ער טויג נישט צו זיין ווייז קינג ווייל ער ווייכט נישט וויין מיט לייט צו רעגירן, ובפרט גאר א נייע מדינה, מיט גאר א נייע גאטונג מענטשן, מיט מען זייער גיט ווייכן וויין מען זאל זיך מיט זיין גירג זיין, און ער טויג דער צו נישט, און ער טוט דיא אינדיאניר זייער פיהל שלעכטן און דיא שפאניר ליידיג אויך פון איהם זייער פיהל שלעכטן, און ער איז דעם מלך פאלש קורץ צו זאגן, זיין האבן פאר דעם מלך **קאמיסאריס** א גישלדערט, אז דער מלך האט זיך מיישט גיוועזן, אז ער מוז אהין אראפ שיקן איין אובער קאמיסיע אז מען זאל

קאלאמבאס דיאט זייער נישט פאר שטאנן, אז דער גלח **באיער מיט מאגארעטען** וואס זענן אנטלאפן פון **היספאניאלע** קיין שפאניע, דיא וועלן איהם ב דעם מלך שטארק פאר מאסערן, און דער אמת איז גיווען, אז זיין האבן איהם גימאסערט, זיין האבן דער ציילט, אז ער טויג נישט צו זיין ווייז קינג ווייל ער ווייכט נישט וויין מיט לייט צו רעגירן, ובפרט גאר א נייע מדינה, מיט גאר א נייע גאטונג מענטשן, מיט מען זייער גיט ווייכן וויין מען זאל זיך מיט זיין גירג זיין, און ער טויג דער צו נישט, און ער טוט דיא אינדיאניר זייער פיהל שלעכטן און דיא שפאניר ליידיג אויך פון איהם זייער פיהל שלעכטן, און ער איז דעם מלך פאלש קורץ צו זאגן, זיין האבן פאר דעם מלך **קאמיסאריס** א גישלדערט, אז דער מלך האט זיך מיישט גיוועזן, אז ער מוז אהין אראפ שיקן איין אובער קאמיסיע אז מען זאל

קאלאמבאס דיאט זייער נישט פאר שטאנן, אז דער גלח **באיער מיט מאגארעטען** וואס זענן אנטלאפן פון **היספאניאלע** קיין שפאניע, דיא וועלן איהם ב דעם מלך שטארק פאר מאסערן, און דער אמת איז גיווען, אז זיין האבן איהם גימאסערט, זיין האבן דער ציילט, אז ער טויג נישט צו זיין ווייז קינג ווייל ער ווייכט נישט וויין מיט לייט צו רעגירן, ובפרט גאר א נייע מדינה, מיט גאר א נייע גאטונג מענטשן, מיט מען זייער גיט ווייכן וויין מען זאל זיך מיט זיין גירג זיין, און ער טויג דער צו נישט, און ער טוט דיא אינדיאניר זייער פיהל שלעכטן און דיא שפאניר ליידיג אויך פון איהם זייער פיהל שלעכטן, און ער איז דעם מלך פאלש קורץ צו זאגן, זיין האבן פאר דעם מלך **קאמיסאריס** א גישלדערט, אז דער מלך האט זיך מיישט גיוועזן, אז ער מוז אהין אראפ שיקן איין אובער קאמיסיע אז מען זאל

דאס ערשטי בוך דיא עליפטע דער ציילונג

אבערדיקא קיין אראפאע אז עס קומט דיא צייט
ווען דיא פאסאד ווייטן ווייטן, גייען זייא מיט
אין אנדערין וועג קיין צפון צו,

קאלאמבאס האט אויבר, דאס אלס
נאך נישט גיוויסט,

דריבער איז ער זייער לאנג גינאנגן, און
קאלאמבאס האט גיזעהן עס האט איהם

אן גידייבן מאנגיל צו זיין
האט ער אלע מענטשן

ווייניגער עסין גיגעבן, וויא פריד, און זיך
אליין האט ער אויך ווייניגער גיבן, ווייל ער

האט זיך גיטראקן, אז דער וועג וועט לאנג
גידוערין, זאלן זייא נישט אים שטארבן פאר

הונגיר, דיא שפאנר האבן גיבעטן
קאלאמבאס ער זאל זייא פאווואלען,

צו הארגינען דיא זעקס
אינדיאנר, וואס זענען מיט זייא גיווען און

דער שיף, און דאס פלייש פון זייא וועלן
זייא עסן **קאלאמבאס** האט אויבר דרוק

ניט מסכים גיווען און דער
נאך האבן ווידר דיא שפאנר גיבעטן,

ער זאל פאווואלען מען זאל דיא אינדיאנר
אין וואסיר אריין ווארפן כדיא זייער חלק עסין

ווארג וואס דיא אינדיאנר דארפן און צו
עסן, זאל בעסיר אן דיא **שפאנר** אן

קומן, ער האט אויבר דאס
אויך ניט פאווואלעס, ער האט גיזאגט א

מענטש טאהר דעם אנדערין ניט מסית זיין
אומזונסט, אודר מיר וועלן אלע פאר הונגיר

שטארבן, אודר מיר וועלן אלע בלייבן
לעבן, אין עטליכ טאג ארום האבן זייא

דער זעהן דאס לאנד שפאניע,
ענדע דיא עליפטע דער ציילונג.

דא גיהאט פון דעם קאמיסאריאס,
האט ער זיין ניט גיקאנט אים ליידין, האט

ער זיך מייטש גיווען, ער וועט אליין פאדערין
קיין שפאניע, זיך צו פאר ענטפערין פאר

דעם מלך מיט דער מלכה, און זייא צו
ווייזן זיין גרעכטיגקייט, און וויא זייא

וועלן פאר שטיין, און וועלן זייא טאן
און ער וועט פון זייא אלדינג פאר ליעב

אן נעמן, , , ,

ב זיין אוועק פאדערין, האט ער גימאכט
זיין ברודר **בארטעלמייס**

צום וויצע גובערנערה
אויבר דעם גאנצן לאנד, און ער זאל מיט

אליס רעגירין, און צו זיין אימפליק, האט
ער צום אויבער רעכטיר גימאכט איין אופעציהר

דער האט גיהייסן **ראלדאן**, וועלדין
ער האט ניט גידארפט ד או פיהל

מאכט אין זיין האנט אריין געבן, מיר
וועלן דער נאך שרייבן וואס **ראלדאן**

האט גיטאן, **קאלאמבאס**
האט א

דיספאניאלע, אין האט גיוואלט
גאר גלייך גיין קיין **שפאניע** צו דעמאהלט

האט נאך קאלאמבאס ניט גיוויסט,
אז צו גיוויסט צייטן בלאזט אילק דארטין א

ווינט פון מזרח קיין מערב, וועליכס דער ווינט
איזאיהם א קראט א קענין גיווען, ווארין ער איז

דוך "גינאנגן" פון מערב קיין מזרח, דורך
דעם האט זיין וועג זייער לאנג גידוערט,

הינטיג צייטן, זענען שוין דיא שפיס
קאפיטאנס זייער גינט, אז זייא גייען פון

ענדע דיא עליפטע דער ציילונג.

דיא צוועליפטע דער ציילונג

קאלאמבאס

אין דעם פאך האט ער זייער געזעלט, האמשי
ער איז א גרויסער הכם גיווען, אין האט דעם
מלך - פיהל גוטע זאכן פאדער גיגעבן,
אזער מיט דעם היינטיגן פלאן, האט ער
זייער ביי דעם גימאכט, ער האט דעם מלך
פאדער גיגעבן, אז ער וויל אן הייבן אין
היספאניאלע, צו זוכן גאלד פון דיא
בערג, און אן צו ליגן

א גאלד פאבריקע, אין צי דעם דארף
מען זייער פיהל מענטשן צו האבן,
און כדי אז מען זאל פון שפאניע קיין ערליכע
מענטשן גיט ארויס ציהען, על כן זאל מען
אהין שיקן אלע הייבי מתיניקס, און דער
מלך האט באלד א ב פעהיל גיגעבן,
מען זאל ווידר פארטיג מאכן א
פלאט קיין **היספאניאלע** דיא ב

פעהיל האט דער
גיגעבן, א זעליכע מענטשן וואס האבן
קאלאמבאס גיט פאר גיגען דעם
גרויסן כבוד, און דיא

גדולה, וואס ער האט פון דעם מלך, און
פון דער מלכה, און דיא לייט האבן גרויסע
וואונדערס גימאכט, באלד האבן דיא גיזאגט
אז דיא ב דערפנישן זענן נישט טא, און
ווידר האבן זייא גיזאגט, אנדערע זאכן גייען
נאך אפ, און האבן אזו לאנג אפ
גישלעפט, ביז עס האט גידוערט א גאנץ
יאהר, איידר מען האט צוויי שיפן מיט
פרעוויאנט אויס גירעכט, צו דיא קאלאניסטן
און דיא איבערגי שיפן, וואס מען האט
גיזאגט פארטיג מאכן, אז **קאלאמבאס**
זאל מיט זייא אוועק גיין,

האט ווידר גידוערט, א גאנץ יאהר איידר
מען האט זייא פארטיג גימאכט, און אז
דיא שיפן זענן שוין מיט אלס פארטיג
גיווארן, האט **קאלאמבאס** דעם מלך
צו גיזאגט אז ער
ווידר נאך גייע לענדיר זוכן, און ער האט
דוקא

קאלאמבאס איז אן גיזומין קיין שפאניע,
און איז גיגאנגן צום מלך
מיט גרויס עניווע, און גרויס הכנעה, זיך צו
פאר ענטפערן אויף דיא פאלשע מסירות,
וואס דער אופיציר מיט דעם גלח האבן
אויף איהם אפגיגעבן, וויא באלד דער מלך
מיט דער מלכה האבן **קאלאמבאס**
דער זעהן, האט ער ב

זייא זייער גוטאן גיווען, ער האט זיך
אפילו גיט גידארפט צו פאר ענטפערן, דער
מלך מיט דער מלכה האבן פאר שטאנן, אז
דיא מסירות וואס דער גלח מיט דעם אופיציר
מאגארעטע האבן אויף איהם אן
גיגעבן, איז אלץ ליגן ד

דער נאך האט **קאלאמבאס** דעם מלך אפ
גיגעבן, דאס עשירות וואס ער האט מיט
גיבראכט פון דיא גייע לענדיר, זייער פיהל
שטיקליך גאלד, און זייער פיהל בייטויל, און
נאך זייער פיהל אנדערע זאכן, וואס ער האט
מיט גיבראכט דער מלך מיט דער מלכה זענן
זייער צו פרידן גיווען, און אלדינג וואס
קאלאמבאס האט פאר לאנג, האט
איהם אלס דער מלך,

מבטיח גיווען, ער האט גיבעטן מען זאל
אין דער גייער קאלאניע **איזאבעלע**
אריין שיקן הילף מענטשן

און פרעוויאנט, אויך זאל מען אהין שיקן
בעלי מלאכות, וואס קענן מאכן פאר שידגע
זאכן, אויך זאל מען אהין שיקן אקער לייט
מען זאל דארטן אקערן און זייען, כדי
אז דיא קאלאניע זאלן דארטן האבן תמיד
זייער בדערפניש, און מען זאל נישט דארפן
אלץ פון שפאניע צו שיקן, און דער מלך
האט דאס אלץ זייער גיט אן גיזומין, און האט
איהם אלץ מבטיח גיווען צו טאהן,

נאך א זאך האט **קאלאמבאס** דעם מלך
פאדער גיגעבן, וועליכס

דאס ערשטע בוך דיא צוועלפטע דער ציילונג

טוערע פאדזש וואס אינדרו זענען

איבער און דעם הויז, קענען זייא זיך
שן נישט ריהרן, און דאס האבן דיא
פורטיגאליר אפ גיקלערט, אז ווען
א מענטש וואס האט

דיא קרעץ, שמירט זיך מיט דעם בליט
פון א שיל קרעט, און עסט דאס
פלייש פון א שיל קרעט,

היילט זיך אים דיא קרעץ, און דעריבער
פלעגן זייא אלע קרעצגע מענטשן אהין
צו שיקן, כדי זייא זאלן און דער אינדזיל

גיהיילט ווערן, ווייטער איז און דער
אינדזיל מערד קיין זאכן נישט פאר האנדן,
נאר פיהל ציגן, ווייל א מאהל האט א

פורטיגאליר אהין גיבראכט אכט ציגן, און
פון זייא האט זיך אן גיפלאזט ויער פיהל
ציגן, און דער אינדזיל איז נישט מא

קיין שום בויס, אין קיין שום בריגען,
דיא קרעצגע מענטשן, פלעגן צו מדינקן
רעגן וואסיר וואס עס פלעגט זיך אן צו זאכלן

אין דיא גריבער, קאלאמבאס האט
און דער אינדזיל נישט
גיפונען קיין גיונטע מענטשן, מער וויא

זיבן . . .

פון דאני האט קאלאמבאס גיזעגלט

קיין דרום צו, זייא זענען
אבר אז ווייט גיקומען וויא דיא גרויסע הייזן
זענען, און גראט צו דער צייט איז קיין שום

ווינט נישט גיווען, דיא שפיזן זענען גיבלבין
און אין אורט שטיין אין מיטן ים, ווייל
עס איז קיין ווינט גאר נישט גיווען,

און קען קיין שיף נישט גיין, אלע מענטשן
פון דער שיף, האבן נישט גיקענט דיא היין
אויס ליידן, אלע פעסיר וואס מיט גימראג

זענען גיווען, זענען פון דער גרוסער היין צו לעחצט
גיווארן און האבן אן גיהויבן שטארק צו ריין,
דאס

דוקא גיוואלט דער קלעהרין, אויב מער
אינדזיל, וואס מען רופט וועסט אינדזיל,
מיט מזרח אינדזיל, וואס מען נענט אכט
אינדזיל, אויב זייא זענען ביידע איין
יבשה . . .

קאלאמבאס האט אוועק גיזעגלט פון

שפאניע, צו דיא קנארישע
אינדזילן, פון דארטין האט ער גיזעגלט
גלייך צו דער אינדזיל, דער גרינען

פאר גיבערג, דיא אינדזיל
האבן שן פריזן דיא
פורטיגאליר גיפונען, אז קאלאמבאס

איז גיווען צו דער
קנארישער אינדזיל, האט ער דרייא שיפן
מיט פרעוויאנט א וועק גישיקט קיין
היספאניאלע, צו דער קאלאניע,

און דרייא שיפן זענען מיט
איהם גיגאנגען, ביז צו דער אינדזיל,

גרינען פאר גיבערג, דארט זענען

גיווען עטליכע
קליינע אינדזילן, איינע פון דיא אינדזילן
איז גיווען, דיא וואס דיא פורטיגאליר,

פלעגן אהין צו שיקן אלע מענטשן, וואס
האבן און זיך גיהאט צדעת, וואס
הייסט קרעץ, ווייל דיא מיינסטע שיל

קרעטין, פון אפריקא, פלעגן אהין
צו שוימען, און דארטין צו
לייגן ויערי אייער, כדי אז פון דער היין

פון יענע "זאמדין, זאלן דיא אייער זיך
גיס אויס ווארימען, און עס זאל "פון זייא
ארויס קרייכן יונגע שיל קרעטליך, און דיא

פורטיגאליר האבן אים גיקלעהרט, אז מען
קען דיא שיל קרעטין ויער גרינג האפן,
ווייל וויא באלד מען ווארפט זייא אום און

זיער דיקען, אז קענען זייא זיך שון מער
נישט ריהרן פון דעם אורט, אז וויא דיא

דאס ערשטע בוך דיא צוועלפטע דער ציילונג רא

צרות , וואס זיין האבן גלייכן פון היץ
אין פון דארשט , דיא אינדזל וואס זיין
האבן איצונד דער זעהן , דאט איהר
קאלאמבאס א נאמין גיגעבין **טרינדאד**
וועל זיא איז גיווען דריין
עקיבדג , דאס הייסט אוף שפאניש טרינדאד
אויף דער אינדזל זענן גיווען
זייער פיהל **אפפען** , קאלאמבאס
איז אן גיקומין צו
דער אינדזל טרינדאד , אוף אזוי ארט ,
וויא דיא ריקע **ארינאקא** פאלט אין
גרויסן ים אריין מיט גרויס
שטורם , און דארט איז זייער גרויס אחריות
גיווען , פאר דיא שיפן , וועל דער שטורם
מאכט אין ים זייער גרויסע פאליעס , און וויא
א שיף קומט אריין צווישן דיא פאליעס ,
גייט זיא אינטר אוף אייביג ,

קאלאמבאס האט זייער פיהל מיהע
און ארבאט גיהאט אז ער
זאל , פון דעם ארט אוועקגיין , קאלאמבאס
האט דעם ארט א נאמין גיגעבין **לא**
באקא דע דראגא

דיא האט שין
קאלאמבאס אן גיטראפין דאס פעקטע לאנד
פון אמעריקא פון דאנן איז קאלאמבאס אילץ
גיגאנזין קיין מערב צו , און אלץ ניט ווייט
פון דער יבשה , ער האט אייך אוף א טייל
ערטיר אויס גילאנדט , ער האט דער קלעהרט
אז דיא לייט וואס ער האט עטליכע מאהל
אן גיטראפין אוף דער יבשה זענן א שטייגער ,
וויא דיא מענטשן פון היספאניאלע , ער
האט אויך גיזעהן אז דיא לייט זענן
גיזעהרט , מיט גאלד און פערל יענע מענטשן
העסן אויבער אויך זייער געהרין גיווען צו פאר
בייטן זייער ציהריג , אויף אידאפעטישע
קלינגקייטן ,

דאס וואסיר וואס זיין האבן מיט זיך גיהאט ,
איז פון דער היץ פאר שטינקען גיווארין ,
פרעווייגטין , וואס זיין האבן אויף דיא
שיפן גיהאט , האבן אן גיהויבן פון דער
היץ קאליע צו ווערן , דיא שיפן אליין
זענן אויך פון דער היץ אזוי הייס גיווארין ,
אז דיא שיפס לייט האבן זיך גיפארבטין ,
אז זיין זאלן ניט , אין איינים מיט דיא שיפן ,
אלע פאר ברענט ווערן , **קאלאמבאס**
איז דא זייער ביטער

גיווענד , צו דעם אלס , איז ער נאך קראנק
גיווארין , פון גרויס ארבאט , און פון ווייניק
שלאפן , אויף זינע אלע גלידער , מען קען
זיך פאר שטעלין , וויא שלעכט קאלאמבאס
זיין גימיהט איז גיווען , עס איז אלדיג גיווען
אין דעם ארגסטן גראד , און צו דעם אלס
איז ער אליין קראנק און האט ניט
אפילו א ביסל פריש וואסיר זיך צו דער
קוויקע , אויף איין מאהל האט דער ליבער
גאט צו גישיקט א שטארקן רעגן מיט א
ווינט , אלע שפאנד זענן דער קוויקע
גיווארין פון דעם רעגן , און דער צו איז
נאך א ווינט אויך גיווען , דארשטיקע האבן
זיך אן גיטרונקן , פון דער היץ האבן זיין
זיך אפ גיקיהלט , און דיא לייט זענן
אביסל לעבענדיג גיווארין , און האבן
קאלאמבאס גיבעטן , אז מען זאל
ווייטער זענליך קיין

דרום צו ,

אז מען האט עטליכע טאג ווייטער
געזיגלט קיין דרום
צו , אויף איין מאהל האט מען דער
הערט א גרויס פריידן גישרייע לאנד ,
לאנד , לאנד , מען קען זיך משער זיין
דיא שמחה וואס איז גיווען אויף דיא
שפאנד , אז זיין האבן דער זעהן יבשה ,
נאך דיא גרויסע און שוועהי ביטער

דאס ערשטע בוך דיא צוועליפטע דער ציילונג

אמאל איז א קאלאמבאס ארויס גיגאנגן און דער יבשה, דך צו דער קוויקין מיט פרישע לופט, ווייל ער איז גיט גיווען, און איז צו איהם גיקומן א מענטש, און האט ב איהם א ראפ געטון. פון ווין קאפ - א רויט סאמיטן היטל און האט איהם אן גיטאן א גילדיגע קרוין, און ווין קאפ, דער פון האט זיך קאלאמבאס משער גיווען אז דאס מוז ווין דער קאציקא, און **קאלאמבאס** האט איהם זייער שיין צו געטון, יענע מענטשן זענען אזו גיגאנגן אן גיטאן, מיט א ביינזילנע פאטשילע דעם קאפ צו גיבנדין, דיא האר פון דעם קאפ זענען זייער לאנגע, און א ביסל צו שניטן, מיט גוויסע פאטשילעס פאר הענגן זיין זיך זייער ליכער ביי צו דיא קניעס, זייער כלי ענדע דיא צוועליפטע דער ציילונג.

ווי, איז א פאלין בויען מיט פילן, און דער צו נאך א שילד, קאלאמבאס איז זייער גערין גיווען, אז ער זאל דא א צייט בלייבן, כדי ער זאל דיא לייט בעסיר דער קענין, איך דאס לאנד בעסיר דורך צו זעהן, זינע שיפן זענען איבער שיין גיט זייער גיט גיווען, ער האט זייער גוט גיוויסט אז מען דארף דיא שיפן רעפראוירן, און דער צו איז ער קראנק גיווען, איז ער געהרין גיווען צו קומן צו ווין קאלאמבאס דריבער האט ער מיט דיא שיפן אוועק גיוועגלט קיין היספאניאלע, און און דעם וועג, האט ער ווידר גיפונען איין אינדיאל, דיא האט גיהייסן **מאדאדארעטע** דארטן גיפנט מען שערל, פון דער פעריל אינדיאל, האט ער גיוועגלט קיין היספאניאלע און איז אהין אן גיקומען קראנקער הייט, ענדע דיא צוועליפטע דער ציילונג.

דיא דרייצענדע דער ציילונג

דער נייער שטאט איז אונזערעלע, און עס איז רעכטיר האט ער גימאכט דעם אויפזיכער, ראלדאן בארטעלמייסעס האט גיפונען זייער א פיין ארט וואו עס איז זייער גיט גיווען א שטאט צו בויען, אזו האט ער דיא קאלאניסאן איבער גיפיהרט פון דארטן, אין ווין נייער שטאט אריין, און האט זייער א שינע שטאט גיטוועט, און האט דער שטאט א נאמן גיגעבן ווין פאטיר לכבוד, ער האט גיהייסן דאמיניקאס

קאלאמבאס האט גימיינט אן ווען ער וועט קומען קיין היספאניאלע, וועט ער זיך קענין אויס רוהן פון ווין גרויס ארבעט וואס ער האט ביי אהער גיהאט, אויב עס איז גיט אזו גיווען, אז ער איז קיין היספאניאלע און גיקומען האט ער אלדונג זייער שלעכט אן גיטראפן, קאלאמבאס פאר ווין אוועק פארהין פון **היספאניאלע** קיין שפאניע האט ער גימאכט ווין ברודר בארטעלמייסעס פאר וויצע גיבער געהר איבער

דאס ערשטי בוך דיא דרייאצעהנצט דער ציילונג לב

דאמיניקאס, און דיא שטאט האט ער גערופן **סאנט**

דאמינא, און נאך איצונד הייסט דיא שטאט אזו, עס

איז דער נאך גיווארין זייער א גרויס האנדל שטאט, און דורך דער שטאט הייסט דיא גאנצע אינזל **סאנט דאמינא**, אז בארטעל מיינט האט דיא זשעמאט אין גאנצע פארטיג גימאכט, האט

ער מיט זיך גענומן א טייל חיל, און איז מיט זיין גיגאנגן ווייט אין דער אינזל אריין, אין זיין פראווינצין אריין וויא זיין ברודר קאלאמבאס איז נאך קיין מאהל אהין

גוט גיקומען, און האט דעם אויבר רעכטער **ראלדאן** איבער גילאזט דאס קאמאנדע, איבר דעם איבעריקין חיל וואס

אין סאנט דאמינא איז גיבלעבן ראלדאן האט שוין פריד זיין שלעכט זיין מחשבות

גיהאט, ער וואלט זייער געהערן גיווען, אז ער זאל קענען קאלאמבאסין עוקר מן השידש

זיין מיט זיין ברודר, און ער זאל אליין זעלבסט הערר זיין, איבער דער גאנצער אינזל, ראלדאן האט זיך מיישב גיווען,

אז איצונד איז דרוף דיא רעכטי צייט, זיין ביזיין פלאן אויס צופיהרן, ווייל קאלאמבאס מיט זיין ברודר זענען ביידע נישט

דא אין דער היים, ראלדאן האט אן גיהויבן זיין צו ריידן דאס זיין חיל וואס זענען גיווען אונטער זיין קאמאנדע, אין סאנט

דאמינא אז וויא זאלין מורד זיין אן בארטעלמייסעסן מיט זיין ברודר **דיענא**, און עס איז איהם

גראטין דאס מיינסטע חיל זענען צו איהם צו געשטאנען אף דער מרידה, און ער איז ראפטעם איבער גיפאלן דאס חזק, וואס

אין סאנט דאמינא איז גיווען, און האט עס אויך זיין גיוואלט אפ געזין, דאס איז איהם אויבר נישט גראטין, דער

אפיציר וואס איבער דעם חזקת האט גיהאט דעם קאמאנדע, דער איז זייער איין ערליכער

מאן גיוועזן, און איז זייער אף רעכטיג גיוועזן, און וויא באלד דער אפיציר האט

דער הערט ראלדאנס מעשים, האט ער זיך באלד זייער אין אכט גנומן אן האט זיין שטעל זייער גוט אפ גיפלאוויט, און האט

אפ גישלאגן, דעם, שטורם, וואס ראלדאן האט גימאכט אף דעם חזקת, וויא ראלדאן האט גיזעהן, אז עס האט איהם דא

זיין פעהל גשלאגן, איז ער אוועק זיין גיגאנגן מיט זייער לייט, ווייטער אין דער מרידה אריין, און האט אן גיהויבן דיא

אינדיאנידאן צו ריידן, אז וויא זאלין צו איהם צו שטיין, און עס איז איהם גראטין, אז אין א קורצער צייט, זענען ממש אלע מענטשן

מורדים גיווארין, **קאלאמבאס** נעכט, נאך אזו פיהל שטראפאצין

אנקסטין, און אזו צרות, וואס ער האט אף דעם וועג ביז אהער אויס גישטאנען, און צו דעם אלס איז ער נאך

גוט גיווען גיווען, און האט גיהאט, אז ווען ער וועט קומען קיין **סאנט דאמינא** זאל ער זיך גיט אויס

זיין רוהן, און איצונד אז ער איז שוין אן גיקומען קיין סאנט דאמינא, האט ער גיטראפן דעם

שלעכטן שטארק וואס אף דער אינזל איז, עס קען זיך איטליכער משער זיין, וויא שלעכט זיין גימחט איז איהם גיווען, נאך

צו דיא אלע אנקסטין, האט ער דער הערט, אז דיא דרייא שיפין מיט פרעוויאנט, וואס ער האט זיין פריד

איוועק נשיקט פון דער **קנארישער אינזל** דיא זענען נאך גיט אן גיקומען, ער האט

גישטראכט

דאס ערשטע בוך דיא דרייאצהנטע דער ציילונג

גיטראכט, אז זיין זענען גוים אין דעם גרויסן וועלט ים דער טרונקן גיווארין, דאס האט איהם נאך מער גיקרענקט, וויא אלע אנדערע צרות, . . .

זענען זיין נישט דער טרונקן גיווארין, נאר זיין האבן זייער פיהל שלעכטן גילטין, פון דיא שטורם ווינמין, זיין זענען גינאנגין אז וויא קאלאמבאס האט זיין גיהויסין, דיא שטורם ווינמין, האבן זיין אובר עטליכע מאל פאר ווארפן, און אז זיין זענען שון אן גיקומין, קיין היספאניאלע, האבן זיין גיטראפן, גראד און איין ארט וויא קאלדאן, מיט זיינע לייט, זענען גיוועזן, דאס האט זייער גוט גיוויסט מיט ערמה, א טייל פון דעם פרעוויאנט, זיך אוועק צו נעמן, און פיהל מענטשן פון דיא וואס זענען מיט דיא שיפן אן גיקומין, זענען גיווען פון דיא, וואס קאלאמבאס האט פאדער גיגעבן, א פראיעקט דעם מלך, אז מען זאל אין - שפאניע קיין לייט נישט פאר מינערין, און מען דארף דאך פארט קיין אמעריקא פיהל מענטשן האבן, אז זאל מען אהין אהיים שיקן דיא חייבי מוחליניקים, דרייבן אין צווישן דיא מענטשן גיווען, גנבים און גולנים און רוצחים, . . .

ובאמת

זענען זיין נישט דער טרונקן גיווארין, נאר זיין האבן זייער פיהל שלעכטן גילטין, פון דיא שטורם ווינמין, זיין זענען גינאנגין אז וויא קאלאמבאס האט זיין גיהויסין, דיא שטורם ווינמין, האבן זיין אובר עטליכע מאל פאר ווארפן, און אז זיין זענען שון אן גיקומין, קיין היספאניאלע, האבן זיין גיטראפן, גראד און איין ארט וויא קאלדאן, מיט זיינע לייט, זענען גיוועזן, דאס האט זייער גוט גיוויסט מיט ערמה, א טייל פון דעם פרעוויאנט, זיך אוועק צו נעמן, און פיהל מענטשן פון דיא וואס זענען מיט דיא שיפן אן גיקומין, זענען גיווען פון דיא, וואס קאלאמבאס האט פאדער גיגעבן, א פראיעקט דעם מלך, אז מען זאל אין - שפאניע קיין לייט נישט פאר מינערין, און מען דארף דאך פארט קיין אמעריקא פיהל מענטשן האבן, אז זאל מען אהין אהיים שיקן דיא חייבי מוחליניקים, דרייבן אין צווישן דיא מענטשן גיווען, גנבים און גולנים און רוצחים, . . .

קאלאמבאס

האט באמת מיט דעם פלאן זייער גיפעהלט, ווייל דיא זענען קיין ערליכע מענטשן נישט גיוועזן, אז זענען דיא שלעכטע מענטשן באלד צו קאלדאני צו גישטאני, עס איז און זיין גיווארין א גרויסע שמחה, אז זיין וועלן קענען גולן און ראבאוויין, עטליכע טעג נאך דעם אז קאלאמבאס איז אהין אן גיקומין, זענען דיא דרייא שיפן אויך אן

קאלאמבאסין

איז זייער לייך גיוועזן, אז ער זאל קאלדאני, מיט זיין באנדע מיט מלחמה גובר דאס זיין, ווייל עס וועלן זיך מוזין שלאנין שפאניר מיט שפאניר, און עס וועט מוזין פיהל בלוט פאר גאסין ווערין, דאס האט איהם זייער גיקרענקט, האט ער זיך מיישב גיווען אין האט גילאזט פאבליצירין, אז ווער פון דיא מורדים עס וויל און זיך מקבל זיין, אז ער זאל שון, קאלאמבאסין אינטר טעניג זיין, אז וויא עס קעגן צו זיין, דער מעג ווידר צו ריק קומין, און ער וועט זיין דאס אלס גיוועזנע מוחל זיין, וואס זיין האבן ביי א דער גיטאן אפילו קאלדאני אליין, אז ער וועט ווידר צו דאס ריק קומין, איז ער איהם אויך אלדינג מוחל, און ער וועט בלייבן און זיין ערשטער שטעל, אויבר רעכטער, אז וויא ער איז פריד גיווען, און עס איז קאלאמבאסין זייער גיט גראטין, קאלדאן מיט זיין גאנצער באנדע, זענען מיט גוטן צו ריק גיקומין, און האבן זיך קאלאמבאסין, אונטער גיגעבן, און קאלאמבאס האט זיין אלדינג מוחל גיוועזן, און עס איז קיין טראפן בלוט נישט פאר גאסין גיווארין, . . .

קאלאמבאס

האט תיכף אוועק גישיקט א שיף קיין שפאניע מיט דער יריעה, וואס דא איז פאדער גינאנגין, אז זיין ברודר האט דיא קאלאניע איבער

דאס ערשט בוך דיא דרייאזעהנטע דער ציילונג דג

פון פורטינאל האט גיוואלט זיין פעהליר פאר בעסירן , און האט אה איד גינמין קיין שום הוצאה נישט צו שפאדירן , עס מעג קאסטן וואס עס וויל , ער מוז שיקן זוכן א וועג , מען זאל גאר **אפריקא** א רוס גיין ביז מען זאל גישיין אונט אינדיע ,

דער מלך פון פורטינאל האט גיהייסן פארטיג מאבין , עטליכ שיפן , מיט אלע דערשייטן דער צו , און האט דרוף בורח גיווען זייער אפינים כאן , וואס איז שון פיהל מאהל אין ימים גינאנגין , דער האט גיהייסן **פאסקא דע גאמא** , דעס האט דער פורטינאלישיר מלך

דאס קאמאנדע איבער גיגעבן , ער זאל ארום זענדין גאנץ אפריקא , ביז ער וועט קומן קיין אונט אינדיע פאסקא דע גאמא , האט אין דעם וועג , שלעכט גיליטן , ער איז אובר או א מאן גיווען וויא **קאלאמבאס** ער האט גיקאנט אלע

שוועהריגקייטן אויס ליידן , ב דיא אפריקאנישע ברעגס האט ער זייער פיהל שלעכט גיליטן , פון פעלדזין , און זאמד בענק , דיא הייסע שטראהלן פון דער זון וואס מאכט פיהל מענטשן קראנק , פיהלע וואסערין פיהלע , דיא האבין איהם נישט גיפעהלט , זיין האבין גימיינט אז דיא שיפן וועלן ממש , פון דער היץ פאר ברענט ווערן , און צו דעם אלס האט ער זייער פיהל שטורם ווינט גיליטן , וואס מען האט גימיינט אז אלע שיפן וועלן אינטיר גיין , ער האט זיך אובר פון דיא אלע שוועהריגקייטן נישט גילאזט אז גרעקן , און איז פארט ווייט גינאנגין , ביז ער איז גיקומן צו איין ארט , וואס עס הייסט **קאפ באנע ספיראנס** און אה שיפן הייסט עס דיא

פאהר גיבערנ דער האפינינג

דאס

איבער גיטראנין אה זייער א נישט ארט , און וויא דא האט זיך פאסיערט מיט דער מרידה , און וויא ער האט עס מיט גיטין גישטילט , אויך האט ער גשריבן , אז ער האט אין וועסט אינדיע גיפונן דאס פעכטע לאנד , און האט דעם מלך גישיקט , פון דיא פרודוקטן , וואס אין דעם פעכטן לאנד גיפינט זיך , **פעריל גאלד** , עטליכ ערלייא

פאטשייריס פון פאר שידענע קאלירדין , וועלכ זענן זייער קינצליך גישפונן , ער האט דעם מלך דייטליך ב שריבן , וויא ער האט עזיס ווינערעליכס גיזעהן , ער האט אויך דעם מלך גישיקט , זיין טאנע בוך , וואס עס האט זיך מיט איהם , איטליכ טאג פאסיערט , און וויא ארום ער איז גינאנגן , אה וועליכר זייט , קורץ צו זאגן , ער האט דעם מלך פון אלס דייטליך זייער נישט ב שריבן ,

קאלדאן מיט ווינע א טייל מענטשן , וואס זענן מיט איהם אין דער מרידה גיווען , האבין אויך דורך דער שיף צום מלך גשריבן , און האבין זיך זייער פאר ענטפערט , און קאלאמבאסין האבין זיין וייער פאר מאסירט , און האבין אה איהם זייער פיהל שלעכט גישריבן , ליידר גאטעס , דער מלך האט דיא מורדים מעהר גינלייכט איידר קאלאמבאסין ,

איידר דאס איז אלץ פאר גינאנגין אין וועסט אינדיע , האט המיר , דער מלך פון פורטינאל זייער ב דוערט , וואס ער האט קאלאמבאסעס פרייאקט א וועק גישטויסן פון זיך און האט איהם גישט גיוואלט אן נעמן , אויך האט ער מקנא גיווען דעם שפאנישן מלך , וואס ער קריגט גייע לענדיר מיט גרויס עשירות , דער מלך

דאס ערשט' בוך דיא דרייאצעהנטע דער ציילונג

קאלאמבאסין גראטין, פאסקא דע גאמא
האט זיך דא אין דיא לענדיר-
ניט פיהל פאר ווימט, און האט באלד צו
דיק גיזעגלט, כדי ער זאל דעס מלך פון
פורטיגאל דיא ניטע ידיעה ברענגן, אז ער
האט זייער פיינע און רייכע גייע לענדיר
גיפונגן.

דאס איז אובר גאר גיווען איין אורט וויא
ער האט גיקאנט זיך אביסיל אפ רוחין
פון דאנין איז ער ווייטער גיגאנגן,
ביז ער איז גיקומן צו א שטאט, וואס זיז
הייסט **מעלינרא**, דיא שטאט איז
אין רעס ברעג פון דעס
פראווינג וואס
צאנטאגעבאר.

מען קען זאגן אז דאס איז גיווען,

אין איין צייט, ווען
קאלאמבאס האט גיפונגן דיא גייע לענדיר, צו
דעמאלט האט פאסקא דע גאמא גיפונגן אויסט
אינדיע, האטשי דאס
אוסט אינדיע איז שון פרייר פון
הערין, אובר ניט פון זעהן ב קאנט גיווען
אין אירפאע, גאר אירפאע, האט נאך פון
אוסט אינדיע גאר קיין שום גיפונגן ניט גיהאט,
זיזא האבין נאך מיט יענע לענדיר קיין שום
משא ומתן ניט גיהאט, און וויא באלד דיא
פורטיגאליר האבין דורך שיפן אהין א וועג
גיפונגן, האט אן גיהויבן פון דורט דורך
משא ומתן גרויס עשירות אין **פורטיגאל**
אריין צו קומן, דיא שפאניר

האבין דיא פורטיגאליר זייער מקנא גיווען,
ווייל זיזא האבין גיזעהן, אז דיא פורטיגאליר
זאמלן שון עשירות, פון דיא לענדיר וואס
זיזא האבין גאר א נייעס וועג א הין גיפונגן,
און דיא שפאניר האבין גאר גייע לענדיר
גיפונגן, און זיזא האבין נאך אפילו פאר
זייערי גרויסע הוצאות ניט פראגעטיהרט
אז זיזא זאלן זיך דיא הוצאה ממלא זיין
דיא ביידע פראיעקטן פון דיא שפאניר, און
פון פורטיגאליר, וואס דא איז זיזא גארטין
דאס האט און גרייסן דיא אריגן, פיהל
מלכים, און איידיל לייט, און סוחרים
אויך דיא בערגיר, אלע האבין אן גיהויבן
צו שקין גייע לענדיר זוכן, א טייל זענען
אליין און הפקר פון זייער היים, א וועג
גיגאנגן.

פאסקא דע גאמא, אז ער איז
שון גיקומן
קיין אוסט אינדיע, האט ער זיך גאר נישט
גיקאנט פאר ווינדערין, וואס פאר א פיינע
מענטשן ער האט דארטין גיטראפן, זיזא
האבין זייערי משא ומתן, און האבין זייערי
פאבריקס, זיזא גלייבן אין מאחמעט,
און האבין זייער ניטע מנהגים, פון
דאניק האבין זיזא ווייטער גיזעגלט ביז זיזא
זענען גיקומן צו איין האפן, וויא עס איז
דאס רעכטע לאנד אוסט אינדיע, דאס אורט
הייסט **קאליקאט**, פאסקא דע גאמא,
האט זיך

זייער פאר ווינדערט, אז
ער האט דער זעהן, דיא פיינע און רייכע
פרודוקטן, וואס דאס לאנד האט, און
אויך זייערי גוטע רעגהירונג, און גיטע פיינע
זיסן, עס איז איהם אובר זייער לייך
גייווען, וואס ער האט גאר קיין שום טייערי
זאכן און זיין שיף ניט גיהאט, אז ער זאל
קענען פאר בייטן און, דיא לאנדס
פרודוקטן, וואס דאס לאנד האט, ער האט
גאר מיט גינומן פון **פורטיגאל**
אראפגאישע קליינגקייטן,
ער האט גימינט אז ער וועט דא טרעפן
גאר לאמפע מענטשן, און וועט ב זיזא
אויס בייטן טייערע זאכן און ווינע
קליינגקייטן, אזו וויא עס איז

דאס ערשט בוך דיא דרייאצעהנטע דער ציילונג לד

אמעריקאס פֿעם פֿא צײַאס דער

אמעריקאס איז געווען אַ מאן וואס האט זיך גיט געוויסט, ב לעכט צו מאכן, ב דיא אלע וויכטיגן וואס יאזף דיא אלע פֿיהר שיפֿן זענען געווען, וואס איבערא האט מיט זיך גענומען, און דאס אלס ד״ וואס מען האט עפֿים גוטס און וועכטיגס גיטאדן, אין דעם גאנצן וועג, וויא זיט זענען געווען, האבן דיא לייט געזאגט, אז דאס האט

אמעריקאס גיטאדן, ער איז אלץ נאך גיגאנגען דיא קארטין און דיא טאנע ביכער, וואס זיט האבן גיהאט, פון קאלאמבאסין, און זענען אן גיקומען צום ברעג פון דעם לאנד **פֿאריא**, ער איז עטליכי מאהל אופ דער יבשה ארויס

גיגאנגען, ער האט דארטין אביסל משה אמתן מיט דיא לייט פון **פֿאריא** גיטאדן ער איז מיט זינע שיפֿן, ווייטד גיגאנגען, אובר אלץ גיט ווייט פון דעם ברעג,

כדי אז ער זאל דאס זיכער דער קלעהרין, אויב דאס איז א פעסט לאנד און גיט קיין אינזל, און אז אמעריקאס האט שוין זיכער דער קלעהרט, אז דאס איז א גרויס פעסט לאנד, אזוי אז ער מיט גרויס טריאמפֿ צו ריק גיגאנגען, קיין **שפאניע** זיט דער גיטיר ידיעה, און האט זייער

גיט געוויסט דיא זאך זייער גיט צו ב שינען אז עס איז אזוי א קלאנג געווארן, אין גאנץ שפאניע, און דער נאך ב דער גאנצער וועלט, אז אמעריקאס האט דיא אלע נייע לענדיר געפונען, און באמת איז דיא זאך גיט אזוי געווען, ווארין קאלאמבאס האט דיא לענדיר פֿריד געפונען, און **אמעריקאס** איז שוין גיגאנגען מיט אנלייבן

וועג, דורך **קאלאמבאס** טאנע ביכער, און לאנד קארטין וואלט דורך רעכט געווען, אז דיא נייע לענדיר

געגאנגען, און א טייל האבן מופקרים גישיקט * איינר איז געווען ער האט געהייסן **אוייערא**, דער איז מיט גיגאנגען מיט קאלאמבאסין ווען ער איז גיגאנגען צום אנדערין מאהל פון שפאניע, דער אייערא האט אן גירעט עטליכי סוחרים פון ד״ וויא זאלן אויס רעכטען פֿיהר שיפֿן, מיט אלס וואס מען דארף דער צו, און ער אליין, וויל אויך מיט דיא פֿיהר שיפֿן מיט גיין נייע לענדיר צו זוכן, און דיא סוחרים האבן גיבעטן פון דעם שפאנישן מלך, אז ער זאל דאס זיט פאזוואלען צו שיקן נייע לענדיר זוכן, און קאלאמבאסין האט דער מלך גאר גיט גיפרענט אויס קיין עצה, און דאס איז דער ווידר געווען דעם קאנארקט, וואס קאלאמבאס האט מיט דעם מלך גישלאסן, ווארין אין קאנארקט איז ב וואהרנט געווען אז דער מלך זאל שוין מעהר קיין אנדערין גיט שיקן נייע לענדיר צו זוכן, דער בישופ פון **באדאייס** איז געווען מיניסטער ב דעם שפאנישן מלך איבער דיא וועסט אינדיעשע אינזערעסן, און ער איז קאלאמבאסין געווען זייער א גרויסער שטא, גיט אזוי וואס דער בישופ האט דער צו גיהאלפֿן, אז **אוייערא** זאל מענען גיין נייע לענדיר

זוכן, ער האט נאך אויערין איבער געגעבן קאלאמבאסין טאנע ביכער, וואס קאלאמבאס פלעגט אלץ דעם מלך צו שיקן וויא אזוי ער איז גיגאנגען, און האט איהם אויך געגעבן, דיא ים קארטין, וואס קאלאמבאס האט דעם מלך געגעבן, כדי אז אייערא זאל וויסן וויא צו גיין, און דאס אלס האט דער בישופ גיטאן, קאלאמבאסין און אנקסטן

דער אייערא האט מיט זיך גיטמין א מאן דער האט געהייסן

דער **אייערא** האט מיט זיך גיטמין א מאן דער האט געהייסן

דאס ערשטי בוך דיא דרייאצעהנטע דער ציילונג

גיגאנגין מיט - דער פלאט , האט ער זיך
מישט גיווען **פאסקא דע גאמא**

האט דער ציילט
אז ער איז גיגאנגין ארום אפריקא , אין
דער לינקער האנט , האט ער זייער פיהל
גיליט פון פעלדזין , און זאמט בענק ,
ער וועט בעסיר גיין אין דער רעכטער האנט ,
ווייט אין גרויסן ים אריין , כדי ער זאל
אפריקא מיט אלע סכנות אים מיידן ,
און אז ער וועט שין ווייט זיין

אין גרויסן ים , צו דעמאלט וועט ער זיך
ערשט נעמין אין דער לינקער האנט , כדי
ער זאל קומין קיין אוסט אינדיע , קאבראל
האט לאנגע צייט אוי גיוועגלט , אין
דעם גרויסן ים , אויף איין טאהל האט ער
גיטראפין גאר אומגערעכט צו וויער א גרויס
לאנד , און האט פאר שטאנן אז דאס איז
אפעסט לאנד , און דאס איז גיווען דאס
פייע גרינגע לאנד **בראזיליע**
זייער א רייך לאנד , ער האט

גימאכט באלד וויער א גרויסע צערימאניע
אז ער נעמט אפ דאס לאנד , אויף
דעם בלך פון פורטינאל , און דאט צו דין
גשיקט א שיף צום מלך , מיט דער גיטור ידיעה , אז
ער האט גיפונן אין דרום זייט פון **אפריקא**
זייער א פיין לאנד , און אז דאט

מען אלץ אלע מאהל נייע לענדיר גיפונן **אין**
אמעריקא און דאס האט מען גאר
צו דאנקן , פריד השם
יחברך , און דער נאך קאלאמבאסין , ווייל
ער איז דער ערשטער גיוועזן צו זוכן נייע
לענדיר וויא מען זעהט , אין זיין ערשטין
פלאץ , אז ער האט דער קלערט אז אויף
יענער זייט ים כוז זיין לאנד מיט מענטשן

לענדיר זאלן וויער גאמין הייסן נאך
קאלאמבאסין , און נישט נאך **אמעריקאס**

גאר ווייל אמעריקאס , האט
דיא גאנצן זאך גילאזט ב דער גאנציר וועלט
ב קאנט מאכין , דורך גירוקטע ביבער ,
וועליכס אין דיא ביבער האט ער אלץ
זייער גיט דער ציילט וויא אזו ער האט דיא
נייע לענדיר גיפונן , און פון
קאלאמבאסין , האט ער גאר קיין
שום ווארט נישט מוזיר

גיוועזן , און דריבער האט מען דיא נייע
גיפונע לענדיר א גאמין גיגעבן , נאך
אמעריקאס , און ער היום רופט מען
זיין אמעריקא , און דער
ווייל האבן פיהל מענטשן , אן גיהויבן נייע
לענדיר צו זוכן ,

דער מלך פון פורטינאל

אז **פאסקא**
דע גאמא , איז צו דין גיקומין פון
אוסט אינדיע , און האט דעם מלך
דיא גיטע ידיעה גיבראכט , אז נאך אלע
סכנות וואס ער האט גיליט ב דיא
אפריקאנישע ברעגס , האט ער גיפונן אז
מען קען גיין פון פורטינאל קיין **אוסט**
אינדיע , האט באלד דער
פורטינאלישיר מלך גילאזט

פארטיג מאכין א פלאט , אין האט אן
גיליינט מיט אלירלייע איראפעאישע
סחורות , כדי מען זאל מיט דיא אוסט
אינדיעשע אן הייבן גרויסע משא ומתנס
צו האבן , א קאמאנדירער איבער
דער פלאט האט דער מלך גימאכט א מאן
דער האט גיהייסן **קאבראל**
אז ער איז אוועק

ענדע דיא דרייאצעהנטע דער ציילונג

דאס ערשטי בוך דיא פערזעהנטע דער ציילונג דה

מיר קומין ווידר צו קאלאמבאסין

וואס עס מיט איהם צו גייט אין היספאניאלע אורד סאנט דאמינגא אז ער האט גישטילט דיא מרידה דאס גימאכט, און ראלדאן וואס ראלדאן

האט זיך איהם אונטיר גיגעבן, דאך ידאט זיך אין היספאניאלע זייער שלעכט גיפהרט, זיין זעבן אלץ אומהויג גיווען, און ראלדאן פלעגט אלץ און קאלאמבאסין זייער שלעכט צו שרייבן צום מלך, און דורך דעם, וואס ער האט שוין איין מאהל דיא אינדיאניר דרוק גיבראכט, אז וויא זאלן מופקדים זיין א קענין קאלאמבאסין, האט עס שוין גיט גיקענט רעכט גישטילט ווערן, האטשי ראלדאן אליין איז שוין צו גשטאבן צו קאלאמבאסין, זעבן דאך אינדיאניר

דיא

מורדים גבליבן, באלד איז אין דער פראווינץ א מרידה גיווען, און באלד אין דער אנדערער פראווינץ, קאלאמבאס האט און זיך זייער פיהל ארבעט גיהאט, דא האט ער גימוזט שטילן דעם בונט אין דעם פראווינץ און ווידר אין אנדערין פראווינץ, און דא האט ער גימראכט אז דער מלך זאל האבן גיבנסה פון דיא נייע לענדיר, אויך האט ער גיהאט צו טאהן, זיך צו פאר ענטפערן פאר דעם מלך און דיא מסירות, וואס ראלדאן האט און איהם גשריבן, ער האט אפילו קיין צייט גיט גיהאט, אין זין צו האבן גילן נייע לענדיר צו זוכן, ער און זיינע מריד האבן אלץ גימוזט שטיין אונטיר גיוועהר, איבער דיא מורדים,

דא אין היספאניאלע

וואס ער האט גיליטן איז נאך גיט גיט צרות פאר איהם גיווען, ח

ראלדאן מיט זיינע איבעריג ליט וואס זעבן מיט איהם אין איינים גיווען, אז ער האט דיא מרידה גימאכט,

דיא אלע האבן קאלאמבאסין ב דעם מלך זייער פאר מאסירט, און האבן גישריבן אז דיא אלע מרידות אין בונטעס וואס אין סאנט דאמינגא איז, איז קיינר דריינן קיין חייב גיט נאר קאלאמבאס אליין, און דער צו זעבן

נאך גיווען זייער פיהל מענטשין, דיא וואס זעבן פרייע וויליג מיט קאלאמבאסין גיגאנגן קיין אמעריקא, זיין האבן גימיינט, אז וויא באלד זיין וועלן קומין וועלן זיין באלד עשירות קלאבן, א טייל פון דיא מענטשין, וויא זיין זעבן, אהין גיקומין זעבן זיין קראנק גיווארן פון דער גייעלופט, און זעבן זייער אפ גיצעהרט גיוואהרן, און זעבן צו ריק קיין שפאניע, און האבן איבער דעם וועג

צרות און אנקסטין גיליטן, זייער קליידר זעבן און זיין צו ריסין און פאר פויעלט גיווארן, קורץ גיוואנט דיא מענטשין האבן אויס גיוויזן וויא האלב טויט, עס איז שרעקליך גיווען זיין אן צו קוקן, און אלע האבן גיוואנט אז קאלאמבאס האט זיין אומגליקליך גימאכט,

קאלאמבאסין שונאים האבן נאך אן

גירעט, דיא אומגליקליכע מענטשין, אז זיין זאלן זיך קלאגן פאר דעם מלך און דער מלכה און קאלאמבאסין, און זאלן בעטן אז דער מלך זאל און זיין רחמנות האבן, און זאל זיין מיט עפ'ס העלפן, און ווען דער מלך אורד דיא מלכה פלעגן אין שטאט א רוס צו פאדרין, זעבן דיא אומגליקליכע

אן גיקומין הויפן וואס, און האבן גימיינט און גשריגן און גיקלאקט, אז קאלאמבאס האט זיין אומגליקליך גימאכט

דאס ערשטע בוך דיא פערצעהנטע דער ציילונג

איז האט ער אן גליינט בערג ווערק, וויא
מען זאל גאלד ארכאטין, אויך האט מען
פיהל פעלדיר פאר אקרט אין פאר וועט,
כדי אז דיא **קאלאניסטין** זאלט האבן

צו דער צייט זייער ב
דערפעניש, עס איז אלרינג גיווען וויא
צום בעסטין, און אליין איז ער ארויס
גיפאהרין, אין איטליכן פראווינץ

פון דעם אינדריל כדי ער זאל אומערדוס גומע
פרעזאנדקיס מאכן, און דער ווייל איז
פראנץ אן גיקומין, און האט באלד א ב
פעחיל גיגעבן, אז ווער עס האט

עפיש צו קלאגן און קאלאמבאסין דער
זאל צו איהם קומין קלאגן זיך, וועט ער
איהם א גוט משפט געבן, און תיכף האט

ער זיך אז גיטומין **קאלאמבאסין**
הויף, וואס ער האט

זיך גילאזט און ביווען, און פלעגט דריינ
אליין צו זיצן, אין אלע זיינע זאכן זענען
אויך דריינ גילענין, האט פראנץ דאס זיך
אז גיטומין, און האט גילאזט פאבליציהרין

אז דער הויף איז זיין, אויך דאס גאנצי
פאר מענין פון קאלאמבאסין האט
ער א וועק גיטומין זיך, ער האט
גילאזט פאבליציהרין, אין דער גאנצי

אינדריל, אז דער מלך פון שפאניע האט
איהם א הער גישיקט, אז ער זאל דא אין
דער אינדריל זיין שטאט האלטיר, און

קאלאמבאס האט שוין גאר נישט צו
שאצן, און ער האט
נאך כח קאלאמבאסין צו משפטין, אלע
מענטשן וואס זענען תפוס גיועסין פון

קאלאמבאסין, ווייל זייא האבן מעשים הרעים
גטאן, האט פראנץ זייא באלד פרייא ארויס
גילאזט, ער האט גאר נישט רעכט נאך
גיקלערט, צו זענען זייא חייבים אדר גיט

דען קאן איטליכער פאר שטיין אז דיא חייבים
וואס זענען תפוס גיועסין אז מען האט זייא
פרייא

גימאכט, און ווער עס האט דאס צו
גיועהן אדר צו גיהערט דעם איז גיווען
א שידערניש איבער זיין לייב,

דער מלך מיט דער מלכה האבן זיך
ווידר מיישב גיווען, אז

מען מוז ווידר שיקן קיין סאט דאמינגא א
קאמיסאריאס, אז ער זאל
דארטין אלרינג דורך זעהן

וויא עס צו גייט, און ער זאל דארטין רעכט
אויס הערין, אוב עס האט אימיו צו קלאגן
און קאלאמבאסין דער קאמיסאריאס האט
גיהייסן **פראנץ דע באפאדילא**,

קאלאמבאסין שינאס האבן דעם מלך דער צו
אן גירעט אז ער זאל דעם מענטשין אהין
שיקן, ווייל דער פראנץ אליין איז
קאלאמבאסין זייער א גרויסער שונא גיווען,

דער מלך האט איהם מיט גיגעבן
גישרייבנס, אז וויא באלד ער וועט זעהן,
אז **קאלאמבאס** איז א חייב, האט
ער כח אז ער זאל

קאלאמבאסין אפ ווארפן פון זיין שטעל,
און זאל שוין קיין שני למלך גיט זיין, און דער
פראנץ זאל ווערין שני למלך און זיין
אדרט,

דאס קאן איטליכער פאר שטיין אז
פראנץ, האט בוודא זייער

גיוואלט שני למלך זיין, און וויא באלד ער
איז אן גיקומין, קיין **סאט דאמינגא**
האט ער גאר

גיטראפין, אז **האלאמבאס** איז גיט
גיווען דער היים, ווארין
אידר דאס אלס האט זיך גיטאהן, האט
שוין קאלאמבאס גישליט אלע מרידות, אלץ

האבן זיך איהם אונטיר גיגעבן אונטיר
זיין שיץ, און און דיא בערג וויא גאלד

א גארד נישט, און איז נאך זיין שונא
- ווען קאלאמבאס זאל גיווען וועלן.
וואלט ער זיך גיקענט מיט
דער שווערר וועהרין א קענין איהם ווארין ער
האט גיהאט גנוג חיל, און דאס גאנצע אינדויל
האבן מיט איהם גיהאלטן, נאר ער האט דאס
ניט גיוואלט טאון א קענין דעם מלך זיין ב
פעהול, און איז באלד גיפאהארין -
קיין סאנט דאמינגא

זיך צום משפט צו שטעלן פאר פראנץ דע
באפאדילאן, און א מענטש וואס איז גארדי
- פאר - אינשט גירעכט א קענין
איהם

אז קאלאמבאס איז אן גיקומין
קיין סאנט דאמינגא,
און וויא באלד מען האט פאר-
דעם פראנץ גימעלדט, אז קאלאמבאס
איז גיקומין, האט ער גאר נישט גיוואלט
אז קאלאמבאס זאל צו איהם קומין, ער
האט איהם באלד גיהייסן אין קייטן
שליסן, און מען זאל איהם אף א שיף
ארוף נעמן, און דארט זאל ער זיצן
תפוס דאס אלס איז איכר ב
באפאדילאן נאך גאר ווייניג

גיווען, ער האט נאך מורא
גיהאט אז קאלאמבאס ברירר וועלן
פאהרין קיין שפאניע, און וועלן זיך
בטארין ב דעם מלך, קאלאמבאס ארויס
צו העלפן האט ער זיינע ביידע -

ברירר דיענאן און בארטעלמייסן
איך גילאזט
תפוס נעמן, איטליכד זאל ב וונדער
אוף א שיף תפוס זיצן, ברי וויא - זאלן
זיך - ניט קענין זעהן איינר מיט דעם
אנדערין, און האט וויא אלע דרייא ברירר
גילאזט משפאטן, און דאס איז גיווען -
אז

פרייא ארויס גילאזט, דיא וואלטן גוויס זייער
געהרין גיווען, אז וויא זאלן ריין בלייבן,
און קאלאמבאס זאל דער חייב זיין -

דיא האבן אף קאלאמבאסין, גזייער
פיהל קלאגן אז גיגעבן,
פראנץ האט ווירר גילאזט פאבלזיהרין, אז
דער מלך פון שפאניע האט איהם א הער
גישקט, אז ער זאל קאלאמבאסין אפ
ווארפן, אז ער זאל שין נישט האבן צו
- שאפן אף דער גאנצער אינדויל, נאר ער
- אליין זאל האבן איבער דיא אלע אינדוילן
צו שאפן, פראנץ האט באלד גישקט א
קארטער צו קאלאמבאסין, אז ער זאל -
תיכף זיך שטעלן צו איהם צום משפט, ער
האט אייך קאלאמבאסין גשיקט גשריבענס פון
דעם שפאנישן מלך, אז ער זאל אלדינג
טאון וואס פראנץ דע באפאדילא
וועט איהם
ב פעהלין

אז דאס איז אלץ אן גיקומין צו
קאלאמבאסין, איז איהם
גיווען, גלייך וויא א דונער זאל אין איהם
אריין שלאגן, ער האט זיך אף דעם מלך
זיין שרייבן מעהר גיווינדערט, איידר אף
אלס, קאלאמבאס האט זיין אייגנע
אויגן ניט גיגלייבט, און
האט דעם מלך זיין שרייבן עמליכי מאל
איבער גיליינט, עס איז איהם זייער זיכר
גיוועהן, אז ער האט זיך איבער גיליינט
וויא גליקליך ער האט דעם מלך, מיט דער
גאנצער שפאנישע מדינה גימאכט, דורך דעם
וואס ער האט נייע לענדיר גיפונן, און עס
קאן קיין שפאניע דיער גרויס עשרות אריין
קומין פון דיא נייע לענדיר, און היינט
זאל ער זיך מוזן שטעלן צום משפט, פאר
און א מענטש, וואס ער איז א קענין איהם

דאס ערשטע בוך דיא פערצהנטע דער ציילונג

ער וועט קאלאמבאסין ברענגן , קיין שפאניע
זאל ער איהם באלד אפ געבן , דעם בישוף
פון באדאס , כדי אז זיין זאלן קיינס נישט
דאבין ווער עס זאל זיך סטארין
פאר דיא ב דער מלכה , עס איז אויך אויף
דער שיף גיווען א לאץ כאן , ער
האט גיהייסן מארטין ד דער האט
זייער גרויס רחמנות גיהאט

אויף קאלאמבאסין , אין האט גאר נישט גיקענט
סובל זיין דאס גרויסע אומרעכט , וואס מען
האט קאלאמבאסין גיטארן , דער האט זיך
באלד אין שפאניע ד אראפ גיחאפט פון דער
שיף , און האט מיט ד גנומין א בריב פון
קאלאמבאסין צו דער מלכה , אין דעם בריב
האט קאלאמבאסין גשריבן צו דער
מלכה , וויא מיט איהם

דער גייט , און זיין גאנצן אומגליק , וויא
דיא מלכה האט דעם בריב איבער גילוינט
אין זיא גבהל ומשומם גיווארין , זיא האט
תיכף גיוויזן דעם מלך , דער מלך האט
זיך וייער גיווינדערט אויף באפאדילאן
וואס ער האט זיך דער

וואגין אז טלעכט קאלאמבאסין צו ב
האנדלין , דער מלך האט תיכף גישיקט א
קאדיער מען זאל קאלאמבאסין פרייא
מאכין , און זיינע ביידע ברידיר האט מען
אויך , אויף דאס ב פעהיל פון דעם מלך
פרייא גימאכט ,

אמת איז אז באפאדילא האט פון

דעם מלך פול מאכט גיהאט , אויך יאר אויף
אנדער זאכן , אז ער זאל דארטין אין סאנט
ראמינא נישט פרעזאנדקיס מאכין , און נאך
ד פיהל זאכן , אויך איבער
קאלאמבאסין , האט ער גאר נישט גיהאט צו
ב פעדהלין , איצונד האט דער מלך אן
גיוועהן , וואס פאר א גרויסער שינא
באפאדילא

אז מען זאל קאלאמבאסין מיט זיינע ברידיר
אומברענגן

קאלאמבאסין גליק איז גיווין ,

אז באפאדילא האט
איבער גיטראכט , אז ד ווען
ער וועט זיין דא הייסן אומברענגן ,
וועט ער זיך מוזין ב דעם מלך פון
שפאניע דרוף ענטפער געבן , פאר
וואס ער האט גילאזט א זעליכע דרייא גרויסע
מעגיר אומברענגן , אז האט ער זיך
מיישב גיווען אין האט זיין פלאן אז גימאכט ,
ער זאל זיין אפ שיקן קיין שפאניע צום
מלך , מיט דעם דעקבעט , און דארטן
האט ער א פעטייר דער בישוף פון
דער פעטייר

באדאס , דער דארטין
וועט זיך שוין דארטין
סטארין , אז דער מלך זאל זיין הייסן
אומברענגן אז וויא דער דעקבעט איז ארויס
גיגאנצן , און ער האט זיין אוועק
גישיקט קיין שפאניע ,

אז דיא שיפן זענען פון סאנט
דאמינא

מיט דיא רעטטאנטיין
גיגאנצן אוועק

דער שיפס קאפיטאן וואס האט גיהאט צו
שאפן , איבער דיא שיפן , איז גיקומען צו
קאלאמבאסין און האט אים גרויס
רחמנות גיוואלט פון

איהם דיא קייטין א ראפ געבן , קאלאמבאסין
האט אויך נישט גיוואלט לאזן , און האט
גיוואנט , דער מלך האט דעם מענטש אהער
גישיקט וואס האט מיך אין קייטין גישלאסן ,
אז דער מלך וועט וועלן וועט ער מיר דיא
קייטין א ראפ געבן ,

באפאדילא האט דעם שיפס קאפיטאן
אן גיוואנט , אז וויא באלד

דאס ערשט בוך דיא פערזעהנטע דער ציילונג 10

דער מלכה האבן זיך פאר קאלאמבאסין וויער
פאר ענטפערט, אז דאס אלס איז גיטאון
גיווארין און וויער וויסן, און האבן וויער
ב דווערט זיינע אנקסטן, וואס ער האט
אז פיהל גליטן, און תיכף האט דער
מלך גישיקט א ב פעהל, קיין סאנט
דאמינגא, אז באפאדילא

איז נישט מער קיין
נאבערנעהר, און זאל באלד איהם קומין
קיין שפאניע, דער מלך האט קאלאמבאסין
א קוש גיטאון, און האט איהם וויער
גיטרייכט, און האט איהם וויער
פיהל גינאק פאר שפראכן,

דער מלך האט זיך אויב דאך נישט
גיטראכט, אז ער זאל ווידר
אפ געבן קאלאמבאסין דאס רעגירונג, אין
סאנט דאמינגא, ווייל ער האט מורא גיהאט,
אז קאלאמבאס זאל זיך נישט וועלן
גוקס זיין, פאר דעם וואס דער מלך, האט
שון אמאל ב איהם דאס רעגירונג א וועק
גינאק, און האט

באפאדילא אפגיגעבן, און אז מען
וועט קאלאמבאסין ווידר

מאכן פאר שני למלך, אין דיא נייע לענדער,
קען זיין אז ער זאל אן אידס גאר מורד זיין,
און ער וועט זיך אליין דארטן אין יענע לענדער,
פאר א מלך מאבין, אידר ער וועט זיך אונזר
געבן אונטיר איין אנדערן מלך זיין
שון, און וועט יענע נייע לענדער צו איין
אנדערן מלך איבער געבן, דרייב דאס דער
שפאנישער מלך שון צו קאלאמבאסין, קיין
צו טרוען נישט גיבאט, און האט דארטן
גמאכט א נאבערנעהר אייניג דער האט גיהייסן
ניקאלאס אנפאנדען

קאלאמבאס האט זיך פאר רופין און זיין
פראווע, וואס דער מלך האט איהם גיגעבן,
בשעת

באפאדילא איז קאלאמבאסין, דער מלך
האט באלד גישיקט ווידר א קארער צו
קאלאמבאסין און האט איהם גשריבן,
אז ער זאל באלד צו
איהם קומין, און האט איהם גשיקט געלט,
אז ער זאל זיך ב קליידן, אז וויא עס
שטייט איהם אן

אז דער מלך האט גיהאט דיא ידיעה
אז קאלאמבאס איז
גינאק, האט זיך פאר זאמלט דער מלך
מיט דער מלכה, אין איין חדר אריין און
האבן גיווארט איף

קאלאמבאסין און וויא ער איז צו
זיין אריין גינאק, איז ער גיפאלן און דיא
קניעס, און פאר גרויסע שטערצן וואס ער האט
גליטן פון באפאדילאן אומדעכט, האט ער
עטליכע מינוט נישט גיקענט ריידן, דער נאך
האט ער זיך ווידר דער מאנט, און האט זיך
אן גיהויבן צו פאר ענטפערן, א קעניץ
דיא אלע שקרים וואס זיין שונא
באפאדילא האט און איהם

גשריבן, אין האט
אומשילדיגקייט, קאלאמבאס
פאר דעם מלך מיט
מלכה, וויער א לאנגע רייד גיהאלטן, און
האט אליינג וויער דימלך גיגעבן צו
פאר שטיין, וויא אומגעדעכט באפאדילא
האט א קעניץ איהם

גיהאנדלט, ביז צום לעצטן גיבאט, דער
מלך מיט דער מלכה האבן וויער נישט גיוויסט
זיין גרעכטיגקייט, און האבן וויער נישט פאר
שטאנן דיא גרויסע עוולה, וואס איהם איז
דיא גיטעהן, און באפאדילא האט נאך און
איהם א דעקרט

א רויס גיגעבן, מען זאל איהם אומברענגן דער מלך מיט
בשעת

דאס ערשטי בוך דיא פערצעהנטע דער ציילונג

נאך א האפנונג גיהאט און דעם מלך, מיט
דער מלכה, אז זיין וועלן נישט דער
לאזן, עס זאל איהם איין עולה גיטאן
ווערן, איצונד אויב האט ער גיזעהן אז
דער מלך אליין ב האנדלט איהם אז
שלעכט, און ברעכט דיא פראצע, וואס
ער האט איהם אליין געעבן, אז דאס ב
איהם אז ביטיר גיווען וויא דער מייט, זייע
אנקסטן האט ער נישט פאר בארגן
אומערדם וויא אהין ער איז גיגאנגן האט ער
מיט זיך גיטראגן, דיא קייטן, וואס
באפדילא האט איהם אין זיין גיקאויט,
און האט גיוויזן פאר
איטליכן, און האט גיוואנט אט דאס איז
מיין לוח פאר דער גרויסער דירעסט וואס
איך האב גיטאן דעם מלך, און דער
גאנצער מדינה, דיא קייטן פלעגן אילן
אין זיין חדר צו הענגן, כדי אז ער זאל
זיין תמיד האבן פאר זיינע אייגן, און
קאלאמבאס האט אן גיוואנט אז נאך זיין
מייט זאל מען איהם דיא קייטן מיט געבן
אין קבר אריין,
ענדע דיא פערצעהנטע דער ציילונג

בשעת זיין ארויס גיין דאס ערשטע מאהל נייע
לענדיר צו זוכן, האט איהם דער מלך
פאר שרייבן, אז אין דיא נייע לענדיר וואס
ער וועט גיפנין, זאל ער און זיינע קינדיר
און קינדס קינדיר בירושה זיין שני למלך,
ביז אייביג, און היינט נעמט מען ב איהם
אזעק דאס רעגירונג, ובפרט דער מלך
האט שוין דער קלעהרט, אז אלע מכירות
וואס מען האט און איהם גשריבן, איז אלץ
שקר וכזב, פאר וואס זע זאל מען איצונד
דאס רעגירונג ב איהם א וועק נעמין,
און איין אנדערין איבער געבן
דער מלך האט אויב איהם פאר
פיצט, און האט איהם גיוואנט
אלירליע תירוצים, און אפאנדע איז דער
ווייל אזעק גיגאנגן קיין ד סאנט
דאמינגא,

דאס איז ב קאלאמבאס גיווען
דאס גרעסטע אימפליק, ווארין ווען איין אנדירער
האט איהם עפס שלעכטן גיטאהן, האט ער
ענדע דיא פערצעהנטע דער ציילונג

דיא פופצעהנטע דער ציילונג

א גרויסע פלאט, וויא עס איז פאר פערמינט
גיווארין צו גיין, מיט אפאנדען, צוויי
און דרייסיג שיפין זעבן ד מיט איהם
אזעק גיגאנגן, און עס זעבן מיט גיגאנגן
מערד וויא צווייט טווענט פינף הנדערס
מאן חיל, און עס מיינסטע זעבן גיגאנגן,
דיא וואס האבן גיוואלט בלייבן וואינען
אין סאנט דאמינגא, איטליכער קען זיך
פארר

דיא אילע קלאגין וואס קאלאמבאס
האט גיקלאגט און זיין אומרעכט, וואס דער
מלך טוט א קעגן איהם, האט אלץ
גישט גיהאלפן, אפאנדע מאכט זיך פארמיג
און זיין וועג צו גיין קיין סאנט
דאמינגא, קיין מאהל איז
נאך אהין נישט גיגאנגן, אז

דאס ערשטי בוך דיא פופצעהנטע דער ציילונג לח

שווערד גיווען, און מען האט זיין ב' דער ארבעט, זייער נישלאגן, און גיניט זיין זאלן שווערד ארבעטן, און דער פון זענען זייער פיהל פון דיא אינדיאניר איים נישטארבין ווען קאלאמבאס האט דארטן דאס רעניהרונג גיהאט.

העט ער זיין ניט גלאזט קיין עוולה טאון, אז באפאדילא האט אבר אפי גינומן דאס רעניהרונג, האט ער באלד

איז קאסאוויט קאלאמבאסעס פרעזאדקיס, אין האט דיא שפאניר פאווואלעט צו טאון וואס זיין ווילן, און ווען **אָפּאָנדע** זאל ניט גיווען אז נעד אן קומין, וואלסין אלע אינדיאניר פון סאנט דאמינגא איים נישטארבין פון דער רעניהרונג ארבעט.

און וויא באלד אָפּאָנדע איז

קיין סאנט דאמינגא אן גיקומין, כאט ער תיכף א ב פעהיל גיגעבין, אז באפאדילא, און דאלדאן, דיא ביידע זאלן תיכף צו דוק גיין קיין שפאניע, דאס איז גיווען זיין ערשטע ב פעהיל, דאס אנדערע חאט ער א ב פעהיל גיגעבין, אז אלע אינדיאניר זענען פרייע לייט, ניט קיין פאדאניס, און קיינר זאל זיך ניט דער וועגן זיין עפיש איין אומרעכט צו טאן, און האט פאר באטן אלע שפאניר אז זיין זאלן, קיין שום אינדיאניר קיין עוולה ניט טאון, ער האט דיא שפאניר פאווואלעט אז זיין זאלן גיין וויבן און אויס גראבן גאלד, אבר ווער עס וועט נופינן גאלד, זאל ער נעבן האלב און דעם מלך, און דיא אנדערע העלפט זאל ער זיך נעמן, דאס אלס איז גיוועהן א ב פעהיל פון דעם שפאנישן מלך.

קאלאמבאס

פאדער שטעלין דיא אנקסטן, וואס **קאלאמבאס** האט גיהאט, צו וועהינדע מיט זיינע אויגן אז אנרויסע פלאט גייען מיט אפאנדען קיין סאנט דאמינגא און ער ד' וועט דארטן גניסין ד' דאס גיטן וואס ער האט גיפנין און פארטיג גימאכט.

אָפּאָנדע איז אן גיקומין קיין סאנט דאמינגא, צו דער

רעכטיר צייט, ד' ווען דיא קאלאניסטן האבן איהם זייער גיטיג גיארפט, האבן ער זאל גיווען, שפעטיר אן קומין, וואלט דיא **קאלניע** גאר הרוב ונחרב גיווארדן, דורך דעם

שלעכטן רעניהרונג וואס באפאדילא האט זייער שלעכט רעניהרט, ער האט זיך גיוואלט גרויס און ב ליעכט מאכין, ב דעם מלך, אז דיא האט ער זייער ב ריסין דיא אינדיאניר, כדי אז ער זאל גרויס עשירות, דעם מלך פון דאנין שיקין, ער האט פאווואלעט, דיא נישטאניר וואס דארטן זענען מיט איהם גיווען, אז זיין זאלן מיט דיא אינדיאניר טאן וואס זיין ווילן, אזו פלעגן דיא שפאניר זיין צו טאון מעשים הרעים ער האט גימיינט מיט דעם זיך ב ליעכט, צו מאכין ב דיא קאלאניסטן, ער האט גילאזט אלע אינדיאניר פון דער אינדיזיל צייהלן, וויא פיהל עס גיפנין זיך, און האט זיין אלע צו טיילט און צו שענקט, זיינע גיטע פריינד פאר **פאדאניס**, דיא אלע שחרות האבן זיך אן גילייגט בעדג ווערק, וויא מען זאל גאלד ארבעטן, און דאס איז זייער א שוועהרי ארבעט, און דיא אינדיאניר זענען פון נאטויער זייער שלאפע מענטשן אין דיא ארבעט איז פאר זיין צו

דאס ערשט' בוך דיא פופצעהנטז דער ציילונג

למלך, דריבער האט דער מלך גרויס נחת
גיהאט פון קאלאמבאס'ס גייען פראיעקט.
דער מלך האט באלד גיהייסן פארטען לאבן
פיהר קליינע שיפן, און ביים דיא קליינע
שיפן זאל **קאלאמבאס** גיין נייע לענדער
זוכן. איך א נייעם
וועג קיין אוסט אינדיע.

און א ווייטן וועג צו גיין אין גרויסן
וועלט'ס מיט אוועליבן
קליינע שיפלך, איז ויער א גרויסע סכנה,
דאך איז עס קאלאמבאס'ן ויער לעב גיווען.
ווייל ער האט דער צו א גיוויסן טרעב
גיהאט, אויך ויין נאטער האט איהם דער
צו גינאגן, איין אנדערער מענטש וואלט
גוים, און און א ווייטן וועג מיט אוועליבן
קליינע שיפלך, אין דעם גרויס שרעקליכן
יס איקוואנט נים גינאגן, קאלאמבאס איז
"אוכר גיווען א גרויסער מאן, און האט קיין
מורא נישט גיהאט, איז מיט דיא שיפלך אוועק
געגאנגן, און האט מיט ויך גנוסן וויין ברודר
בארטעלייטעס, און ויין דרייצען יעריגן זון
פערדינאנד, דער זון האט
דער נאך
לעבנס ב שרייבונג גישריבן, כדי אז מען
זאל וויסן וויא עס איז מיט קאלאמבאס'ן
דער גאנצן.

עס איז אקאראט גיווען צעהן יאהר
פון קאלאמבאס'ס, ערשטע
מאהל גיין, נייע לענדער צו זוכן, צו דעם
טאג איז גראד צעהן יאהר גיווארן, ער
האט גיזעגלט מיט דיא פיהר קליינע שיפלך
פון קאדעקס, גלייך צו דער קאנארישער
אינזל, דאס גרעסטע שיפל, פון
דיא פיהר שיפלך, האט ויער שלעכט און
פאוואלע גיזעגלט, און דריבער איז ער פריד
גינאגן, קיין **סאנט דאמינגא**,
כדי ער זאל דיא
שיף דארטן פאר בייטן, און איין אנדערער

קאלאמבאס איז געבן פאר גרויס
אנגעסין ויער גיידר גיטלאגן
גיווארן, ער פלעגט אלע טאג צו גיין אין
קינעליבן פאלץ אריין, און האט נים גיבעטן
קיין שום גינאד, נאר ער האט גיבעטן, אז
דער מלך זאל ויין קאנטראקט דער האלטן
וואס ער האט איהם גיגעבן כשעת אז ער איז
גינאגן נייע לענדער זוכן צום ערשטן מאהל
אז ער און ויינע קינדער און קינדס קינדער ביז
אייביג, זאלן ויין וויצע קיינא, און דיא נייע
לענדער, און ויל ער אז דער מלך זאל דאס
מקיים ויין, ער האט אובר ב דעם מלך נישט
גיפועלט.

קאלאמבאס'ן האט דאך ויין נאטער
ב וואגן, אז ער זאל
נאך נייע לענדער זוכן, און אויף ויין לעצטער
רייז האט ער גיפלין א פעסט לאנד, און
האט אלץ גימיינט אז דאס פעסטע לאנד פאר
איינעם ויך מיט אוסטאינדיע, און מען קען
פון דארט גרויס עשירות ברענגן, און וויא
דיא **פארטינאדיר** האבן אן גיהויבן פון
אוסט אינדיע גרויס
עשירות צו ברענגן, און האט קאלאמבאס
אן גיהויבן דעם שפאנישן מלך א פראיעקט
פארה צו געבן, אז ער וויל היידר גיין,
דער קלעהרן אויב מען קאן, פון דארטן
קומן קיין אוסט אינדיע, דער מלך און
דיא מלכה האבן אובר גאט גינאנקט אז ער
גיט ויין דעם פראיעקט פארה, א בי ער
זאל פון דאנן ויך ווירד אוועק גיין, כדי
זיין זאלן גיזעגלט פטור ווערן, און זאל ויין
ניט דעקוטשן, ווארן באמת האט ויך דער
מלך ויער גישעהט, וואס ער דער האלט
ניט, דיא פונקטן, וואס ער האט איהם
אין **קאנטראקט** אריין גישריבן, אז
ער ווינע קינדער און
קינדס קינדער ביז אייביג זאלן אלץ ויין שני

דאס ערשטע בוך דיא פופצעהנטע דער ציילונג למ

קאלאמבאס

האט דער פון זייער גרויס אנקסטן געהאט, עס קאן איטליכער פאר שטיין, וויא גרויס זיינע אנקסטן זענען גיווען, א לאנד וואס קיינער האט דער פון נישט געווסט, און ער איז געגאנגען דאס לאנד זוכן, און דאס זיין לעבן מפקד גיוועזן איידער ער האט דאס לאנד געפונען, און איצונד פארוואלט מען איהם נישט, און דעם לאנד זיך צו שיצן פאר א שטורם ווינט, דאס איז גוים פאר אזא א גרויסן מאן זייער א גרויס ענמח נישט, השם יתברך ברוך הוא, האט זיך גוקס גיווען, פאר דיא אנקסטן איז איבערעכט וואס מען דאס דא קאלאמבאסן זון גיטאן, ער האט זיך מיט זיינע שיצן בווארנט ארץ שארין, אן דעם דאזען פון סאנט דאמינגא און און און און מאל האט דער גרויסער שטורם ווינט, אן געהויבן צו בלאזן און דער גרויסער דעפלאט וואס דער גיבערניגער אפאנדע, האט אזעק נישקט, מיט עשירות צו דעם מלך פון שפאניע, עס זענען גיווען אכט צעהן שיצן, זיין האבן דריין געהאט גרויסע איצרות וואס מען האט געפירט דעם מלך, אייד און גיווען אים דא שופין, באפארדיגט אין ראדיאן, וואס וויא זענען צו רוק געפארדן קיין שפאניע אז וויא מיר האבן געשריבן, אז דיא ב פעהל איז גיווען, קרדן גירעט וויא זענען אלע פון דעם גרויסן שטערם ווינט דער טרונקען גיווארין, און פון דער נאכזר פלאט איז נאר דרייא שיצן געבליבן, און פופצעהן מיט דאלדאן און באפארדיגט זענען דער טרונקען גיווארין, דא האט השם יתברך ברוך הוא ב ליהנמ דיא וואס האבן איבערעכט גיטאן, א הענין קאלאמבאס, נאך מעהר זיינער, און

שיף, און אז ער איז גיקומען נישט ווייט פון סאנט דאמינגא, האט ער נישקט א משולח צום נאבערניגער אפאנדע, איהם צו געסן, אז ער זאל איהם פארוואלטן אריין צו גיין אין האפן אריין ער זאל זיך זיינע שיצן פאר רעכטן, און דיא איינע שיף וואס זענעלט שלעכט, זאל ער פאר בייטן און איין אנדערער שיף, אייד האט ער גיוואר גיווארין, אז אפאנדע ויל שיקן א גרויסע פלאט מיט ד עשירות צו דעם מלך פון שפאניע, קאלאמבאס דורך סימנט גוט גיוויסט אז אין צווייט טאג וועט זיין, א גרויסער שטורם ווינט, האט ער דאס אפאנדען מודיע גיווען, אז ער זאל ד נאך אזא געד דיא פלאט נישט שיקן, ביז דער שטורם ווינט וועט נישט פירן איבער גיין, דאס אלס האט קאלאמבאס דעם גיבערניגער נילאט זאגן דורך זיינע משלחם, דער גיבערניגער אפאנדע, האט אים אלס, נישט אז וואונט, אין דאס קאלאמבאסן ד י נישט פארוואלט אין האפן אריין צו גיין נישט זיינע שיצן, זיין דיא פלאט וואס ער האט קיין שפאניע אז גיפארטינט, האט ער באלד אזעק נישקט, אין האט נישט א געזאגט און דעם וואס קאלאמבאס דאס ד י איהם גיווארנט, פון דעם שטערם שטורם ווינט ד וואס עס וועט קומען, ווארין קאלאמבאס איז גיווען זייער א גרויסער מאן, און האט שין נישט גיוויסט און דעם ים וואס ער מיט זיך אין איז זייער גיניט גיווען, וויא מיט שטורם ווינט ארום צו גיין און זיך צו ג ווארדינען, נף

דאס ערשטע בוך דיא פופצעהנטע דער ציילונג

נישקט זיין ברודר בארטעלמיעס מיט
עטליכע מאן און דער יבשה גיטאר צו
וועהרן פון אליר ליע זאכן, און וויא
בארטעלמיעס איז גיקומין, ניט ווייט
פון דער יבשה, האט

ער ב געניגט א טשאלנע מיט אינדיאניז,
דיא טשאלנע איז בעסיר גיבויעט גיווען
איירד אלע טשאלנעס וואס

דיא שפאניד האבן ביז אהער אין
אמעריקא גיזעהן, דיא טשאלנע
איז גיווען זייער לאנג און

פיהר איילין ברייט, אין מיטן דער טשאלנע
איז גיווען א דעביל מיט לולב בלעטיר בדעקט,
אנטיג דעם דעביל זענען גיזעסן ווייכער

און קינדיר, פון דיא אינדיאניז און דער
טשאלנע איז גיזעסן, פיגף און צוואנציג,
אינדיאניז גברים חוץ נקיבות, אין קינדיר,
בארטעלמיעס האט זיך מיהע

גיזעבין דיא טשאלנע
צו קריגן, און האט זיך ב קומין, מען
האט דיא טשאלנע ב זוכט וואס דרינגן איז

מען האט אויכ דרינגן ניט מעהר גיפונן,
וויא פאלסטירען, און עטליכע העמדר אהנע
ארביל, עטליכע פאמשייליס וואס דיא

נקיבות הילן זיך מיט זיך ארום, און
נאך פיהל אנדערי קלייניקייטן, מען האט

אויך גיפונן הילצירנע שווערדיג, דאס האלט
האט גיהאט פון ביידע זייטן א פיגע אין דיא

פיגעס איז גיווען אריין גיפראוויס
שארפע סקאלקיס, מיט כיינייל ארום גוויקעלט
און מיט פטר פאר גאסן, אויך האט מען

גיפונן קופערנע העק, און נאך אנדער
גיוועהער פון קופער, זייער פרעוויאנט וואס
זיך האבן מיט זיך גיהאט איז גיווען א ועליכע

מינים עסן ווארג, וואס מען האט עס גיהאט
און סאנט דאמינגא, מען האט ב זיך גיטראפן
אויס מאלק

ניקאנט, און עס האט א מעס גיהאט וויא
ביער, מען האט ב זיך גיטראפן **קאקיע**
בוינען

אז פון דיא דרייט שיפן, וואס זענען
גבליבן, האבן זיך צווייט גמוזט אומקעהרן
קיין **היספאניאלע**, און דאס דריטע
שיפיל אין וועליכין

קאלאמבאסיס זאבן זענען גילאדין גיווען, פון
זיין פאר מענן, וואס אין סאנט דאמינגא
איז גיווען, האט דער גאבעדנעהר דאס

אמוסנע און גילאדין און א שלעכטיר שיף,
דאס איז גראד גבליבן, און איז גליקליך
איוועק גיגאנגן ביז קיין שפאניע, אז וויא

האבן דיא פלאט פון סאנט דאמינגא אויס
גירעכט, האבן זיך מיט טונה גילאזט
קאלאמבאסיס זאכן, און און לאדין און דעם

ערגסטן שיפיל, און השם יתברך האט
בהשגחה זיינס מצייל גיווען, אויכ נארשע
מענטשן האבן גיזאגט, אז מען זעהט דא

אז און **קאלאמבאס** איז גיווען דא
מבשף, און

דאס איז אלץ דורך כישוף גיטאן גיווארין,
עס איז אויכ שקר עס איז גיווען דיא השגחה
פון גאט ברוך הוא, אין ניט קיין כישוף

פון דאנן קען מען פאר שטיין, אז דיא
מענטשן וואס גלייבן אן כישוף דיא לייקנען
אן דער השגחה פון גאט.

קאלאמבאס געביד איז זייער
אומגעהרין איוועק,

גיגאנגן, פון דער אינדיזל סאנט דאמינגא
דאס וואס ער האט געביד אליין גיפונן,

און האט זאלין דארטן זיין שני למלך, און
אינזנד וויל מען איהם דרינגן ניט לאזן שטיין
צו שיצן זיך פון שטורים ווינט, פון דארטן

האט ער גיזענילט קיין מזרח צו, אין דעם
וועג האט ער אויך גיהאט, זייער פיהל
שרעקיגישן פון שמערים ווינטן, ער איז

דאך אן גיקומין צו איין אינדיזל, וואס ווא
האט גיהייסן, **האנדראס**, און ווא
באלד ער איז

דער אינדיזל, האט ער באלד ארויס

דאס ערשטי בוך דיא פופצעהנטע דער ציילונג מ

ביינען אח דיא ביינען זענען

ב וויא, און ניווען וויא ב אטו קליין געלט, און פלעגן דיא לייט צו קויפן אין מיט ביינען צו צאהלן, דיא שפאניר האבן צו דעמאהלט דאס עדשטע מאהל גיזעהן **קאקיע ביינען** און איינער טרינקן - מיר שין שיקעלארע וואס עס ווערט גימאכט פון דיא קאקיע - ביינען, דער אדמיראל זקאלאמבאס האט זיך וויער גיפרייעט וואס מען האט דיא לייט ב קומין, ווייל ער וועט פון וויא קענען פיהל זאבין ציוואר ווערן, ער האט וויא זייער שין צו גינומין א טייל זאבין האט ער ב וויא גיקויפט, און האט וויא איראפעאישע קליינעקייטן גיגעבן דער פאר, דער נאך אז ער האט שוין וויא אלדינג אויס גיפרענט, האט ער וויא מיט דער טשאלנע פרייא גילאזט איין איינציגער אלטיר אינדיעאניד דער האט אליין חשק ב קומין צו זיין ב דיא שפאניר, עס האט אויבר אויס גוידן אז דער אלטיר איז דער קלוגסטער גיווען צווישן דיא אינדיעאניד,

קאלאמבאס האט דעם אלטין נאך א צייט ב זיך גיהאלטן, און האט אלע מאהל פון איהם מעהר זאבין ניוואר גיווארין, און צו צייטן אז מען האט נאך גיטראפן אינדיאניד, איז דער אלטיר ב וויא גיווען וויא א טאלמאש,

פון דעם אלטין

האט קאלאמבאס גיוואר גיווארין אז פון דארטין קיין מערב צו איז פאר האנדן זייער א גרויס לאנד, וועלכיס אין דעם לאנד איז דא זייער פיהל גאלד, דורך צייכנס האט דער אלטיר גיגעבן צו פאר שטיין, אז אין יענים לאנד טראגט איטליכר מענטש א גילדינע קרוין אויף זיין קאפ, און גילדינע דיקע רינגין טראגט איטליכר אויף זיין ארים אויך אויף דיא פיס, ער האט נאך דער ציילט, אז דארטין ב שלאגט מען שטוהלן און טישן און קאסטנס מיט גאלד, און מען האט דעם אלטין גיוויזן קרעלן, אין גוטע העלציר און בשמים ווארג, האט דער אלטיר פאר זיכערט אז אין יענים גוים איז אלדינג דא, יענען לאנד האט גוים גימוזט זיין דאס רייכע **מעקסיקא**, דיא שפאניר האבן אלע אז מען זאל זעגלין, גלייך צו דעם לאנד צו האט קאלאמבאס נישט גיוואלט, ער האט גיזאגט, אז דא גיט ווייט מזו זיין א וועג וויא מען זאל קענען קומין קיין - אכט אינדיע, און דאס צו דער ווייזן, איז ב איהם מהער חשוב גיווען איירר גאלד און אלע רייכעקייטן, קאלאמבאס האט דרוף גיט א וואועט וואס זיינע לייט האבן פאר א איביל ער האט גילאזט דיא שיפן זעגלין אלץ גיט ווייט פון דעם ברעג קיין מזרח צו,

ענדע דיא פופצעהנטע דער ציילונג

דיא זעכצעהנטע דער ציילונג

אויף דעם וועג וויא קאלאמבאס האט גיזעגלט גיט ווייט פון דעם ברעג קיין

דאס ערשטע בוך דיא זעכצעהנטע דער ציילונג

גיווען , אז דאס לאנד גייט קיין דרום צו ,
אין עס איז איהם גראד אויס גיקומען .
אז דיא ווינטן , וואס זענען איהם אלץ
ביז א הער קאנטרע גיווען , דיא זענען
איהם איצונד רעכט גוט גיווען .

קאלאמבאס

איז אלץ גיגאנטן מיט
דיא שיפן גיט ווייט פון
יבשה , און האט א שבח והודיה אז
גיגעבן צו גאט איהם דעם חסד , וואס ער
האט מיט איהם גיטאן , און האט איהם ב
שעהרם גוטע ווינטן , דריבער האט ער -
דעם גיבערג א גאנצן גיגעבן .
קראצייאס א דעיאס , דאס איז
טייטש גאט

וויא דאנק איהם ויין חסד , אז ער איז ווייטער
גיגאנטן , האבן זייא גיטראפן , איהם דעם
יט עטליכע טשאלנים מיט מענטשן מיט
גיוועהר , אין עס האט אויס גיווען אז
דיא לייט ווילן גיט דער לאזן דיא שפאניר
איהם דעם לאנד ארום קומען , דיא גיגאנצער
האבן אויכר , גיוועהר , אז דיא שפאניער
גיינען צו וויא צו , וויא גיטע פריינד
זענען דיא אינדיאנער , זיכר צו גיקומען צו
דיא **שפאנישע** שיפן , און האבן
זייא אן גיטוהט , אז זייא

וואלן פון וויא עפ'ס קייפן , דאס מיינטעט
גיוועהר פון דיא אינדיאנער איז גיווען ,
שטעקעס פון זייער שווארץ האלץ , דאס
איז זייער הארט האלץ גיווען , און מיט
שארפע פיש ביינר שפיצט גיווען
פלאצטעס פון ביינעל , און שטיקלד בלעח
גאלד האבן זייא איהם דעם האלדז גיטראפן .

קאלאמבאס

אינאפעאשיע קליינעקייטן
גישעקט און האט ב וויא דער פאר גאר
גישט גיוואלט געבן קיין שום זאך ,
דיא אינדיאנער האבן זייער פאר איביל
גיהאט

קיין מורח צו , האבן זייא אילץ גיוועהרן
מענטשן , דיא וואס זענען פיהל ווילדער
גיווען , וויא דיא מענטשן פון יענע
לענדיר וואס זייא האבן ביז א הער גיוועהרן ,
זייער שטייגער צום לעבן , איז גאנץ
אנדערשט גיווען , וויא זענען גאר נאקט
גיגאנטן , וויא האבן גיגעסן רוהע פיש
און רוהע פלייש , וויא האבן זייער פיהל
גיהענג גיהאט אן זייערע אייערין , און
פאר גרויס משא האבן דיא אייערין ב וויא
אראפ גיהאנגן ביז צו זייער

אקסלן , וויא האבן זיך אין זייער
לייביר עטליכע ערלייע בילדיר
פון חיות אויס גיברענט , דיא עלצטע
פון וויא איז גיווען צו דער קעני , ווייל
זייא זענען גיגאנטן , איהם דיא קעצ
רויטע אודר ווייסע היטלן , אויס
ביינעל , א טייל האבן זיך זייער
פענימער , גימאהלט רוט אודר
שיוארץ , און א טייל האבן זיך גלאטע
שטייפן גימאהלט , איהם דיא פענימער ,
און ווירד א טייל האבן זיך גאר
דיא לייפן , דיא גאז לעכיר , און דיא
אויגן , גיפארבט , דיא לעכיר פון זייער
אייערין זענען און גרויס גיווען , אז מען
העט גיקאנט א הינערש איי דורך געבן ,
דעם **קאלאמבאס** , דעם
לאנד א גאנצן

דע לא ארעיאס

הייסט דאס
אוייערין לאנד ,

פון דאנן האט קאלאמבאס

ווייטער גיוועלט , אין אלץ פאנאליע ,
ווייל ער האט אלץ קאנטרע ווינטן -
גיהאט , ער איז גיקומען צו א
גיבערג , און עס האט איהם
אויס

דאס ערשטי בוך דיא ועבצעהנטע דער ציילונג מא

און וויא קאלאמבאס ברודר
 איז ארום גיקומען און דער יבשה, זענען צו איהם
 גיקומען צוויי עלטצע, מענטשן פון דיא
 אינדיאניז, וויא האבין אן גיטמין
 בארטעלמייסן ב ויין ארום, און דאבין
 אירם גיטמין, אז
 ער זאל זיך מיט וויא א גיטמין זענען אן גראו
 און ער האט זיך מיט וויא א גיטמין גיטמין
 ער האט מיט וויא גיטמין דורך ויין
 טאלמאטש, ער האט וויא און עטליכע זאכן
 גיטמין, און וויא האבין איהם און אלס
 גיטמין, **בארטעלמייסן**
 האט גיטמין
 סעקעטער זאל אלדינג און שרייבן, און
 נאר וואס דיא אינדיאניז האבין דער זעהן
 פאפיר און מיט און פערד, און אלע
 שרייב גיטמין, זענען וויא אלע און
 גיטמין, פון דער ערד, און זענען
 אנטלאפן גיטמין, דיא אינדיאניז זענען אז
 פאר גאנצע גיטמין, אז וויא עס
 גיטמין זיך נאך היינטיגע צייטן
 גאנצע מענטשן וואס גלייבן אין בישוף,
 וויא האבין גיטמין אז דאס מיט און פערד,
 און שרייב גיטמין, זענען כלס צום בישוף
 און דער סעקעטער, וואס שרייבט, איז
 דער בישוף מאכט, און מיט דעם בישוף
 וויל מען און וויא אן שיקן גרויסע צרות,
 בארטעלמייסן האט זייער פיהל מיהע
 גיטמין, וויא האט, וויא אויס צו ריידן,
 אז דאס איז נאך קיין בישוף נישט, דיא
 אינדיאניז האבין אונד פארט מורא גיהאט,
 האבין וויא גיטמין א גיטמין פראשק צו
 דיא שפאניר, וויא זאלן מיט דעם
 פראשק ריכערן, און דעם רייער פון דעם
 פראשק, האבין וויא אלץ גיטמין
 און דיא **שפאניר** וויל וויא האבין
 ווידר גיטמין, אז ווען דער
 רייער

גיהאט וואס מען האט פון וויא קיין
 שום זאך נישט גיטמין גיטמין, וויא
 דאבין און גיטמין אז דיא שפאניר
 ווילן און דער יבשה און נישט ארום
 גיטמין, האבין וויא גיטמין אז דיא
שפאניר גיטמין דער מיט, עפס
 איין ערכה, באלד האבין
 דיא אינדיאניז גיטמין צו דיא שפאניר א
 בישוף, איין אלטן ערליכן מאן דעם
 האבין ב לייט צוויי בתולות, דיא האבין
 גיהאט און זייער העלדזר און גיהאנען
 גילדיגע בלעכין, דער אלטיר האט
 גיטמין, און דער האנט א **פאהען**
 דאס איז א סימן
 גיטמין, און שלום, דער אלטיר האט
 גיטמין מען זאל איהם פיקירן צו
 קאלאמבאסין, און אז ער איז פאר
 איהם גיקומען, האט קאלאמבאס איהם
 זייער שיין צו גיטמין, ער האט דעם
 אלטן גיטמין צו עסן, און האט איהם
 אן גיטמין שינע קליידר, און האט
 איהם בשלום צו ריך גיטמין דעם אנדערן טאג
 איז **קאלאמבאס** ברודר א רויס
 גיטמין און
 דער יבשה, און האט דאסין גיטמין אלע
 דיא זאכן וואס קאלאמבאס האט דיא
 מענטשן גיטמין, דיא וואס זענען פריד
 ב איהם גיטמין, און האבין איהם אן
 גיטמין אז ער זאל ב וויא עפס קויפן,
 און קאלאמבאס האט וויא זאכן גיטמין,
 און האט ב וויא דער פאר נאר גיטמין גיטמין
 גיטמין, דיא אלע קליינעקייטן זענען
 גילעגן און דער יבשה, און קאלאמבאס
 ברודר האט וויא גיטמין לעגן עס מוז
 זיין אז דיא אינדיאניז זענען אונזליכע גיטמין
 לייט גיטמין, אז וויא האבין נישט גיטמין
 קיין שום מהות גיטמין זענען מען האט ב
 וויא נישט דער פאר עפס אונזליכע גיטמין,
 כא

דאס ערשטע בוך דא זעכצעהנטע דער ציילונג

דיא מתנה וואס דער אפ גיווען האט גיבראכט, איז גיווען

צוויי ווילדע חוידים, קאלאמבא

האט באלד דא מענטשן

פרייע גלאזט, אין דא חוידים האט ער ב

דעם אפ גיוואסטן גיקויפט, דא ביידע חוידים -

האט מען גיבראכט אפ דעם פערדעק פין

דער שיף, אין אפ דעם פערדעק איז

גיווען א ווילדע קאץ, וואס א שפאניר האט

א מאהל גיחאפט, וועלכע ב דעם האפן

ד האט "ער דער קאץ איין" הינטערשטן

פיס אפ גיחאפט, דא ווילדע קאץ

איז און ד גרינג און פלינק גיווען,

וויא א וועוודיק, זא פלעגט צו שפרינגן

פין איין בויס אפ דעם אנדערן, איפט

א מאהל פלעגט זא א רוס צו נעמן א צווייג

"מיט דעם ווידיל, אין און א ראפ" צו

הענגן פין דער צווייג, איפט פלעגט זא

דאס טאהן כרי זא זאל זיך אויס רודן,

און ד איפט פלעגט זא דאס טאהן אויס פאר

גינגן, און וויא באלד מען ד האט דא

צוויי ווילדע חוידים גיבראכט אפ דעם

פער דעק, און זיא האבן דער זעהן דא

ווילדע קאץ, האבן זיא זיך זייער דער

שידקן, און האבן זיך אן גיחויבן צו ב

האלטן פאר דער קאץ, האבן דא שפאניר

גינגן מיט גיוואלט, א חור און האבן

איהם צו גיפיהרט צו דער קאץ, דא קאץ

האט באלד גיחאפט דעם חויד מיט

איר ווידיל ארום זיין פיסן און מיט

דיא "פערדשע פיס ארום זיין

קאפ און האט אן גיחויבן דעם ווילדין

חויד דורס צו זיין ווען דא שפאניר וואלטן

איהם נט מציל גיווען העט דא קאץ איהם

דורס גיווען,

רווער גיט ווידר צו ריק אפ דעם כישף

מאכר, און האט שון דער כישף צו זיא

"מעהר קיין שלמה נישט,

בארטעל מייס גאט דער נאך מיט

דיא אינדיאניר

גינגאנין, אין זייער שטאט אריין "דאס

ווינדערליכסטע, וואס ער האט גיזעהן,

איז דאס בית החיים עס זענן גיווען

פיהל טויטע, וואס

זענן איין גיבאלטיגט גיווען אין אלער לייע

בשמים, און איין גיוויקעלט "גיווען אין

בייחיל, אין אפ פיהל קברים האבן זיא

גיזעהן ליגן אפ איטליכן קבר א ברעט,

און אפ א טייל ברעטיר איז גיווען,

אויס גימאהלט אלירלייע חיות רעות,

און אפ א ד טייל ברעטיר, איז גיווען

אויס גימאהלט, דעם גישטארכינעמט

צורה, און "זייער שיין גיציהרט, דארטן

האט קאלאמבאס אפ דער שיף ב זיך פאר

האלטן, עטליכע מענטשן כרי "אזער זאל

פין זיא גיוואר ווערן פאר שידענע זאבן

דיא אינדיאניר האבן נעכץ גימיינט, "אז

דער "אדמיראל האט פאר האלטן,

דיא עטליכע מענטשן במשכן, כדימען זאל

זיא ב איהם אויס לייזן, און דריבער האבן

זיא "גישקט צום אדמיראל איין אפ

גיוואסטן, מיט א מתנה,

דיא מתנה איז גיזעהן פאר אויס

לייזונג מען זאל דא פאר האלטיגע מענטשן

א רוס לאזן קאלאמבאס האט דעם

אפ גיוואסטן זייער שיין

צו גיטמן, אין האט איהם גלאזט זאגן,

אן ער האט דא לויט גאר נישט פאר האלטן

פאר קיין משכן, ער האט זיא נאר גיוואלט

עפס אויס פרעגן, און זיא דארפן איהם

קיין שום לוי גאלד נישט צו געבן,

קאלאמבאס איז פין דאנין

גינגאנין

אין

אין

אין

אין

אין

דאס ערשטי בוך דיא זעכצעהנטע דער ציילונג מב

טאג ארום איז ער גיקומען און איין ארט, וויא - גרויס וואסער פאלט אין ים אריין, דארט - האט ער דיא אנקערין א ראפ גילאס, און איז גבליבן שטיין, **קאלאמבאס** האט ארויס גישקט מענטשן און טשאלנים, וויא זאלן ארום גיין און דער יבשה, און און איין מאהל זענען אן גיקומען, ווער פיהל אינדיאנער מיט ד גוועהר, וויא זאלן נים צו לאזן דיא שפאנר צו דער יבשה, דיא אינדיאנער זענען אריין געגאנגען מיט און וואסער אריין, ביז אן דיא כאכער, און האבן און דיא שפאנר גשפריצט מיט וואסער, וויא האבן גיקייעט, - אגוים קרייטליכן און האבן דער מיט גשפריצט און דיא שפאנר, און דאס איז א צייטן פון וויא אז וויא זענען מבוזה דיא - שפאנר, וויא האבן אן גיהויבן מיט הערניר צו טרעמיטירן, און אויך צו פויקן, און מיט ווער שטיין, וך צו ב וועגן, דיא שפאנר צו שטעכן, דיא - שפאנר וואסן זיך אובר אלץ איין גיהאלטן, און האבן א קענין וויא נישט גיוואלט קיין גיוואלד ברעכען, רק אלץ מיט גוטן, דיא **אינדיאנער** זענען אויכר מיהר גיווארן, און וויא האבן גיועהן, אז וויא קענען א קענין דיא פרעמדע גאר נישט טאדן, אויך האבן וויא גיועהן אז דיא פרעמדע טוען וויא קיין שלעכטן נישט זענען וויא שטיל גבליבן, און דער וויל האט זיך צווישן דיא ביידע פארטייען א האנדל אן גיהויבן, דיא שפאנר האבן ד וויא גיקייעט **זעכצעהן גילדנע בלעכין** וועלכע זענען וועהרט, גיווען ערם און פופציג טיקאטן, דער פאך

האבן דיא שפאנר געגעבן עטליכע קליינע גלעקליך, דער נאך האבן זיך דיא נארשע אינדיאנער מיישב גיוועזן, אין האבן - גיוואנט אז דיא נארשע פרעמדע לויט האבן זיך דריכר אזו רוחע גיהאלטן וויל וויא האבן מורא פאר אנדו, און האבן אן גיהויבן ווער האפערדיג צו זיין א ד קענין דיא שפאנר, און אז דיא - שפאנר האבן זיך, אריין גיועצט אין א קליין שיפל אריין, און האבן זיך אן גיהויבן צו צו שיפן צו דער יבשה, ד האבן דיא אינדיאנער, אן גיהויבן מיט שטיין און וויא צו ווארפן **קאלאמבאס** האט באלד גיהויסן פון א הארימאטע אויס שטיין, נאר און קאללי, - ברי וויא זאלן זיך נאר איבער שרעקן, און דער וויל האט א שפאנר גישאסן מיט א פאלק בויגן, און - האט מיט דער פויל - גיטראפן איין אינדיאנער, זענען דיא אינדיאנער תיכף אנטלויפן גיווארן, און דיא שפאנר זענען בשלום ארויס געגאנגען און דער יבשה, דיא שפאנר האבן וויא אן גיהויבן צו ווייזן פרייטליכע נישט מינעס, כדי אז וויא זאלן מיט דיא שפאנר פרייטליך זיין, און עס איז אויך אז גיווען דיא אינדיאנער זענען ווידר צו דיק גיקומען צו דיא - שפאנר, שין און גיוועהר, און וואבן וויא ווי ער פאר ד האנדלט עטליכע גילדנע בלעכין פאר איראפעאישע קליינע קייטן,

קאלאמבאס האט שין אלדינג אויס גיפארשט וואס אין דעם לאנד איז אלץ פאר האנדלן, אזו איז ער וויל אוועק געגאנגען, און אילקניט ווייט פון יבשה, ער האט ווידר גיטראפן איין און האט וויא עס איז גיווען ווער א גיכר, וואס איז דארטן איז גיווען ווער א גרויסע שטאט, נאר אין

דאס ערשט בוך דא וועכצעדנטיג דער ציילונג

אין אזוי ווייט ניקומן אז דא אינדיאנער האבן גיוואלט ארום און דא שיין, כדי אז זיי וואלן דא שפאנער גאר אויס האנגען. דא אינדיאנער האבן דרום גיהאפט ווייל זיי זענען זייער פיהל גיוועזן.

קאלאמבאס

האט גיפרייט מיט גיטן און מיט גיטן ער וואל וויי איבער שרעקן, א בי"עס וואל קיין בליט ניט פאר גאסן ווערן, אז קאלאמבאס האט אויך גיזעהן אז דאס העלפט אלץ נישט, אזוי האט ער גילאזט און לארן א הארימאטע, אויך און קאהלן, ווייל ער האט גימיינט אז זיי וועלן דער הערין דעם שטארקן קלאפ פון דער הארימאטע, אזוי וועלן זיי ווי דער שרעקן, און וועלן אנטלויפן, דאס האט אויך גאר נישט גיהאלפן, אדרבה, דא אינדיאנער האבן טאקע גימיינט דאס איז א דונער, נאר אז זיי האבן גיזעהן אז דער גימיינטער דונער האט קיינס נישט גיטאקט, האבן זיי נאך מעהר אז גיהויבן צו שערטומן און דא שיין

קאלאמבאס

האט קיין ברירה ניט גיהאט, און האט גילאזט אן לארן א הארימאטע מיט קאהלן, און דאס און זיי איז גיטאקט, און זיי איז גיטאקט, וויי זיי האבן דער זעהן, אז עס זענען עטליכע אינדיאנער גיהאנגען גיווארן, זענען אלע דא איבערגעבליבן אינדיאנער אנטלויפן גיווארן און דא וועלדיר - אריין היי מענטשן וואס זיי דאבן דא גיזעהן, זענען גאר איין אנדער גאנצונג מענטשן, ניט אזעליכע וויי ער האט ביז א הער גיזעהן, זייער גוט איז זייער שיין גיזעהן, זייער באזער האט ביי זיי ביי אז נאך גיהאנגען, וויי ביי דא אנדער אינדיאנער

שטאט, וואו זייער פיהל אינדיאנער האבן גיוואנט, קאלאמבאס האט דער שטאט א

פארטא בעלע

דאס הייסט דער שיינער פארט ווייל זיי האט זייער שיין אויס גיזעהן, דא אינדיאנער האבן ווי זייער פריינטליך גיזעהן א קעגן דא שפאנער, און האבן זיי גיבראכט גוט עסן ווארג, און זייער שייע בינוויל און נאך אנדער שייע זאכן, און דאס אלס האבן זיי פאר גיטן און נאכהערלעך און גלעקליך פון דאס האט

קאלאמבאס

ווייטער גיזעהלט, און אכט מייל ארום, און ער ניקומן און איין ארט וואס מען רופט עס היינט גאמברע דע דיע

דא האבן

זיי גימוזט בלייבן שטיין פון שטערס ווינטן, און דא עטליכע טעג וואס ער האט דא גימוזט פאר זאכן, האט ער גילאזט דער ווייל ווייט שיין פאר רעכטן, און אז דער שטערס ווינט האט און גיהערט, און דא שיין זענען פאר רעכט גיווארן, איין ער ווייטער גיגאנגען, עס זענען ווידר שלעכט ווינטן גיווארן און ער האט ווידר גימוזט און א קליינע האפן אריין גיין מיט דא שיין, דעם קליינע האפן האט קאלאמבאס א גאסן געגעבן דא זא פלעכט, ווייל דער קליינער האפן

דאס איז מעגל גיזעהן, פון דא שלעכטע ווינטן, דא לייט וואס דא האבן גיוואנט, האבן ווי מתחלה גיזעהן זייער פאר פריינטליך, עס זענען איבער גיזעהן עטליכע עסיס פאנער וואס האבן דא אינדיאנער גרויסע קיין שייט רעס גיטאן, האבן ווי דא דא אינדיאנער צום הוף גיוואלט, און אן גיפאלן און דא שפאנער, עס

דאס ערשטע בוך דיא זעכצעהנצע דער ציילונג

מג

נישט גיוואלט עסן, זיין זענען גיווען פֿל
מיט מאדן און ווערן, אז מען האט און א
סוחר גיקוקט, האט מען גומינט אז
ער לעבט, וויל עס זענען און אידס אים
גיקראכען זייער פיהל ב שפענישען, וועלכע
זיין האבן אזע דעס סוחר פון דעס
אורט גיריהרט, דיא שפאניר אז זיין
האבן גיוואלט עסן א שטיקל סוחר, פלעגן
זיין צו גיין, אין אזוי און אורט אריין
וויא עס אז זייער מונקיל גיווען, כדי אז זיין
זאלן נישט זעהן וואס זיין עסן, וויל וויא
ער האט דרוק גאר א קוק גיטארן און
האט דער זעהן וואס און דעס סוחר
קריכט א רום, האט זי אידס דער מענטש
שון נישט גיקאנט עסן, יוסט צו דער
זיין האבן זיין דער זעהן אין וואסיר א רום
דיא שיפן הייע פיש דיא זענען זייער
גרויסע פיש ביז פופצעהן
אילין לאנג און זיין זענען

דער צו זייער דיק, און
דער הייע פיש, האט זייער א גרויס מוהל
מיט דריי שורות ציין, ער קאן און
אין מאהל אפ ביסן א מענטש א זאנט, אז
אורט א פיס, און אז דער פיש איז
זייער הונגעריק, און ער מרעפט אן אין
וואסיר אייזערנע האקענס, אורט אייזערנע
העק, שלינגט ער זיין איין, א

רייזע שרייבער ב שרייבט, פון דעס הייע
פיש, אז א מאהל, איז א

מענטש און א שיף גישטארבן,
אז האט מען דעס טויטן גוף איין גיווקעלט
אין פארעסנע, אורט וויא מען רופט עס
זעניל טוך, און מען האט אידס אין ים
אריין גיווארפן, דעס אייגנים טאג האט
מען גיחאפט, איין הייע פיש, אז מען האט
אידס גישפאלטן, אזוי האט מען אין
אידס גיפונען, דעס טויטן מענטש אין
גיווקעלטער הייט אין דעס זעניל טוך גאר
אין

אינדאניר, וואס זיין האבן און אנדערע
ערטיר גיוועהן, און און דעס דאפן, האבן
דיא שפאניר גיוועהן א מין חיה רעה, וואס
זיין הייסט אלינאדארס, דיא
זענען זייער פיהל אין

איינס גיווען, דיא האבן אין זייער נאטייער
ווען זיין ווילן שלאפן, אזוי גיווען זיין זיך
אין איינים צום ד הוף זייער פיהל, צום ברענ
פון דעס ים, אין דא שלאפן זיין, און אז
מען פאלט און זיין ד אהן, וועהרן זיין
זיך, און ווען זיין זאלן קענען קריגן א
מענטש, וואלטן זיין אידס דורס גיווען,
זיין לאזן פון זיך אז א פיינים ריח וויא
פיוז, אז קאלאמבאס האט גיוועהן

אז ער קען יבט קומען
צו אזוי א וועג, וואס ער זאל קענען קומען
קיין אוסט אינדיע, און דער צו האט
ער נאך אילק קאנטרע ווינטן גיהאט, דאט
ער ווידר אן גיהיבן צו דיק צו זעגלן צו איין
אורט וואס עס הייסט פאראנאע, און
נאך אלע נאך רעכטן וואס ער
האט גיהאט פון דיא אינדאניר אזוי דאס
גיווען איין אידס, וואס דרינגן איז זייער
פיהל גאלד גיוועהן,

עס איז ווידר און איין מאהל גיווארין
זייער א גרויסער

שטערם ווינט, וועלכער ער האט עטליכע
טאג גידוערט, דורך א נאנד, און פרעוויאנט
האט זיין שון אויך גיפעהלט, עס איז
שון גיווען אכט חדשים, זינד זייע זענען
פון שפאניר, אוועק גיגאנגן, האבן זיין שון
דעס פרעוויאנט פאר צעהרט, עס איז גאר
גיבליכן א ביסל סוחרים, און פון דיא
פייכטיקייט פון דעס וואסיר, און אויך
פון דיא גרויסע, און שטארקע הימל
זענען דיא סוחרים קאלע גיווארין, אנדערע
גענטשען וואלטן גוים א זעליכע סוחרים
בב

דאס ערשטע בוך דיא זעכצעהנטע דער ציילונג

אין גאנצן אז וויא מען האט איהם א ריין
גיווארפן, דער הייז פיש, איז ווער
שלעכט צום עסן, אויב דיא שווארצי
מענטשן פון אפריקא עסן איהם דאך, וויא
לאזן איהם ליגן א קעגן אבט טאג און
דער ווען, אזו הייבט ער אהן דער פון צו
שניקן, און דעמאלט ד' עסן וויא
איהם,

דיא שפאנר האבן זיך איין גירעט
דורך אויב גלויבטע
האבן און וויא דיא נארישע מענטשן לייגן
ענדע דיא זעכצעהנטע דער ציילונג.

דיא זעכצעהנטע דער ציילונג

איידר קאלאמבאס איז גיקומען
צו דעם רייכטן
נאלד לאנד **פאראנאע**, האט ער ווער
פיהל גליטן פון שטורם ווינטן
ער האט גימזט עטליכע מאהל מיט דיא שיפ
ניין אין האפן אריין, ד' און ווארטן ביז
דער - שטורם ווינט וועט און
הערן, און איין אורט איז ער גיקומען.
האט ער גיזעהן, אז יענע מענטשן האבן
זייער הייז גיבויעט אין דער הייז, און
צווייגן פון שטארקע גרויסע בייסער,
אז וויא דיא פייגל האבן ווער נעהסטן,
ב איטליכן הייזל איז גישאנקן א
ליטער, און דיא מענטשן פלעגן אלע
אריין צו ניין אין דעם הייזל אריין, און
דער ליטער און אז וויא זענן אלע שון
אינווייניג גיווען, פלעגן וויא דיא
ליטער ארום צו שלעפן, וויא האבן דאס
גימזט טאהן, כדי אז ווע זאלן זיכער זיין

קאלאמבאס האט גיהייסן זענען
אין דעם וואסיר שטראם
און און זיך ברורד כארטעל מיט נאך
עטליכע שפאנר האט ער
גישקט

דאס ערשטע בוך דיא זיבעהנטע דער ציילונג מר

גייסט, מיט א קליין שיפיל צו דעם מלך, אז ער זאל דעם מלך פון זיינע וועגן א קאמפלמענט מאכן, און וויא דער מלך האט גיווארדן אז ווייסע מענטשן זענען אן גיקומין, איז דער מלך זיין א קענין גיקומין, דער מלך און בארטעל-מייסע האבן זיך זייער פריינטליך מקבל פנים גיוועזן, דעם אנדערן טאג איז **קאלאמבאס** אן גיקומין און דער מלך איז ווידר גיגאנגן מקבל פנים זיין **קאלאמבאס** האט דעם מלך זייער שיין צו גיטמין און האט איהם באלד גישענקט פון איראפעאישע קליינע קייטן, און דאס איז ב דעם מלך זייער חשוב גיוועזן, און וויא זענען ביידע זייער גוטע פריינד גיווארן, דער וויל האט **בארטל מייסע** נאך גיפרענט, וויא דאס אורט איז וויא פיהל גאלד איז, און איז מיט זיינע לייט א הין גיגאנגן, וויא אהן מען האט איהם גיוועזן, דארטן האבן זיין גיטראפן אויס דיא ווארעלן פון דיא ביימער ליגן שטיקליך גאלד, גאנץ ריין אהן, ערד, דיא האבן זיין זיך שין, גיט גיקאנג משער זיין וויא פיהל גאלד אין דער ערד מוז זיין, און אז וויא האבן דיא שטיקליך גאלד צום הוף גיקליבן, זענען וויא מיט גרויס נחת צו ריק גיגאנגן, כדי אז זיין זאלן קאלאמבאסן דיא גוטע ידיעה מיט ברענגן, און וויא **קאלאמבאס** האט דאס דער הערט, האט ער באלד א ב פעהיל, געגעבן, אז דאס אירט וויא דאס גרויסע וואסיר **בעטלעם** זאלט אין ים אריין, דארט זאל מען זאל מען **דייבן** הייאר אף צו כמען, און מען

האט גשווינד אין א קורצער צייט אים גיבויעט עטליכע הייליך, און מיט לולב בלעטער האט מען זיין צו גידעקט, **קאלאמבאס** האט אים גיקליבן אכט צעהן מאן, וועלכע זאלן דיא בלייבן פאר קאלאניסטן אין דער נייער שטאט, און זיין בחורד בארטעלמייסע זאל איבער זיין האבן דאס קאמאנדע, **קאלאמבאס** האט זיין דיא איבער גילאזט אלס וואס מען האט גייט גידארשט, אויך אלירלייך בלום וואס מען דארף צו אקערן, אויך מיטעס מען זאל פיש חאפן, ווארן אין דעם גרויסן וואסיר **בעטעלהם** איז זייער פיהל און גוטע פיש גיוועזן.

אז מען איז שון מיט אלס פארטיג גיווארן און קאלאמבאס האט שון גיוואלט צו ריק גיין קיין שפאניע, צו געבן דעם מלך דיא גוטע ידיעה, אז מען האט גיפונען דאס רייכע גאלד לאנד, האט **קאלאמבאס** גיווארדן גיווארן, אז דעם מלך גאיבא פאר דרייסיג וואס דיא ווייסע מענטשן בייען זיך א שטאט אין זיין לאנד, און ער וויל איבער פאלן דיא נייע שטאט, און וויל זייער הייזר צו ברעכן, **קאלאמבאס** האט איין עצה גיהאלטן מיט זיין בחורד בארטעלמייסע, וואס מען זאל דיא טארן, אז דיא נייע שטאט זאל ניצול ווערן, עס איז ב זיין דיא דעה גיבליבן, אז מען זאל זעהן דעם מלך גאיבא צו ב קומן, און איהם ב זיך תפוס צו האלטן, בארטעלמייסע האט זיך אונטיר גיטומן דעם פלאן אויס צו פיהרן, ער האט מיט זיך געטומן פיהל מענטשן

דאס ערשטי בוך דיא זיבעהנצע דער ציילונג

גיהאט, און האט איהם אפ גיפונדן פון דעם שיפיל, דער שטריק, און טאקע נאך גיווען ארום מלך לייב און בארטעלמייס.

הענט און פיס זענן טאקע נאך גיבונדן גיווען און איין מאהל האט זיך דער מלך א ווארף גיטאהן א ראפ און וואסיר א ריין, און דאס שיער נישט מיט זיך גישלעפט בארטעלמייס.

גיהאלטן דעם עק שטריק אין זיין האנד, זיין גליק איז גיווען וואס ער האט, באלד דעם שטריק נאך גילאזט, און דער מלך איז א וועק גשווימבן, דיא שפאנר האבן איהם - נאך גיאנט מיט דעם שיפיל, זיין האבן איהם אובר גישט גיקאנט חאפן, ווייל עס איז זייער א פינצטערי נאכט גיווען, עס קאן זיך איטליכר מענטש כשער זיין, וואס פאר א גרויסער שווימער דער מלך איז גיווען, אז הענט און פיס זענן גיבונדן גיווען, און ער האט און שטארק גשווימבן, דיא שפאנר זענן אן גיפאלן, און דעם מלך האט וויא ער האט גיוואנט, און האבן עס גיראבאוויט.

דער מלך גאיבא האט זיך גיוואלט אן דיא שפאנר נוקם זיין, און האט גשווימער צום דנק גינומן, זייער פיהל אינדיאנער, און זענן דורך גינאנגן, דורך וייער א גידעכטין וואלד, און זענן אן גיפאלן מיט ברענינדיג פילן אין דיא הענט, אז וויא זאלן גאר דיא גייע קאלאניע, פאר ברענין, דיא אינדיאנער וואלטן גיווען דיא קאלאניע טאקע גאר פאר ברענט נאר בארטעלמייס איז און וויא גיפאלן.

מענטשן און איז גלייך געאנגן צו דער שטאט פארנאמע ב דער שטאט האט דער מלך גיהאט זיין וואינג, און א בערגיל, און אז ער איז אהין גיקומן האט דער מלך צו איהם באלד גישקט, אז ער זאל צום מלך האזינט צו גיין ווייל דער מלך וויל איהם א קענין גיין, בארטעלמייס איז דער פון זייער.

קאנטעט גיווען, און האט מיט זיך גאר פיניף מאן גינומן, און דיא איבעריגע האט ער גיהייסן אז וויא זאלן זיך נישט ווייט פון איהם גיהאלטן, און וויא באלד וויא וועלן דער הערין א שאס פון א ביקס, זאלן וויא תיכף ארום הינגלין דעם מלך ס האז, און זאלן קייניש נישט ארויס לאזן פון דעם האז, און וואס דער מלך איז צו גיקומן און האט גיוואלט בארטעל מייסן אנטפאנגן, האט מען איהם תיכף גיחאפט פאר א גיפאנגניש, און מען האט באלד אויס גישאסן פון א ביקס, זענן באלד גיקומן צו לייפן דיא גיהאלטיגע שפאנר צום מלך ס האז, און מען האט עס ארויס גינגליט און קיינער האט זיך א קענין זיין גישט גיווערט און וויא האבן דעם מלך ס אלע לייט גיפאנגן גינומן דעם מלך נעביך האט מען גיבונדן הענט און פיס, און מען האט איהם אריין גילוינט אין א קליין שיפיל אריין, און מען האט איהם צו גיבונדן מיט א שטריק צום שיפיל, מען זאל איהם אזו פיהרן ביז צו דער גרויסער שיף, דער ווייל איז נאכט גיווארן, און עס איז וייער פינצטיר גיווארן, דער גיפאנגיגער מלך האט זיך געביך אן גיהויבן זייער צו בעטן, און צו קלאגן, ווייל עס האט איהם געביך וויא גיטאן, וואס מען האט איהם אזו שטארק גיבונדן בארטעלמייס האט איהם דחמבת.

דאס ערשטי בוך דיא זיבעצעהנטע דער ציילטונג מה

דער גיין, האטשיו ביו סאנט דאמינגא

אויף דיספאניאלע, ער האט גיטראכט, אז דארטן וועט מען איהם אנדערשייטן געבן, אז ער זאל קענען פון דארטן גיין קיין שפאניע, און אז זענען זייא אוועק געגאנגען, פון דער גאלל ריכטע אינדזיל **קאבא**, אזויא זענען געקומען אין מיטן ים, אריין, אז גיטראכט ווער א גרויסער שטורם וועט, און ווער שרעקליכע דונערן און בליצן, דיא לייט אויף דיא שיפן האבן אליין גיט גרויסע וואס מיט זייא מיט זיך, פאר גרויס דער שרעקליכע, **קאלאמבאס**, האט אליין גיטאן, וואס פראקטיק ווייסט, וואס מען דארף, אין אז א גיט צו טאן, דאס אלס אובר וואס ער האט געהיטן טאן, האבן דיא מענטשן גאר נישט געקאנט הערן, פון דעם שטארקן ברומען, וואס דער שטורם וועט און דיא פאליעס האבן גברומט, און דער צו דא שטארקע דונערן, צווייא שיפן האבן ווער גרויסע שפארעס גיקריגן, און ווער פיהל וואסיר אין דורך דיא שפארעס, אין דיא שיפן אריין געגאנגען, דיא שיפס לייט זענען שוין מיהר גיווען דאס וואסיר אויס צו פלומפן.

קאלאמבאס האט זיך מיישט גיווען

און האט אן געהויבן דיא שיפן צו קעראווען צו דער אינדזיל **קאבא** ווייל אחוץ איז געהנטיר גיווען דאס האט אובר אויך פערדל גישלאנגען שוין אז ער איז געקומען גיט ווייט פון דער אינדזיל קאבא, און זיין פלאן איז דורך גיווען דארטן דיא שיפן צו פאר רעכטן, און איין מאהל האט אן געהויבן, איין אנדערער שטורם וועט, פון דער זייט צו בלאזן, גאך פיהל שטארקיר וויא דער ערשטער

מיט וויינע לייט אין עס, איז גיטראכט א שטארקע מלחמה פון ביידע זייטן זענען פיהל מענטשן גהרג גיטראכט, און פיהל זענען גישלאנגען גיטראכט **בארטעלמייעס** אליין אין אויך גישלאנגען גיטראכט ווער שטארק, אובר גיט מיישטיר.

מען האט איהם גיטראכט מיט א פיהל

ברוסט, דאך זענען דיא אינדיאנער אנטלאפן גיטראכט, מען האט גיטוינט אז דער מלך איז איבער גיטראכט גיטראכט, און וועט שוין מערהר גיט איבער פאלן דיא קאלאניע, גיין, מען האט נאך מערהר צום הוף צינטן אינדיאנער, און מען האט גיטראכט גיטראכט, אז דער אינדיאנער מלך וויל זיך דוקא גוקס זיין אן דער קאלאניע, און אן דיא שפאנישע קאלאניסטן, אז האבן זיך דיא שפאניש ווער דער שראקן, און האבן **קאלאמבאס**, גיטאט, אז דיא ווער בשום אופן דא גיט בלייבן, אין דער ווער שפאט, און קאלאמבאס האט זייא גמוזט אריין געבן אין דיא שיפן.

איין שיף פון דיא פיהר שיפן, איז שוין

גאר איבער גישועלט גיווען דאס האלץ, מען האט זייא שוין מערהר נישט געקאנט נישטן, אז האט מען דיא איינע שיף גאר איבער געלאזט, און אלע האבן זיך גימוזט אינזעששען אין דרייא שיפן, דיא דרייא שיפן זענען אובר אויך שוין ווער שלאפן גיווען, קיין שפאניע קיין וויא צו דער גיין, איז גאר אומגלייך גיווען.

קאלאמבאס האט זיך גיטוינטשן, אז

ער זאל מיט דיא שיפן

ראם ערשט בוך דא יבעצעהנסע דעה ציילונג

אדוף, גייט מען מיט דא קליינע לאטקעס
דיא זענען אויך צו בראכן גיווארן, דרייב
האט **קאלאמבאס** גילאזט מאכן פון
פרייטעס קליינע
ביידליך אף דעם פערדעק אף דא צו
בראכענע שיפן, כדי אז ער זאל זיכער זיין
אז דיא אינדיאנער זאלן אף איהם ניט איבער
פאלן, און ווידר האט ער מורא גיהאט,
אז ווען א שפאניר וועט א מאהל עפס
אין עוולה טאן אין אינדיאנער, וועלן דורך
דיא שפאניר ב וויא מביה ווערן, און וויא
וועלן אף דיא שפאניר איבער פאלן,
וועט ווערן א מלחמה, און דריבער האט
קאלאמבאס, אלץ גיווכט און גיטראכט
עצות, אז ער זאל קענין וויא מיגליך איז
א צייט דא רוהיג איבער זיצן, ביז ער
וועט דא אנדירע שיפן קיינן, און דער
ווייל זאל ער מיט דיא אינדיאנער בעסיר
גיטע פריינט בלייבן, און איז דא גיבליכן
זיצן אף דיא שיפן אין דיא ביידליך.

וויא באלד דיא שיפן זענען גיבליכן
שטיין, ניט ווייט פון דעם
כרענ, פון דער אינדיזל יאמאקא
זענען תיכף גיקומען צו וויא,
פיהל אינדיאנער, און דיא
שפאניר האבן זייא פריינטליך צו גינומען,
דיא אינדיאנער האבן דיא שפאניר, אויך
ווער פריינטליך צו גיטומען, דיא
אינדיאנער האבן תיכף גיבראכט עסן ווארג
אין האבן דעם פאר ביטן אף דיא
איראפעישע קליינע קייטן פאר א בלעטל
פאלש לייש גאלד, האבן וויא גיגעבן
צווייא גענו, פאר איין איינציגע פאצערקע האבן
וויא גיגעבן א ברויט, וואס איז גיווען פון
מאמאק, ווארציל, און פאר א הלל
גלעקל, האט מען ב וויא גיג
וואס מען האט נאר אלץ גיוואלט
קאלאמבאס

ערשטיר, און האט דיא שיפן גאר א וועק
גיסירבין פון דער אינדיזל **קאמא**
מיט א מאהל, האט דערד שטארקיר
ווינט, א ווארג גיטארן דיא צווייא שיפן
און עס, האט זיך אן גיטלאגן, איינע
אן דער אנדערער, און דיא האבן דיא אלע
מענטשן וואס אין דיא שיפן זענען גיווערן
גיזעהן פאר זיך דעם באלדיגן טויט פאר דיא
אויגן, און צום גרויסן גליק, האט זיך
גראד דיא סיבה גיטראפן, גיט ווייט פון
דער אינדיזל **יאמאקא**, און דיא שיפן
זענען דער גאנצן צו איין אודט
וואס ניט טיף איז, און דא זענען זייא גיבליכן,
אף דעם נאמד שטיין, דער ווייל האט מען
גיגענט, מיט קליינע שיפלך דיא מענטשן,
זייער לעבן דער ראטאוון, און דיא ביידע
שיפן זענען צו בראכען גיווארן.

און דיא דריטע שיף וואס זיא האט
קיינ שמוס ניט
גילטיג, וויא באלד זיא איז אף דעם נאמד
א רוף גיקומען, איז זיא אויך צו בראכען
גיווארן, אלע דרייא שיפן זענען און
שטארק גישעדיגט גיווארן, וואס עס איז
גאר ניט מיגליך גיווערן, אז מען זאל מיינען
מען וועט זייא קענין פאר רעכטן, עס איז
נאר **קאלאמבאס** וייער ליעב גיווען,
וואס דיא שיפן זענען
גיט אף שטיקליך צו בראכען גיווארן, ווארן
ער האט גיטראכט, ווען דיא שיפן זאלן אף
שטיקליך צו בראכן ווערן וואלט ער גימזט
מיט זיינע אלע לייט ארויס גיין אף
דער יבשה, און אפשר וואלטן זיך נאך
דיא אינדיאנער איז גיטמאווט, און
וואלטן זייא אים גיהארגיט, אפילו דיא
קליינע לאטקעס, וואס אף דיא גרויסע
שיפן זענען כדי אז מען דארף א מאהל, פון
דער גרויסער שיף אף דער יבשה

דאס ערשטע בוך דיא זיבעצעהנטע דערה ציילונג מו

קאלאמבאס

האט אלע שפאניר צום
האט איין עצה גיהאלטן וואס מען זאל
מאהן מען זאל קענין פון דער אינדרול
ד ניצול ווערן דיא עצה איז גבליבן אז
מען זאל שיקן צום גאבערנער קיין
סאנט דאמינגא און מען זאל איהם
שרייבן דאס
אונגליק האט עס האט זיך וויא דא
גיסראפין און מען זאל איהם בעטן אז
ער זאל א דער א שיף שיקן אז מען
זאל דיא אלע לייט פאר נעמן קיין
סאנט דאמינגא עס איז אובר א
שאלה צו פרעגן
וויא אז קען מען דאס מדיע ויין קיין סאנט
דאמינגא אז עס איז אפילו קיין
ד קליין שיפל גיט טא מיט וואס קען
מען אהן קומן ד און פון יא מא
יקא איז נאך דרייסיג מיל בוי
קיין סאנט דאמינגא

קאלאמבאס

האט זיך ווער גיט
פאר האלטן מיט דיא
אינדרולאניר פון יאמאיקא און האט ב
וויא גיקופט עטליכע משאלנים כדי
אז מען וועט אמאהל דארפין זיך צו צו
שיפן צו דער יבשה זאל מען האבן
מיט וואס דיא משאלנים זענן אובר
זייער שלעכט גיווען גאר פון אנלאט
שטיק האלץ איים גיהולט וואס עס
איז א דעכטער ווינט וואלט עס דיא משאלנע
גיקענט איבער קעהרין עס האבן זיך אובר
גיפתי צוויי ב-הארצטע מענטשן דיא
וואס האבן זיך אונטער געמן מיט
אזעליכע משאלנים זיך צו שיפן קיין סאנט
ינגא אבי וויא זאלן
קענן מציל ויין דעם
ראל קאלאמבאס מיט ווינע

מענדעץ

אלע לייט און וויא זאלן קענין איהם קומן
קיין שפאניע איינר האט גיהייסן
מענדעץ און דער אנדערער האט
גיהייסן **פיעסקע** דער
פיעסקע איז גיווען פון יענאווע
מיט קאלאמבאס פון איין אורט
גיבאדריין און מענדעץ איז
גיווען א שפאניר דאס בוך איז
מזכיר זייער נעמן ווייל וויא האבן עס
פאר דיהנט אז מען זאל זייער נעמן
אין בוך אריין שרייבן וויא האבן זיך
זייער לעבן איין גישטעלט מיט משאלנים צו
גיין אין דעם גרויסן ים אבי וויא זאלן
אז פיהל מענטשן מציל ויין
איטליכר מאן פון דיא פענע צוויי
מענטשן האט זיך
גנומן א משאלנע מיט זעקס מאן שפאניר
און עטליכע אינדראניר כדי וויא זאלן
העלפן דודערין און עס איז אז אפ
גירעט גיווארן אז וויא באלד וויא וועלן
גליקליך אן קומן קיין סאנט דאמינגא
זאל פיעסקע תיכף
צו ריק קומן כדי ער זאל
קאלאמבאס ברענגן דיא ניטע ידועה
אז וויא זענן בשלום גיקומן קיין סאנט
דאמינגא און מענדעץ זאל גיין צום גובער
נעהר און איהם בעטן אז ער זאל
באלד שיקן אישיף קיין יאמאיקא
מען זאל קאלאמבאסן מיט
אלע ווינע לייט פון דארטן צו נעמן אז
וויא זענן מיט דיא משאלנים א וועק גינאגין
האבן וויא אלע צוויי מעט לעת גירודעט
אז וויא **קאלאמבאס** האט וויא פארד
גשריבן וויא אהן וויא
זאלן קעראוויין דיא האבן אן גיהיבן איבער
צו טראכטן אפשר זענן וויא פון דעם
רעכטן ווען וואס וויא האבן גיהאט אף
גשריבן א ראפ גיבלאנדיט און סאנט
דאמינגא

דאס ערשט' בוך דיא זיבעצהנטע דער ציילונג

האבין דארטן גיפונען א זאמלונג פון רעגן וואסיר דאס איז גיווען זייער ריין און זייער קאלט. דא מענטשן זענען צו גיפאלן צו דעם רעגן וואסיר און האבן ראפטעם גיטרוקען זייער פיהל דער טרינק האט זיין אובר זייער טייער גיקאסט א טייל זענען טאקע באלד גיטאדריבן און א טייל זענען גיטוואלן גווארען.

אזו זענען זיין ווייטער ארום דעם פעלדזין גיגאנגען. און האבן גיפונען עטליכע טויטע פיש וואס דער ים האט א דריס גיווארען. האבן זיין זיך אביסל דער קוקט מיט עסן. דיא היטן איז זייער גרויס גיווען אזו האט פיעסקע מענדישן איין גיהאלטן צווישן זיך וואס צו טאהן אזו דיא עצה צווישן זיין גבליבן ד. אז זיין זאלן דא גיפן דעם גאנצן טאג מחמת דער גהרסער היץ. אין בנאכט זאלן זיין ווייטער רודערין צו זוכן דיא אינביל סאנט דאמינגא. זיין האבן גירודערט דיא גליק. האבן זיין גליק גירודערט קיין סאנט דאמינגא. און מיט דעם טאג זענען זיין פון מערב זייט צו דער אינדזיל סאנט דאמינגא און גיקומען.

דאמינגא אזו זיין שון איז דער זייט גבליבן און האבן זיך זייער גיטראקן. טאמיר גייען זיין שון און גרויסען וועלט ים איין מיט א זעלבי קליינע טשאליס. אזו זענען זיין גוים שון פון דער וועלט פאר לודין. און צו דעם אלס זענען זייער גרויסע היצן גיווען. און זיין האבן שון קיין וואסיר אונד גיט גיהאט אין זענען מיהר גיווען. פון דעם שטארקן רודערין טאג און נאכט. זייער גאנץ דער קוויקאיש איז נאר גיווען וואס זיין פלעגן זיך אויס צו שוועקען דאס מויל מיט דעם שלעכטן ים וואסיר. און דאס מאכט נאך מעהר דארשט. א טייל פון דיא אינדזיל זענען אינדער גיפאלן. און גיטאדריבן. און דיא איבעריג אינדזיל און זיין האבן דאס צו גיוועהן. האבן זיין זייער גיעמלליך גשרינג און גיווינט. א מאהל ב נאכט אן זיין האבן גיוועהן דיא ד. לכה איז און גיגאנגען. האבן זיין דער זעהן עפס א הויעך ארט. האבן זיין זיך זייער דער פרייעט. זיין האבן גימיינט אז דאס איז שון עפס איין אינדזיל. דיא שנסה האט זיין ווירר כח גיגעבן צו רודערין. און זיין זענען צו דעם ארט צו גיקומען. און האבן מעהר גיט גיטראפן נאר א הויעבן נאקטין פעלדזין עס. און דארטן גישט גיווען צו עסן. און גישט צו טרינקען. דאך זענען זיין ארום גיגאנגען. ארום דעם פעלדזין. און ענדע דיא זיבעצהנטע דער ציילונג.

דיא אכצעהנטע דער ציילונג

האלאמבאס מיט זייער לייט פלעגן טאג ב טאג ארום צו קוקן. און דעם ים פון דער זייט.

דאס ערשטע בוך דיא אכטצעהנטע דער ציילונג מו

נוט גימיהעט און מיט זייער א נומע מינע
 גיענטפערט, איך בין אין דעם קיין חייב
 נישט, ווען עס זאל צווישן אייך אימער
 זיין, וואס זאל קענין מציא זיין, עפס א
 ספאסוב אז מען זאל קענין קומין קיין שפאניע
 דעם העט איך גוויס באלד גיפאלגט, און
 דריבער וויל איך צו אנאנד רופן אלע אופציהרין
 מען זאל איין עצה האלטן וואס צו טאן און וויא
 אז מען זאל קענין קיין שפאניע קומין
 האטשי קאלאמבאס האט איהם אזו נומ, און
 אזו שייך גיענטפערט, האט **פאראם**
 פארט זייער פארשטאט און זייער

שארף גירעט, א קענין קאלאמבאסין
 צום פאראדירען, איז אצונד קיין צייט
 נישט, ער וויל פון זיניט ווענין תיכף
 גיין קיין שפאניע, און האט אן גיהויבן צו
 שרייען, ווער עס וויל צו מיר א הער צו
 שטיין דער זאל צו מיר קומין, דיא מיינסטע
 פון דיא שפאניד זענין באלד צו איהם צו
 גישטאנין, דער קראנקיר **קאלאמבאס**
 איז באלד א ראפ

גשפרונגן פת דעם בעט, און האט
 גיוואלט דיא מורדים צו טרייבן, זיינע
 עטליכ גיטרייע קנעכט זענן צו גשפרונגן און
 האבן איהם נישט גיוואלט לאזן, ווייל זייא
 האבן מורא גיהאט אז מען זאל איהם נישט
 הארגינען, דער נאך זענין ווא ווירד גיקומין צו
 בארטעלמייסין, און האבן איהם אן
 גיהויבן צו שרעקן, ער ד

איז צו גישפרונגן צו דיא ברידיר
פאראם מיט א שניין אין דער האנט,
 און האט זייא פון ויך א
 וועק גיטריבן, דיא מורדים, האבן א
 וועק גיטומין צעהן טשאלנעס, וועליכ
קאלאמבאס האט אפ גיקופט ב דיא
 אינדיאניר, און

האבן ויך אן גיהויבן א וועק צו שפין,
 עס זענין נאך גיווען עטליכע שפאניד, וואס
 האבן

וויא זייא האבן זיך גירעכט, אודער אופציהר
פיעסקע זאל אן קומן, מיט דער גיטער
 ידיעה, אז זייא זענין בשלום,
 אן גיקומין קיין סאנט דאמיינא, אזו וויא ער
 האט זייא צו ד גיוואנט, דאס
 ארויס קוקן איז אובר גאר אימווסט גיווען,
 ווארין מען האט דרוף א צייט לאנג
 גיהאפט, און מען האט איהם נישט גיוועהן,
 זייא האבן שון גיטראכט, אז פיעסקע מיט
 מענדעצין, זענין גוויס דער גיטרונקען
 גיווארין, און אצונד איז שון ב זייא
 זייער האפנינג גאנץ פאר לירן גיווען, אז
 זייא זאלן קענין פון דאנין לעבענדיק א מאהל
 א הים קומין, מיט א מאהל איז ד

צווישן זייא גיווארין א גרויס
 ייאמער און גיוויין און זייער א גרויס גישרייע
 ד זייא האבן געביך, ב דערט זייער
 אומגליק און האבן אן גיהויבן מבוה צו
 זיין און צו שעלטין **קאלאמבאסין**

אז ער האט זייא צו דעם
 גרויסן אומגליק אן גירעט, און האבן אלע
 א קענין איהם אן גיהויבן מירד צו זיין,
 און האבן זיך אלע איין האנט גימאכט
 קאלאמבאסין צו הארגינן, קאלאמבאס איז
 גראד צו דעמאהלט קראנק גיווען,
 ד אפ זיינע גלידיר, און א טייל פון זיינע
 קנעכט, זענין אויך נישט גיוואנד גיווען אין
 דיא קנעכט וואס זענין גיוואנד גיווען, זענין
 אויך צו גישטאנין צו דיא מורדים, דיא
 עלטצטע פון דיא מורדים, זענין גיווען
 צווייא ברידיר, איינר האט גיהייסן
פאראם דער איז גיקומין צו קאלאמבאסין,
 און האט זיך גישטעלט פאר זיין

בעט וויא ער איז ריינן קראנק גילעגן, און
 האט אן גיהויבן זייער שטערדיש מיט איהם
 צו ריידן, פאר וואס ווילסטו אונדו נישט צו
 ריק פיהרן קיין שפאניע, **קאלאמבאס**
 האט איהם מיט זייער א

האבן

דאס ערשטע בוך דיא אכטצעהנטע דער ציילונג

שארין ב צאהלין , וואס מיר טוען איך
אן ד אז - ד זיין וועלן איך נישט ב
צאהלין , ואלס איך זיין אלע טוט שלאגן
ווארן זיין זענן דיא חייבס , זיין האבן
אונדו דא אהער גיבראכט , דיא מורדים
האבן נאך אינדיאניר מיט זיך נעמען , כדי
זיין זאלן דיא משאלנס דודערן ,

אן אז זיין זענן נאך גיווען פירר מיל
אין ים האט אן גירובין א
שטארקד שטורם ווינט צו ווייען , און
עס האט אן גירובין פון דיא פאלעס
וואסער , אריין צו גיין , אין דיא
משאלנעס אריין , האבן זיך דיא מורדים
מישט גיווען , זיין דארפן דיא משאלנעס
גרינגיר צו מאכן , מוז מען דיא אינדיאניר
אין ים אריין ווארפן , אוו האבן זיין
אכטצעהן אינדיאניר אין
ים אריין גיווארפן , דיא אינדיאניר האבן
זיך געביך זייער גיבעטן , אז מען זאל זיין
לאוין האטשי מיט דיא הענט זיך אן האלטן
אן דיא משאלנעס , אבי עס זאל זיין
גרינגיר זיין צו שווימען האבן דיא מורדים
גירויסין , אז ווער עס וועט זיך אן האלטן
מיט דער האנט אן א משאלנע , זאל מען
איהם דיא האנט אפ האקן , און אוו זענן
נעביך דיא אלע אכטצעהן אינדיאניר
אומגיקומן , און דיא איבעריקע אינדיאניר
וואס מיט זיין זענן גיווען אין דיא משאלנעס
איז זייער מול גיווען , אז דיא שפאניר האבן
זיך גימחט אומקערדין איבער דעם שטורם
ווינט ,

דער וויל האבן זיך דיא אינדיאניר ,
מישט גיווען , און האבן
צורישן זיך אפ , גיקלערט , אז אוו וויל דיא
וואסע מענטשן זענן זייער גרויסע פרעסדעם
און אז מיר וועלן זיין אז אלץ געבין עסין
ווארן

האבן מיט קאלאמבאסן גיהאלטן , וואס
דיא האבן גיועהן אז דיא מורדים שיפן זיך
א וועק , זענן זיין אפ , אין דיא משאלנס
א ריין גשפרונגן , און האבן גיבעטן
דיא מורדים זאלן וויל ארץ מיט פנמן ,
און **קאלאמבאס** איז גאר מיט ווייניג
מענטשן גבליבן ,

קאלאמבאס מיט זיינע צווייא ברודר ,
האבן דאס גמוזט אין
אנקסטן צו זעהן , און שטיל שווייגן
זיין האבן גיועהן אז זיין זענן פון אוו
פירל מענטשן פאר לאוין , און גאר
חייניג וואס מענטשן זענן מיט זיין דא איבער
גבליבן , אוו האט קאלאמבאס גילאזט צו זיך
רופן דיא איבער גיבליכנע שפאניר , צום
קראנקן בעט , און האט זיין גיוואנט , פאר
זייער גיטרייע שאפט וואס זיין האבן
איהם אין א גיט גיט אפ גיטרעטן ,
דאנקט ער זיין זייער , ער האט זיין
גיטרייסט , און האט זיין גיוואנט , אז
זיין זאלן האבן איין האפענונג , אז מען
וועט דאך נאך זיין א מאהל קומן מיט א
שיף , מען זאל זיין ד פון דאין א
וועק נעמן , און האט זיין צו גיוואנט , אז
גאט וועט זאגן , זיין וועלן מיט איהם אין
אייניגס א הייס קומן קיין שפאניע , וועט
ער זיין זייער גוט ב ליהנען ,

דיא מורדים האבן זיך א וועק גישופט
ב דעם ברעג קיין
מורח צו , גיין קיין **סאנט**
דאמינגא דער וויל זענן
זיין אלע מאהל א רויס
גיגאנגן אפ דער יבשה , און האבן דיא
אינדיאניר גיראבאויס און
האבן נאך גיוואנט צו דיא
אינדיאניר , דיא וויסע מענטשן וואס זענן
דא איבער גבליבן , דיא מוזן איך דעם

דאס ערשטע בוך דיא אכטצעהנטע דער ציילונג מח

וועט דיא לבנה אלע מאהל אן הייבן
פינצטערער צו ווערן, און דאס וועלן זיין
האבן פאר א סימן אן דער גרויסער און
שטארקער גאט אין און זיין ברונג, דיא
אינדיאניר האבן מתחלה דרויס גילאכט,

און גישעט, אוכר ב נאכט וואו זיין
האבן דער זעהן אז דיא לבנה הייבט אן
פינצטער צו ווערן, און אלע מאהל בעד,
האבן דיא אינדיאניר זיך זייער דער שראקן,
און האבן אן גיהובין זייער צו שרייען און
צו וויינען, און זענן גיקומן ב נאכט צו
לייפן צו **קאלאמבאס** און האבן
איהם צו

צו געבן וואס ער וועט נאר ב דארפן,
אלע וויגאדים, א בי ער זאל בעטן
זיין גאט פאר זיין, אז ער זאל און זיין זיך
נישט בייזערן און זאל ווייט שטראפן,
קאלאמבאס האט דאס זיין צו גיאנט, אז
ער זאל פאר זיין גאט בעטן, און

קאלאמבאס איז גיגאנטן אין זיין
באדיל אריין, און איז

דריין אז לאנג גיזעסן ביז ער האט שן פאר
שטאנן, אז דיא ליקוי לבנה איז שון פאר
בייא גיגאנטן, איז ער ארויס גיגאנטן, און
האט זיין גיאנט, אז ער האט פאר זיין
גאט גיבעטן, און גאט האט זיין שון מוחל
גיווען, אבי זיין זאלן זיך א קעגן איהם
גוט און פידרן, דיא אינדיאניר
האבן שון פון דער צייט אן, דיא שפאציר
גיגעבן אלע ב דערפנישן איך עסן ווארג,
און אלע וויגאדים.

אכט חרשים דאט עס גיזעדרט, זינד

פיעסקא מיט מענרעצן
זענן אוועק קיין סאנט

דאמנא, און עס איז פון זיין נאך קיין
זי שום ידעה נים גיווען, אילע האבן
גיסראכט אז זיין זענן בודאי דער שרונקען
גיווארן

ווארג וועט דער סוף זיין, אז מיר וועלן
דער נאך נישט האבן צו עסן, איז
צווישן זיין גבליבן, אז זיין זאלן דיא
וואסע מענטשן קיין שום עסן ווארג מער
שון נישט געבן,

קאלאמבאס האט זייער גיט גיוויסט,

אז פאר הונגיר צו
שטארבן איז דאס אדגסטע, און דער
זעלט אזו דאט ער זיך נים גיוויסט קיין
עצה צו געבן, צו זיין גליק האט ער
דער קלעהרט, אז גראד צו דער צייט
האט גיוואלט זיין ליקוי לבנה, ווייל ער
האט זייער גיט גיוויסט דעם גאנץ פון דיא
שטעדרין, האט ער אים גירעכט אז
דיא נאכט, מח זיין **ליקוי לבנה** או

האט ער גינומן איינס פון
דיא אינדיאניר, וואס איז גיווען זיין
טאלמעטש, און האט איהם גישקט צו
דיא אינדיאניר, און האט זיין גלאזס
זאגן, אז ער בעס דיא עלטצטע פון

זיין זאלן צו איהם קומן, ווארן ער האט
עפ'ס גייטיגס מיט זיין צו רידן, דיא
עלטצטע זענן גאלד צו איהם גיקומן, ער
האט זיין גלאזס זאגן דורך דעם טאלמאטש
אז ער און זייער לייט וואס זענן דא מיט
איהם גיקומן, קעגן דעם גרויסן גאט וואס

האט הימל און ערד ב שאפן, דער גאט וואס
ב לודגט דיא גוטע, און ב שטראפט דיא
שלעכטע, דער גאט וועט דיא אינדיאניר
אויך שטראפן, ווען זיין וועלן איהם מיט
זייער לייט גיט צו שיקן, קיין עסן
ווארג, און צום גלייבן אז ער זאגט

אמת, גיט ער זיין א שטארקן סימן,
דיא היינטיג נאכט, וועלן זיין זעהן וויא

גאט איז און זיין ביין, אז דיא לבנה וועט
זייער שוין און גיין און וועט זייער שוין
שיינען, אז וויא תמיד, און דער נאך,

דאס ערשט' בוך דיא אכטצעדהנטע דער ציילונג

אויב דאס איז אילץ אמת , או זיינע שיפין
זענין צו בראכן גיווארין , אויב ניט , און
דריבער איז באלד דער שיפס קאפיטאן צו ריק
ניפאדרין קיין סאנט דאמינגא דעם
גובערנערהר א קלאהרע
ידעה צו ברענגן או דאס איז אילץ
אמת , דיא שיפין זענין טאקע צו בראכן ,

קאלאמבאס האט דאס אלץ גוט פאר
שטאנן , און האט זיך גאר
ניט וויסענדיג גימאכט און פאר זיינע לייט האט
ער גיזאנט , אז ווייל דאס שיפיל איז צו קליין
גיווען , אלע מענטשן צו פאר נעמין
מיט אלע זאכן , דריבער האט ער עס באלד
צו ריק גשיקט , און האט זיין גיזאנט אז
פיעסקע און מענדיג זענין גליקליך אן
גיקומין , קיין סאנט דאמינגא
און ער האט זיין איצונדא - ב ד ד
פעהיל גינעבין , אז זיין זאלין דארטין
קויפן אויף זיין רעכטיגונג א גרויס און א
גוטע שיף , כדי מען זאל זיך קענין פאר
נעמין מיט אלדרינג אויף דער איינער שיף ,

ובאמת איז דיא מעשה אזו גיווען ,
אז פיעסקע מיט מענדיג זענין
קיין סאנט דאמינגא אן גיקומין ,
האט זיך פיעסקע גיהאט דאס פיבער
אורד קרחת דאך , האט ער גיוואלט
צו ריק גיין קיין יאמאיקא , קאלאמבאס
דיא גיטע ידעה , צו ברענגן ,
אז זיין זענין בשלום קיין סאנט דאמינגא
גיקומין , האט קיינר ניט גיוואלט מיט איהם
גיין אן איינס צו ריק קיין יאמאיקא , אז
אליין איז דורך ניט מגליך , גיווען
צו גיין , דריבער זענין זיין ביידע דארטין
גבליבן און האבן דעם גובערנערהר אפגארע
גיבעטן , טאג ב טאג אז ער זאל ד
שיקן א שיף נאך קאלאמבאס ,

גיווארין , און דיא מענטשן וואס זענין נאך
דיא איבער גבליבן מיט **קאלאמבאס**
זיין אהער , האבן
איהם אויך שון גיוואלט פאר לאזן און האבן
אויך גיוואלט צו דיא מורדים צו שטיין , און
דיא מורדים זענין נאך אילץ ארום גינאנגן ,
אויף דער אינדרזיל , און האבן דיא אינדיאנער
גיראכאוויט , און נאך פיהל אנדערע מעשים
רעים גיטאדן , גראד צו דער צייט האט מען
פון ד ווייטן דער זעהן א קליין איראפעאיש
שיפיל , און האט דעם " אנקער גיווארפן
ניט ווייט פון דער יבשה , און דער שיפס
קאפיטאן פון דער שיף האט זיך אריין גיזעצט
אין א קליין שיפיל אריין , און איז צו גיקומין
צו דיא צו בראכניע שיפין , און האט
אפ גינעבין **קאלאמבאס** א בריב ,
פון דעם

גאבערנערהר פון סאנט דאמינגא , און האט
איהם מיט ד ד גיבארכט א
פאס וויין , און צוויי פאלטעס חדר
גיסטריקענטין , נאר וואס ער האט
דאס אליינג אפ גינעבין , איז דער קאפיטאן
צו ריק אריין אין זיין שיפיל , און איז ווידר
באלד צו ריק גינאנגן קיין סאנט
דאמינגא דער בריב וואס דער
גובערנערהר האט צו קאלאמבאס

גישריבן , איז נאר גיווען ביער קאמפלאמענטין
עס מוז אובר ויין אז דער גובערנערהר פון
סאנט דאמינגא האט גימיינט , אז
קאלאמבאס האט
דאס אלס נאר גיטאדן , פון א פיץ ווענין ,
אז דער גובערנערהר זאל נאך איהם שיקן ,
אז ער זאל קומין קיין סאנט דאמינגא , און
ער וועט דארטין אויף ד ד ד
גובערנערהר א בונט מאכן , און וועט איהם
פון **סאנט דאמינגא** ארויס מרייבן ,
און דריבער האט
דער גובערנערהר פריד גשיקט גיוואר ווערין ,

דאס ערשט' בוך דיא אבטצעהנמע דער ציילונג מ'ט

עם גיהאטן, און האבן דא מורדן
גובר גיווען, פון בידע זייטן זענען גיער
פיהל מענטשן גיהארגט גיווארן, און פיהל
מורדן האט מען לעבענדיג גיהאפט, און
צווישן דא וואס מען האט לעבענדיג געטון
אוי גיווען, איינער פון דא ברודר **פאראם**
וועלכער עס איז גיווען איין עלצטער

איבער דא מורדים, און דא איבערשטע
מורדים, זענען אנטלופן, ניווארן, דא
מורדים וואס מען האט לעבענדיג גענומן האט
מען זיי געבראכט, און זיי צו בראכענע
שפין, און מען האט זיי באלד אין קייטן
גישלאסן, **וּבִארְטְעִלְמִייעִסן**, האט
מען איר אין
האט געפלאנצט, באלד דער נאך האבן
דיא אנטלעפנע מורדים געשיקט צו קאלאמבאסן
און האבן אירס געבעטן אים פארדאן (דאס
הייסט מען זאל זיי נאך זיין)

קאלאמבאס האט זיין מוחל גיווען
און האט זיין פאדער
גיגעבן דיא אלע זענין צו ריק גיקובין,
און זענין שון וויער פאמארגע גיווען, און
האבן אלע דיהנסט גיטאהן וואס מען האט
זיין גיהויסן, און עס איז צווישן זיין
גיווארין שלום ושלוח, דיא עלצטע פון דיא
מורדים זענין נאך גבליבן תפוס ביז מען
וועט זיין משפאטין

מענדעץ און פיעסקע האבן. האבן. אין
אנט. דאמינגא

אלץ! דאקומשעט דעם
גובערנער, ער זאל זיין האמשי פארו
אליען אליין צו קיפין א שיף, כדי זיין
ואלץ זיא שיקן קיין יאמאיקא, מען
זאל פון דארטין פאר נעמן קאלאמבאסין
מיט זיינע לייט דער גובערנער פלעגט זיין
אלץ אפ צו שלעפן פון טאג צו טאג דער נאך
האט זיך דער גובערנער מיישט געוועזן אז ער
וועט לאזן קאלאמבאסין מיט אים פירל מענטשן.

מיט וויינע לויט , דער גובערנערד אופאנדע ,
האט וויי אלץ פון כאט צו מאג ד -
א גיטלעכעט , און אויס פיהל ערלויט
תירוצים , האט ער וויי אלץ מיט נישט
מרחק גייען .

קאלאמבאס האט זיך גערופן אלע
מאדל מיט גיטן, אז
דיא מורדים זאלן ווירד צו איהם צו דיק
קומין, עס האט אבר אלץ נישט געהאלפן.
אדרבה זיין האבן נאך גשיקט צו איהם,
אז פון דיא אלע זאכן וואס אוף דיא צו
בראניע שפין זענן, זאל שר ויין דיא
העלפט געבן, און אז ער וועט זיין ניט
געבן מיט גוטן, וועלן זיין זיך מיט גיוואלד
אלץ געבן.
קאלאמבאס האט זיין
א שלעכט
וועלן דיא מורדים האבן זיך צו אנאנד

געטוין און זענען געגאנגען אן פאלק
און קאלאמבאס, און וואו באלד האט קאלאמבאס
האט דאס געווארן געווארן, האט ער זיינע
לייט א קעגן נישטס מוט געזען, און זיין
ברודער בארטעלמייס האט ער דאס קאמאנדע
אויבער זיין געגעבן, ער איז דא
מורד'ס א קעגן געגאנגען, און האט מיט זיין
אן געהיבן א רוט צו גיין און ריידן
מיט זיין מיט גוטן, עס האט אויב
אלץ נישט געהאלפן, ווייל זיין דאבן
גיימיסס אז ער בעט זיך ב זיין, ווארען
ער האט ב זיך גאר ווייניג מענטשן, האט
ער פאר זיין מורא, דריבער בעט ער זיך ב
זיין מיט גוטן, באלד האט זיך אן געהויבן צווישן
זיין א מלחמה, און זעקס פון דיא מורד'ס
האבן זיך איין האנט געמאכט אז זיין וואלן
בארטעלמייסן הארגענען

בארטעלמייס
מיט וויינע לייט וועלכע זענען
דיעד גיטרייע גיוועזן, דיא האבן זיך גאנץ

דאס ערשט בוך דא אכטע צעהנטע דער ציילונג

קאלאמבאס ואל גיין קיין שפאניע

קאלאמבאס איז מיט זיין אייגן

גינאנגין, און ווייל ער

איז געקומען אין מיטן גרויסן זעלט ים אריין

איז געווארן זייער א גרויסער שטורם ווייל

און האט איין שיף תיכף און שטארק

גישעדיגט, אז מען האט זי געזען באלד צו

ריק שיקן קיין סאנט דאמינגא, און

מיט דער אנדערער שיף איז

ער ווידער געגאנגן, און האט דער נאך ווידר

און פיהל שטירם גלייטן, אז ער האט געזען

לאזן צוויי זענעל ביימער אונטער האקן, און

האט זיך שוין גלאזט מיט דער שיף נאר און

גאטס בראט, ער איז מיט דער שלעכטער

שיף געגאנגן, לערד זיבן הונדערט מיל,

און איז בשלום קיין שפאניע געקומען, צו דעם

האט פון דער שטאט סאנט לאקאר

דאס איז אין דעם

פראווינץ **אנדאלאזיע** קאלאמבאס

האט געהאט, אז ווען ער

וועט קומען צום שפאנישן מלך מיט דער

מלכה, אין וועט זיין געבן ווידר א גוטע

ידיעה, אז ער האט ווידר גייען לענדער

געפונען, אין אז ער וועט זיין דער ציילן

פון ווייניג אלע צרות אין אנקסטן, וואס ער

האט גלייטן, וועט מען איהם גוים געבן

גרויסע באגראדן, און דאס וועט פאר

היילן, אז אלע ווייניג ווערן וואס ער האט

ביז א הער גלייטן, און איין

פאר פאלן ווערן אין **יאמאיקא** וועט

ער אין שפאניע זייער

גישטראכט ווערן דער פאר, דיכער האט ער

זיין פאזואאליעט א שיף צו קויפן, און

זיין האבן א שיף גיקויפט, און האבן

זיין גישקט קיין יאמאיקא, און מען האט

פון דארטן פאר געבן קאלאמבאסן, מיט

אלע ווייניג מענטשן, דאס האט גידערט א

גאנץ יאהר,

אז קאלאמבאס איז געקומען קיין

סאנט דאמינגא,

האט איהם דער

גובערנעווער זייער שיין אנשפאנגען מיט

גרויס כבוד, ער איז געווען זייער א פאלשער

מענטש, האט ער איז געווען קאלאמבאסן

זייער א גרויסער שונא, האט ער איהם

פארט זייער שיין צו גינאנגן, דער גובער

נעווער האט זיך אויב נישט פיהל און

געהאלטן, און האט באלד דיא שטאט ארויס

געוויזן, דאס מענטשן וואס

קאלאמבאס האט תפוס געהאלטן ווייל

זיין זענען מורדים געווען,

וועלכע ער האט זיין געוואלט פיהרן קיין

שפאניע מען ואל זיין דארטן משפאטן,

דיא האט אפגערע, דער גובערנעווער,

באלד פרייט געמאכט, און דיא מענטשן

וואס זענען קאלאמבאסן גיטרייע געווען, דיא

האט דער גובערנעווער גישטראכט, אז ער

וועט זיין שטעלן צום משפט און וועט פון

זיין לאזן אינקוויזיציע נעמען, און דער נאך

וועט מען זיין זיין ער האט דאס

אלס נאר געמאכט קאלאמבאסן להבעים,

קאלאמבאס איז אויב געווען א נאן

וואס האט גיקאנט

אנקסטן לידן, און דאך שאל שווייגן,

דער גובערנעווער האט גלאזט אן לארן

צוויי שטעט שיין, מיט וועלכע

דאס ערשט' בוך דיא אכטע צעהנטע דער ציילונג נ

ערשטין קאנטראקט דער האלטן מען זאל
איהם אין **סאנט דאמינגא** פאר
שני למלך
מאכן, דער מלך האט זיך גאר ניט
וויסענדיג גימאכט, און פלעגט איהם נישט
ענטפערן, אזו פלעגט קאלאמבאס זייער
גרויס אנקסטן צו האבן, אין פאר גרויסע
צרות און אנקסטן, אז ער גוט קראנק
גיווארן, אין איז גישטארבן, ער איז
אלט גיווען **ניין** **און פופציג**
יאהר.

ער גאר נישט גיהאט וואס צו האפן, ער
האט זייער גוט גוויסט, אלס דיא דויעצט,
וואס זענען אים דעם מלך, דיא זענען איהם
אלע גרויסע שונאים, דאך וויא באלד
קאלאמבאס האט זיך א ביסל אויס
גיווהט, אין איז
עפס גיוונטיר גיווארן, איז ער באלד
גיגאנגען צום מלך, ער האט דעם מלך,
אלדינג דער ציילט, וואס פאר א נייע
לענדער ער האט ווירד גיפונען און וואס ער
האט אין דעם גאנצן וועג גיליטן, און האט
ווירד גיבעטן, אז דער מלך זאל איהם דעם

ענדע דיא אכטע צעהנטע דער ציילונג

דיא ניין צעהנטע דער ציילונג

ער האט גילאזט ברענגען פון דער קאנארישער
אינדיזל צוקר פלאנצן און האט אופן
דער אינדיזל זייער פיהל צוקר, און
גילאנצט, און ער הוים פיהרט מען פון
דארטן קיין איראפע פיהל מיליאנען צוקר,
אין מען טרייבט דער מיט זייער א גרויסע
האנדל, דאס איז אלץ גיווען דיא גוטע
וואס **אופאנדע** האט אין יענער גענימ
גישאן דא איבער א קענין דיא
אינדיאנער, האט אופאנדע זייער ביי דינג
גימאכט, ער האט אופן דיא אינדיאנער
זייער גרויסע נתינות און מסים ארופן גילינט
אין אזו וויא זייא זענען געביך גיווען
שלאפע מענטשן, עס איז אופן זייער
שווער גיווען, זיך אויס צו צאהלן
דאך האבן זייא געביך גיטאהן וואס גאר
מיליך איז גיווען און האבן זייער מסים
ונתינות אויס גיצאהלט.

אצונד מוזין מיר זעהן וויא
איז צו
גימאנגען אין היספאנאלע אונד **סאנט דאמינגא**
אז **אופאנדע** איז
גאנצענער גיווען,
און האט דארטן רעגירט, ער איז זייער
גוט גיווען פאר דיא קאלאנסטין, וואס
זענען א הין גיקומען וואינען, ער האט זייער
קלונע אין גוטע איין רעכטעניגן גימאכט, ער
האט גישטילט אלע אומרוהן און כונטס,
וואס ביז אהער איז דרינג גיווען, ער האט
דיא פאבריקס זייער פין און גירעכט, וויא
מען ארבעט גאלד, און האט אין גיוואשלט
זייער גרויסע אצרות פאר דעם מלך, אין
אלע שפאנדע וואס דארט זענען גיווען, האבן
ב קומען גרויס עשירות, אין ער אליין איז
אויך זייער רייך גיווארן, ער האט אויך
זא גאנצע אינדיזל און האלב איראפע
עלב גילקליך גימאכט, מיט דעם וואס

דאס ערשט בוך דיא ניין צעהנמט דער ציילונג

אן , האבין זיין נימינט או דיא מלכה האט
ז פאר זיין גרויס מורא , אזוי האבין זיין
אן גיהויבן אין דער מדינה צו טאן גרויסע
מעשים רעים דיא מלכה האט צו זיין גשיקט ,
אז זיין זאלן אין איהר מדינה קינים קיין
שים עוולה נים מאהן , דאס דאס זיין זייער
פאר דראסין , זענן זיין גינגאנן גוס
גובערנעהיר אפאנדע
ד

איהרם רכילות גיזאגט אוף דער מלכה , זיין
האבין גיזאגט אז זיין וויל מיט איהרע לייט אן
פאלן אוף דיא שפאניר , און וויל זיין פון
דער גאנצער אינדיאל א רויס טרייבן , דער
גובערנעהיר , האט גשיקט צו דער מלכה ,
און האט איהר כוידע גיווען אז זיין זאל זיך
אוף איהרם דעכטן , ער וויל צו איהר קומן א
ווייט מאכן , וויא אין גוטיר פריינד , דיא
מלכה איז דער פון זייער קאנטענט גיווען ,
אז זיין וועט ב זיך צו גאסט האבין אז א
גרויסן מאן דעם **גובערנעהיר**
אן

זייער פריינד שאפט וועט נאך
גרעסיר ווערן , אפאנדע האט מיט זיך גנומן
דרייא הונדערט זיין מאן זעלניר פיאטע
און זיביציק רייטיר , דיא מלכה האט זי
גיהייסן **אנא קאהנא** , זיין האט גיהאט
זייער א גרויס לאנד , אין
דעם לאנד זענן גיווען ביז דרייא הונדערט
קאציקן , דיא אלע קאציקן , האבין דער
מלכה מס גיגעבן , דיא מלכה האט גרויס
פארדאט גימאכט זיין זאל דעם
גובערנעהיר אפאנדע
זייער

שיין מיט גרויס כבוד אוף נעמן , האט דיא
מלכה א ב פעהל גיגעבן אז עס זאלן קומן
צו איהר אלע קאציקן צו דער פארדאט
דעם גובערנעהיר אפאנדע גרויס כבוד
אז צו געבן , דער גובערנעהיר האט
שן

אפאנדע האט אובר א קענין , זיין
זייער שלעכט גיהאדילט ער
פלעגט א וועק צו שענקן דיא שפאניר ,
צו פופציג און צו הונדערט אינדיאניר ,
אזוי וויא מען שענקט אוועק שאף און
בהמות און חוירים , און דיא שפאניר
האבין מיט זיין גיטאן וואס זיין האבין
גיזאלט , און האבין מיט זיין אזוי שוועהר
גיארביט , וואס עס זענן פיהל פון זיין
פון דער ארכאט אויס גישטארבן , און א
טייל פון דיא **אינדיאניר** איז ב זיין
זייער לעבין , און פאר מיאוסט
גיווארן , אז זיין האבין זיך אליין ממית
גיווען , מען קען זיך משהר זיין וויא פיהל
אינדיאניר עס זענן אויס גישטארבן , דורך
דיא שפאניר , אז קאלאמבאס האט גיפונן
דיא אינדיאל , זענן דריינן גיווען
אינדיאניר מעהר וויא א מיליאן ,

און דער נאך אין פופצעהן יארהר
שפעטיר , וואס ז עס
העט גיזארפט מעהר צו זיין , איז שון
כעהר גיט גיווען , זיין זעכציג גיווענט
עס איז נאך אוף דער אינדיאל ווייטער גיווען
א שטוק לאנד , דיא האבין אויך שון מס
גיגעבן צו דיא שפאניר , אובר דאך
האבין זיין זיך גיהאט זייער אייגנע מלכה וואס
זיין האט מיט זיין רעגירט און דיא מלכה איז
זייער גיט גיווען מיט דעם **גובערנעהיר**
אפאנדע און נאך
פון **ראלדאנס** מענטשין ,

האבין זיך א טייל
פאר שלעפט אין איהר לאנד א ריין , און
האבין זיך דארטין ב זעצט , דיא מלכה
האט דיא שפאניר זייער ככבוד גיהאלטן ,
און האט זיין אין איהר לאנד
זייער גיט אוף גיטומן , דיא שפאניר האבין
גיועהן אז מען מוט זיין ווייער גרויס כבוד

Handwritten notes in a cursive script, likely a translation or commentary, running vertically along the right margin of the page.

דאס ערשטע בוך דיא ניין צעהנטע דער ציילונג נא

נימאנט אז דאס וועט איהר זייער ליעב זיין
אָפּאָנדרע האט דער מלכה גיזאנט, אז
 ער מוז אביסל אוועק גיין, און
 און זיך אלדינג פארטיג מאכן, וואס
 ער דארף צו זיין לוסט שפּייל, דער וויל
 האט דיא מלכה גילאזט צום הוף רופן איהר
 גאנצן הוף שטאט, און חוץ דעם זענן
 זייער פיהל מענטשן צו גיקומין, אז
 זיין זאלן זעהן דיא איראפעאישע לוסט
 שפּייל, באלד איז אן גיקומן דער
גובערנערהר אָפּאָנדרע, און נאך
 איהם זענן

גיקומין דיא זיבעציג רייטער, און אונטער
 זיין זענן גיגאנצן דיא דרייא הונדערט מאן
 פּיחאטע, דער גובערנערהר האט אן גיהויבן
 זיין חיל צו מעשטירן, און האט גימאכט
 עטליכע מינעוויס, און און אלע וועגן
 וואס צו דער מלכה פאלאץ, איז גיגאנצן
 זענן גישטאנן חיל, און ער אליין
 האט ווידער מינעוויס גימאכט ביז ער
 אליין איז אויך גבלויבן שטיין ב דער מלכהס
 פאלאץ, דער פאלאץ איז גיזען מיט זייער
 "פיהל זאהלן", און דיא זאהלן
 איז דער גאנצער דאך גישטאנן, דיא
 אינדיאנער האבן זיך זייער גיווינדערט און
 דיא מינעוויס וואס דיא איראפעאיר האבן
 גימאכט, און האבן דער פון זייער גרויס
 נחץ גיהאט, דער **גובערנערהר**

אָפּאָנדרע האט גיהאט
 אין אורדען וואס דער מלך
 פון שטאטע האט איהם גיגעבן, מיט זיין
 חיל האט ער גיהאט אז גירעט, אז אז
 באלד ער וועט לייגן זיין האנט און דעם
 אורדען, זאלן זיין באלד אן הייבן צו
 הארגינען דיא אינדיאנער, און אז איז עס
 אויך גיווען, וויא באלד דער גובערנערהר
 האט גילייגט זיין האנט און דעם אורדען,
 האט באלד דאס חיל ארום גיחאפט זייער
 שווערדיג

שן לאנג חטק גיהאט ב דער מלכה דאס
 לאנדא וועק צו נעמען, נאר ער האט נאר
 קיין פרעטיגע צו איהר ניט גיהאט פאר
 וואס ער זאל דאס טאון, און איצונד אז
 דיא עטליכע שפאניר זענן צו איהם גיקומן
 מיט דעם רכילות, אז דיא מלכה וויל אלע
 שפאניר פון דער מדינה ארום טרייבן, האט
אָפּאָנדרע דאס נאר ניט גילאזט נאך
 קלערדיק דיא זאך אויב דאס
 איז אמת אורד שרף, נאר ער האט זיך
 איין מאהל א פלאן גימאכט אז ער זאל דיא
 מלכה הארגינען, און זאל דיא
 מדינה אוועקנעמען.

וויא דיא מלכה האט גיוואר גיווארן אז
 דער גובערנערהר קומט
 און, איז זי איהם א קענין גיגאנצן מיט איהר
 גאנצן שטאט אין מיט זייער גרויס
 פארדרא, מען האט גימאכט אן לידער
 גיווען, און אז האט מען אריין
 גיפיהרט דעם **גובערנערהר אָפּאָנדרע**
 אין דער

רעזידענט שטאט אריין, דא איז ער עטליכע
 טעג גישטאנן, ער און אלע זיינע לייט
 וואס זענן מיט איהם גיווען האבן זייער
 גרויס וועגאדע גיהאט, מיט דעם גרעסטן
 כבוד, וואס דיא מלכה האט נאר גיקאנט
 כבוד אן טאון דעם גובערנערהר, דאס
 האט זי אן אלץ גיטאון, אלע טאן האט
 מען גימאכט לוסט שפּיילן, אז וויא אין
 יעניר מדינה איז דיא מארע גיווען, ב
 יענע מענטשן, דער **גובערנערהר**

אָפּאָנדרע האט זיך
 גיוויזן גלייך וויא ער איז
 פון אלעם זייער קאנטעט אן צו פרידין
 און האט גיזאנט דער מלכה, אז ער וויל
 איהר אויך ווייזן א לוסט שפּייל און
 איראפעאישער אדרט, דיא מלכה האט

דאס ערשטע בוך דא נײַן צעהנטע דער צײַלונג

בארטעל מײַעס דע לאסקאסאס

וײַן בעטן האט אויך גאר נישט געהאלפן , ווייל עס זענען גיווען זייער פיהל מענטשן , דא וואס האבן זיך גיוואלט ב רייכערין , מיט גאלד און מיט אנדערע זאכן , דא האבן זיינע אלע שרופטן

אויס גילאכט , דער ערליכער גלח דע לאסקאסאס , האט דעם שפאנישן

מלך א פראויעקט פארד

גיגעבן , זייער א גוטן , אז דער מלך

זאל לאזן קויפן אין אפריקא שווארצע

מענטשן , און מען זאל זייא

פירדין קיין סאנט דאמינגא צום גאלד ארבאטן

ווייל דא שווארצע מענטשן פון אפריקא זענען

זייער שטארק צו דער ארבאט , און דא

אינדיאנער זענען זייער שלאפע מענטשן צו דער

ארבאט , לאסקאסאס האט גימניט אז ווען

מען וועט זיין פראויעקט אן נעמין ,

וועט מען זיין מעהר מיט דא אינדיאנער

נישט ארבאטן קיין שוועהרי ארבאט , מען

האט דעם פראויעקט אן גימניט , און מען

האט אין אפריקא איין גיקויפט פיהל

טיווענט שווארצע מענטשן

און מיט דא אינדיאנער האט מען דאך זייער

שוועהר גיארביט , און עד היום פיהרט מען

תמיד צו פאר קויפן שווארצע מענטשן פון

אפריקא , קיין אמעריקא , און אלע

שוועהרי ארבאט וואס אין

אמעריקא איז , ארבאט מען מיט דא שווארצע

און מען רופט זייא דא נעגעערס .

דורך דעם וואס דא שפאניער

פלעגן זייער שוועהר צו ארבאטן מיט דא אינדיאנער זענען זייער פיהל פון זייא אויס גישטארבן , עס איז גאר ווייניג וואס גבליבן , מען האט זיין נישט גיהאט מיט זייערן

שוועהרין אין האבן אן גיהויבן צו הארגענען דא אינדיאנער , און דא מלכה האט מען לעבענדיג גיהאפט , און אויך דא קאציקין ווא פיהל מען האט לעבענדיג גיהאפט , האט מען זייא צו גיבנדין צו דא זאהלן וואס ב דעם פאלאץ איז גיווען , אין מען האט דעם פאלאץ אינטימ גיבנדין דער פאלאץ מיט דא אלע קאציקין זענען אין אייניס פאר ברענט גווארן , און דא מלכה האט ער א וועק גיפירט קיין סאנט דאמינגא דארטין האט ער זיין גילאט פון א

פיץ וועגן משפאטין , און עס איז אף איר - קיין שום ב וויין נישט גיווען גאר וואס דא שלעכטי מענטשן וועלכע זייא האבן מעשים רעים אין איר לאנד גיטאק , דא האבן אף איר עדות גיזאט , אז זיין האט גיוואלט א בונט מאכן א קעגן דא שפאניער אזוי איז דער פסק א רויס גיזאט , אז מען זאל דא מלכה הענגן , און מען האט זיין גיזאט , אזוי אויס ברהמניט פלעגן דא שפאניער זיך צו ב גיין קעגן דא אינדיאנער כל זמן דא שפאנישע מלכה איז בעלע האט גילעבט , פלעגט זיין שטארקע

ב פעהלין צו געבן , אז מען זאל דא אינדיאנער קיין אומרעכט נישט טאקן , און זייער דא שפאנישע מלכה איז גישטארבן , האט מען זיין גיטאן מיט דא אינדיאנער , וואס מען האט גיוואלט , און עס האט זיך קיינר פאר זייא נישט פארד גישטעלט ,

עס איז אין שפאניע גיווען א

גלח דער - איז גיווען , איין ערליכער מאן ג , דער האט זייער פיהל שריפטען א רויס געבן , און האט אלץ אין דא שרופטן זייער גיבעטן , אז מיין זאל דא אינדיאנער קיין אומרעכט נישט טאקן , דער גלח האט גיהייסן ,

ראם יערשטע בוך. דיא נין צעהנטע דער ציילונג נב

וועמן צו ארכאטן, דער גובער
נעהר אופאנדע, האט דעם

שפאטישין מלך א פראיעקט פאהר גיגעבין, אז מען זאל אלע אינדיאניר פון דער לאקאישע אינדיזל, איבער פיהרן. קיין סאנט דאמינגא, וועט מען האבן מיט וועמז' צו ארכאטן, און מען וועט זיין דארטן קענין געביר ברענגן צום קריסטליכן גלויבן, דער מלך האט עס פאזואלעט **אופאנדע**, האט גישיקט, עטליכע שיפן, און מענטשן, אזעליכע וואס האבן שוין גוט גיקאנט, דאס אינדיאנישע לשון, דיא זענין אום גינאנגין אין דיא אינדיזלן, און האבן אים גרופין הערט צו, איהר ליבע, ליט וואס פאר א ניטע בשורה, מיר האבן איך גיבראכט, מיר קומין גלייך פון דעם **עדי** דארטן זענין אייערי גישטארבינע עלטירן, און לעבן דארטן זיין האבן זייער א גוט לעבן, און זענין אז גליקליך, וואס מען קען דאס מיט ווערטיר גאר נישט דער ציילן, און זיין האבן איך גיבעטן אז איר זאלט אויך אהין קומין צו זיין, כדי אז איר זאלט אויך אזו גליקליך לעבן זיין זיין, און מיר זענין גיקומין איך א הין צו נעמן, דיא גוטע אינדיאניר האבן געביר גאר נישט גיוויכט פון קיין ב טריגערייע, האבן זיין זיך גאר נישט מיישט גיווען, און זענין געביר גילאפן מיט ויערי ווייב און קינדר, אין דיא שיפן אריין מיט גרויס שמחה, אז זיין וועלן געד ויין מיט זייער עלטערין מיט גרויס נחת, דיא אומגליקליכע אינדיאניר וואס זענין אין דיא שיפן אריין גינאנגין זענין גיווען מעהר ענדע דיא ניינצענטע דער ציילונג

זיין פערציק טויזענט, קארם וואס מען האט זיין גיבראכט קיין **סאנט דאמינגא** האבן זיין כאלד -

דער ועדין, אז מען האט זיין לינגן פידר גינאנט, און האבן פאר שטאנן אז זיין זענין אומגליקליך, פאר גרויס צער און אנקסטן, זענין פידל פון זיין אויס נישטארבן, און אטיל פון זיין זענין כאלד אין ים אריין, גישפרונגן און זענין נשווימין אוף ביימיר עס איז און וועסט אינדיע גיווען ביימער וואס אוף זיין האבן גיוואקסן, פירות, וואס מען האט זיין גירופן **קארבאסין** דעם אינווייניגסטע פון דער פירי

האבן זיין גיגעסן, און דיא שאליקן, איז גיווען זייער הארט, מען האט דריינן גיקענט האלטן וואסיר, אוף דיא ביימער זענין דיא אינדיאניר גשווימען אין ים, זיין האבן זיך גאר מפקיר גיווען, א בי פטור צו ווערן פון דיא שפאניר, א מאהל איז גינאנגין אין ים, א שפאנישע שיף, און האט גיבראפן אין ים

שווימען אוף א בויס עטליכע אינדיאניר, און דאס איז שוין גיווען פופציג טייל ווייט פון סאנט דאמינגא און מען האט זיין גיחאפט אין דעם מען האט זיין צו ריק

גיפהרט **קיין סאנט דאמינגא** און אז מען

שוין פון דיא לאקאישע אינדיזלן, דיא איבעריגי, אינדיאניר נישט גיקאנט פאר נאדרין מיט ב טריגערייע, אזו האט מען זיין מיט גיוואלד גינומן, אין אזייט פון עטליכע ייאהר אין קיין אינדיאניר נישט גבליכן,

ענדע דיא ניינצענטע דער ציילונג

דאס ערשטע בוך דיא צוואנציגסטע דער ציילונג

קאלאמבאס עלצטיר זון האט

גיהיסן **דיענא** , דער האט זיך אן גהויבן : צו פאמינען ב דעם מלך פון שפאניע , אז דער מלך זאל דער האלטן דעם קאנטראקט וואס ער האט זיין פאטער גיגעבן , אז זיינע קינדער און קינדס קינדער זאלן זיין שני למלך אין דיא נייע לענדער , דער מלך האט אויכער דיענאן אויך גאר נישט גיענטפערט אזו וויא ער זי האט זיין פאטער קאלאמבאס נישט גיענטפערט **דיענא** האט דעם מלך גילאדין צו דער קאמסיע , וואס דער מלך האט אויס גיוועט פון וועסט אינדיאנישע אינטערעסן וועגן , אין דער קאמסיע זענען גיווען גייער ערליכי לייט , וויא האבן א פסק ארויס גיגעבן אז דער מלך מוז דעם קאנטראקט האלטן , און דיענא מוז זיין שני למלך , דער מלך האט זיך זיך פאר פיצט , און האט דעם פסק אויך נישט גיוואלט האלטן , **דיענא** האט זיך אויכער גיהאלפן דאך , אין אנדערן כפאסוב , ער האט גנומן א חייב , זיא איז גיווען א קרובה פון א גרויסן שררה , ער האט גיהיסן הערצאג - **פאן אלפא** , ער און זיין נאנצי פאמיליע האבן גיפאדירט פון דעם מלך אז ער זאל דער האלטן דעם פסק , וואס דיא קאמסיע האט א רוים גיגעבן ,

דער מלך

האט באלד א ב פעהיל גיגעבן , און אפאנרע זאל באלד צו ריק קומן קיין שפאניע ז - און דיענא מיט זיין נאנצער משפחה זענען זיך באלד אין א שף אריין מיט גרויס פאראדא , און האבן א וועק גיזענלט קיין - וועסט אינדיע , און **דיענא** האט חתם אפ גינומן דאס

רעגירונג , עס זענען מיט איהם פיהל שפאנישע שררות א וועק קיין אמעריקא , און ער היום זענען אין אמעריקא פיהל פאמיליעס , וואס קומען ארויס פון דיא שררות וואס זענען מיט קאלאמבאס זון דיענא אהין גיגאנגען ,

נאך אז אפאנרע האט רעגירט

האט ער פארוואלעט א גיוויסן **יאהאן פאנצע** , אז ער זאל - אן לייגן זיך קאלאניע זיך אויף דער אינזל פארטא ריקע , עס זענען מיט איהם אהין זיך גיגאנגען פיהל מענטשן , מיט דער האפטינג , אז דארטן מוז אויך פיהל גאלד זיין , אז זיין זענען אויף דער אינזל **פארטא ריקע** גיקומען , האט מען וויא אויף גינומן דארטן פאר הימלשע לייט , דיא אינזליאנער זענען גיווען אזעליכי גוטע ערליכי מענטשן , אז וויא דיא אינזליאנער פון **סאנט דאמינגא** , וויא האבן דיא פריינטליך און ליבליך צו גינומן , איינער פון יענע קאציקן פאר גרויס לעב שאפט האט ער זיך א נאמן גיגעבן אזו וויא דער שפאנישער עלצטיר האט גיהיסן **יאהאן פאנצע אגאינאבא** , אין זיך באלד דער נאך האבן דיא שפאניע אן גיהויבן מעשים דעם צו טאן דארטן , וואס דיא גוטע אינזליאנער האבן שוין פאר שטאנען , אז זיין זענען נישט קיין הימל לייט , וויא האבן דאך נישט גיוויסט צו זענען דיא ווייסע שטערבלעך אויך נישט , דער קאציקא פלעגט אלץ אן צו זאגן אז זיינע לייט זאלן דרוק רעכט חקקה - האבן צו זענען דיא ווייסע מענטשן שטערבלעך אידר נישט ,

דאס ערשט' בוך דיא צוואנציגסטע דער ציילונג נג

דעמאלט ערשט דיא אינדיאנער גילייבט אז דער שפאניר איז גישטארבן .

דיא אינדיאנער זענען נעך גיגאנצן צו ווער קאציקא

אין האבן איהם פאר זיכערט או דיא ווייסע מענטשן זענען אויך שטערבליך , אין מען קען זיין טייטש , דער קאציקע האט דאס באלד מדיע " גיווען צו אלע אנדערע קאציקעס אז דיא ווייסע מענטשן זענען שטערבליך , אז האבן זיך אלע קאציקס אין האנט גיסאכט , אז מען זאל אלע שפאניר פון דער אינדיאנער , און אויך פון ווער גאנצן לאנד א רויס טרייבן , זיין האבן גיקריגן לערך דונדערט שפאניר , דיא וואס זענען איינציג וואס ארום גיגאנצן , און דער אינדיאנער , און האבן זיין אויס גיהארגט ,

יאהאן פאנצע האט זייער לויט צום הוף געמוזן , און

זיין זענען גיווען פון לאנג ווער נישט בעלי נילחמות , און האבן גיהאט ווער פיהל גיוועהר , וואס מען דארף צו דער מלחמה , דיא אינדיאנער אונז , זענען גיווען גאקטע מענטשן , און האבן קיין רעכט גיוועהר נישט גיהאט , און וויא באלד דיא שפאניר האבן גיוואר גיווארן , אז דיא אינדיאנער האבן זיך צום הוף געמוזן , זענען דיא

שפאניר אויף זיין אן גיפאלן , און האבן זיין צו שלאגן , און

דיא איבעריג וואס זענען גבליבן , זענען אנשלאפן גיווארן , דיא שפאניר האבן דיא אינדיאנער זיך געמוזן פאר פאדאניס , און דער ווייל , אז מען האט אין כאט דאמינגא גיוואר גיווארן אז דא איז

מלחמה מיט דיא **אינדיאנער** , האט מען אהער גשיקט

שפאניר צו הילף , און דיא גאנצע אינדיאנער , האבן גיאנגט , אז דאס זענען

ווייז

א מאהל איז א יונגער מאן א

שפאניר , גיגאנצן איינער אליין , און דער אינדיאנער אונטער ווענעס און איז אן גיקומין צו א הייזל וויא עס האט איין אינדיאנער דרינגן גיוואונט דער אינדיאנער איז גיווען איין עלצטיר , און דארטן האט דער יונגער מאן איבער גינעכטיגט , מען האט איהם גינעבין עסן , צו גומין , מען האט איהם גינעבין עסן , און טרינקן , דעם אנדערין סאג אז דער יונגער מאן , האט גיוואלט אוועק גיין , האט דער עלצטיר גיהייסן , עטליכע אינדיאנער זאלן איהם ב לייט , און זאלן איהם דעם וועג ווייזן , " נאון זאלן זיין פעקל טראגן , אז האבן זיין איהם ב לייט בוי צו איין וואסיר , און וויא זיין " זענען גיקומין צום וואסיר , האט זיך איין אינדיאנער אן " געמוזן איהם איבער דעם וואסיר א ריבער צו טראגן , ער האט

דעם יונגן מאן " געמוזן אויף דיא פלייסס און האט איהם גיטראגן , און וויא ער איז גיקומן אין מיטן טייך , איז ער מיט דעם יונגן מאן גיפאלן , און דיא איבעריג אינדיאנער האבן דעם שפאניר צו גיהאלטן אונט דעם וואסיר ביז ער איז דער טרונקן גיווארן , דיא אינדיאנער האבן דעם טייטש יונגן שפאניר ארויס גיטראגן אויף דעם ברעג , און האבן זיך נישט גילייבט אז ער איז טויט ווייל זיין האבן אלץ גיטראכט , אז דיא

ווייסע מענטשן זענען **אומשטערבליך** אז האבן זיין זיך

אנייד גינעכט געבין דעם טייטש יונגן מאן , און האבן פאר איהם גיוויינט , און האבן איהם גיבעטן , אז ער זאל זיין מוחל זיין , וואס זיין זענען מיט איהם גיפאלן אין דעם וואסיר אריין , אז האט גיווערט דרייזא טאג , ערשט דער נאך , אז דער טויטער האט אן גיהויבן ווער צו שטינקן . האבן צו

בו

דאס ערשטע בוך דיא צוואנציגסטע דער ציילונג

גילעכטער, און האבן ניוואלט אז דער הונט זאל דיא אלטע אינדיאנישע נקיבה און טויט צו רייסן, אזוי האבן דיא שפאנר גילעכט דער אלטער אינדיאנער א ברוב, זי זאל איהם "ערניץ" א וועק טראגן איבער פער, און וויא זי איז מיט דעם ברוב א וועק גינאנגן, דאבן וויא אן ניהעט און איהר דעם גרויסן הונט אז ער זאל וויא צו רייסן, און וויא באלד דיא **אינדיאנער** האט דער וועהן דעם גרויסן האט גיזעהן אז דער הונט לופט איהר נאך האט זי זיך ווער דער שראקן, און איז גיפאלן און איהרע קניעס און דאט דעם הונט אן גיהויבן צו בעטן, גינעקער הערר הונט, איך בעט אייער ניגאט, אז איר זאלט מיר קיין שלעכטן ניגט טאן, ווארן איך מוז דעם ברוב צו א זקריסט אפ טראגן, און אז וויא זי איז גבלין שטיין און איין אירט און איז נישט ווייטער גינאנגן, דאט איהר דער הונט נאר נישט גיטאן, און איז זיך צו ריק גינאנגן, דיא **שפאנר** האבן אז אלע מאהל איין אנדויל נאך דעם אנדויל אפ ד גיטן.

דאס ערשטע וואס דיענא דער

שני למלך האט גיטאן, איז דאס גיווען, ער האט גיטן קאלאניסטן און דער אנדויל **קאפאניע**, דיא אנדויל האט גאן זיין פאטער קאלאניסט גיטן, און האט דער קלערט, אז איין ים ב דער אנדויל ווען דא מושלן, וואס מען גיפט און דוויא פערל, און דריבער האט ער דארט גילאט, אן לייגן א **קאלאניע** אז מען זאל און ים פערל שווערע, ארבעט צו ווען פערל אין ים איך איז עס א גרויסע סנה פאר מענטשן

ווייטער לעבענדיג גיווארן דיא שפאנר וואס זיין האבן פריי אים גיהארגט, און אז עס איז זי אז, אז דיא ווייסע מענטשן, ווערן אזעליכע וואס ווערן טויטע, ווערן **אלע מאהל לעבענדיג**, איז דורך גאר אימאנסט אז מען זאל זיך מיט זיין שלאגן, און מען זאל זיך א קעגן זיין וועהרן, אזוי האבן זיין "נעכטן שן גילאט", און זיך מיט ווער גוטן ווילן אן לייגן שווערע ארבעט, וואס דיא שפאנר האבן נאר פאר לאנגט, און ווערן אלע גבליכע פאראים,

דיא שפאנר האבן מיט זיך גיהאט

ווער פיהל ביזע הונט, און אז זיין פלעגן מלחמה האלטן מיט דיא אינדיאנער פלעגן זיין אן העצן און זיין דיא הונט אז פלעגן דיא הונט ווער פיהל אינדיאנער צו רייסן, א הונט איז ב דיא "שפאנר גיווען" ווער א גרויסער און ווער א ביזער, דער הונט האט גיהויבן **בעצערלא**, דער הונט האט אין זיך מערה ווען גיהאט, איידער אנדערע הונט, און אז עס ווערן גיווען אין איינים צעהן שפאנר, און דער גרויסער הונט איך מיט זיין, פלעגן זיך דיא אינדיאנער מערה צו שרעקן איידער פאר הונדערט שפאנר, און איי דיא "קריג איז גיווען, פלעגן דיא אינדיאנער צו געבן טעגליכע פארציע איטליכן **שפאנר** עסן ווארן אן גאלד און דעם הונט פלעגן וויא אייך צו געבן אלע טאג ווען עסן און גאלד, און דאס פלעגט זיין הערר צו נעכטן, עס איז גיווען איין אלטע אינדיאנישע נקיבה, דיא שלעכטע מענטשן פון דיא **שפאנר** דאבן זיך א מאהל גימאכט א

דאס ערשטע בוך דיא צוואנציגסטע דער ציילונג נר

מענטשן וואס - לאזן דך אראפ אין ים אריין
 ביז צום גרונד דיא מושלן צו זוכן ,

דער שני למלך דיענא

האט גיגעבן
 א ב פעדיל , אז וואו וואו דיא אינדיאניר
 שווימען ווער גיט , בן זאל מען
 צו דער ארבאט נאר אינדיאניר גיין , און ער
 האט נאר גיט , אז ער טוט דער מיט דיא
 אינדיאניר א גרויסע טובה , ווייל דיא ארבאט
 איז פאר וואו פיהל גרינגער , איירער גאלד
 צו גראבען , דריבער דאט ער אהין
 גשיקט ווער פיהל אינדיאניר , אין האט איר
 אהין גשיקט שפאניר כדי אז וואו זאלן השגחה
 דאבין , אז דיא אינדיאניר זאלן גוט ארבאטן
 מען האט דארטן ווער פיהל פעריל גיפניו ,
 עס איז גיווען ווער א גרויס עשירות פאר
 דעם מלך , און אויך פאר דעם שני למלך ,
 דיא אינדיאניר וואס מען האט גיניצט צו דער
 ארבאט , זענן א טייל אויס גישטארבן , און
 א טייל זענן דער טרונקן גיווארן , און
 דיא קאלאניסטן וואס דאבין זיך ב וועט און
 דער אינדיאניר , קאבאנא , דיא האבן גמזט
 פון דאבין אפ ד' ברעטן , ווייל דיא
 אינדיאניר איז גיט פרוכט באדער גיווען , האבן
 וואו גיט גיהאט פון וואס צו לעבן און האבן
 גמזט פון דארטן אוועק גיין ,

אינדיאניר האט דיענא דער שני למלך

נעמן , דיא אינדיאניר קאבא , ער האט
 איבער גיגעבן דאס ד' גיט אלט אפ
 איין אופעציהר דער האט גיהייסן
פלאסקאוויץ דער איז שוין מיט
 קאלאמבאסן אין אייניס גיווען
 און האט א שש גיהאט פאר א גרויסן בעל
 מלחמה , דיענא האט איהם מיט
 גיגעבן , פיהל לייט , און פיהל מענטשן
 זענן אליין צו איהם צו גישטאנן , און
 זענן מיט איהם אהין גיגאנגן , און ער איז
 אן גיקומין צו דער אינדיאניר פון כורח זיט ,
 און דיא זיט אינדיאניר האט גיקעהרט צו איין
 קאציקא , דער האט גיהייסן **האמאע**
 ער איז גיווען קאציקע און
 דער אינדיאניר סאנט דאמינגא , און אז דיא
 שפאניר - האבן ד' סאנט דאמינגא
 אוועק גומין , איז ער פון דארטן ד'
 אנטלאפן גיווארן , אין איז א דער גיקומין ,
 און איז דא קאציקא גיווארן , דער קאציקע
 איז גיווען ווער א גרויסער שונא דיא
 שפאניר , ווייל ער - האט שוין ווער גיט
 גיוויסט וואס פאר א שלעכטע מענטשן וואו
 זענן , און וואס פאר א מעשים רעים וואו
 טוען , ער האט פריד פאר שטאנן אז דיא
 שפאניר וועלן א מאהל און דער אינדיאניר
קאבא אויך ד' אן פאלן , ער האט
 תמיד גיהאלטן ווינע שפעט ,
 אין סאנט דאמינגא כדי אז ער זאל
 גיוואר ווערין ,
 ווען דיא שפאניר וועלן אן הייבן צו גיין
 קיין קאבא , און וואו דער קאציקא האט
 גיהאט

פון דארטן גיט ווייס איז ווער גיווען

אין אינדיאניר דיא האט
 גיהייסן **מארנארעטע** , האבן זיך דיא
 קאלאניסטן פון
קאבאנא ב וועט אין דער אינדיאניר
 קארנארעטע , אין דער
 אייניגער צייט האט - דער שני למלך
 דיענא אפ גומין דיא אינדיאניר
 דיא אינדיאניר האבן שוין
 נעכד פריד גיהערט וואו עס איז דער גאנצן

דאס ערשטע בוך דיא צוואנציגסטע דער ציילונג

אין א קערציר צייט זענען דיא

שפאניר אן גיקומין
צו דער אינדזיל קאכא , דער קאציקא האט
צום הוף גנומין זייער פיהל אינדזאניר , און
איז דיא שפאניר א קענין גיגאנין , אז ער
זאל זיך מיט וויא שלאנין , און עס איז
גיווארין א שטארקע מלחמה , אין דיא
שפאניר - האבין דיא אינדזאניר זייער
שטארק גישלאנין , און דעם קאציקא האט מען
לעבענדיג גיחאפט , דיא שפאניר האבין נאך
גיוואלט דיא איבערקע **קאציקין** איבער
ישרעקין , אז וויא זאלן זיך שון

מורא האבין צו שלאנין מיט דיא שפאניר , אז
האבין זיאלאזט דעם קאציקא לעבענדיג פאר
ברענין , און איידר מען האט דעם קאציקא
פאר ברענט אז עס איז שון פארטיג גיווען
דער **שייטער האפין** מען אריין גשלאנין
האט מען אריין גשלאנין
נעבן דעם שייטער האפין א פאלי און צו
דעם פאלי - האט מען צו גיבונדין
דעם קאציקא , דעם אומגליקליכן האט מען
איז צו איהם צו גיגאנין א

פראנצישקאניר גלח , אין דיא
איהם אן גידעט , אז
ער זאל זיך שמאדען איף א קריסט אז וועט
ער זיין נאך זיין טריט אין **גן עדן** דער
אימגליקליכער קאציקא האט
דעם גלח גיפרענט , אויב אין גן עדן זענען
שפאניר אויך פאר האנדין האט איהם דער
גלח גיוואנט , גיוויס זענען שפאניר אויך
דארטין , איבער נאר גוטע און פרומע
אז דיא האט דער קאציקא גיוואנט צו דעם גלח
וויא באלד עס איז נאר דארטין דא , האטשי
אין אינציגיר שפאניר אז וויל איך דארט
גיט זיך אין מען האט דעם קאציקא
פאר ברענט , עס איז גיפאלן א גרויס
פחד אויף אלע אינדזאניר און איף אלע
קאציקין , און זיאל האבין זיך שון מער

גים

גיהאט דיא שלעכטע ידיעה , אז דיא שפאניר
וועלן שון אהין גיין , האט ער צום הוף
גיטמין אלע קאציקין פון דער גאנציר אינדזיל
און האט זיאל גיוואנט , דיא ווייסע מענטשן
גייען אויס אויף אלע אינדזילן און זוכן
זייער גאס , דאס גאלד , ער האט גיהאט
א קארב פול מיט גאלד , האט ער וויא
גיוויזן מיט זיין פינגיר , אויף דעם
קארב , אין דיא גיוואנט , אט דאס איז
דיא ווייסע מענטשענס גאס , בכ"ל לאניר
פאכין א גרויסע שמחה פון דעם גאסט
ווענען , כד ער זאל אונדז
מציל זיין פון זייער רענט , דיא

אינדזאניר האבין אן גיהויבן צו
זינגן און צו טאנצן א רום
דעם קארב מיט גאלד , און זענען זייער
לוקסע גיווען , דעם גאנצן טאג ,
עלשט אויף דער נאכט פאר גרויס מיהדיגקייט
זענען זיאל אנירד גיפאלן , און זענען אנטשלאפן
גיווארין , דעם אנדערן טאג האט זיאל
דער קאציקע גיוואנט , אז דאס בעסטע איז ,
מען זאל דיא ווייסע מענטשענס גאס , גאהר
אויס דארהען פון דער וועלט און מען

זאל גאר דאס גאלד פון דער גאנציר
אינדזיל , אין ים אריין ווארפן , דיא
אלע **קאציקין** איז דיא עצה זייער
גיפעלן , און זיאל האבין
אלע א ב פעהיל גיגעבן , אז אלע אינדזאניר
זאלן צום הוף נעמין דאס גאנצע
גאלד וואס אויף דער אינדזיל גיפינט זיך ,
און אויך וואס ב דיא אינדזאניר גיפינט זיך
זאל מען עס אין גאנצן אין ים אריין
ווארפן , דיא אלע אינדזאניר האבין זייער
קאציקין גיפאלגט , און האבין נאר דאס
גאלד באלד צום הוף גיטומין , פון אלע
ערטיר , און האבין עס אין ים א ריין
גיווארפן ,

דאס ערשטע בוך דיא צוואנציגסטע דער ציילונג נה

שין פאר שטאנן אז מיט דער ווינדירליכער
ברוכין איז גאר ליגן, האט ער פון
דארטן א וועק גיזענליט קיין מערב זייט,
און האט גיפונן זייער א שין און גרויס
פעסט לאנד, און דאס לאנד איז א
טיל פון נארד אמעריקא, און יאהאן פאנצע
האט דעם לאנד א גאנצן

גיגענטן פלארידא, דיא שפאניר
זיך תמיד משער

האט דאס לאנד גיפונן
האבן וויא אן גיהנום, טראכטן וויא, אז
וויא זאלן דאס פעסטע לאנד אפ נעמן,
און מיר וועלן אין דעם אנדריין בוך דער
ציילן וויא אוי דער גרויסער מאן

קורטום האט דאס
פעסטע לאנד אפ גיטמן, אז
וויא איר וועט דא ווייטער לייגן

ניט גיווערט א קענין דיא שפאניר אין
און האבן דיא שפאניר אפ גנומן דיא גאנצע
אינדויל

יאהאן פאנצע דער וואס האט אפ
גיטמן דיא אינדויל

פארטא ריקע האט גיהערט פון יענע אינדיאניר
דער ציילן אז קיין צפון זייט צו - איז

פאר האנדיין איין אינדויל און און דער אינדויל
איז דא א ברונען, און ווער עס בארט זיך

אין דער ברונען, דער ווערט יונג, און
שטארק, יאהאן איז זייער ציקאווע

גיוועהן, און האט גיוואלט דער קלעהרין,
אויב דאס מיט דער ווינדירליכער ברונען איז

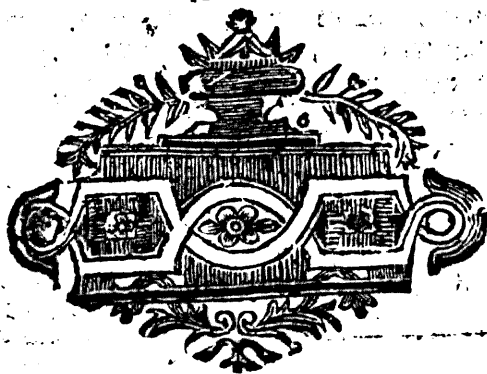
אמת אורד ניט, און האט ער גנומן עטליכ
שיפין, און האט גיזענליט קיין צפון זייט

א קענין דיא לאקאישע אינדוילין
און אז ער גיגאנץ קיין צפון זייט

ענדע דיא צוואנציגסטע דער ציילונג

ענדע דאס ערשטע בוך פון עמפערונג אמעריקא דארך דעם

גרויסן חכם קאלאמבאס

הודעה

דיא' כיסר אלע דרימא סייהל'ן גיפניין זיך צו פאדער קופין אין בארדיטשעב אלע
הרבני הנגיד מהודר יעקב ב"מ צבי הערשין זאחן דנקרא
יעקב ציפעס

ספר

צפנת פענח

חלק שלישי

והוא קורות דעיתים ודברי הימים ממצאות ארץ החרשה שקורין אמעריקא אשר העתיק הרבני הנגיד הקצין החכם דמפורסם מוהרר חייקל הדוי הורוויץ מאומאין מכתב ולשון העמים על לשון דמשטעי ביה אינשי בארעתיש למען ירוין הקורא בו, וימצא מרגוע לנפשו.

הובא לבית הדפוס על ידי הרבני המופלג מוהרר יוסקא היילפרין מאומאין:

ועל ידי הרבני הנגיד מה' יעקב בשהורר צבי הירש הדוי הערשין ואהן מפה

ברשיון הצעמזאדיע דק"ק ווילנא

ברדימשוב

בשנת ה'ת"ר ראו מעשי ה' 55

דאס דריטע בוך

דריינ ווערט דער ציילט וויא דער גרויסער ריזער **פיצערא** האט גיפנין דאס גאלד
 רייכע לאנד **פערזא** און **חילי** דיא לענדיר לענין אין אמעריקא
 פון דרום זייט דאס האט זיך אן גיהויבן , ערשט אז **קורט**
 האט שוין א מיל פון דיא מעקסיקאנישע לענדיר איין גיטשין , און עס ווערט דער
 ציילט , דיא מלחמות וואס פיצערא האט גיהאט איידר ער האט דא רייכע לענדיר כובש
 גיווען , און אלע צרות און סכנות וואס ער האט אפ דעס וועג גלייטן אויך וויא מיט איהם
 עס איז צו גיגאנין דיא גאנצע צייט , אין אויך וואס זיין סיף איז גיווען ,

דיא זיבן און דרייסיגסטע דער ציילונג

נאך איידר מען האט גיוויסט פון דיא
 מעקסיקאנישע לענדיר , ווייסן מיר
 שוין נאך פון דעם ערשטן בוך אז קאלאמבאס
 חוץ דיא אינדולין וואס ער האט גיפנין , האט
 ער נאך גיפנין , אין אמעריקא , דאס
 פעסטע לאנד , דארטין ארום וויא דאס
 גרויסע וואסיר **אראנאקא** גייט דורך
 דיא אמעריקאנישע
 לענדיר און פאלט אין גרויסן וועלט ים אריין
 אויך ווייסט מען , אז דער גרויסער מאן
 קאלאמבאס איז גיגאנין מיט זיינע שיפן ב'
 דעם ברעג , פון דיא אמעריקאנישע לענדיר ,
 ביז ער איז ניקומין צו דער **ערדעננע**
 (סך) , האטשע עס איז דער
 נאך גיווען א מאן דער האט גיהייסן
אמעריקאס פאספאציאס דער
 איז
 אויך גיווען א גרויסער ריזער , ער איז
 אויכר גיווען א גרויסער ב טרינער , ער
 האט זייער גוט גיוויסט דיא וועלט , אזו צו
 ב טרינען , אין האט דיא לייט איין גירעט
 אז ער האט אמעריקא גיפנין , און דיא

נאך קאלאמבאס מיט , האבן זיך
 שוין גיפנין זייער פיהל מופקים , דיא
 וואס זענין גיגאנין ,
 א הין דארטיך וויא קאלאמבאס , האט גיפנין
 דאס פעסטע לאנד , אמעריקא , צווייט
 פון דיא לייט , איינר האט גיהייסן
אדוועדא און דער אנדערער האט גיהייסן
ניקא עסא דיא צווייט
 מעניר , זענין
 מיט זייער שיפן גלייך צו דער ערד עננע ,
 אדוועדא האט דארטין אפ גיבויעט א שטאט
 זיא

(סך) **ערד עננע** דארטין וויא צווייט ימים גיווען פון ביידע זייטן , און צווישן זייא אין דער
 מיטן איז דא א שטיק יבשה , עטליכע מיל ברייט , דאס הייסט **ערד**
עננע , און וויא עס גייט צום הוף , ביידע זייטן יבשה , און צווישן דיא ביידע יבשות
 גייט א שמהאל שטיק ים , הייסט עס ים **עננע** ,

דאס דריטע בוך דיא זיבן און דרייסיגסטע דער ציילונג קב

פון דעם סאם, וואס דיא פיל איז גיווען ב
שזיהרט, דאס אליין האט שון דעם
מענטשן דער עמיקט,

און אהיעדא

איז גיכליכין גאר ב ווייניק
חיל, אזו האט ער זיך
מישט גיוועזן, און האט גשיקט קיין
היספאניאלא, אז מען זאל איהם פון דארטין
שיקן לייט צו הילף און אהיעדא
האט א וועק גשיקט איין אופצירר קיין
היספאניאלא, כדי מען זאל איהם
צו שיקן נאך חיל, און

דער ווייל איז אהיעדא גבליבין שטיל שמיין
און האט דער ווייל, אלץ נאך גיקלערט וואס
אין דעם לאנד מיט זיך, און וויא זייער
זיבן זענען, כדי, אז ער זאל אלץ גוט
וויסן און זאל אין אלעם קלאהר זיין,
אָהיעדא האט ב מערקט, אז עס איז
דא אין דעם לאנד זייער פיהל

זכרים, און אויך זייער פיהל נקיבות,
וואס עס גייט זיין אפ, דאס ערשטע גליד
פון א פינגיר, מתחלה האט ער ניט גוויסט
וואס דאס ב טייט, דער נאך האט ער
אוכר דער קלעהרט, אז אין דעם לאנד
איז אזו איין באר בארישער כנהג,
אז ווען ב א שטארקט דער מאן, אודר ב דעם מאן
שטארבט זיין ווייב, איז אין דער מדינה
דער כנהג גיווען, אז מען האט גימוזט
אפ שניידן, פון דעם לעבענדיגען מאן
אודר ווייב א גליד פון דעם פינגיר, כדי
עס זאל זיין ב דעם לעבענדיגען א זכר,
אז ער, אודר זיין, האבין אזו א
בראדעגיהאט,

אהיעדא

האט נאך גיוואר גיזאדין פון
איין ערגערין, באר בארישין
כנהג וואס אין דעם לאנד איז גיווען, אז ווען
איין

סאנט סעבאסטיאן

דיא הייסט און ניקאעסא, האט
אויף איין אנדער ארט, אויס גיבוועט
א שטאט ווא הייסט נאמברע דעדיאס
(דאס הייסט אויף

שפאנישן לשון גאטס נאמין), אז ניקאעסא
איז א רויס אויף דער יבשה, און האט פאר
שטאטן, אז אויף דעם ארט, איז גוט
אן צו לייגן א שטאט, האט ער צום הוף
גירופן, אלע שפאניר וואס מיט איהם
זענען גיווען, און האט צו זיין גיוואנט,
לאמיר אין גאטס נאמין דא בלייבן, אין
דריבן האט ער דער ז שטאט א נאמין
גינעכין נאמברע דעדיאס, ווייל דאס ז

הייסט גאטס נאמין, ז דיא איין וואינער פון
דעם לאנד, וויא דיא שפאניר האבין
גילאנדעט, דיא זענען גיווען א קעגן אינדיאניר
זייער גרויסע בעלי מלחמות.

זיין האבין

אויך זייער גוט פאר שטאטן
אז דאס וואס דיא ווייסע
פרעמדע זענען דא א הער גיקומין, איז צו
דער קענין, ז אז וויא ווילן דאס לאנד
אפ נעמן, זיין האבין זיך אובר אזו פיהל
קארטא גימאכט, און האבין צום הוף גנומין
ז זייער א גרויסע מחבה און האבין זיך
שטארק חיל צום הוף גימאכט,
מען זאל זיך שלאגן, מיט דיא וואסע
פרעמדע מענטשן, און מען זאל זיין גישט
צו לאזן צו זייער לאנד,

זיין האבין

גיקענט זייער גוט שיסין מיט
בינענס, און האבין
גיהאט א גוויסן סאם וואס זיין האבין דער
מיט גישזיהרט דיא פילין, און וועמן
דיא פיל האט גימאכט, האט ער עס דאס
איהם נאר א קליינים ווינד גימאכט, האט
שון דער מענטש גוים גימוזט שטארבין,

דאס דריטע בוך דיא זיבן אין דרייסיגסטע דער ציילונג

פאס אריין, און מען האט דאס פאס אנדער גישטעלט. און דעם בארמין וויא מען לאדט דיא שיף און אזוי האט מען דאס פאס אויך און דער שיף און גילאדן, דער אופציהר וואס האט דאס קאמאנדע גיהאט איבער דער שיף, האט גיהאט א שארפע ב פעהיל פון דעם גובערנעהיר פון דער **היספאניאלא** או ער זאל זיך נישט דער וועגן, מיט זיך צו נעמען און דער שיף קיין שום רעשטאנט, און דער אופציהר האט גאר נישט גיניסט, א באלבאא לינט אין א פאס פאר שלאגן, און או דיא שיף האט עטליכע טעג א וועק גינענילט פון היספאניאלא, מען איז שוין גיווען, הונדערט מייל ווייט, פון **היספאניאלא** איז פליצט באלבאא פון דעם פאס.

א רויס גיקראכין, אין וויא דער שיפס קאמאנדיר האט דער זעהן, באלבאא איז דא און ויין שיף, האט ער זיך דער ויער דער שראקן, ווייל ער האט גיניסט או **באלבאא** איז אין היספאניאלא תפוס גינעסין, און ער האט זיך זייער גיבויירט, און האט גינאנט, און און באלד וויא זיין וועלן קומן צו דער ערשטיר וויספער אינדויל, וויא קיינער זיצט דרוק נישט, וועט ער דארט באלבאא א וועק ווארפן, ווייל ער האט זייער מורא גיהאט פאר דעם גובערנעהיר ב פעהיל, און מען זאל קיין רעשטאנט נישט מיט נעמען אלע בעלי מלחמות, וואס זענען גיווען און דער שיף האבן אן גיהיבן דעם קאמאנדיר צו בעטן, אז ער זאל דאס נישט טהן און **באלבאא** זאל גיין מיט וויא אין אייניג וויא א הין וויא גיין, דער קאמאנדיר האט זיך גילאזט אין בעטן, און איז באלבאא מיט דעם חיל אן גיקומין קיין **דאדען**, און דארפן איז

אין אלטנה שטארבט און לאזט איבער א קליין קינד וועלכעס עס דארף נאך צו דער מוטיד, אז וואס זאל עס מגדל זיין, פלעגט דער מגדל צו זיין, אז מען האט דאס קינד לעבענדיג ב גראבין נעבן דער מוטיד זייער טעם דרוק איז גיווען ווייל עס איז קיינער נישט גבליבן, ווער עס זאל דאס קינד מגדל זיין, און וועט דוך דאס קינד, לעבענדיג הייט ליידיג גרויסע יסורים, עס וועט קיינער נישט זיין ווער עס זאל דאס קינד מפרנס זיין, בכך טוען וויא דעם קינד א טובה, עס זאל קיין יסורים נישט ליידיג, און מען האט עס קליינער הייט לעבענדיג ב גראבין.

דיא שיף וואס אהיער האט

גשיקט קיין היספאניאלא, מען זאל איהם הילף ברענגן אזוי וואס צו ריק גיקומין, און האט מיט גיבראט חיל, און אויך אנדערע זאכן, וואס איז נישט גיווען, מיט דער שיף איז גיקומין אין אופציהר, דער האט גיהייסן **נאנגעס פאן באלבאא**, דער מאן.

אין זייער קלוג גיווען, און זייער א גרויסער מושלם גיווען אין אלע מעלות און זייער א שטארקער אין א ב הארצטיר בעל מלחמה, ער איז תפוס גינעסין אין **היספאניאלא** ווייל ער האט עפ"ס א שלעכטי מעשה גיטאן.

וואס זיין שלעכטי מעשה איז גיווען, דאס ווייסן מיר נישט, מען העט איהם גיווען מיטה גיפאסקט, און אז ער האט פאר שטאגן אז זיין פסק וועט שלעכט זיין פאר איהם, האט ער זיך אזוי איין עצה גיגעבן וויא ער האט גיוואר גיווארן, אז עס גייט אוועק א שיף פון היספאניאלא, צו אהיערן מיט חיל צו הילף, און האט גילאזט זיך פאר שלאגן אין א **באלבאא**.

דאס דריטע בוך דיא זיבן און דרייסיגסטע דער ציילונג קבט

א גובערנעדיג.

באלבאא

האט אן גיהויבן ווייטער צו
גין, אין לאנד אריין, מיט
א טייל קאציקן האט ער שלום גימאכט.
אן מיט א טייל קאציקן האט ער זיך
גישלאגן, און האט זיך גובער גיווען, צווישן
דיא קאציקן, וואס ער האט מיט זיך
שלום גימאכט, איז גיווען איינר וואס
ער האט גיהייסן מיט זיין נאמען **קאמאנרא**
דער קאמאנרא האט באלבאאן ד
מיט זיין חיל זייער פריינפליך, און ליבליך
צו גנוסן, קאמאנרא האט גיהאט איין
עלצטין זון, וואס ער איז גיווען זייער א
קלוגער און א גארצטיגער מאן, און איין
אויפֿרעכטיגער מענטש, דער יונגער
קאמאנרא האט גיהערט, אז דיא
שפאניר האבן זייער לייעב
גאלד, און זיך פֿרענין אלץ נאך וויא דאס
גאלד איז צו קריגן, האט ער גנוסן מיט
א מאהל זייער פֿיהל גאלד, און האט דיא
שפאניר גישענקט, ווייל דאס גאלד איז
ג איהם גאר נייטט חשוב גיווען, און אז
ער האט דאס גאלד צו דיא **שפאניר**
גיבראכט, זענן דיא אלע
שפאניר צו גילאפן צו דעם גאלד, אז
וויא דיא העלף פאלן צו, צו דיא שאף,
דער יונגער קאמאנרא האט זיך דרוף זייער
גיווינדערט, וואס דיא שפאניר פלאטערן
און צו דעם גאלד, און וואס זיך צאפלין
זייער נאך דעם גאלד, דיא שפאניר האבן
גילאזט ברענגן, א וואג שאל, און האבן
זיך באלד אן גיהויבן צו פֿילן מיט דעם
גאלד, אויף דער וואג.

קאמאנרא

האט גיוועהן, אז איבער
א קליין שטיקעל גאלד,
ווערט צווישן דיא שפאניר אלע מאהל א
קריג, טען דארף צו דער וואג אלע מאהל

אין באלבאא מיט אלע גלייך ארויס גיגאנגן
אויף דער יבשה, און איז ניצול
גיווארין פֿון דעם וואס דער קאמאנרא האט
איהם גיוואלט א וועק ווארפֿן.

עם האט

ניט זייער לאנג גידוערט, האט
באלבאא אן גיהויבן זייער
גיליעבט צו וועהרן ד, ב דעם גאנצן
חיל, און דורך זיין חכמה האט ער איין
עצה גיגעבן, אויף א זאך, און מען האט
זיין עצה גיפאלגט, און דורך זיין עצה,
האט מען אפֿגנוסן א שטיק לאנד, וויא
דיא ריקע **דאריען** פאלט אין דעם
גרויסן וועלט ים א ריין און
מען האט דארטן, אן גיהויבן צו בויען א
שטאט, און מען האט דער נייער שטאט א
נאמען גיגעבן **סאנטא מאריע**.

און פון

צו דעמאדלט אן, האט אן
גיהויבן באלבאא דא גיליעבט צו
ווערן ב דעם חיל, און איז ב אלע זייער
גרום גיווארין, און אז אלע מאהל
גרעסער, ביז דאס חיל האבן דער גאלד
באלבאאן גימאכט פאר גובערנעדיג, און אז
באלבאא האט גיוועהן אז ער איז שון
זייער גרום ב דעם גאנצן
חיל, האט ער זיך מיט גיווען, אז ער
מז ועהן, עפֿים גרויסע זאכן צו ב וויזן
כדי עס זאל מכפר זיין, אויף דער גרויסער
מעשה וואס ער האט אין **היספאניאלא**

גיטאקן, און אז מען
וועט זעהן אז ער טוט, אזעלכע גרויסע
זאכן, פון דעם שפאנישן מלך ס
וועגן און אויך פון דער גאנצער
מדינהס וועגן וועט מען איהם
מוהל זיין דאס שלעכט, וואס ער האט
אין היספאניאלא גיטאקן, און מען וועט
איהם פארטווערדיגן אז ער זאל ווייטער בלייבן

דאס דריטע בוך דיא זיבן און דרייסיגסטע דער ציילונג

הייסט פערקא

קאמאגרא

זאגט אויבר צו דיא שפאניר, אז ווייניק לייט וויא איר זענט איצער, טאדערט איר אייך נישט דער וועגן א היין צו גיין, היידן דער מלך פון דעם גאלד רייכין לאנד פערט דער איר וויער א שטארק מלך און דער האט וויער פיהל שטארק חיל, און איר וויער א הארצטיר מאן, און וויא באלד ער וועט גייער ווערן, אז פרעמדע קומין אין זיין לאנד אריין, וועט ער זיך צום הוף נעמין זיין הארמניע אין וועט אקענין גיין מיט אייך צו שלאגן זיך, און ער וועט אייך אלע גוים, פון זיינע אלע לענדיר ארויס טרייבן.

צום אומגליק

פון דיא פערראנישע פעלקער, איז דאס גיווען דיא ערשטע ידיעה, וואס דיא שפאניר האבין גיראט פון דעם גאלד רייכין לאנד פערט וואס דיא קאמאגרא רעכט גיואגט אז וויא זענען טאקע ווייניק שפאניר גיווען, צו גיין אז א גרויסע, און א שטארקע מדינה וויא פערט, כובש צו זיין, דיא שפאניר האבין אויבר פארט וויער גיוואלט דאס רייכע גאלד לאנד אפנעמין, בארלאא האט זיך אזו מיישב גיוועזן.

כאנטא מאריע

און פון דארטין זאל ער שיקן קיין היספאניאלא, מען זאל איהם פון דארטין שיקן חיל צו הילף, און אז עס וועט איהם צו קומין נאך חיל, וועט ער דער נאך גיין כובש זיין, דאס פערראנישע רייך, בארלאא איז צו ריק גינאנגין, כאנטא מאריע, און פון דארטין האט ער גישיקט, א שף קיין היספאניאלא, נאך חיל צו הילף.

נאטט

צו דער לייגן, נאך א קליין פיצעלי גאלד אזו האט זיך קאמאגרא דרוף וויער גיוואנדערט, און אזו צו גילאפן צו דער וואג, און האט מיט זיין פוס א שטויס גיטאח, אין דער וואג, אזו גיין דאס גאלד באלד צו שט גיווארין, און דער ער, ער האט גיואגט צו דיא שפאניר, שעהמט אייך, עס איז וויער א גרויסע חרפה און א בושה, אז איבער אזו א נארשקייט זאלט איר אייך קריגן, און אז איר פראגניט יוא אזו נאך דעם גאלד, פאר שטייט איך איצער אז דאס חשקת וואס איר האט צו דעם גאלד, דאס האט אייך א וועק גיטריכין פון אייער היים, און איר זענט גיקומין, אין אזעליכע לענדיר אריין, וויא אלע פעלקער זיצן בכנוחה ושלום ושלוח, און איר שטעהרט וויא דיא מנוחה, כדי אז איר זאלט פיהל גאלד ב קומין, על כן אז איר זענט יוא אזעליכע לייט וואס פראגנען אזו נאך דעם גאלד, אזו וועל איך אייך פיהרן אין א לאנד אריין, וויא עס דרינגן וויער פיהל גאלד און איר וועט אייך דאס איינציקע גאלד, אן נעמין וויא פיהל איר וועט אליין וועלן, אין וויא קאמאגרא האט דאס אויס גירעט, איז עס גיווען ב דיא שפאניר אזו וויא א פונק, קומט אין פלאקס אריין, הייבט דוך באלד אן, דאס פלאקס צו ברענגן אין צו פלאמען, אזו האט דאס ווארט באלד דיא שפאניר אונטיר גינאנגין, און וויא האבין אן גיהויבן צו פלאמען, וויא העטין געהרין גיווען, שון צו זיין אין דעם לאנד וויא פיהל גאלד איז, וויא האבין באלד אן גיהויבן צו פרענין קאמאגרא, וויא דאס גאלד לאנד איז קאמאגרא האט וויא דער ציילט, אז דאס גאלד לאנד, איז אין דרום וויט, און דאס גאלד רייכע לאנד.

דאס דריטע בוך דיא זיבן און דרייסיגסטע דער ציילונג קד

באלבאא האט זיך מייסב גיווען , אז

ער מוז זעהן , אז א דיהנסט דעם מלך צו טארן , וועלכיס עס זאל מכפר זיין און אלע זיינע שלעכטי מעשים , און דער מלך זאל זיינע אלע שלעכטי מעשים גאר פאר געסן . און ער זאל נאך זיין , ב דעם שפאנישן מלך , אין גרויס לאסקא , און ער האט זיך א דארץ גימאכט , אז ער מוז גיין , מיט דעם ביסיל חיל , און זאל אפ נעמן דאס רייכע גאלד לאנד פערט , און דרייגן וועט ער אויפהל גאלד , ב קומן , וואס אלע לאנדיר וואס דיא שפאניר האבן ביזא הער אפ גינעמן , וועלן דעם מלך אויפהל גאלד מיט , ד איין ברענגן וויא פיהל דאס לאנד פערט , וועט איהם איין ברענגן , אז ער וועט עס אפ נעמן .

באלבאא האט מיט גרויס חכמה , גירעט זיין ביסיל חיל וואס מיט איהם זענען גיווען , אז זייא זאלן מיט איהם גיין , אפ נעמן דאס רייכע לאנד פערט ווייל ער האט זייער גוט פאר שטאנן

אז זיינע לייט , פראנגן זייער דאס גאלד צו ב קומן , האט ער וויא מיט שכל איין גירעט דער צו , אז זייא זאלן מיט גרויס השקות גיין , אפ נעמן דאס לאנד , און וויא זענען דרוף צו גיטמאנן ,

זיין גאנץ חיל האט אויבר נישט מעהר

ב טראפן , וויא הונדערט און זעכציק מאן , און דער צו , האט ער נאך גיהאט עטליכע גרויסע הינט , און אזוי וויא מיר האבן שוין גשריבן , אז אין יענע לענדיר האבן דיא שפאניר בשעת מלחמה , אן גיהעצט דיא הינט , און דיא אינדיאניס , אזוי פלעגן דיא הינט פיהל פון דיא אינדיאניר צו רייסן , און חאטשי דער יונגער

קאמאגרא , האט באלבאא

גיואנט , אז עס איז גאר צו ווייניק לייט , מיט וויא צו גיין אפ

גאטס ווילן איז אויבר גיווען , אז דיא

שפאניר זאלן נאך אזוי גער נישט איין נעמן , דיא פערטאנישע לענדיר דיא שוף וואס באלבאא גישיקט קיין היספאניאלא , וויא זייא איז גיקומען ב דעם בארטן , פון **יאקאטאן** איז דיא שוף צו בראבין גיווארין דיא לייט אלע פון דער שוף , האבן זיך ארויס גיראטאווט , און זענען ארוף און דער יבשה , דאס בארבראישע פאלק , וואס האבן אין דער מדינה גיוואנט , האבן דיא לייט אלע גיחאפט , און האבן זייא מקריב גיווען צו זייער געטיר , נאר צווייא שפאניר איז גראטן וואס זייא זענען גיצול גיווארן , איינר איז גיווען , דער האט מיר האבן שוין פון איהם גשריבן , אין דעם צוויטען בוך , אז **קורטוס** האט איהם אפ גיוואנט צו זיך פאר , א טאלמאטש ער האט גיהייסן

אקוואלאר

באלבאא האט א צייט לאנג אלץ גיווארט

אז דיא שוף זאל צו ריק קומען וועלכיס ער האט גשיקט קיין היספאניאלא , און האט זייער גרויס צער און אנקסטן גיהאט , וואס דיא שוף ווינט אזוי לאנג , ווייל ער האט נישט גיוויסט אז דיא שוף איז צו שלאגן גיווארין און זיינע שונאים האבן איהם זייער שטארק , ב שריבן צום מלך פון היספאניאלא , ווייל ער האט אין היספאניאלא , דיא גרויסע מעשה גיטאון וואס ער איז דרייבר תמים גיווען , און איז אנטלויפן גיווארין , אזוי דאבן זייא צום מלך גשריבן קיין **שפאניע** , און דער שפאנישיר מלך האט גיהייסן מען זאל איהם צו ריק ציהען צום משפט , און מען זאל איהם כשפיטן , אזוי וויא ער האט פאר דידנט און ער האט פאר שטאנן אז זיין משפט וועט שלעכט זיין ,

דאס דריטע בוך דיא זיבן און דרייסיגסטע דער ציילונג

אפ נעמן, דאס גרוסע, און רייד לאנד, פראוועדניק, ווייל קאמאנרא האט זיין
 פערט, האט ער פארט זיין ווארט גיהאלטן, צו גיזאנט צו ווייזן, וויא דאס
 און איז מיט זיין גיזאננין, פאר א רייכע גאלד לאנד איז, דרייגסטע דער ציילונג
 ענדע דיא זיבן און דרייסיגסטע דער ציילונג

דיא אכט און דרייסיגסטע דער ציילונג

חויז דער האפינונג וואס באלבאא האט
 גיהאפט, אז ער וועט דאס רייכע גאלד
 לאנד פערט אפ נעמן, האט ער נאך א
 האפינונג גיהאט, וועלכעס
 עס וועט פאר איהם אזוי א גליק זיין, וויא
 ער וועט דאס רייכע גאלד לאנד פערט ב
 קימין, אין דאך דעם וועט ער
 אויך, ב דעם שאנישן מלך וייער הייט
 ווערן, ווארין דער יונגיר קאמאנרא האט
 איהם אלץ גיזאנט, אז אין דרום זייט
 אופ יעניר וויט ערד ענגע, אז מיין
 וועט נאר גיין זעקס טאג
 וועט מען קימין צו וייער א גרויסן ים,
 און באלבאא האט גיטראכט, אז דאס
 פון דער גרויסער ים וועלכען
 קאלאמבאס פלעגט צו זוכן, און האט
 איהם נישט גיהענט גיפנין
 ווייל קאלאמבאס האט גימיינט, אז
 מיט דעם ים וועט מען
 קענין קיין קיין אוסט אינדיע, און
 דאס וואלט פאר שפאניא
 וייער א גרויס גליק גיזען, און
 איצונד או דער יונגיר קאמאנרא
 האט בעלבאאן גיזאנט, אז ער וועט איהם
 פיהרן ד צו דעם גרויסן וועלט ים, איז
 באלבאא מיט איהם, וייער געהרן מיט

נאט ברוך הוא האט דיא וועלט ב
 שאפן, און האט
 ב שאפן דיא ערד ענגע, און פון ביידע
 ווייטן ערד ענגע, האט ער ב שאפן
 דאס גרויסע ים וואס הייסט ים
 אקאיאנוס און כרי גרויסער ים ואל גישט
 דורך רייסן דיא ערד ענגע, אין ואל אין אייניג
 גיין, האט נאט ווירד ב שאפן אופ דער
 ערד ענגע, וייער גרויסע בערג, ביי אז
 דער שטארקער ים ואל קיין כח גיט האבן
 א וועק צו רייסן

דיא בערג ווערן גיזען ב וואקסן, וייער
 גידעכט מיט ביימער, וואס עס איז וייער
 שווערד גיזען צווישן וויא דורך צו גיין,
 און אופ אוועליכע מעקרים, וואס וויא העמיין
 געהרן וייער זאך אויס גיפיהרט, און
 שמעלין איין וייער לעבן, פון דעם גאלד
 וועק, איז דאס ב וויא גרינג גיזען, צווישן
 אוועליכ

דאס דריטע בוך דיא אבט און דרייסיגסטע דער ציילונג קדא

אזעליכע גידעכטע ביטער דורך צו גיין, און זיך דורך צו שטעלן צווישן דעם ענגליש פון דיא ביטער, דיא צווישן דיא בערג זענען גיווען ווער טיפע טאהלן, א טייל זענען גיווען ווער וואס מען האט גאר נישט גיקאנט איבער זיין גיין, און א טייל טאהלן, זענען גיווען פאר גאסן מיט וואסיר, ווייל אין דיא ערטר האט גאט ב שאפן דיא נאטיר, אז צוויי חלקים "אדער רעגנט אלץ, אין דריבער זענען דיא טאהלן פיל גיווען מיט וואסיר, און צו דעם אלס, איז נאך דאס ערנסטע גיווען, ווייל פון דער פייכטיגקייט, זענען דארטן גיווען פיהל זאכן, וואס פאר מענטשן איז זייער שעדליך, היינט קרעטן, שלאנגן אטערן עקרושן, אלץ אז פיהל וואס עס איז נישט צו דער שרייבן, און נאך פיהל אנדערע שעדליכע זאכן, און דיא צווייגן פון דיא ביטער, זענען איך אומגיקראכין, ווער פיהל מערושקס, און ווערס, און אנדערע ב שעפלישן וואס נישט צום אויס ליידיג, דיא יידן פון דער זון, איז גיווען פאר טונקעלט, מען האט דארטן, קיין זון נישט גיוועהן, אזוי איז אין דער לופט, ווער פיהל פליגן און קאמערס, און ווילדע בינען אים גיפלויגן, און נאך זאכן וואס מענטשן קענען עס גאר נישט אויס ליידיג, און איבער דיא גרויסע און פיהל רעגנס און איך פון דיא בערג, איז גיווען ווער פיהל וואסערן, וואס עס איז נישט מגלד גיווען א ריבער צו גיין, סיידיג צו שווימען, אין דיא שלעכטע לופטען, אין זיך אריין צו שעפן, איז איך ווער שעדליך גיווען, וואס קיינער האט דאס נישט גיקאנט אויס שטיין גאר א זעליכע מופקד, וויא

באלבא מיט זיינע לייט זענען גיווען, און דער צו וויל זיין האבן

באלבא אלץ, האט זיך פון דיא צרות גאר נישט גימאכט, און האט נאך גיוויסט זייער גוט אין צו ריידן זיין חיל, אז זיין זאלן זיך אויך אויס דיא צרות נישט מאכן, און זיין זענען גיגאנגן ווייט אין גיבערג אריין, זיך זענען אן גיקומן צו א לאנד וועלכעס דער **קאציקא** פון דעם לאנד, איז שון מיט דיא שפאנר אין פריינד שאפט, פון דארט זענען זיין ווייטער גיגאנגן, און זענען ווידר גיקומן אין איין אנדער לאנד אריין, און וויא דער קאציקא פון דעם לאנד האט גיוואר גיווארן אז דיא שפאנר קומט אין זיין לאנד אריין איז ער מיט זיינע אלע לייט אנטלאפן גיווארן, אין גיבערג אריין, דער **קאציקא** האט אויב גיוואר גיווארן, אז דיא שפאנר גייען נאר גאלד צו זוכן, האט ער זיך מיישב גיווען און האט צום הוף גומיטן ווער פיהל גאלד, וויא פיהל ער האט גאר גיקאנט ב קומן, און האט עס גיבראכט צו דיא שפאנר, און דער קאציקא האט מיט באלבא אין פריינד שאפט גישלאסן, אז **באלבא** איז דורך גיגאנגן דעם קאציקאס לאנד איז ער ווידר גיקומן צו א לאנד וואס דער קאציקא פון דעם לאנד, האט שין גיהערט, וואס פאר א שלעכטע לייט דיא **שפאנר** זענען, און וואס פאר א הרעים זיין טוען, האט דער קאציקא צום

דאס דריטע בוך דיא אכט און דרייסיגסטע דער ציילונג

ועלוי לייט וואס האבן כלי זין, פון דעם
היכל, וואס שלאגן מיט דינערין און מיט
בליצן, דיא **שפאניר** זענן וואס נאך
גלאפן, און האבן זייער
פיהל אינדיאניר גיהארגט, און דער קאציקא
איז אויך גיהארגט גיווארן, דיא גרויסע
הינט, וואס דיא שפאניר האבן מיט זיך גיהאט
האבן אויך פיהל פון דיא אינדיאניר צו ריסן
דיא שפאניר זענן גיגאנגן ביז צו דעם
קאציקס שטאט אין דער שטאט איז נאך
גיווען ביי דלדך, עס האט זיך שוין קיינר א
קעגן דיא **שפאניר** נישט גיוועהרט, דיא
שפאניר האבן דיא שטאט
גיראכאוויט, און האבן דרייזן זייער פיהל
גאלד ב קובין, אז פיהל וואס עס איז וואס
שוין גישטאנן פאר דיא צרות און סכנות, וואס
זיין האבן, און דעם וועג אויס
גישטאנן.

דיא אין דער שטאט, האט **באלבאא**
איכר גלאזט פון זיינע
שפאניר, דיא קראנקע, וואס וואס זיין זענן
און דעם וועג גיווענדיג קראנק גיווארן, פון
דער **ערד ענגע**, פון דער שלעכטער
לאזט, און פון צרות וואס וואס
האבן, אין דעם גיבערג גיליטן, און
באלבאא מיט זיין איבעריגן חיל זענן
ווייטער גיגאנגן, זיין האבן
ווייטער און דעם וועג, ווייטער פיהל שלעכטן
גיליטן, הונגיר און דארט, אויך קעלט
און הייסן, און אלע שלעכטגיקייטן,
ווייל דא איז נאך גיווען א וועג פאר חיות
דעות, נישט פאר מענטשן.

באלבאא פלעגט אלץ פריד צו גיין
פאר דעם שפאנישן חיל,
כדי אז דאס חיל זאל זעהן, אז ער גייט
און זיכער, וועלן זיין אלע אויך נאך
גיין

חוף גיטמן א גרויסע הארטיגע, און איז
דיא שפאניר א קעגן גיגאנגן, ער זאל
זיך מיט זיין שלאגן, דער **קאציקא**
האט גישיקט צו דיא שפאניר
עטליכע זיינע אינדיאניר, און האט זיין
גלאזט פרעגן, נאך וואס וואס גייען און
זיין לאנד אריין, און דיא אינדיאניר האבן
צו דיא שפאניר גיוואגט, אז ווייטער
קאציקא האט צו זיין ב פוהלן, אז
זיין זאלן, באלד ארויס
גיין פון זייער לאנד, דיא שפאניר האבן
דרוק גאר נישט איינאויס, און דעם וואס
דיא משולחים דיא האבן דיא גיוואגט
און זענן ווייטער גיגאנגן, און קורצער
צייט א רום, האבן דיא **שפאניר** דער
זעהן, אז ווייטער א גרויסע
מחנה אינדיאניר גייען, אין פארינט פאר
דער מחנה, איז גיגאנגן זייער קאציקא,
אין עס איז גיווען צו דער קעגן דעם קאציקא
ווייל דיא גאנצע מחנה זענן נאקט גיגאנגן,
און ער איז גיגאנגן, אין א מלבוש פון
ביינחיל גיקלייט, דער **קאציקא**
האט דיא אינדיאניר א צייכן
גיגעבן, אז וואס זאלן גיין און הייבן צו
שלאגן, דיא אינדיאניר האבן אן גיהויבן,
צוגיין צו דיא שפאניר, און אז **באלבאא**
האט גיוועהן, אז דיא אינדיאניר
זענן שוין אז נאכט, אז מען וועט זיין
קעגן, מיט א ביקס דער לאנגן, האט
באלבאא גיהויסן, אז מען זאל און
דיא אינדיאניר שוין מיט
ביקסן, וואס דיא אינדיאניר האבן דער
הערט, דעם שטארקן קלאז, פון דער
ביקס, אויך האבן זיין גיוועהן, אז פון
דעם שטארקן קלאז, פאלן אנדער מענטשן
פון וואס און שטארבן, זענן וואס אלע מיט
א מאהל אנטלויפן גיווארן, און האבן גישריגן
זיין קעגן מיר זיך שלאגן, מיט א

ראם דריטע בוך דיא אכט און דרייסיגסטע דער ציילונג קלב

אלע דער זעהן, דיה גרויסן וועלט ים, און דאבין אלע דאס גיטאהן, וואס **באלבאא** האט גיטאהן, אז ער האט דעם גרויסן וועלט ים דער זעהן, און וויא זעהן אלע באלד גיפאלין און ווער קניעס, און האבין און גיהויבן דיא הענט א קעגן דעם הימל, און האבין אן גיהויבן אלע אז צו געבין א שבת ודוריה צו גאט, וואס ער האט דעם ים ב שאפן.

דיא שפאניר האבין זיך ווער גיפרייעט ווייל וויא האבין ווער מלך, און אויך ווער גאנץ פאניר לאנד, אזו א גרויסע דיהנסט גיטאהן, און האבין זיך ווידר גיטראכט, אז ווער נאמין וועט אייביג זיין, וואס וויא האבין, אזו א גרויסע זאך גיוויזן, דיא **אינדיאניר** האבין נישט גיוויסט וואס דאס ב טייט פאר וואס אז דיא שפאניר האבין דעם גרויסן ים דער זעהן, איז און וויא אזו א גרויסע שמחה גיווארין, וויא האבין זיך אובר נאך מעהר גיווידערט, אז וויא האבין גיזעהן דיא גרויסע צערימאניע, וואס **באלבאא** האט דארטין גימאכט, באלבאא

האט גילאזט, צום הוף לייגן עטליכע האפן שטיינר, און האט גילאזט און שטעלינד א גרויסן צלם, אין האט און פיהל ביימיר גילאזט, אין דער מיטן אויס שניידן, דעם נאמין פון דעם שפאנישן מלך, **פערדינאנד** און ער האט גשריגן, אז ער נעמט אפ דיא

לענדיר, פון דרום זייט, וואס ז ליגן ב דעם ים **אקאיאנוס**, פון דעם שפאנישן מלך, ווענידאס אליס איז גיווען אין דעם ייאהר וואס מען רעכנט, זינד גאט האט, דיא וועלט ב שאפן, פינף טויזענט צווייא הונדערט, דרייא און זיבעציק ייאהר, און

גין, עס האט אויס גיוויזן אז דיא לייט זענן גאר פון אייוו, און ווער הערציר זענן פון שטאהל, אז וויא האבין גיקאנט דאס אלץ אויס ליידין.

קאמאגרא האט גיזאגט צו **באלבאא** אט און דעם

גרויסן בארג, קען מען שוין זעהן דעם גרויסן וועלט ים, וואס איך האב דיר פון איהם גיזאגט, וואס קיינר איז נאך און איהם נישט גיווען, **באלבאא** האט גיהויסן, זיינע לייט זאלין אלע בלייבן שטיין אונטן ב דעם בארג, און, ער וועט אליין און דעם בארג ארוף גין, כדי עס זאל הייסן, אז ער אליין האט דעם גרויסן וועלט ים גיפונן, און קיינר איז מיט איהם נישט גיווען וועט ער אליין דעם גרויסן כבוד האבין, אז **באלבאא** איז איהם גיזאגט און וויא זענן אונטן גבליבן, האט דעם חיל ווער הערציר גיקלאפירט, וויא העטן שוין געהרין גיוויסט, אויב קאמאגרא דאס אמת גיזאגט, אז מען זעהט שוין דעם גרויסן וועלט ים וויא האבין אלץ **באלבאא** נאך גיקקט, וויא ער גייט

און דעם בארג ארוף, אזו האבין וויא דער זעהן, וויא באלבאא איז אויבן און דעם שוין בארג ארוף גיקומן, איז ער גיפאלין און זיינע קניעס, און האט גיהאלטן זיינע הענט ארוף א קעגן דעם הימל, וויא דיא שפאניר האבין אונטן שטייענדיג דאס דער זעהן, האבין וויא פאר שטאנן, אז מסתמא

האט שוין **באלבאא** דער זעהן דעם גרויסן וועלט ים, וואס קאמאגרא האט איהם גיזאגט, אזו האבין אלע שפאניר אן גיהויבן צו לויפן און דעם בארג ארוף, און וויא וויא זענן גיקומן און דעם שוין בארג ארוף, האבין וויא

דאס דריטע בוך דיא אבט אין דרייסיגסטע דער ציילונג

סאנט מיכאילאס אין דאס היסט און

ער הויט, באלבאט

האט אין דיא לענדיר מיט א טייל קאציקן שלום גימאכט, און מיט א טייל האט ער מלחמה גיהאלטן, אין האט וויא גובר גיווען, און אלע קאציקן האבן איהם גמוזט געבן עסן ווארג און גאלד, **באלבאט** האט זיך מייסב גיווען און וויא ער זעהט, אז עס איז דא נישט ווייט פון דער באהטא עטליכע אינדזלן, אז וועט ער נעמן זיך עטליכע זייערע טשאלנעס, און וועט ארום שוויסן דעם ברעג, און וועט זיין ב דיא אינדזלן, צו ב טראכטן וואס דא איז צו ב מערקן, דיא אינדיאניר האבן **באלבאט** אז גראטן, אז ער זאל זיך צו דעמאלסט נישט לאזן

און דעם גרויסן וועלט ים מיט טשאלנעס, ווייל עס איז גיווען, דיא צייט, וואס עס רעגנט זייער שטארק, ער האט אובר דא אינדיאניר נישט גיוואלט פאלן, און האט גינזלן, ניין גרויסע אינדיאנישע טשאלנעס, און האט מיט זיך גינזלן אביצ שפאניר, און עטליכע אינדיאניר, און האבן זיך א ריין גיוועזט אין דיא טשאלנעס, אין זענען ארום און דעם גרויסן וועלט ים, אין וויא זיך זענען אוועק פון דעם ברעג אין ים אריין, איז גיווארן א גרויסער שטורם וועט, באלבאט מיט וויינע אלע לייט, זענען זיך גיווען זייער אין א גרויסער סכנה, אז וויא זאלן אלע דער טרונקן ווערן, **דאס** ווייסן מיר שוין לאנג, אז דיא אינדיאניר זענען גיווען, גרויסע שווימערס

און ווירד אין דאס גיווען, פנימ ייארד פריד, אייר קארטיז איז גינאנגיז פון דער אינדזל קאבא קיין מעקסיקא

אז דיא שפאניר זענען און דעם בארג פארטיג גיווארן

מיט דער צערימאניע, זענען וויא אלע א ראש גילאפין, פון דעם בארג, און דער אנדערער וויט וואס צו דעם ים צו **באלבאט** האט ארום גינזלן זיין בלויסע, שווערד, און איז גינאנגיז מיט וויינע קליידר אין דעם גרויסן וועלט ים אריין, ביז דאס וואסיר האט איהם פאר גינזלן ביז אין זיין האלבן לייב ער האט זיך אומגינקערהט, מיט זיין פנים, צו דיא וואס זענען נישטאנין און דער יבשה, שפאניר אין אינדיאניר, אין האט צו וויא גישריגן, מיט א הויך קול בזה הלשון * איך נעם אייך אלע צו עדות, אז איך נעם אפ, דאס גרויסע וועלט ים, און אלע לענדיר וואס איך דעם ים גרעניצן זיך, דאס אלס נעם איך אפ, פון דעם שפאנישן מלך ווענען, דאס וועלכע שטאמט, עס וועלן דער ווירד זיין, וועל איך מיט מיין דענן וואס איך האב דא אין מיין האנט א קעגן וויא מלחמה האלטן *

דיא צערימאניע וואס באלבאט

האט דא גימאכט איז גיווען ב דער באהטא פון פאנאמא (סו) באלבאט האט דער באהטא א גאמץ גיגעבן

(סו) באהטא היסט וויא עס גייט וואסיר פון דעם ים אריין, צווישן צווייא בערג

און דאס וואסיר גייט און א מיל, און מערד אדיר ווייניק, און אז דיא באהטא, איז טיף און איז גוט אז שפין זאלן אין איהר שטייען, ווייל וויא ווערן נישט צו דעם ווינט, ווייל עס איז פון ביידע זייטן בערג, ריבער שטייען דיא שפין דריינן זייער זיכער קיין ווינט קען דער שפין גאר נישט שאדין טאהן, און דאס רופט מען באהטא

דאס דריטע בוך דיא אבט און דרייסיגסטע דער ציילונג קרג

שווימערס, און וויא דיא אינדאמיר האבין גינעקין, און דיא סכנה אין זייער גרויס זענען עטליכע אינדאמיר א ריין גשפונגן אין ים א ריין, און האבין דיא טשאלנעס צום היף גיבנדיג פאר וואס, כדי וויא זאלן זיך נישט קענען, איבער קעהרן, אין וואסיר ארין, און האבין אלע זייער שטארק גיארבאט, וואס מיגליך אין נאך גיווען צו טאהן, און עס האט זיין גיגלוקט, און זיין האבין זיך צו גישלאגן, מיט דיא טשאלנעס, צו איין אינדול, וואס זיין איין גיווען לאמיר שטיינער, עס האט אפ דער אינדול קיין שום זאך נישט גיוואקסן, נאך עטליכע ליידיגע ביטער נאך און פירות, און אז דיא שפאנער זענען ארויס גיגאנגען, און דער שטיינעריקער אינדול, האבין וויא דיא טשאלנעס, צו גיבנדיג, און נישט ב וואקסנע, און דער גרויסער שטורם, און דיא פאלנעס, פון דעם גרויסן ים, זאלן נישט קענען דיא טשאלנעס אויפן רייסן, און דער ווייל אין נאכט גיווארן, און צו דיא שפאנערס אייגליך, און אין דער נאכט גראד גיווען, דיא צייט וואס עס איין און דעם ים גיווען **פלאהט** (ס ויין), דיא גאנצע שטיינעריקע אינדול איין פאר גאסן גיווארן מיט וואסיר, און דיא וועג

שפאנער מווקרס האבין גימאט, און שטיין ב נאכט, ביז אין דיא קניעס אין וואסיר, און האבין נאך מורא גיהאט, טאמער וועט דער **פלאהט** נאך גרעסער ווערן, וועט דאס וואסיר זיין און אבער דיא קעפ, וועלן זיין נאך דער טרונקן ווערן, און אז עס איין טאג גיווארן, און ווידער דער ים **עבע** גיווארן, און דיא אינדול איין שוין ווידער דרויסן גבליבן, העכער דעם ים, זענען דיא שפאנער זייער לוסטיג גיווארן, וואס זיין זענען גיגול גיווארן פון דעם טויט, זיין זענען באלד גיגאנגען צו זייער טשאלנעס, כדי וויא זאלן שוין פון דאנא א וועק גיין, האבין וויא דער זעהן, און א טייל טשאלנעס זענען נאך צו דראכן גיווארן, און א טייל טשאלנעס האבין גיקריגן גרויסע שפאלטן, און זייער אלע זאכן, עסן ווארג, און נאך אנדערע לעבענס מיטל, וואס זיין האבין מיט זיך גיהאט, האט דיא פאלע, פון דעם גרויסן וועלט ים, נאך א וועק גיטראנן, און עס האט אן גיווארפן, און דיא טשאלנעס וואסיר און שטיינער, דאס אויפגליק וואס דיא **שפאנער** האבין דא גיליטן און גרעסער גיווען, פון דיא אלע סכנה, וואס זיין האבין אין גאנצן וועג

(סז) פלאהט און דעם גרויסן וועלט ים, און אלע צוועליף שעה **עבע** און **פלאהט** פלאהט היסט, ווען דער ים גייט און אין

בארג, און פון דיא ברעגס, וואס ארום און ארום דעם ים זענען, פאלט דאס וואסיר אפ, און וויא עס זענען פאר האנדיג, אין ים גינעריגע אינדולן און דורך דעם וואס דאס וואסיר הייבט זיך און און דער הייך, ווערן זיין פאר גאסן, דאס דריטע און זעקס שעה, און באלד נאך זעקס שעה, לאזט זיך ווידער דאס וואסיר צו ריק, און צו גייט צו דיא ברעגס, און וויא עס איין פריד גיווען, און דיא גינעריקע אינדולן בלייבן ווידער דרויסן שטיין, און וויא פריד, און דאס היסט **עבע**, און אז איין אלע מעז לעז צווייט מאהל, עבע און צווייט מאהל פלאהט, דיא גרויסע גילעהרנטע לייט, האבין דער זקלעהרנט, און דיא סגולה, און פועל, דיא לבנה, זיין הייבט דאס וואסיר אפ, און דער נאך גייט עס ווידער צו ריק, און גראד צו דעם דעמאלט און דיא שפאנער זענען גיווען און דער שטיינעריקער אינדול, און גיווען פלאהט, וועג

ראם דריטע בוך דיא אבט'און דרייסיגסטע דער ציילונג

אוף דיא שפאניר זייער א גרויסע שמחה גיווארין. דער **קאציקא** פון דעם לאנד האט גיווארד. גיווארין, אז דיא ווייסע און בערדיג מענטשן זענען אין זיין לאנד אריין גיקומען, האט ער צום הוף גבייטן א מחנה אינדיאניר, און איז אן גיפאלן. און דיא שפאניר, ער זאל זיין ארויס טרייבן פון זיין לאנד, **באלבאא** מיט זיינע לייט האבן גיזעהן.

אז דא איז נישט אנדרש, אודר זיין זאלן אלע אומקומען, אודר זיין זאלן דעם קאציקא שלאגן און אירם גיבר זיין, און דער צו האט דער הונגער און דיא נויט זיין זייער גיזעהן האבן זיין אלע מיט גרויס הארץ אן גיהויבן צו שלאגן, מיט דיא אינדיאניר, און עס איז צווישן זיין גיווארין זייער א גרויסע מלחמה, דיא שפאניר האבן דיא גרויסע הינט אויך מיט זיך דא גיהאט, אזו האבן זיין זייער פיהל אינדיאניר צו דיסן, און דיא שפאניר האבן דיא מלחמה גיווינען, און דער קאציקא איז גיפלאזירט גיווארין, און זייער פיהל אינדיאניר זענען גהרג גיווארין, און דיא איבעריקע אינדיאניר זענען זיך צו לאפן גיווארין.

בירע צורדים שפאניר און אינדיאניר האבן זייער גיוואלט שלום מאכן, דיא שפאניר האבן גיוואלט שלום, ווייל זיין זענען זייער מיהר און הונגעריק גיווען, און דיא אינדיאניר האבן אויך גיוואלט שלום מאכן, ווייל זיין האבן גיזעהן אז דיא **שפאניר** האבן זיין גובר גיווען אין דער מלחמה, אזו דאט דער קאציקא גישיקט זיין אייניגעם זון, דיא שפאניר און ער דאט זיין גישיקט זייער פיהל עסן ווארג, און זייער פיהל כתנות גאלד און פערדל, און ער איז באלד דער נאך אליין אויך גיקומען צו דיא שפאניר, און האט זיין ווירד.

וועג גיליטין, ווייל זיין האבן דא גיליטין קעלט און זענען פאר נעצט גיווארין, און האבן הונגער גיליטין, און נאך מעהר, וואס זיין האבן גאר קיינע האפינונג נישט גיהאט, אז זיין זאלן קענען צו לאנד קומען ווייל זיין האבן נישט גיהאט מיט וואס זיין זאלן צו דער יבשה קומען, ווייל זייער אלע טשאלנים וואס זיין האבן דא מיט זיך גיהאט זענען גאר צו בראכן גיווארין.

באלבאא האט זיך אויס גיטראכט אזו אין המצאה, מען זאל נעמען דיא קארע פון דיא יונגע ביימער וואס איף דער שטיינדיקער אינדזיל האבן גיוואקסן, און מען זאל זיין גאנץ גוט צו קיינען, און מען זאל דער מיט פאר שטעקן דיא לעכיר פון דיא טשאלנים, און זיין האבן אזו גיטאהן, און מען האט דער מיט פאר רעכט, עטליכ טשאלנעס, און דיא **שפאניר** האבן זיך וויא מופקרים און און דיא לעכירדיקע טשאלנעס, און זענען צו דיק גיגאנגען און דעם גרויסן וועלט ים, און האטשי עס איז פאר זיין זייער ענג גיווען ווייל פריר האבן זיין גיהאט ניין טשאלנעס און היינט זענען נאר עטליכ איבער גבליבן, אזו זענען דיא אינדיאניר פון פארינט, אין וואסיר גישיזומען, און אזו זענען זיין איבער גיגאנגען דאס שטיק ים ביז זיין זענען ווירד צוגיקומען צו א יבשה.

דיא שפאניר האבן ביז אהער און דער שטיינדיקער אינדזיל, זייער גרויס הונגער גיליטין, און וויא זיין זענען דא צו גיקומען צו דער יבשה, האבן דיא אינדיאניר זיין פאר זיכערט, אז דא וויא אהין זיין זענען צו גיקומען, איז א לאנד, וואס דרייטן איז דא זייער גינגעלעכענס מיטל, אזו איז.

דאס דריטע בוך דיא אכט און דרייסיגסטע דער ציילונג קלד

קאלאניע, האט ער זיך מיישב גיווען
אז און דעם וועג, וואו ער איז פירר
גיגאננין האט ער זייער פיהל אנקסטן און
צרות גיליטן, אזו וויל ער צו ריק גיין מיט
אין אנדערין וועג, כדי ער זאל שוין אזו
פיהל צרות און סכנות און זיך ניט האבן איך וועט
ער דאס לאנד בעסיר קענן, און וועט
וויסן, זייער וויסן און זייער געדנות
באלבאא האט אויכר זייער אנרויסן
טעות גיהאט, און דעם
אנדערין וועג וואו ער איז גיגאננין, האט
ער נאך מער צרות און אנקסטן און סכנות
און זיך גיהאט, איידיר אין דעם ערשטן
וועג, און דאס ארגסטע איז גיווען, אז
ממש אלע טאג, פלעגן איהם איכר צו
פאלן אינדיאניר וואס זיצן צווישן גיבערג,
און פלעגן זיך מיט איהם צו שלאגן, ביז
ער איז ניקומין צו דער קאלאניע וואס זיא
היסט סאנטע מאריע,

צווישן דיא שפאניר וואס מיט
באלבאא
זענן גיווען, אז ער האט דעם
גרויסן וועלט ים גיפונן וואס ליגט אין דרום
זייט, און מען האט גימיינט, אז מיט דעם
גרויסן ים, וועט מען קענן קומן קיין
אוסט אינדיע אז צו דעמאהל
מיט איהם גיווען א ^זמאן
דער האט גיהייסן **פיצער** דער האט זיך
גיוויזן פאר זייער ^זא גרויסן
ריצער, ווער דער פיצער איז גיווען, וועלן
סיר דער נאך שרייבן,

אז באלבאא איז שוין צו ריק ניקומין
קין סאנט מאריע

האט ער זיך מיישב
גיווען, אז דאס בעסטע איז, אז ער זאל
תיקף שיקן צום סלך קיין שפאניע, וואס
ער

וויידר גיבראכט זייער גרויסע מתנות, און וואו
דיא שפאניר האבן דער זעהן, דיא רייכע
מתנות, האבן וואו באלד גאר פאר געסן,
און זייער אנקסטן און צרות און סכנות וואס
זיא האבן, ביז א הער גיליטן, עס איז
זיטא שוין פאר אלס גישטאנין, און וואו דער
קאציקא האט פאר שטאנין, אז עס איז זייער,
אן גיליגט, **ב** דיא **שפאניר** דאס גאלד
^דאן דיא פעריל האט ער
זיטא גיוואנט, אז עס איז דא מיט ווייט פון
ראנין, נאר פינף מיל, ^זאין אינדזיל,
וואס מען קען דארטן ב קומן זייער פיהל
גאלד אין פעריל, וואו פיהל איז וועט
נאר אליין וועלן, דער קאציקא האט זיטא אין
עצה גיגעבן, אז זיטא זאלן ניט באלד א
הין גיין, נאר וואו זאלן ווארטן, ביז
דיא רעגן צייטן זאלן פאר בייא גייען,
דיא שפאניר האטש זיטא האבן זייער גיפראגנט
נאך דעם גאלד און דיא פעריל, נאר אזו,
זיטא וואו האבן זיך דער מאנט, וואס זיטא
האבן גיליטן, און דער שטיינדיקער
אינדזיל, און וויידר וואס זיטא זענן ביז אהער
נאך אויס גישטאנין, האבן זיטא שוין מורא
גיהאט צו גיין, און דיא שפאניר האבן
גיבעטן **באלבאא** אז מען זאל צו ריק
גיין פירר צו דער קאלאניע
צו זייער שטאט, וואס דיא שפאניר האבן
זיך פירר אויס גיבעט, **באלבאא** האט
זיטא דאס גמוזט צו ליעב טאן,
ובפרט עס איז צווישן זיטא גיווען זייער פיהל
קראנקע און אפ גיצעהרעטע מענטשן וואס זיטא
זענן פון דיא צרות און אנקסטן וועלכע זיטא
האבן גיז אהער גיליטן קראנק גיווארן,
דרייב האט באלבאא וואו צו גיוואנט צו ריק
צו גיין,

אז באלבאא האט אן גיהויבן צו
ריק צו גיין צו דער

דאס דריטע בוך דיא אכט און דרייסיגסטע דער ציילונג

גיפונג פון דרום זייט וואס מען וועט קענען מיט איהם קומען. קיין אוסט אינדיע איז דער מלך

פערדינאנד גיווארין מלא שמחה, און האט באלד גיהויסן מען זאל פארטיג מאכען, שיפן און חיל און דאס גאנצע ברעפניש, וואס מען וועט דער צו דארפן, כדי אז מען זאל שיקן אין יענע לענדער אריין, א שטארקע הילף, נאר דער מלך האט זיך מייסב גיווען, אזו וויא **באלבאא** איז זייער א גארצטיר מענטש, און איז זייער א גרויסער מאפער, אין אז מען וועט דא איהם נאך שיקן, אזו א שטארקע הילף קען גימאהלט זיין, אז **באלבאא** זאל גאר אן איהם מורד זיין

פערדינאנד דריבער האט זיך דער מלך **פערדינאנד** מייסב גיווען, אין האט מיט דעם חיל א ראש גישקט, א שדרה וועלכער דער שדרה זאל זיין גיבער נעחיד אין יענע לענדער, וואס באלבאא האט שוין אז גיטומן, אין **באלבאא** זאל גיין ווייטער גייע לענדער וואס און וועט ער שוין פאר באלבאאין זוכער זיין.

ענדע דיא אכט און דרייסיגסטע דער ציילונג

ער הייסט **פערדינאנד** מיט דיא גוטע ידיעות, און ער האט אוועק גישקט צום מלך קיין שפאניע אין ער האט איהם גישריבן, וואס פאר א פייער לענדער, ער האט גיפונג, און בפרט וואס ער האט גיפונג דאס רייכע גאלד לאנד **פערד** אויך אז ער האט גיפונג, דעם גרויסן וועלט ים, אין דרום זייט פון אמעריקא, מיט וועלכען מען קען גלייך גיין קיין **אוסט אינדיע** און האט דעם מלך גישקט זייער פיהל עשירות, וואס אפ זיין חלק איז גיפאלן גאלד אין פעדיל, אין האט גיבעטן, אז דער מלך זאל איהם שיקן הילף נאך טויענט מאן חיל, כדי אז ער זאל קענען גיין, איין נעמן דיא גייע לענדער, און אויך דאס רייכע גאלד לאנד פערד.

וויא דער מלך פערדינאנד האט זעהן דאס גרויסע עשירות, וואס מען האט איהם גיבראכט גאלד אין פעדיל, און האט דער דערט דיא גוטע ידיעות אז מען האט אזו פיהל פייער לענדער גיפונג, און אויך אז מען האט דעם גרויסן וועלט ים

ענדע דיא אכט און דרייסיגסטע דער ציילונג

דיא ניין און דרייסיגסטע דער ציילונג

דער שדרה וואס דער שפאנישער מלך פערדינאנד, האט איהם אראפ גישקט, קיין **סאנטע מאריע** אז ער זאל דארטן אין יענע לענדער וויין גיבערנער, דער האט גיהויסן פערדינאנד, דער מלך האט מיט איהם גישקט, פופציקן גרויסע

שיפן, און צוועלף הונדערט מאן חיל, מיט זייער גאנצן ברעפניש, און פופציקן הונדערט שפאנישע קנדר, וועלכע זיין זענען אליין פרייט ווילק צו גשטאין, און זיין זענען גיגאנצן מיט דעם גיבערנער **פערדינאנד** קיין אמעריקא, דער שפאנישער מלך האט נאך קיין

ענדע דיא אכט און דרייסיגסטע דער ציילונג

וואס דער שפאנישער מלך פערדינאנד, האט איהם אראפ גישקט, קיין **סאנטע מאריע** אז ער זאל דארטן אין יענע לענדער וויין גיבערנער, דער האט גיהויסן פערדינאנד, דער מלך האט מיט איהם גישקט, פופציקן גרויסע

שיפן, און צוועלף הונדערט מאן חיל, מיט זייער גאנצן ברעפניש, און פופציקן הונדערט שפאנישע קנדר, וועלכע זיין זענען אליין פרייט ווילק צו גשטאין, און זיין זענען גיגאנצן מיט דעם גיבערנער **פערדינאנד** קיין אמעריקא, דער שפאנישער מלך האט נאך קיין

ענדע דיא אכט און דרייסיגסטע דער ציילונג

דאס דריטע בוך דיא ניין און דרייסיגסטע דער ציילונג קדח

קיין מאהל נישט גשיקט, אזו א שטארקן הילף
מיט א מאהל קיין אמעריקא, אזו וויא
דאצונד, מיט דעם נייען גובערנעהור
פערדריאראם,

און וויא באלד פערדריאראם

דער גובערנעהור, מיט זיינע שייפן, אין
מיט זיינע לייט זענען אן גיקומען. **קיין**
סאנטע מאריע אין האפן אריין
האט ער באלד גשיקט,

אין אפיציר, און דער יבשה ארום, אז
ער זאל **באלבאאן** דיא ידעה געבן
אזדער מלך האט איהם

אפ גיוואנט, און ער איז שוין מער קיין
גובערנעהור נישט, אין דיא לענדיר,
און דער מלך האט שוין א ראפ גשיקט א
נייעס גובערנעהור, **פערדריאראם** האט
גיטראכט אז

פיהל עשירות וויא פיהל באלבאא האט שוין
דא אין דיא נייע לענדיר אין גיוואמילט מוז
ער גוויס וויער פון גיין אויס גיקלידט, און
אויס גיציהרט וויער רייכליך אין ווידר האט ער
זיך גיטראכט, אז **באלבאא**, וועט

זיך דא שטעהלן ווערדין
א קענין איהם, מיט זיינע לייט, און וועט
נישט וועלן, מיט גוטן איבער געבן דיא
גובערנעהור שטעלע, **פערדריאראם**
האט זיך איבער דער מיט

זויער מועה גיווען, אז דער גשיקטער
אפיציר איז צו באלבאאן גיקומען, האט
ער זיך וויער פאר ווינערט, ווייל ער האט
גיטראפן **באלבאאן** גיין אן גיטאן אין
א קאמוויל פון גראבע ביטוועלע

מאטעריע, און פלוצערין אויך פון וויער
א שלעכטע מאטעריע, און ווינע פיס איז
ער גיגאנגן, אין חאדוקים וואס זענען גיווען
גימאכט אויס ליקע פון א בוים, און האט

איהם גיטראפן, אז ער האט צו גיווען
דיא אינדיאנער וויא זייא זאלן צו דעקן זיין
ביידל, וואס זייא האבן איהם גיבוועט,
מיט אוטשערעט, פאר א דאך, דער
אפיציר האט מתחלה גאר נישט גיוואלט
גלייבן, אז דאס איז **באלבאא** ווייל
ער האט גיוויסט אז ער

וויער א רייכער מאן, און ער איז גובער
נעהור, אזו האט ער זיך גיטראכט וויא קובט
עס, אז אזו א רייכער מאן זאל אזו גיין
אן גיטאן, און זאל אליין שטיין ב דער
ארכאט, גאר וויא ער האט מיט איהם אן
גיוויבן צו ריידן, האט ער ערשט דער
קונט אן זיינע קלוגי רייד, אז דאס איז
באלבאא

און אז דער אפיציר האט איהם גיוואנט
אז דער מלך האט א ראפ גשיקט
אין אנדערין גובערנעהור, **דא** אין דיא
לענדיר אריין, און **באלבאא** זאל

שוין קיין גובערנאפיר מער
נישט זיין, אין דיא לענדיר, אזו האט
באלבאא צו דעם אפיציר גיוואנט,
גאר קאלט בלישיג, אז דער
מלך ב פעהילט אזו, מוז מען דאס גיוויס
האלטן,

און אז פערדריאראם

אין ארויס גיגאנגן פון
דער שיף און דער יבשה, אין איהם
באלבאא א קענין גיגאנגן, מיט גרויס
הכנעה, און האט איהם
גיוואנט, אז ער איז תמיד פארטיג, צו שטיין
אונטער זיין ב פעהיל, אזו וויא מען קעהר
צו שטיין, אונטער א גובערנעהורס כאפעויל
און וואס ער וועט ב פעהילן, וועט ער
איהם פאלגן **פערדריאראם** האט באלד
גיהייסן

דאס דריטע בוך דיא ניין און דרייסיגסטע דער ציילונג

האבן גיבעטן פֿעדריאריאסן מען זאל וויא צי ריק קיין שפאניע, און כפרט וויא האבן נאך גילויטן, אין דיא לענדיר גרויס הונגיר,

פֿעדריאריאס

האט זיך מיישב גיווען, און האט דיא לייט פאזואאליעט, אז וויא זאלן זיך גיין ווייטער. אין דיא לענדיר א ריין, און זאלן זיך ווייטער לעבנס מיטל און גאלד, אין דאס אז דיא לייט וויער גיפעלין, אין א קורצער צייט זענן דיא שפאניר אריין אין דער מדינה, און אלע ווייטן, און האבן גיטאקן, אין דער מדינה גרויסע מעשים, וויא האבן דיא אינדיאניר געבך גיראבאזיט, אין האבן ב וויא א וועק גיטאקן, וואס וויא האבן נאך מיט דיא אויגן דער זעהן, לעבענס מיטל, און גאלד, און אלע וואס וויא, אין נאך גיפעלין, אפילו קיין דיא לענדיר וואס באלבאא דאט מיט וויא שלום גימאכט און האט מיט וויא פריינד

באלבאא

שאפט גישלאסן, און ער פלעגט וויא, צו פאר שיהענען, זענן היינט דיא שפאניר א קיין אויך אריין גיפאלן און האבן גיראבאזיט און האבן וויא גרעסע מעשים גיטאקן,

אלע דיא אומרעכט

וואס דער נייער גיבערנעהער פֿעדריאריאס, האט א קעגן באלבאאן אלע גיקאנט סובל ווין, נאך אז באלבאא האט גיזעהן, אז דיא שפאניר מאבן הרוב דיא אלע לענדיר, וואס ער האט וויא איין גיטאקן, און ער האט פאר שטאקן אז דורך דעם וועלן דיא אינדיאניר גרויס שנאה קריגן, און דיא שפאניר, אין עס קען דורך דעם א שלעכטיר פאל א רומ קומן

ב באלבאא א וועק נעמין ווין

נאכ עשירות, וואס ער האט זיך געבך ביו אהער איין גיזאמלט, און האט גיזאנט, אז דיא שטראף קומט איהם, ווייל ער האט זיך ביו אהער, אלעין גימאכט, פאר גיבערנעהר, אין דיא נייע לענדיר, און דעם מלך ס וויסן, דריבער קומט פון איהם א וועק צו נעמין ווין פאר מעגן, און דאס הייסט נאך א געלט שטראף, באלבאאן איז דאס וויער ביטער גיווען, און ער

האט דער פון וויער גרויס אנקסטן גיהאט, ווייל ער האט געבך ב זיך גיזיסט, אז דאס געלט איז איהם וויער שווער און ביטער אז גיקומן, ער האט דאס איין גיזאמלט מיט וויער גרויסע סכנות, און מיט וויער פיהל צרות, וואס ער איז אויס גישטאקן, איידר ער האט דאס ב קומן, און איצונד זאל ער דאס אז א וועק געבן, באלבאא האט דאס אלס דאך גיפאלגט אין האט דאס אין גאנצן פֿעדריאריאסן אז גיגעבן,

אז פֿעדריאריאס, אז אין יענים

לאנד אריין גיקומן האט ער גראד גיטראפן דיא צייט, ווען עס רעגנט וויער שטארק, אין דיא לופט איז צו יענער צייט וויער שעדליך גיווען, און וויער גיפטיג גיווען פאר דעם מענטשן, און ברענגט וויער פיהל קראנקהייטן דריבער זענן עטליכע הונדערט שפאניר, אין א קורצער צייט אים גישטאקן און אויך וויער פיהל פון וויא זענן קראנק גיזאקן, ווייל וויא זענן מיט גיזאנט גיווען דיא שלעכט לופטן, דיא אלע לייט וואס זענן מיט איהם גיקומן פון שפאניר האבן תיכף חרטה גיהאט, וואס וויא זענן מיט איהם א הער גיגאלגן, און וויא

דאס דריטע בוך דיא ניין און דרייסיגסטע דער ציילונג קלז

באלבאא דאס ב קומין דעס פאטענט

פון דעס מלך דעס מלך דאס

ער באלד אן גירובין צו טראכטן אז ער זאל

ניין אפ נעמין דאס רייכע גאלד לאנד **פערד**

ער ד האט באלד גילאזט בויען

פירר שיפן וועלכע זייא הייסן בריגאנטים

און האט זיך פארטיג גימאכט דרייא הנדערט

מאן חיל און אלע זאכן וואס א חיל

דארף גייטיג צו האבן

אז באלבאא איז שין מיט אלס פארטיג

גיוען א וועק צו גיין

איז צו איהם גיקומין א שליח פון דעס

גובערנענד פערדיאריאס אז ער זאל נאך

ניט א וועק גיין נאר ער זאל קומין און

א גוים אורט וויא אהין דער גובערנענד

פערדיאריאס האט איהם גשייבן

באלבאא איז באלד

אהין גיגאנגן און וויא ער איז און דעס

גוים אורט אן גיקומין האט איהם

פערדיאריאס גילאזט נעמין און האט איהם

גיהייסן אין אייזן שליסן און האט איהם

גילאזט משפטן ער האט איהם אן ג'נעבין

צום משפט פאר א מורד א קענין מלך

און דאס משפט איז א לויט גיגאנגן

אז מען זאל **באלבאא**

אומברענגן און מען האט

איהם אין מיטן העלן טאג דעס קאפ א ראפ

גנומין

פערדיאריאס האט באלד ב שריבן

צום מלך קיין שפאניע

און האט איהם גשריבן אז באלבאא האט אן

איהם מורד גיוען און האט איהם

גשריבן דעס משפט וואס מען האט איהם דער

פאר ג'נעבין און עס איז **פערדיאריאס**

דער פאר גאר קיין שלעכטן

נישט גישעהן פון דעס מלך דער גובערנענד

פערדיאריאס

קומין אזו האט **באלבאא** גשריבן צו

דעס מלך פון שפאניע

דיא גאנצי מעשה ער האט איהם פון

אלים גשריבן דאס אומרעכט וואס

פערדיאריאס האט איהם גיטאהן און

דאס אומרעכט וואס

מען טוט אין דער גאנצער מדינה אן דיא

איגריאנר און וויא דער מלך האט דיא

זידעט גיהאט האט ער גיועהן אז

באלבאא איז ביו א דער א קענין

איהם זייער ערליך גיוען

און איז איהם היינט אייך נאך זייער גשרייע

האט דער מלך פאר שטאמן אז ער האט און

בלבאאן גאר נישט איבער צו טראכטן און

בפרט ער האט גיועהן אז ער האט

אלרינג גיפאלגט אין האט אלץ פאר ליעב

אן גנומין וואס **פערדיאריאס** האט איהם

גיטאהן אזו האט דער

מלך באלבאאן זייער ב דיערט פאר וואס

ער האט ב איהם א וועק גטמן דיא

גובערנענד שטעללע

דער מלך דאס א ראפ גישקט אין

דיא לענדיר אריין א

פאטענט צו **באלבאא** אז ער זאל

זיין וויצע גיבערנענד

אין דיא אלע לענדיר אייך האט דער מלך

גשריבן צו דעס גובערנענד

פערדיאריאס אז אהן דעס וויצע

גובערנענדס וויסן אין

אהין זיין דיעה זאל ער גאר נישט טאהן

ד קיין שום זאך און וויא דיא זידעט אזו

צו **פערדיאריאס** אן גיקומין האט

דאס איהם זייער

פאר דראסן אין ער איז **באלבאא**

גיווארדן א דע שפאניע ער

האט אבר גימוזט פאלגן דיא ב פעהיל פון

דעס מלך פון שפאניע און וויא

דאס דריטע בוך דיא ניין אין דרייסיגסטע דער ציילונג

נייע שטאט, א נאמין גינעבין **פאנאמא**
און אזוי הייסט דיא ער היום,
דורך דעם וואס מען האט
באלבאאין איינבראכט
אין דורך
וויין טייט, וואס ער האט גיוואלט גיין, אפ
נעכטן דאס גאלד רייכע לאנד **פערדא**,
איז דאס אומגליק פון דיא
פערדאניר, ערשט עטליכע ייאהר שפעטיר און
זיין גיקומין, ענדע דיא ניין און דרייסיגסטע דער ציילונג

פערדאריאס האט ווידר גשריבן צום מלך קיין
שטאניע, אז ער זאל פאזואלעטן,
מען זאל דיא נייע שטאט **סאנטע מאריע**
איבער טראגן צום ים
צו, וואס גייט קיין דרום צו, און דער
מלך וואט איהם דאס פאזואלעט, אזוי האט
פערדאריאס באלד גילאזט איבער
טראגן, דיא שטאט,
און איין אנדער ארט, אין דרום ווייט, נעבין
דעם גרויסן וועלט ים, און ער האט דער
ענדע דיא ניין און דרייסיגסטע דער ציילונג

דיא פערציגסטע דער ציילונג

צוילט ווערין, איינר האט גיהויבן
פראנץ פיזערא, און דער אנדערער
האט גיהויבן,
דיענא דע אלמאנרא, אין דער
דריטער האט
פערדינאנד דע לאקאע
דער דריטער
אין גיווען א גלח דער גלח איז נאך גיווען
אין סאנטע מאריע אין ער האט גיהאט גרעם
עשירות איין גיוואלט,

פראנץ פיזערא איז גיווען א שפאנישן
שלאכטישט א זון
דער שלאכטישט האט ב זיך גיהאט א פילגש
זא איז גיווען זייער א ליע-ערליך מענטש
און דער שלאכטישט האט מיט איהר
גיהאט דעם זון, דער שלאכטישט איז גיווען
א מענטש, וואס ער האט זיך נים ניסטאריט
אז ער זאל ויין זון לאזן עפס לערנען,
און דיא מוטער, האט זיך אויך נישט
גיסטאריט, אז דער זון זאל עפס קאנין,
ער

פערדאריאס האט גיהאט עטליכע
ייאהר צו טארן, איידר
ער האט איים גיבויעט דיא נייע גרויסע שטאט
פאנאמא, און דער וויל האט ער כובש
גיווען, דיא לענדיר, און דיא
פעלקר, וואס זיין זענין גיווען, ארום דער
ערד עננע
באלבאאין פראייעקט אפ צו נעמין
דאס גרויסע רייכע גאלד
לאנד פערדא, האט מען ערשט אין גירובין,
אין דעם ייאהר, וואס מען צוילט, נענט
גאט ברוך הוא האט דיא וועלט ב שאפן,
פיניף טויענט צווייאהונדערט
פיר און צוואנציג אפ צו נעמין.

צווייטן דיא לייט וואס זענין גבליבן מיט
פערדאריאס אין **פאנאמא**,
זענין גיווען דרייא אויסער
אורענטליכע מענטשן, וועלכע פון דיא
דרייא מענטשן, וועט דא זייער פיהל דער

דאס דריטע בוך דיא פערציגסטע דער ציילונג קלז

האבן איהם זייער עלטערין א וועק גיווארפן ווייל זיין האבן קיין קינדער נישט ליעב גיהאט אודר אפשר זענען זייער עלטערין ארום גיווען, און האבן נישט גיהאט קיין ספאטוב פון וואנק זייער קינד מגדל צו זיין, האבן זיין איהם דריבער א וועק גיווארפן מען האט איהם גיפונען אויף דער גאס, און ער איז אויך גראב אויף גיציגן גיווארפן, אזו וויא **פראנק פיצערא** און האט גאר נישט גיקענט, אפילו נישט

שרייבן, און איז אויך שטארק פון דער נאמויער גיווען, קיין שלעכטע לופט האט איהם אויך נישט גישאדט, און ער איז אויך זייער ב הארצט גיווען אין דער מלחמה, עס איז מיט איהם אויך אזו דער גאנגען וויא מיט **פראנק פיצערא** ער איז אויך איין אופציהר

גיווארפן, ער האט אובער גיהאט א נישט הארץ, זיין ווארט פלעגט ב איהם זייער הייליג צו זיין **פיצערא** אובער, האט גיהאט זייער א שלעכט הארץ, און האט קיין מאהל קיין ווארט נישט גיהאלטן, און **אלמאגרא** איז אובער גאנג רייד גיווען

לאקאע דער גלח קען אימליכר פאר שטיין

אז ער איז א שלעכטער מענטש גיווען, ווארען א גלח איז מהויב צו זעהן, אז איינער זאל דעם אנדערען, קיין אימערעכט נישט מ, און זאל קיין פרעמדס נישט ב געדריין, און כפרט קיין איכשולדיג בלומ נישט צו לאזן פאר גיבן, אויך מענטשן אן צו ריידן, אז זיין זאלן גיין אין גוטן וועג, און דער גלח לאקאע פלעגט פאר קעדרט צו טאהן ער האט אלץ אן גירעט בען זאל, נעכד דיא אינדיאניר ראבאווין, און מען זאל וויא הארגינען, און האט מיגליך איז שלעכט צו טאהן

ער האט אפילו שרייבן נישט גיקענט דער **פראנק פיצערא** אין זייער יונגע יאהרען פלעגט ער חזירים

צו פאסען, און אז ער איז א ביסל עלטער גיווארפן, האט ער אוועק גיווארפן זייער חזירים, און איז צו גישטאנען צו דיא זעלנר עטליכ יאהר איז ער גיווען א זעלנר, און דער נאך איז גיווען ערלויבעניש פון דעם שפאנישן מלך, אז ווער עס וויל גיין קיין אמעריקא, דער מעג גיין, אזו איז דער **פיצערא** אויך גיגאנגען קיין אמעריקא, ער איז גיווען א

שטארקער מענטש און ער האט גיהאט זייער א הארטע נאמויער דיא שלעכטע לופט פון אמעריקא האט איהם גאר נישט גישאט ער איז קיין מאהל נישט קראנק גיווען און איז זייער א ב הארצמגער מענטש גיווען ער איז נאך גיווען א זעלנר, צווישן באלבאאיים חל, אין דער מלחמה, פלעגט ער אלץ פריד צו גיין און וויא עס איז גיווען דיא גרעסטע סכנה, פלעגט ער אלץ מיט גרויס הארץ, פריד צו גיין, און דורך דעם האט איהם באלבאא גימאכט פאר איין אופציהר

פראנק פיצערא איז זייער קלוג גיווען און ער האט

ב זיך גיוועט זייער נישט, אז ער קאן אנדערשט קיין גרויסער מאן נישט ווערן, סיידין אז ער וועט עפס ב חיוון גרויסע און וועכטיג זאכן, אין דער מלחמה, אין דריבער, ווען ער פלעגט צו גיין מיט דעם חיל, וואס ער האט איבער וויא דעם קאמאנדע גיהאט, פלעגט ער אלץ צו זעהן פריד צו גיין מיט זייער גרויס קאראו, און מיט גרויס הארץ

אלמאגרא איז גיווען איין אונטער

גיווארפן קינד מען קען נישט וויסן צו איז ער א כמוד גיווען אודר אפשר

דאס דריטע בוך דיא פערציגסטע דער ציילונג

טאקן זאל מען זיין טאקן ,

דיא אלע דרייא מענטשן , פיצערא

אלמאנרא און דער גלח לאקאע האבן

גימאכט צווישן זיך אלע דרייא חברותה , זיין זאלן איסליכר א וועק געבן זייער גאנץ עשירות , און זיין זאלן פאר זייער אייניק געלט , לאזן מאכן שיפן , און מען זאל אלע זאכן , פארטיג מאכן , וואס מען דארף צו דיא שיפן , און מען זאל ווערבאירן חיל צו גיין מיט דיא שיפן , אין מיט דעם חיל , אפ צו נעמן דאס גאלד רייכע לאנד **פיצערא** און ווייל האט ווייניקיר געלט

אין דער חברותה אריין צו לייען , האט מען איהם איים גיקליכן , אז ער זאל גיין אין דער גרויסער סכנה אריין מיט דיא שיפן , און מיט דעם חיל , דאס גאלד רייכע לאנד , **פערע** אפ צו נעמן און **אלמאנרא** זאל דא זיין , אין

פאנאמא און ער זאל איהם אלע מאהל צו שיקן , לעבענס מיטל , און לייט צו הילף , און אויך אלדונג , וואס גייט זועצ זיין , און דער גלח **לאקאע** זאל תמיד בלייבן אין

פאנאמא ווייל ער איז גיווען זייער א גרויסער חונף , און זייער א

ענדע דא פערציגסטע דער ציילונג

גרויסער רמאי , דריבער זאל ער אלץ זיין , געבן דעם גובערנעהיר און זאל איהם אלץ איין ריידן , אז ער זאל איהם דעם אלעם פארוואלען , און דער גובערנעהיר , זאל זיין נאך אינטער שטובין , מיט וואס מ'גלד וועט זיין , און אזו וועלן זיין קענין זייער פלאן גוט אים פיהרן ,

דאס חיל וואס פיצערא האט מיט

גינומין , צו גיין אפ נעמן , דאס גרעסטע לאנד פון דער נייע וועלט אמעריקא , דאס גאלד רייכע לאנד פערע , איז נישט מעהר גיווען , וויא הינדערט און צוועליף מענטשן , דיא זענן אלע מיט **פיצערא** אריין גיוועסן , אין איין איינציג שיף אריין , און מיט דער אייניג שיף , איז ער א וועק גינאנדיג , און דעם גרויסן וועלט'ס קיין דרום צו , דיא שפאניר זענן נאך

נישט ב קאנט גיווען , און דעם גרויסן וועלט'ס , צו וויסן , אין וועלכר צייט עס ווייט א גוטער ווינט , און פון וועלכר זייט דער ווינט קומט אן , אזו וואו זיין זענן און דעם גרויסן ים ארום גיקומן , איז גראד גיווען א קאנטרע ווינט , וואס ער מדייבט דיא , ד שיף צו ריק , ווייל דער ווינט האט גיבלאזן פון דרום זייט , אזו איז זיין איבער דעם קאנטרע ווינט זייער שווער גיווען צו גיין ,

דיא איין און פערציגסטע דער ציילונג

פיצערא גינאנדיג , אין זיבעציג טעג , אזו פיהל , וויא מען גייט דיינט , אזו

דורך דיא קאנטרע ווינטן , וואס האבן אלץ ד גיבלאזן פון דרום זייט , איז

הק משה ליבא אדעלמעסער

דאס דריטע בוך דיא איין און פערציגסטע דער ציילונג קדח

דיק גיגאנגן . ביז ער איז אן ניקמין צו איין אורט , וואס עס הייסט **האמאמא** וועלכעס דאס אורט איז נישט ווייט גיוועזן , פון דער **פעריל אינדויל** וואס מיר האבן שוין פון איהר גישריבן , **פיצער** האט זיך מייסב גיווען , אז ער ווייטיר צו דיק גיין , ווארען ער האט זיך גיטראכט אז זיין שותף **אלמאנרא** האט שוין גימוזט , אין **פאנאמא** , ווידר עפס חיל אן ווערבאוויג און אזוי וויא ער האט איצונד גאר ווייניק חיל , וועט ער צו דיק גיין , און וועט מיט זיך געמין דיא נייע גיווער באוועטע לייט פון פאנאמא , און וועט דער נאך ווידר גיין אפ זוכן דאס נייענאלד לאנד פערדא .

אלמאנרא האט שוין באמת אן גיווערבאוויט זיבעציג מאן , נאר אלמאנרא האט זיך גיטראכט , אז **פיצער** מוז שוין זיין אין פערדא אזוי האט ער דיא לייט און גיוועצט אין א שיף . און אליין איז ער אויך מיט זיין אויף גיוועסן , און זענען א געק גיגאנגן קיין **פערדא** און ער האט זיך מיט **פיצער**אין גיפעהלט , **אלמאנרא** מיט זיינע לייט האבן אויך פיהל שלעכטן גילטן אויף דעם וועג פון ווינטן , וואס האבן גבלאזן פון דרום ווייט . און זיין האבן אויך גימוזט עטליכע מאהל א רויס גיין אויף דער יבשה , און עס זענען וויא אויך איבער גיפאלן עטליכע מאהל אינדיאנישע ווילדע מענטשן און האבן זיך עטליכע מאהל מיט וויא גיפאלן , און א מאהל ב' א שלאק , האט **אלמאנרא** געהאט , אומגליק , אז מען האט איהם מיט א פיל איין אויג גישאסן אלמאנרא האט

אזוי א וועג , נאר אין זיבעציק שעה , ער איז אויך איבער דיא קאנטרע ווינטן . עטליכע מאהל ארום גיגאנגן אויף דער יבשה און האט אלץ אן גיטראפן , אויף שלעכטע ערטיר , א מאהל איז ער ארום אויף א יבשה וויא עס , דאן מעהר נישט גיווען . נאר וועלדיר , און א מאהל איז ער ארום אויף א יבשה , וויא ד' ער האט נאר גיטראפן לויטער וומפען , און אויף א טייל ערטיר איז ער א ארום אויף יבשה , אזוי זענען אויף איהם אן גיפאלן , אינדיאנישע ווילדע מענטשן , און פלענען זיך מיט איהם צו שלאגן , און האטשי **פיצער** , האט זיין גובר גיווען , האט ער ב' זיין נאר נישט גיקריגן , קיין שום זאך וואס עס זאל עפס ווערט זיין , דאס גאנצ' עסין ווארג וואס זיין האבן מיט גיהאט , האבן זיין שוין גיהאט אויף גינעסין , און דיא שפאניר זענען גבלוכן נאר אהנע עסין ווארג , דיא הונגער נישט איז ב' זיין , אזוי גרויס גיווען , אז זיין פלענען צו עסין , דיא בלעטיר פון דיא ביימער ,

דורך דעם שלעכטן עסין , וואס דיא שפאניר האבן גימוזט עסין אז זיין האבן דיא הונגער נישט גילוסין , און אויך דורך דיא שלעכטע לופטן , וואס אין יענע לענדיר איז גיווען , זענען א טייל פון דיא הונגערט און צוועלף מאן **שפאניר** , אויס גישטארבן , און א טייל זענען שטערבליך קראנק גיווען , אין מען האט קיין עסין ווארג , און אנדערע לעבנס מיטל נישט גיהאט מען זאל הענען זיין דער קוויקן ,

פיצער האט גזעהן , אז ער האט קיין אנדערע ברירה נישט , סידן זיך צו דיק אינצוקערדן , קיין **פאנאמא** און ער איז מיט זיין שיף צו

דאס דריטע בוך דיא איין און פערציגסטע דער ציילונג

וויא האבן גיהאט, זענען זייל אים גישטארבן, און א טייל פון דיא לייט זענען קראנק גיווארן, פון דיא צרות וואס וויא האבן, און דעם וועג גיליטן. מתחלה האבן וויא זיך גאר ניט גיוויסט, קיין עצה צו געבן, וואס צו טאן, און לסוף איז ב וויא דיא דעה און גבליבן, און אלמאגרא ואל מיט א שיף צו ריק גיין קיין פאנאמא און זאל

דארטין נאך ווערבאוויין מענטשן א הער צו שיקן, און פיצערא מיט זיין ביסיל מענטשן זאלן ארום און דער קליינע אינדיאנער וויא זאלן דארטין זיכער איבער גאלע

זיין, און זאלן קיין מורא ניט האבן, פאר דיא אינדיאנער, און זאלן דא ווארטן ביז אלמאגרא וועט קומען מיט הלף, כדי און וויא זאלן האבן גינג לייט, און זאלן זיך קענען שלאגן מיט דיא אינדיאנער

אלמאגרא איז מיט זיין שיף צו ריק גינאנגען קיין פאנאמא, און וויא ער איז אהין אן גיקומען, האט ער גיטראפן אז מען האט דעם גובערנעווער פערדראיאט אפ גיזעצט, און עס איז שוין איין אנדערער גובערנעווער גיווען, וועלכער האט גיהייסן פערדראדע לאס

ריאס דעם נייעם גובערנעווער איז דער פלאן פון אלמאגרא, מיט זיינע שותפים, גאר נישט גיפעלן, ער האט פאר וועהרמ אלמאגרא צו ווערבאוויין היל, און האט גישיקט א שיף צו

פיצעראין או ער זאל זיך באלד מיט זיינע מענטשן צו ריק אומקערדין איטליכר קען פאר שטיין, וויא דאס איז אלמאגראין גיווען, וויא א שטאך און זיין לייב, ער האט ביז אהער וויער שטארק קריעה גרויסן און איז ברלות גיווארן, און האט

האט אייך פאר שטאנען אז ער האט קיין אנדערע ברירה ניט, סיידין זיך אומצוקעהרן און האט ער זיך באלד אומגינקעהרט, און ב דיא פעהריל אנדוילן האט ער גיוואר גיווארן וויא, א היין פיצערא האט מיט זיין שיף גיזענליט, אזו איז אלמאגרא אייך א היין גינאנגען, מיט זיין שיף, און אזו זענען וויא זיך צום הוף גיקומען.

עס קאן זיך איטליכר פארה שטעלן, דיא שטחה וואס עס איז גיווען, צווישן דיא צוויי חברים, אז וויא זענען זיך צום הוף גיקומען, וויא האבן באלד פאר געסן, אן דיא צרות וואס וויא האבן ביז אהער גיליטן, און זענען ביידע פון דארטין א וועק גינאנגען, וובן דאס פערט

אנישע ריך וויא האבן ווידר און דעם וועג וויער פיהל שלעכטן גיליטן, וויא זענען אויבר דאך ווייטער גינאנגען, ביז וויא זענען גיקומען צו דער יבשה, פון דעם לאנד קואיטא וויא זענען אלץ גינאנגען מיט דיא שטיין ב דעם בארטן, ביז וויא זענען גיקומען צו דער ריקע וואס וויא הייסט שמאראק דיא פאלט דארטין אן ים אריין, און דארטין זענען וויא א רויס און דער יבשה וויא האבן דער זעהן וויער א שיין לאנד, און וויער א פרוכט באהר אורט, און דיא מענטשן פון דעם לאנד גייען גיקליידט, און ביינחילנע און וואלנע קליידר, מיט גאלד און מיט זילכיר גיזיהרט, האבן וויא פאר שטאנען, אז דאס זענען דיא לענדיר וויא דרייטן איז, דאס גרויסע עשירות, פיצערא און אלמאגרא האבן

אויבר ניט גיקענט אן הייבן, אפ צו נעמען דיא לענדיר, ווייל וויא האבן גאר ווייניק לייט מיט זיך גיהאט ווארן פון דעם ביסיל מענטשן וואס

אויבר ניט גיקענט אן הייבן, אפ צו נעמען דיא לענדיר, ווייל וויא האבן גאר ווייניק לייט מיט זיך גיהאט ווארן פון דעם ביסיל מענטשן וואס

אויבר ניט גיקענט אן הייבן, אפ צו נעמען דיא לענדיר, ווייל וויא האבן גאר ווייניק לייט מיט זיך גיהאט ווארן פון דעם ביסיל מענטשן וואס

דאס דריטע בוך דיא איין און פערציגסטע דער ציילונג קלט

ער האט דאס גיטאקן „ כדי ער זאל וויסן ,
וויא פיהל ער האט דא גיטרייע מענטשן ,
פיצערע אין אובר וייער דער שראקן גיווארין
אז ער האט גיוועהן אז אלע זענן דעם שטראך
א ריכר גיגאנני , נאר פערצעהן מענטשן
וועליכי זענן גיווען א זעליכי מופקדים וויא
ער , דיא זענן דעם שטראך גישט א ריכער
גיגאנני , אז זענן מיט איהם דא גבליבן
שטיין , **פיצערע** האט זיך מיישט גיווען
אז ער שטעלט אפ זיין גליק
און האט גיוואגט אז ער וויל דא בלייבן ,
מיט דיא פערצעהן מענטשן , וואס זענן
איהם גיטרייע , ער האט זיך גיטראכט , אז
זיינע שותפים וועלן איהם פארט צו שיקן
הילף ,

פיצערע איז דא גבליבן מיט דיא גיטרייע
פערצעהן מענטשן , און האט
זיך מיישט גיוועזן , ער איז דא און דער
אינדזיל **נאלע** און דיא אינדזיל איז גיט
פון יבשה , אזו איז ער גיט
זיכער פאר דיא אינדיאניר , זיין זאלן און
איהם , גיט איכער פאלן , און ער איז דורך
דא , נאר מיט פערצעהן מענטשן , און
ז וועט זיך פון וויא גיט קעגן א וועהרין ,
און דער צו איז און דער אינדזיל קיין זיס
וואסיר גישט טא , איז ער מיט זיינע פערצעהן
מענטשן , א ריין אין א שיף , און עס
איז נאך דער צו גיווען א שלאפע שיף וואס
מען האט מורא גיהאט , אלע טאג , אז
זי זאל גיט צו בראבין ווערן , דאך זענן
זיין גליהליך גיקומן מיט דער שיף ביז צו
דער אינדזיל גארנאנא ,

און פיצערע האט אן גיהויבן באר
ספאסובים צו טראכטן ,
פון וואס ער מיט זיין גיטלייט זאלן האבן
צו לעבן , דיא אינדזיל **גארנאנא**
אלע מענטשן וואס האבן דער

נאך

ע

האט איין אויג פאר לויין , און האט דאס
אליס גיטאקן כדי אז ער זאל עפס ב ווייזן
און זאל אויס פירדן אפ צו נעמן דאס רייכע
לאנד און לסוף מאכט עס דער גובערנעהיר נאר
במל , אין עס ווערט פון אליס נאר גישט ,

און אז דיא שיף וואס דער נייער
גובערנעהר האט
גישקט , איז אן גיקומן צו דער אינדזיל נאלע
און האבן אפ גיגעבן פיצעראן מיט זיינע
לייט , דאס בא פעהיל פון דעם גייעס
גובערנעהר , אז זיין זאלן זיך אלע , צוריק
אומקעהרן קיין **פאנאמא** דאס פיצערא
גיוואגט , אז ער וויל דאס

ב פעהיל גיט פאלגן , און וועט גישט צו
ריק גיין , דאס מינסטע פון זיין חיל ,
האבן קיין חסד גיט גיהאט , דא צו בלייבן
מיט **פיצעריאן** וויל וויא האבן גיוועהן
אז וייער פיהל מענטשן זענן
אויס גישטארבן , נאר אהן מלחמה , אין
זיין זענן נאר ווייניק גבליבן , האבן זיין
זיך גיטראכט , אז זיין וועלן דא נאר גישט
קעגן טאהן , א קעגן דיא אינדיאניר , און
זיין זענן אויך שון וייער מיהער גיווען ,
פון צרות און פון אנקסטן , וואס זיין
זענן ביז אהער אויס גישטאבן , און פון דעם
וואס זיין זענן קראנק גיווען , על כן האבן
זיין גיוואלט צו ריק פאדערן קיין פאנאמא ,
פיצערע אז ער האט דאס פאר שטאנן
איז ער א רויס גיגאנני , און

וואס א רויס גיגומן זיין שווערד , און האט
גימאכט א שטראך און דעם זאמר ,
און האט גיוואגט , ווער עס וויל צו ריק גיין
קיין **פאנאמא** , דער זאל דעם שטראך
א ריכער גיין , און ווער
עס וויל דא בלייבן מיט מיר , דער זאל
גיט א ריכער גיין דעם שטראך , און זאל דא
בלייבן שטיין מיט מיר און דער זיט שטראך

דאס דריטע בוך דא איין אין פערציגסטע דער ציילונג

אויך וואו מען רופט עס פליטן, און אויף דאס
ספלאווים, האבן זיי זיך גיוואלט לאזן
אין דעם ווייניג וועלט ים גרוין, צו זוכן
טאמיר וועלן זיי גיפנין יבשה, גיט פאן
דיא פערזאנלעך לענדיר, ווייל אין דאס
פערזאנלעך לענדיר האט מען זיי שוין
גיפניגט, און מען האט
זיי פייג גיהאט, אזעליכע מופקים זענען
נאך אויף דער וועלט, גיט גיהערט גיווארן
מען זאל זיך לאזן אויף דעם גרויסן וועלט
ים גיין מיט ספלאווים, וועלכע זיי וועלן
אין מיטן ים גוים צו ריטן ווערן, און וואו
זיי האבן גיפניגט דאס ספלאווים אין מיטן
דער ארבעט האט **פיצער** דער זעהן א
שיף קומט אן, און דאס שיף
איז צו גיגאנען, גלייך צו דער אנדער, **פיצער**
גארנאט, און האבן דארטן דעם אנקער
גיווארפן, עס קען זיך איטליכער משער זיין
וואס פאר א שטח אויף פיצערדאן מיט זיין
ביסל לויט, איז גיווארן, דאס איז
שיף איז צו גיפניגט, **פיצער** מיט
זיינע לייט האבן דער נאך
דער זעהן, אז דאס שיף איז גיקומען זיי
צו הילף, פון זיינע שותפים וואס זיי
האבן גיפניגט ב דעם גובערנענדיר פון
פאנאמא אז מען זאל זיי מענען צו
ווערנאויז מענטשן.

נאך דאס אינדויל גייערן, ב שרייבן זיי
אז דאס איז זייער א שרעקליכע אינדויל
וואס זיי איז נאר נישט פאר מענטשן ב שאפן
גיווארן, אז מענטשן זאלן אויף איהר זיין
עס זענען גיווען, אויף דער אינדויל זייער
פיהל גירעכטי וועלדיר, וואס עס איז אין
זיי איז נאר פונדעטיר גייען, וואס זיי ווייזן
אזו שרעקליך אויס, וואס עס איז נאר
נישט צו ב שרייבן אויף דער אינדויל איז
אייביג א פינצטערע נעפיל, וואס זעלשן
מען זאל דארטן א מאהל דא וון זעהן,
און דאס לופט אויף דער אינדויל איז תמיד
זייער שעהרליך און דארטן זענען תמיד זייער
פיהל פליגן און מוקן גיווען וואס עס איז נישט
ב שרייבן, און אויף דער ערר קרייזן ארום
זייער אום ריינע ב שפנייען, דאס ערשטע
וואס פיצערדאס האט גיטאק, אויף דער אינדויל
האט ער זיך גילאזט מאכן עטליכע טשאלנעס
כדי ער זאל קענען פיש האפן, מען זאל
האבן פון עפס צו לעבן, און אז דאס
טשאלנעס זענען פארטיג גיווארן פלעגט פיצערדא
אליין צו פאהרן פיש האפן, כדי אז זיינע
לייט זאלן האבן וואס צו עסן, פיצערדא
פלעגט אפט צו גיין אין דאס פינצטערע וועלדיר
אריין כדי ער זאל עפס א חיה שיסן, אז
זיינע לייט זאלן האבן פלייש צו עסן, א
טייל פון דאס פערזענען מענטשן, זענען באלד
קראנק גיווארן, אויף דער אינדויל און דאס
איבעריגע זענען אויך נאר אהן כח גבליבן.

נאך דאס אינדויל גייערן, ב שרייבן זיי
אז דאס איז זייער א שרעקליכע אינדויל
וואס זיי איז נאר נישט פאר מענטשן ב שאפן
גיווארן, אז מענטשן זאלן אויף איהר זיין
עס זענען גיווען, אויף דער אינדויל זייער
פיהל גירעכטי וועלדיר, וואס עס איז אין
זיי איז נאר פונדעטיר גייען, וואס זיי ווייזן
אזו שרעקליך אויס, וואס עס איז נאר
נישט צו ב שרייבן אויף דער אינדויל איז
אייביג א פינצטערע נעפיל, וואס זעלשן
מען זאל דארטן א מאהל דא וון זעהן,
און דאס לופט אויף דער אינדויל איז תמיד
זייער שעהרליך און דארטן זענען תמיד זייער
פיהל פליגן און מוקן גיווען וואס עס איז נישט
ב שרייבן, און אויף דער ערר קרייזן ארום
זייער אום ריינע ב שפנייען, דאס ערשטע
וואס פיצערדאס האט גיטאק, אויף דער אינדויל
האט ער זיך גילאזט מאכן עטליכע טשאלנעס
כדי ער זאל קענען פיש האפן, מען זאל
האבן פון עפס צו לעבן, און אז דאס
טשאלנעס זענען פארטיג גיווארן פלעגט פיצערדא
אליין צו פאהרן פיש האפן, כדי אז זיינע
לייט זאלן האבן וואס צו עסן, פיצערדא
פלעגט אפט צו גיין אין דאס פינצטערע וועלדיר
אריין כדי ער זאל עפס א חיה שיסן, אז
זיינע לייט זאלן האבן פלייש צו עסן, א
טייל פון דאס פערזענען מענטשן, זענען באלד
קראנק גיווארן, אויף דער אינדויל און דאס
איבעריגע זענען אויך נאר אהן כח גבליבן.

דאס דאס אזו גיוועהרט פיהל חדשים
וואס זיי זענען גיזעסן
אויף דער אינדויל **גארנאט** און וואו
פיצערדא האט גיזעהן, אז אין
דער גאנצער צייט, איז איהם קיין הילף
נישט אהן גיקומען האט ער זיך מיישב גיווען
און האט גילאזט האקן גיהילצן פון דאס
וועלדיר, און האט גילאזט מאכן, ספלאווים

אנדערי מענטשן נאך אזעליכע צרות
און אנקסטן און
סבתא, וואו זיי האבן דא גיליטן, העסט
זיי דורך גיקעהרט, זיך שוין אום צו קעהרן
קיין פאנאמא, **פיצערדא** מיט זיינע
עטליכע מופקים האבן אויב
גיוואנט, זיי וועלן ווייטער גיין אפ נעמען
דאס רייכע פערזאנלעך לאנד, זיי זענען
אריין אין דער שיף, און האבן גיזענעם
קיין מנהחת דרומית צו דאס פערזאנלעך
לענדיר.

דאס דריטע בוך דיא איין און פערציגסטע דער ציילונג קמ

לענדיר , דיא זענין מיט דער שיף גינגען
אין און צוואנציג טאג , און זענין גיקומין
צו דיא פערצאנציג לענדיר א קענין א שטאט
וואס זיא הייסט **טאמבעס** , דארטין איז
פיצער

ענדע דיא איין און פערציגסטע דער ציילונג

דיא צווייא און פערציגסטע דער ציילונג

לאנד , און ער לאזט זייא בעטן אז זייא
זאלן ארום קומין אויף דער יבשה , און ער
וועט זייא געבין אלדינג , וואס זייא וועלן
דארפן , דיא שפאניר האבן פאר שטאנן .
אז דאס איז וויער א רייך לאנד , און
האבן וויער גיוואלט א רום גיין , אויף דער
יבשה .

נאר פיצער דיאט גיזעהן , אז
ער איז נאר מיט ווייניג
מענטשן , האט ער מורא גיהאט , טאמער
וועלן נאר דיא אינדיאניר אינז ארום נאהרין
אויף דער יבשה צו זיך , אזו האט ער נאר
א רום גישיקט צווייא מענטשן , אויף דער
יבשה , אייניר איז גיווען א שפאניר
א וואסער מענטש , און דער אנדערער
איז גיווען א שווארצע מאער וואס מען
רופט איהם א דאג , און וויא דיא צווייא
זענין ארום , גיקומין אויף דער יבשה ,
האבן דיא אינדיאניר זיך זייער גיווינדערט
אויף דיא מענטשן , זייא האבן זיך אויף דעם
שווארצן א דאג נאך מערר גיווינדערט וויא
אויף דעם , וואסען , זייא האבן גיטראכט
אז מען האט איהם אזו אפ גיפארבט שווארצן ,
אזו האבן זייא איהם גיוואשן , און וויא זייא
האבן גיזעהן , אז דאס שווארצע וואשט זיך
ניט אפ , האבן וויא זיך נאך מערר
גיווינדערט

וויא באלד דיא שפאניער זענין
מיט
זייער שיף צו גיקומין צו דער שטאט טאמבעס
האבן זיך דיא פערצאניר זייער פאר
ווינדערט , זייא האבן גיזעהן , אזו א פין
האז גיט אויף דעם וואסער , דיא
פערצאניר האבן זיך אריין גיזעצט אין
טשאלנעס , און האבן זיך
צו גישיפט , צו זעהן דאס גריסע ווינדיר
פון גאס , און אזו האז גיט אויף דעם וואסער ,
און וויא זייא זענין צו גיקומין צו דער
שיף האבן זייא זיך ווידר זייער גיווינדערט ,
אויף דיא וואסע מענטשן מיט בערד , דיא
פערצאניר האבן זיך גשוונד צו ריק
גשיפט , צו דער יבשה ,
און האבן וויער לייט דער ציילט וואס פאר
א ווינדערליכע מענטשן , זייא האבן דא
גיזעהן , אין עטליכע שעה ארום , האבן
דיא שפאניר דער זעהן , אז עס שפין זיך
צו וויא צו , צוועלף ספלאווים מיט מענטשן
אויף דיא ספלאווים האט מען זייא גיבראכט ,
זייער פיהל עסין ווארג , און טרינקן , און
נאך אנדערע קוויקנינג , און דאס איז אלץ
גיווען איז גילדיגע און זילבערנע כלים , זייא
האבן דאס אלץ גיגעבן דיא **שפאניר**
און האבן גיוואנט , דאס האט
זייא גשיקט א מתנה דער קאציקא פון דעם

דאס דריטע בוך דיא צווייטא און פערציגסטע דער ציילונג

איז אלץ פון גילד און פון וילכער, און
דיא מענטשן גייען גיזיררט און נאלד און
זילכר זייער קליידר זענען פון קארטיען, און
פון פייער וואל (סח) דער קאציקא פון
דעם לאנד האט זיך זייער גיזירערט
אוף דער ביקס, וואס דיא שפאנר האבן
גיסראנן, און ער וואלט זייער געהרין
גיוויסט צו וואס דאס טייג, און דער
שפאנר האט מיט דער ביקס א שאס גיסארן
אין א ברעט אריין און דיא קאהל אין
דורך גיסלויגן, און האט זייער א שטארקן
קלאס גיסארן, זענען א טייל פערטאנר
א גידר גיסאלין אף דער ערד, און
א טייל האבן א גרויס גיסלייא גיסאכט
פאר

גיזירערט דיא פערטאנר האבן דיא מענטשן
זייער גרויס כבוד אפ גינעכין, און האבן
זייא גישענקט זייער פייער מתנות.

אז דיא צווייטא מענטשן זענען צו
ריק גיקומין צו דיא שפאנר, האבן זייא פאר
פיצערטאין דער ציילט אז אין דעם לאנד איז
נאך פיהל מעהר עשירות, וייא זייא האבן
גיהאפט זייא האבן דער ציילט, אז אין
עטליכ הייזר וייא זייא זענען גיווען,
זענען אלע כלים וואס מען ב דירנט
זיך מיט זייא צום קאבן, און אויך וואסיר
צו האלטן, און אפילו דאס פאמיעס שאף

(סח) וואל דיא פערטאנר האבן קיין שאף נישט גיהאט, וייא האבן אויכר גיהאט א
מן זייה וואס זיא האט גיהייסן **לאמא**, דיא חיה האט א
גלייכע צו שיק, און ב אנדו **אין איראפע** און **אזיע** און
אפריקא, זעהט מען דיא חיה נישט.

און דאס ערשטע מאהל אז דיא שפאנר האבן דיא חיה גיועהן, איז עס גיווען
אין דיא פערטאנרשע לענדער, זייער רופט מען דיא חיה, דיא פערטאנרשע שאף קעמל
אודר ווערבליאד, דיא חיה פאר גלייכט זיך מיט שאף דורך איהר וואלד, און זי מיט דעם
קעמל, דפאר גלייכט זיא זיך דורך איהר לאנגניץ האלדו, און איהר אייבערשטער לויפ האט
זיא א שפאלט, אז זיא זעהט עס וויל און איהר פאלן איינא אז גיט זיא א שטייע און
זעהן איילין ווייט, און מיט דעם שטיי פאר טרייבט זיא דעם שונא, דיא לאמא
אזי הייער צווייא איילין, און לאנג דרייא איילין, דיא לאמא אז זיא איז ווילד און
גיזויגן, האט זיא אלדלייע קאליהרין און דיא וואס ווערן צווישן מענטשן און
גיזויגן, דיא זענען נאר ווייס איהר שווארץ, אויך גישפערקילט, מען האט פון דער
לאמא גרויס וויגאדע, איהר וואל ניטצט צו קליידר איהר פלייש עסט מען, מען טראגט
און איהר גרויסע משאות ביז צווייא הונדערט פונט, זיא גייט מיט דער מושא און דיא
גרעסטע בערג ארום, זיא גייט פאמאליע, אויכר זייער זיכער, זיא גייט פינף טאג אום
גינעסין, זיא עסט בארייאן, זיא בייט זיך גאר און א טרונק, וויל זיא האט אין זיך זייער
פיהל שפאניעכץ, זיא לעשט זיא זיך איהר דארשט, דיא לאמא איז זייער א גרויסער
עקשן, זען מען טרייבט זיא מעהר וויא איהר כח איז צו גיין לייגט זיא זיך א
גידר און וויל גיט און שטיין, מען זאל זיא אפילו שלאגן וויא פיהל מען וויל, אודר
חאטשי, מען זאל איהר עסן געבן לייגט זיא נאר און שלאגט זיך קאפ אין דער ערד ביז זיא
גלייכט טייט דיא פערטאנר פלעגן זיא זייער ליעב צו האבן, און זיא זייער בכבוד
צו האלטן, ווען עס פלעגט קומן דיא צייט מען זאל גיטצין דיא יונגע לאמא, וואל פון איהר
צו

דאס דריטע בוך דיא צווייא און פערציגסטע דער ציילונג קמא

נאך אוועק ווער פיהל זייער שינע זאכן , דיא ליט האבן דיא שפאניר דער שוין צו גנומן , און אז דיא שפאניר האבן גיוואלט פון דארטין אוועק גיין , האט עס דיא פערזאניר ווער באנק גיטאקן .

א שפאניר מאטעראל דער האט גיהויסן

באקא גענרא דעס איז דא זייער גוט גיפעלין דאס פערזאנישע

לאנד , און דיא ליט זענן איהם אויך ווער גיפעלין איז ב איהם גבליבן דיא דעה דא צו בלייבן , ב דיא פערזאניר , אזו איז ער אנטלופן גיווארין פון דיא שפאניר צו דיא פערזאניר , און דיא שפאניר האבן גיט גיוחסט וויא דער מאטעראל איז איהן גיקומן

האט **פיזערא** זאיהם גיהויסן זוכן , און וויא מען האט איהם גיפונן

צווישן דיא , פערזאניר , האט מען גיזעהן אז זייא האבן איהם אלץ גיקושט , און האבן זיך מיט איהם ווער גיפרייעט , אזו האט שוין דער מאטעראל גיט גיוואלט בשום

איפן אוועק גיין פון דיא **פערזאניר** און איז צווישן זייא דא

גבליבן , דיא פערזאניר האבן איהם ארום גיזעצט און א שטול , און האבן איהם אום גיטראגן , אין זייער גאנצער מדינה , צו ווייזן דאס גרויסע חידוש וואס עס איז פאר האנדן

פאר גרויס דער שרעקניש , דער קאציקא אליין האט זיך

זייער גיווידערט און דעס שטארקן קלאפ וואס דיא ביקס האט גיטאקן , וויא דער

קאציקא האט דאס גוט ב מראכט , האט ער גנומן א גילדניס

בעכיר מיט גיטראנק , און האט גיגעבן דעס שפאניר , און האט צו איהם אזו גיוואנט , מדינק ווייל דאס האנט אזו א שטארקן קלאפ גיטאקן , וויא א דויער , פון דיא

אלע ידיעות וואס דער שפאניר מיט דעס שווארצן האבן **פיזעארין** גיגעבן ,

האט ער פאר שטאנין , זענן אזו א שטארקע אומה , וואס ער וועט מיט אזו ווייניק מענטשן וויא ער האט ,

זייא גישט קענן איין נעמן , האט ער זיך פיינט גיווען ער וועט נאר פון דאנין אוועק

זענלין , און וועט אלץ זענלין ב דער יבשה , כדי אז ער זאל רעכט דער קלעהרין

וואס אין דעס לאנד טוט זיך , ער איז גיקומן צו איין אורט , וויא עס איז גיווען

זייער א גוטר האפן , דער האפן האט גיהויסן **פאטיא** און איז ארום און

דער יבשה דיא ליט פון דעס לאנד האבן שוין פריז גיהערט אז עס זענן

אן גיקומן ווייס אז בערדיקע מענטשן , וועלכי זייא זענן ווער גיט מענטשן , און

מוען קיינס קיין שלעכטן גיט , און שענקן

צו נעמן אורט משה און איהר צו לייגן , פלענט דער בעל הבית צו מאכן א שטחה , און אלע גוטע פריינד , און מען האט גיגעבן און גיטראנקן און גיטאנצט , און דער נאך זענן

זייא אין שטאל איהן גיגאנצן צו דער לאמא און פלעגן איהר צו זאגן מרייסט רייד , און איהר גיווינטשן כח צו האבן דעס בעל הבית צו דוהנן , אלץ אימליכר פלענט איהר צו בייגן

צו איהר לייב א סצענלי , איהר אנדערן רייכע מאטעריעס דאס האט מען פון איהר גיט א דאס גיטומן ביז עס איז פאר פילט גיווארין , און אליין אראפ גיפאלן , דיא שפאניר

א ד האבן שוין עטליכע מאהל גיזעצט מען זאל דיא לאמא אין שפאניר האבן , כדי מען זאל פון איהר דיא גיזעצט גיטומן , און קען זיא אין שפאניר גיט לעבן , זיא קען קיין הייסע

לעבן גיט לייגן , זיא טוט גייטיג קעלט האבן ,

דאס דריטע בוך דיא צווייטא און פערציגסטע דער ציילונג

און וויא פיזערא איז אן גיקומן מיט

זיינע לייט קיין פאנאמא, האט ער מיט זיך גיבראכט זייער פיהל זילבערנע און גילדינע כלים, און פרווירן פון נאך פיהל טייערע זאכן, צו ווייזן וואס פאר א רייך לאנד דאס איז, און האט מיט זיך גיבראכט דיא חיה **לאמא** צו ווייזן דיא ווינדערליכע זאכן, וואס אין

דעם רייזן לאנד גיפנט זיך, ער האט נאך מיט גיבראכט עטליכע פערזאנליכע מענטשן ברייט וויא זאלן זיך איינס לערנען, דאס שפאנישע לשון, און דער נאך אז ער וועט ווידר אהין גיין וועלן וויא קענען זיין טאלמאטשים, און ער וועט דורך וויא קענען גרויסע גומן האבן.

פיזערא האט גיהאפט, אז ווען ער וועט

קומן קיין פאנאמא און וועט מיט ביינען דיא אלע טייערע און ווינדערליכע זאכן, און וועט דיא פינע זאכן ווייזן דעם גובערנעהיר **דע לאס ריאס**

וואס פאר א פיין רייך לאנד דארט איז, אז וועט איהם דער גובערנעהיר באלד הילף געבן אז ער זאל דאס רייכע לאנד גיין אפ נעמען, פיזערא האט אובער א טעות גיהאט, ער

האט איהם קיין לייט נישט גיהאלט געבן צו הילף, איבער צוויי טעמים איינס ער האט זיך גיטראכט, אז ער וועט אוועק געבן פון דאס מענטשן, וועט איהם זיין קאלאניע דא שלאפער ווערן, און דאס אנדערע, אז

פיזערא וועט גיין מיט גנוג מענטשן, און אז וויא ער מיט אלע לייט

זענען גרויסע מופקים, קען זיין אז ער וועט דיא לענדיר אלע כובש זיין, און וועט דער נאך גאר מורד זיין, א קענען דעם מלך פון שפאניע, און **פיזערא** וועט וועלן דיא לענדיר זיך ב

האנדלן און דער וועלט פאר א מין מענטשן

און פון צו דעמאהלט אן, האט מען פון

דעם **מאטעראס באקא נעגרא**

גאר קיין שום ידיעה נישט גיהאט און מען ווייסט

נישט וויא ער איז אהין גיקומען.

דאס גרויסע פינע רייכע

פערזאנליכע לאנד האט צו דעמאהלט

גאר קיין נאכט נישט גיהאט וויא דאס לאנד הייסט, ערשט אז

דיא שפאניר האבן דרייזן געפונען, אז עס

גייט אין לאנד א גרויס וואסיר וואס עס הייסט

בירא און נאך דעם וואסיר נאך

האבן דיא שפאניר גענומען דאס

לאנד בירא, און פון דעם איז עס צווישן

מענטשן איבער גירעט גיגארין, און מען

האט דאס לאנד אן גיהויבן צו רופן

פערא אזוי איז געליבן דאס לאנד ב דעם

נאמען **פערא** דיא מענטשן

וואס זענען מיט פיזעראין גיגאנגן,

האבן פאר שטאנען, אז מיט דעם גיסל

מענטשן וואס וויא האבן מיט זיך, וועט

מען דאס גרויסע רייכע לאנד נישט קענען אפ

נעמען האבן וויא זיך מיישב געווען, און

האבן אן גיהויבן פיזעראין צו בעטן, אז

ער זאל מיט וויא צו ריק גיין קיין פאנאמא

פיזערא האט זיך איבער גלייגט דיא

גאנצע זאך און האט פאר

שטאנען אז דיא לייט האבן רעכט, אז

ער זאל צו ריק גיין קיין פאנאמא, און

זאל פון דארטן זיך מיט נעמען נאך

לייט זיך צו פאר שטארקערין זיין מאכט,

אז ער זאל קענען גיין דיא פערזאנליכע לענדיר

אפ צו נעמען, און ער האט אזוי גיטאון,

און איז מיט זיינע לייט צו ריק גיגאנגן קיין

פאנאמא.

דאס דריטע בוך דיא צווייטא און פערציגסטע דער ציילונג קמן

אין מאדריט פון איהם גיבעטן , אלמאגריס
שמחה האט אויכר גאר נישט לאנג גיווערט ,
עס איז באלד פאר קענעט גיווארן צו טרויער
און צו גרויס פאר דרויס , אוי וואו מיר האבן
שן אויבן גשריבן , אז **פיצער** האט
זיך ביידע שטעלן , בדעם

קיוור אויס גירעכט , ווארין אז ער איז פון
פאנאמא אוועק גינאנגן קיין שפאניע , אז
צווישן וואו אפגירעט גיווארן , אז דאס בעסטן
זאל זיין פון דעם קייסר , אז פיצערא זאל זיין
גובערנעדר און **אלמאגרא** זאל זיין אויכער
רעכטיר און דער גלח זאל

זיין בישיף , אין דיא נייע גיפונגע לענדיר ,
און היינט האט אלמאגרא גיווארן גיווארן אז
פיצערא האט זיך ביידע שטעלן אוועק גימין
גא-ערנעדר און אויכער רעכטיר אז האט אלמאגרא
גיוואנט אז ער וויל שן מעהר גאר נישט וויסן פון
דער חברותה , און ער וויל שן מעהר
נישט האבן צו טאהן , מיט און א פאלשין
מענטשין , וואו **פיצערא** איז , נאר
דער גלח און אויך פיצערא אליין ,

האבן אלמאגראין זייער גיבעטן , אז ער זאל
זיין נישט אפ טרעטן פון דער חברותה ,
און **פיצערא** האט אלמאגראין צו גיוואנט ,
אז ער טרעט איהם אפ , אליין
פון זיין גוטן ווילן דיא שטעלע פון אויכער
רעכטיר צו זיין , אין דיא נייע גיפונגע
לענדיר , אז האט זיך **אלמאגרא**
גילאזט איבער בעטן , וויל

ער איז זייער א גוטער מענטש גיווערן , און
איז ווייטער מיט זיין גבליבן אין דער
קאמפאניע ב חברותה , און האבן ווירד אן
גיהיבן , אין איינס אלדינג צו טאהן , וואס
מען האט נייטן גירארשט צו דער עקספערדיצע
און זיין זעכט ווירד גוטע פריינד גיווארן ,
און האבן און דאס נייע ווירד סודת ברית
גיווען ,

ענדע דיא צווייטא און פערציגסטע דער ציילונג
עב פיצערא

זענן גינאנגן פון שפאניע האבן זיך גיפונען
פיהר מענטשין , וואס זיין זענן גינאנג
זייער גרויסע בריות און זייער גרויסע ריזע-
און האבן שן גרויסע זאכן און דער וועלט
גיווערן , זיין זענן וועהרט מען זאל זיין דא
אין דעם בוך , איטליבן מיט זיין נאמן א
רויס שרייבן , דרייא פון דיא גרויסע ריזע-
זענן גינאנג , פיצערא'ס ברירד , וועלכע
זיין פאציר האט זיין גיבאהרין , מיט זיין
רעכט ווייב , איינר האט גיהייסן
פערדינאנד און דער אנדערער האט
גיהייסן **אדואן** און דער

דריטער האט גיהייסן
גאנצעלא דיא אלע האבן זיך אן גרופן
איטליכיר מיט זיין פאמעליע
נאמן **פיצערא** , און דער פערדיר ריזער
איז גיווען זיין פעטיר , זיין
מוטערס א ברודר דער האט גיהייסן ,
פראנץ פאן אדקנאטרא , דיא
זענן

אלע מיט איהם גינאנגן ,

פיצערא האט מיט זיינע ליט א וועק
גיווענלט פון שפאניע פון דעם
האפן טעפליאן , און האט אזו לאנג גיווענלט
בז ער איז גיקומן , צו דער גרעניץ פון דיא
מעקסיקאנישע לענדיר און פון דארטן האט
ער ווייטער גיווענלט קיין **נאמברע דע**
דיאס , דא איז ער א

רויס און דער יכשה , און איז
גינאנגן , איבער דער **ערד ענגע** מיט
דער יכשה בז ער איז אן

גיקומן מיט זיינע אלע לייט קיין **פאנאמא**
וואו אלמאגרא האט דער זעהן
פיצערא איז אן גיקומן , פון שפאניע מיט חיל
איז ער זייער מלא שמחה גיווארן , ער האט
פאר שטאבן , אז דער קייסר האט איהם
גימוזט אלדינג פאווואליען וואס פיצערא האט

דאס דריטע בוך דיא דרייא און פערציגסטע דער ציילונג

פיצערע , און אלמגרא . און

דער גרע

האבין זיך ווידר צום הוף גלייגט געלט , און האבין איים גירעכט דרייא שיפין , מיט הונדערט און אכציג מאן חיל , און צווישן זייא , זענען געווען , דרייסיג מאן , רייטור מיט פערד , מיט דעם ביסל חיל איז דער גרויסער מופקר פיצערע גינגענען אפ , נעכטן דאס , גרויסע רייכע גאלד לאגד .

פערע

פיצערע , האט אוועק געזענילט פון

פאנאמא , און האט גיוואלט גיין

קיינ טאמבאס

דארטין דאט ער גיוואלט ארויס , זיין אוף דער יבשה , נאר אז וויא ער האט אוף דעם ים גיליכטן גרויסע שטורם ווינטן , האט ער ניט גיקאנט קומען קיין טאמבאס , איז ער אריין גינגענען , אין איין ד אנדירן האפן , אריין , אין דיא פערע אינשע לענדער , און ער , איז גיקומען צו דעם האפן וואס ער הייסט סאנט מאטעאס און פון דאנץ האט ער ,

על-אן גיהיבן , צו גיין קיין טאמבאס

עס איז נאך געווען מער , וויא פופציג טייל ווייט , עס העט פאר איהם קיין ווייטער וועג ניט געהייסן , נאר ווייל ער איז אלץ גינגענען מיט דער יבשה , וואס עס איז ניט געווען קיין גיאקערטע פעלדיר , און נאר לויטיר זומפין , אזו האט ער גאר קיין שום עסין ווארג , ניט גיקריגן , אין דער צו איז נאך געווען , עטליכע טיפע און ברייטע וואסערין , איבער , צו שווימען , און חוץ דעם האבין זייא נאך פיהל אנדערע צרות , און אנקסטן גיליטן , אוף דעם וועג , ווארין פון רעכטס וועגן העטן דיא שפאנר ניט גידארפט קיינים קיין שלעכטן צו טאדן , כדי אז מען זאל זייא אומערדס ליעב דהאבין אזו וואלט מען זייא אומערדס וויער שיין צו

גינמיין , און מען וואלט זייא גינעבין עסין ווארג , און אויך אלע אנדערע ווינאדירס נאר דיא שפאנר האבין אובר , אומערדס גרויסע מעשים הרעים גיטאן דיא אינדיאנר , און האבין אומערדס גיראכאוויט , און דיא פערדאנר האבין אומערדס גימוזט , פאר דיא שפאנר אנטלויפן , און דורך דעם זענען דיא פערדאנר זייא גיווארין זייער גרויסע שונאים און מען האט זייא קיין עסין ווארג גישט גינעבין , דריבער האבין זייא גרויסע צרות איים גיליטן , אזו זענען דיא שפאנר זייער אים גימאנערט גיווארין , און זענען פאר שלאפט און פאר שטאכט-גיווארין , ביז זייא זענען גיקומען צו א שטאט , וואס זיז האט גיהייסן קאקאע , אין דער שטאט זענען זייא אריין גיפאלן , וויא דיא הננעריקע וועלף , זייא האבין דיא גאנצע שטאט איים גיראכאוועט , און צום גאנץ ערשטן האבין זייא א וועק גנומען ב דיא פערדאנר פון דער שטאט עסין ווארג , און דער נאך האבין זייא ווידר גיראכאוועט ב זייא גאלד און זילבער און פעריל און אכנים טובות , וואס עס איז נאר גישט צו דער שדייכין , דאס גאנצע חיל וואס מיט פיצערע זענען דא געווען האבין שון גאר פאר געסן , און דיא צרות און אנקסטן , וואס זייא האבין ביז אהער גיליטן , ווייל זייא האבין דא אזו א גרויס עשירות גיקריגן , און האבין גיזעהן , אז דאס וואס פיצערע האט זייא פריד גיזאנט , פון דעם רייך קייט פון דעם לאגד , איז אלץ אמת , און דיא לייט האבין צווישן זיך גירעט , אז וויא איהן פיצערע וועט זייא פירדן , איהן וועלן איהם אלץ פאלגן ,

פיצערע , האט פון דעם אלום , גיוואק

גיווארין , וואס ווינע , לייט לויכין

דאס דריטע בוך דיא דרייא און פערציגסטע דער ציילונג קמך

ער האט על כן איזער ארויס גיגאנגן און דער
אינדויל פאנא כדי ער זאל דא זיכער ווייזן ,
ביז דיא צווייא שיפין וואס ער האט אוועק
גישקט קיין **פאנאמא** און קיין
ניקאראגואא נאך
וועלן צו ריק קומין מיט
הילף

פיצער האט דא א קענין דער אינדויל
פאנא גילאזט אויס

האקין , גיהילצין , און האט
גילאזט מאכין ספלאועס , כדי ער זאל זיך
קענין שיפין און וויא צו דער אינדויל
פאנא און וויא ער איז אן גיקומין צו דער
אינדויל פאנא , האט ער דארטן

גיטראפין גאר איין אנדער פאלק , זייא זענין
גיווען גרויסע בעלי מלחמות , און האבין ניט
גיוואלט לאזן פרעמדע מענטשן , און דער
אינדויל ארום , איך האבין וויא ניט גיוואלט
פון זייער פארמעגן אנטלופן , און האבין זיך
מיט דיא שפאניר עטליכע מאהל גישלאגן ,
און האטשי דיא שפאניר האבין דוך גיקאנט
טכסיס מלחמה , און האבין וויער גוט
איראפעיש גיוועהר גיהאט , האט דאך זעקס
חדשים גיוועהרט , איידר דיא שפאניר האבין
דיא אינדויל **פאנא** אפ גיטומין און האבין
דיא לייט גובר גיווען ,

דער ווייל זענין אן גיקומין דיא צווייא
שיפין , וואס פיצער האט א

זעק גישקט , קיין **פאנאמא** און
ניקאראגואא און

איטליכע שיף האט מיט
גבראכט הילף דרייסיג מאן חיל , און צווישן
זייא זענין מיט גיקומין , צווייא גרויסע דרייערס
אייר האט גיהייסן **בענאר קאצאר**
און דער אנדערער

האט גיהייסן **סאטא** , **פיצער** האט
גיועהן , אז
איז אידם גאר ווייניק הילף צו גיקומין , און
ער

לויבין אידם וויער , און זאגן אז וויא וועלן
אידם אלץ פאלגן , וואס ער וועט וויא הייסן
טוען , האט ער דער פון גרויס נחת גיהאט ,
וואס דיא לייט גלייבן וויער אן אידם , און
ער איז שוין אן וויא וויער זיכער , און דאס
איז פאר אווא פעלד הערר וויא ער איז וויער
גייטיג , און איז ער דער מיט וויער צו פרודין
גיווען .

פיצער האט א וועק גישקט צווייא
שיפין , איינע קיין פאנאמא ,

און דיא אנדערע קיין **ניקאראגואא** , כדי
מען זאל אידם אין דיא בייזע
ערטער , נאך ווערבאווען חיל , און האט
גיהייסן אז זיינע מענטשן , זאלן דארטן
דער ציילן פון דעם גרויסן עשירות ,
וואס דא אין דיא לענהד איז , און ער האט
זייא דמיט גיגעבן פרובין , פון דעם גאלד און
זילבר און אכנים טובות , וואס ער האט דא
אין דיא לענהד ב קומין , כדי אז אנדערע
מענטשן זאלן זעהן דאס עשירות , וועלן
זייא קריגן וויער גרויס חשק א הער צוגיין
אויך עשירות אן צו קלויבן ,

פיצער איז ווייטער גיגאנגן , אין דיא
לענהד , און אלץ ב דעם ים

און האט אומערדט גיראכאוויט , און עס איז
און דיא אלע **פערדאניר** גיפאלן וויער
א גרויסער פחד וויא זענין אלע

אנטלויפן גיווארן פאר דיא שפאניר , און
דיא שפאניר , האבין דאס גאנצע עשירות

ב זייא פאר גומין , און דיא שפאניר האבין
וויער פיהל עשירות איין גיוואלט **פיצער**
מיט ויין חיל זענין גיקומין צו איין

אינדויל וואס ויא האט גיהייסן **פאנא**
פיצער האט זיך מייסב גיווען

אז דאס גרויסע און רייכע לאגד
פערדא איז אידם וויער שווער איין צו
נעמן , מיט און ווייניק חיל וויא

דאס דריטע בוך דיא צווייא און פערציגסטע דער ציילונג

קארטום איז אליין ווער א גרויסער מופק
גיווען. און האט ער א
מופקר לעב גיהאט, און קארטום איז ווער
רייך גיווען. און האט **קארטום** דא
פיצער אין גיהאלפן מיט ווער

פיצער פיהל געלט, און און באלד
האט שון גיקוינט פיהל געלט
האט ער דעם קייסר נאך מעהר חנופה אן
גיטאן, און האט דעם קייסר גיזאנט.
אז ער פאר לאנגט ניט, פון דעם קייסר
קיינ געלט אין קיין הילף, נאר ער וויל פאר ווען
איינין געלט, זיך מאכט שיפן, און און
אלדינג וואס מען דארף צו דיא שפיץ, נאר
ער וויל זיך ווערבאווען דא אין שפאניע צווייט
הונדערט און פופציג מאן חיל.

דאס געלט וואס קארטום, האט

פיצער אין
דא אין מאדריט גיגעבן, איז אובר צו ווייניג
גיווען, און און פיהל מענטשן, אן צו
ווערבאווען, ער האט פאר דעם געלט
קאהם דיא העלפט לייט גיקאנט אן ווערבאווען,
ער זאל קענען מיט וויא וועק גיין, און דעם
גרויסן וועלט, און איז פיצער נאר
בנייכה א וועק גיזאנט, פון דעם שפאנישן
האפן, **סעפילאן** ווייל דער קייסר האט
גישטעלט מענטשן, מען זאל

זעהן, אויב פיצער וועט אן ווערבאווען
צווייט הונדערט און פופציג מענטשן, און
פיצער האט פאר דעם געלט, און
פיהל מענטשן גישט גיקאנט
מאכט, און דריבער האט פיצער נימחם
שפאניע בנייכה א וועק גיין, כדי דער
קייסר זאל ניט וויסן אז ער האט ווייניג
מענטשן אן גיזאנט, ווער

צווייטן דיא מענטשן וואס מיט
פיצער אין

האט און זיך גיבעט אן ער זאל ווען
גובערנעהור, און אובר רעכטיר אויך, און
און דעם גלח, אז ער זאל ווען בישוף, און
אלמאגריאס נאכטן האט ער נאר פאר
דעם קייסר ניט דער

דער קייסר קארל מיט אלע ווייניג
מיניסטערס,

זינא וויא האבן דער זעהן, דאס עשירט
וואס פיצער האט דא מיט זיך גיבראכט קיין
שפאניע, פון יענע לענדיר, און אלע אנדער
ווינדערליכע זאכן, און האבן אויך גיליינט
דאס פאפיר, וואס **פיצער** האט וויא
דער לאנגט און ב שרייבט,
דעם גאנצן וועג, און וואס ער האט אלץ
גייענדיג אויס גילייט, און וויא האבן גוט ב
טראכט, דאס פיינע גאלד רייכע לאנד

פער, האבן וויא זיך אלע ווער גיווינדערט,
דער קייסר האט **פיצער** עטליכע מאהל
גיקוישט, און ער האט
איהם אלדינג, אונטער גשריבן, וואס ער
האט פון איהם גיבעט, אז פיצער זאל
אין דיא נייע גיפונגע לענדיר ווען גובערנעהור
און אובר רעכטיר און דער גלח **לאקאע**
זאל ווען דאס און דיא לענדיר, דא
א בישוף,

פיצער אים גליק איז און גרויס גיווען

אז ער איז אן גיקוישט
קיי מאדריט צו דיא שפאנישע רעזידענט
שטאט, נראר צו דער צייט
ווען ער האט דארטן אן גיטראפן
קארטוסין, און דאס וויסן מיר דורך
שון, אז פיצער איז צו דעמאלט
גיווען מיט קארטוסין, ווען ער האט
גינזמן דיא גרויסע רעזידענט שטאט
מעקסיקא, און קארטום האט פיצער אין
ווער לעב גיהאט, ווארין

ראס דריטע בוך דיא צווייטא אין פערציגסטע דער ציילונג קמז

זענען גיגאנען פון שפאניע האבן זיך גיפנין
פיהר מענטשן, וואס זייא זענען גיווען
זייער גרויסע בריות און זייער גרויסע ריזע-ים
און האבן שוין גרויסע זאכן אפ דער וועלט
גיווען, זייא זענען וועהרט מען זאל זייא דא
אין דעם בוך, איטליכן מיט זיין נאמען א
רויס שרייבן, דרייא פון דיא גרויסע ריזע-ים
זענען גיווען, פיצעראים ברידיר, וועליכע
זיין פאטיר האט זייא גיבאהרין, מיט זיין
דעכט ווייב, אייניר האט גיהייסן
פערדינאנד און דער אנדערער האט
גיהייסן **יאהאן** און דער
דריטער האט גיהייסן
נאפאלעא דיא אלע האבן זיך אן גרופין
איטליכר מיט זיין פאמעליע
נאכין **פיצערא**, אין דער פערדיר ריזער
אין גיווען זיין פעטיר, זיין
מוטערס א ברודר דער האט גיהייסן
פראנץ פאן אלקנאטרא דיא
אלע מיט איהם גיגאנען.
פיצערא האט מיט זיינע ליט א וועק
גיווענליכע פון שפאניע פון דעם
האפן סעפיליאן, אין האט אזוי לאנג גיווענליכע
ביו ער איז גיקומען, צו דער גרעניץ פון דיא
מעקסיקאנישע לענדיר און פון דארטין האט
ער ווייטער גיווענליכע קיין **נאמברע דע**
דיאס, דא איז ער א
רויס אפ דער יבשה, און איז
גיגאנען, איבער דער **ערד ענגע** מיט
דער יבשה ביו ער איז אן
גיקומען מיט זיינע אלע לייט קיין **פאנאמא**
וויא אלמאגרא האט דער געהין
פיצערא איז אן גיקומען, פון שפאניע מיט חיל
איז ער זייער מלא שמחה גיווארין, ער האט
פאר שטאנן, אז דער קייסיר האט איהם
נימוחט אלדינג פאזוואלען וואס פיצערא האט
ענדע דיא צווייטא פערציגסטע דער ציילונג
פיצערא

עב

דאס דריטע בוך דיא דרייא און פערציגסטע דער ציילונג

איבער גיזאנט, אז מיט א זעליג
שלעכט מענטשן וואס קענין אוועק
הרעים טאהן, און אזוי פיהל שלעכטן טאהן
אן אומשלדדיג מענטשן. דיא האט מען נישט
צו גלייבן, און דער קאציקא פון טאמבאס
האט מיט דיא שאנדר קיין שלום נישט גיוואלט
מאכן.

פיצערדיין דאס דאס ווער פאר דראכין וואס דער קאציקא פון טאמבאס

ווייל מיט איהם, נישט קיין
שלום מאכן, און ווייל זיך דוקא מיט איהם
שלאגן, אזוי האט ער זיך מיישט גיווען,
ער וועט דעם קאציקא איבער פאלן און מוז
דעם קאציקא שלאגן, ער האט מיט זיך
גנומען, זיינע צוויי ברודר, און פוועצן
מאן רייטער, אין אזוי ב נאכט צו גיזאנט,
צו דעם לאנד, וויא דיא טאמבאסקאניר
זענען ד גיזאנט מיט ווער קאציקא, ער
האט גיהאט א גרויס וואסער אריבער צו גיין,
אזוי איז ער דאס וואסער ב נאכט א
ריבער גיזאנט, אין מיט דעם טאג
גלייך, איז ער אן גיפאלן, מיט זיינע
רייטער, איך דעם טאמבאסקאנישן לאנד,
און האבן זיך דיא פערדאנדר, ד אין
צווייען איבער ד גיזאנט
איינס, ווייל זייא האבן זיך גאר נישט גירעכט
אז דער שינא זאל אן פאלן איך וויא,
און וויא האבן גאר נישט גיטראכט, אז
דיא שפאנדר זענען, פון וויא אזוי נאדנט,
און זאלן אויף וויא פלוצום איבער פאלן,
און דאס אנדער, האבן וויא זיך ווער דער
שראקן, אז וויא האבן דער זעהן, דיא
שפאנישע רייטער, וועלכעס זייא האבן נאך
אין ווער לעבן נישט גיזעהן קיין פערד, אין
אויך קיין רייטער, וויא האבן גימיינט, אז
דאס זענען א זעליכע חיה רעות, וואס זענען
האלב מענטש אין האלב חיה, אזוי
האבן וויא זיך פאר דער חיה רעה ווער דער
שראקן

ער האט פארט, גאנץ ווייניג חיל, צו גיין
אין נעמן אזוי א שטארק מעכטיג לאנד,
וויא פערדא, אזוי האט ער זיך מיישט
גיווען, אזוי וויא א גרויסער
מוסק, און האט גיזאנט, אז מיט דעם
ביסיל מענטשן, מוז ער זעהן צו גיין אז
נעמן, דאס גרויסע, און גאלד רייכע לאנד
פערדא.

פיצערדיין מיט ווינע לייט, האבן, זיך
צו ריק גישיפט, פון דער
אנדויל פאנא אויף דער יבשה ארום און וויא
זענען גיזאנט קיין טאמבאס, א הין וויא ער
איז שוין א מאהל גיווען אין דער שטאט,
אין מען ד האט איהם דארטן ווער שוין,
אויף גיזאנט, אזוי האט ער זיך גיטראכט, אז
דיא לייט וועלן איהם דארטן ווער שוין צו
נעמן, ער האט אויכר א גרויסן טעות גיהאט
דיא לייט פון טאמבאס האבן שוין גיהערט
וויא שלעכט דיא שפאנדר זענען
א קענין אלע לייט גיווען, וויא וויא זענען
דורך גיזאנט, וויא האבן איבער
גיראכאווט און גיפלינדערט און אויך אלע אנדערע
מעשים הרעים גיטאהן, און דריבער האבן
זייא זיך שוין אן גיהויבן, צו ב וואדריין
פאר דיא שפאנדר, דער קאציקא פון

טאמבאס האט צום הוף גנומען חיל און
גיווער, און ער איז פאדכיג
גשטאנען, אז וויא באלד דיא שפאנדר וועלן
גאר קומען אין זיין לאנד אריין, זאל ער
זיך מיט וויא שלאגן, און זאל וויא פון זיין
לאנד א רויס טרייבן, פיצערדיין האט
דאס גיוואר גיווארין
ער עטליכע מאהל גישיקט צו דעם קאציקא
פישלחים קיין טאמבאס מען זאל דעם
קאציקא זאגן, מיט איהם כורת כורת
שפאנדר ווילן מיט איהם כורת כורת
וין אויף שלום, דער קאציקא האט

דאס דריטע בוך דא דרייא און פערציגסטע דער ציילונג קמא

דיא שפאנישע שרייבערס

שרייבן דאס פערטאנישע רייך און , אז לערד פיהר הנדערס יאדער פיר , איידר **פיצער** מיט דא' שפאניר זענן , אין דיא פערטאנישע לענדיר אריין גיקומן , זענן דיא ^ד אלע פערטאנישע מענטשן , נאך האלב ווילד גוועזן , ^ד זיין זענן אלע נאקט אומגאנגן , אין האבן גאר נישט גיהאט וואס צו טאן , זיין האבן גילעכט נאר אונטער דעם ^ד פרייען הימל , א מאהל איז צו זיין גיקומן א מענטש , דער האט גיהייסן **מאנקא קאפאק** מיט א ווייב , זיין ^ד האט גיהייסן **מאמא אצלע** , דיא וועלט איז זיך ^ד משער , אז דיא מענטשן מוזן זיין גוועזן , פון **איראפע** , זיין האבן אויף מיט זיך גיבראכט , עטליכע ויער קינדער מען איז זיך אויך משער , אז זיין האבן נישט ציין אויף א שיף מיט דעם ים , און דער ים האט זיין פאר ווארפן , ביז צו יענע לענדיר , און דארטן האט ערגיין גאנץ ויער שיף צו בראכן ווערן ,

דיא וועלט איז זיך דאס אלץ משער , איבער דעם , אז מאנקא קאפאק מיט זיין ווייב און קינדיר , מוזן ^ד זיין פון איראפע , וויל מען האט גווערן אז דיא פערטאניר , ציילן דאס יאדער , דרייא הנדערס און פינף און זעכציג טען , אז וויא מען ציילט און **איראפע** איז ווירדע האבן דיא לייט פון פערטאניר פיהל גוויס , פון דער **אינסטראנאמיע** , אורד דיא שטערן קונסט , און ווירד ב שרייבן , דיא שפאנישע שרייבערס , וואס

שראקן , דיא שפאניר האבן אן גיהייבן צו הארגינען דיא **פערטאניר** , און עס זענן , זייער פיהל ^ד פון דיא פערטאניר , גיהארגט גווארן , און דיא איבעריקא זענן זיך צו לאפן גווארן , דער קאציקא פון **טאמבאס** , איז ויער איבער גישראקן , גווארן , און האט כאלד גישקט צו **פיצער** בעטן , אז ער זאל מיט איהם שלום מאכן , און האט איהם גישקט זייער פיהל נאלד און זילבער , און נאך אנדערע פינע מתנות , און אויך פיהל אכנים טובות , אין רייבע זאכן , אז ער זאל מיט איהם בודת ברית זיין אויף שלום ,

עס זאל קיינים קיין ווירדער ניט זיין , פאר וואס דער גרויסער און שטארקיר **פערטאניש** מלך , איז ניט א קענין , ^ד דיא שפאניר גיגאנגן , מיט זיין שטארקיר מאכט , צו שלאגן זיך מיט זיין , און זיין ניט אריין צו לאזן , אין זיין רייכן לאנד אריין , און בפרט אזו פיהל מעשים הרעים צו טאן , אין זיינע לענדיר , וויא דיא שפאניר ^ד האבן דיא גיטאן , און דער גרויסער מלך האט ^ד גאר נישט גוועהרט , ביז מען וועט ניט פרייר אויס הערן דיא גאנצי דער ציילונג , וויא עס איז דא צו גיגאנגן אין דעם , **פערטאנישין רייך** , אזו וויא דיא שפאניר שרייבעס , ב שרייבן דיא גישעכטי , פון אמעריקא , אזו וויא דא וועט ווייטיר גשרייבן ווערן , וועט זיך ^ד שון קיינר דרוף ניט ווירדען וואס דער **פערטאניש** מלך האט דיא שפאניר , גלאזט אין זיינע לענדיר טאן , וואס זיין האבן גוואלט , און ער האט זיך מיט , זיין נישט גישלאגן ,

דאס דריטע בוך דיא דרייטאון פערציגסטע דער ציילונג

זענען , דאס ערשטע מאהל אדון אן גיקומין
האט עס גיהייסן **ראסקא** דיא ד לויט
וויא וויא זענען ד האלב ווילד
גיווען , האבן וויא גאר ניט גיוועט פון
וואגן דיא ווייטע און בערדיג מענטשן זענען
צו וויא אן גיקומין , **מאנקא**
ד האט וויא פיהר **קאפאק**

גיוואנט אז ער מיט זיין פאמיליע
זענען דער וונט קינדער , און ער האט זיין
גיוואנט , אז דיא וון האט אנדז דא א הער
אראפ גישקט , צו אייך , כדי זיך זאלן
ד אייך אלע גילוקליך מאכין , און ביר
זאלן אייך פיהרן : אן דעס גומין ווען ,

דיא פערראניר דער ציילן , אז מאנקא
קאפאק , האט גיניסן

פון דיא האלב ווילדע מענטשן וואס זיין
האבן גיוואנט , ציווישן דיא גיבער פון
ראסקא און האט דיא אלע זכרים גילעהרנט
אז וויא זאלן , דיא פעלדער אקערן און
זייען , און זאלן זיך אן טאהן קלייבונג
און זאלן זיך מאכין ביינליך , און הייליך
און זאלן וואינען אן וויא , אן זיין ווייב
מאמא אצלעא האט גילעהרנט דיא
האלב ווילדע

נקיבות , אז וויא זאלן קענין שנינען , און
עפ'ס צו מאכין , פון דעס וואס וויא וועלן
האבן גישנינען , דהיינו וועבן , און נאך
אייך אנדערע זאכן , וואס צו א נקיבה
קעהר , אייך אן דער הייט זאלן וויא וויסן
דאס ווערט שאפט וויא צו פיהרן , עס האט
מאנקא קאפאק מיט זיין ווייב
מאמא אצלעא

זייער גיגליקט , אן עס
זענען צו גיקומין , זייער פיהל זכרים און
זייער פיהל נקיבות , אן האבן זיך ב וויא
אלדינג גילעהרנט אן זענען דער פון זייער
צו פרידן גיווען , אן האבן דאס אלץ
גיטאהן

ב שרייבן דאס פערראנישע רייד ,
אז דיא קינדער פון דעס
מאנקא קאפאק אן זיין ווייב
מאמא אצלעא

ווערן גינאנט מיט זייער
פאמיליע נאמין **אינקאס** אן דיא אלע
דורות , וואס זענען ארויס
גיקומין פון דער פאמיליע אינקאס , האבן
גיהאט איה זיך א וואסערדי הייט , איידר
דיא אלע אנדערע פערראניר , אייך האבן
וויא גיהאט קליינע בערדליך , אן דאס איז
אלץ א צייכן , אז **מאנקא קאפאק**
מיט זיין ווייב אן

מיט זינע קינדער , האבן גינאנט זיין פון
איראפע , ווידר איז גיווען א רייד ,
אין דער פערראנישער מדינה ,

אז דער מאנקא קאפאק , ד האט וויא גיהאט
גבואות , ד אז עס וועלן א מאהל א
הער א ראפ קומין ווייטע מענטשן , ד מיט
בערד , ד און וועלן מיט זיך האבן ,
אז א כלי זיין , וואס מען ועהט עס דא
ניט , אן דער מדינה , אן דיא ווייטע
און בערדיגע מענטשן , וועלן דיא אלע
פערראנישע לענדער אז געבן אן וועלן זיין
ד טובש זיין

אז פיהל ווייטע מען נאך , אז מאנקא
קאפאק , מיט זיין ווייב ,

און זייער קינדער דיא פאמיליע אינקאס ,
זיין האבן אן גיהרבן צו מאכין , דאס
פערראנישע ד לאנד , פאר א מלוכה אז וויא
ד זענען דאס ערשטע מאהל א הין
א ראפ גיקומין , האבן דיא פערראנישע

ד מענטשן , דאס ערשטע ד מאהל
גיוועהן , ווייטע און בערדיג מענטשן , אייך
אן גיטאהן אן קליידר , דאס אורט , וויא
מאנקא קאפאק מיט זיין ווייב , אן
מיט זינע קינדער

דאס דריטע בוך דיא דרייא און פערציגסטע דער ציילונג קמו

ארום, דיא גאנצע וועלט, כדי זיא זאל איבער זעהן, אלע מעשים פון אלע פ שטענדישן, און דיא זון האט אלע מענטשן זייער ליעב, און דיא זון וויל האבן אז אלע מענטשן, זאלן איינר דעם אנדערן אייך ליעב האבן, און דיא זון איז מיין פאטער, און וויל גיט ליידיג אז מען זאל בקריב זיין מענטשן פאר קרבנות און אייך גיט צו קיין עבודה זרה **מאנקא קאפאק** האט דיא פערזאנליך גיטעטן גינעבין און דיא פערזאנליך האבן דאס אלס איהם גיפאלט.

דיא פערזאנליך האבן דיא זון גיפאלט, פאר א גאט דיא גאנצע צייט, און האבן זייער פיהל טעמפלן אין זייער לענדיר אויס גיבוועט און אייך פריסטער, אונד גלחים האבן זיא זייער פיהל גיפאלט, נאר עס האט קיין פרעמדיר גיט גיטארט זיין קיין גלח סידרן פון דער פאמיליע **אינקאס** (סט) דיא לבנה האבן זיא אייך פאר געטליך גיפאלט, נאר גאר אין איין גידעריגיר מדינה, וויל זיא האבן פחד גיפאלט, אז דיא לבנה וועט א מאהל נאזן שטארבן

גיטארט, און וויל זיא האבן גילעדיגט, און דער נאך, אז זיא האבן שון דאס אלס גיט גיפאלט, האט שון איינר דעם אנדערן גילעדיגט, און האט זיך אלס גיפאלט ביי עס איז פון זיא גיפאלט, זייער א פון פאלק.

דיא שטאנדישע שרייבערס ב שרייבן נאך אז מאנקא קאפאק האט גימזט זיין, זייער א גרעסער חכם, און ער האט גוים גיליבט, אז עס איז פאר האנדירן א לעבענדיגער גאט און דער וועלט וואס האט הימל און ערד, און אלץ וואס דריינן גיפאלט זיך ב שטאפן נאר ער האט גיפאלט, אז ער האט מיט ווילדע מענטשן צו טארן, און אז ער וועט זיא דער ציילן אז עס איז דא א שטארק, און א גרויסער לעבענדיגער גאט, וואס קיין מענטש קען איהם גיט זעהן, וועט דאס פאר דיא ווילדע שווער פאר קומן צו גלייבן, און זיא וועלן איהם, שון גאר גיט וועלן צו הערן וואס ער וועט זיא לעהרן, און דריבער האט ער זיא פיהר גיפאלט, אז דיא זון איז א גאט, און האט זיא נאך גיפאלט, אז דריבער גיט דיא זון אלע טאג ארום און

(סט) **אינקאס** דאס זענען דיא קינדיר, וואס זיא קומן ארום, פון **מאנקא קאפאק** מיט זיין ווייב און דא זעהט מען וויל גליקליך

מאנקא קאפאק האט גיטארט זיין קיין גלח נאר פון דער פאמיליע אינקאס, און אפילו דיא נקיבות, וואס זענען ארום גיפאלט פון דער פאמיליע אינקאס, האבן אייך גימזט טאן זייערע גאטס דינהסט און וויל ב דעם גרינגשין רעליאן זענען פאר דאנדין נקיבות וואס מען רופט זיא טשערנעצעס און ב דעם קטוהלישין רעליאן רופט מען זיא מענישקעס נאר דער חילוק איז דאס אז ב דיא גרעין אונד ב דיא קטוהלין טארן דיא טשערנעצ'ס אייך דיא מענישקעס קיינע מאנין גיט האבן, איינר דיא נקיבות פון דער פאמיליע אינקאס אז זיא איז גיפאלט אין דינהסט א בתולה, דאס זיא דער נאך זיא גיפאלט געטן א מאן, נאר זיא האט קיינס גיט גיטארט געטן נאר איין אינקאס, ער האט נאך פאר באטן זיין פאמיליע זכרם אין נקיבות, אז זיא האבן זיך גיט גיפאלט קיין פרעמדן משדך זיין סידרן צווישן זיך, זיא זאל זיין פון דיא אינקאס, און ער אייך.

דאס דריטע בוך דיא דרייא און פערציגסטע דער ציילונג

דיא הינט , דאס אלס האבין זייא נימאדן
כדי אז דיא לבנה זאל דער הערין דאס גישרייע
און זאל זיך איף וועקן פון איהר חאלישען
זייא פלעגן צו שרייען **מאמא קאילא**
דאס הייסט אוף דעם
פערמאנישין לשון , ליעבע מוטער לבנה , הער
אויף פאר פינצערט צו וועהרין , און וויא
באלד דיא ליקוי לבנה איז פאר בייא גינאנגין
און דיא לבנה פלעגט לעכטיג צו וועהרין
פלעגט אויף זייא ווידער צו ווערין א גרויסע
שחחה , און פלעגן אלע צו טאנצן , און
צו שפרינגן , און שרייען , ליעבע **מאמא**
קאילא מיר דאנקן דיר זייער
דער פאר , וואס דוא ביסט גישע
גישטארבין .

ענדע דיא דרייא און פערציגסטע דער ציילונג

שטארבין , און אז עס פלעגט א מאהל צו
זיין ליקוי לבנה , פלעגן זייא אלע צו
איינען מיט זייער קינדער , און האבין זייער
גומדויערט , און האבין גיואגט דיא לבנה
איז שון קראנק , און זייא וועט שון באלד
שטארבין , און וועט אראפ פאלן , און
וועט אויס הארגינגען דיא גאנצע וועלט , און
אפילו דיא ערד וועט אויך צו בראבין ווערין
זייא פלעגן אלע צו פיפן און צו פויקען ,
און זייער שטארק צו שרייען , מיט זייער
קינדער , מיט זייער א שטארק גישרייע , און
זייא פלעגן אן בינדען זייער הינט , און
פלעגן זייא צו שלאגן , כדי אז דיא הינט
זאלן אויך שרייען , ווייל זייא פלעגן זיך
אין צו רידן , אז דיא לבנה האט ליעב
ענדע דיא דרייא און פערציגסטע דער ציילונג

דיא פיהר און פערציגסטע דער ציילונג

מענשטין , פון דער מדינה גמזוט , אקערין
אין זייען , און שניידן , און פון דעם פעלד
א ראפ נעמן דיא תבואה , פון דעם האבן
זיך מפרנס גווען דיא אלע פריסטער אודר
גלחים , און אויך דיא נקיבות וואס האבן
גיניצט צו זייערע גאטס דיהנסט , און דיא
גלחים האבן שון דער פון גמזוט שאפן , אין
דיא טעמפלן אריין , אלרינג וואס מען האט
נאר גירארפט צו גאטס דיהנסט אין דיא
טעמפלן .

דאס אנדערע חלק פעלדיר

האבין אויך גמזוט אלע מענשטין פון דער
מדינה עס ב ארבאטין מיט אלרינג וואס עס
האט נאר גירארפט , ביז מען האט דיא
תבואה

איצונד וועלן מיר דער ציילן

דיא מנהגים , און דיא דינים מיט דיא זיטין
פון דעם גרויסן , און רייכין לאנד פערד ,
וועליכ **מאנקא קאפאק** האט זייא
גימאכט , דאס ערשטע
איז זייא גווען א כלל גדול , אז דיא אלע
לויט פון דער גאנציר מדינה , זאלן זיך
אזייער דעם אנדערין גאנץ ליעב האבן , אזו
וויא איינגע גיבורהונע ברודער צווישן זיך ,

און אדע פעלדיר . פון דער גאנציר

מדינה , זעבן
אין גיטיהלט גיווארין אויף פיהר חלקים ,
דאס ערשטע חלק , האט גיקערט צו גאט ,
צו דער זון , און דאס חלק האבין אלע

דאס דריטע בוך דיא פיהר אין פערצינסטע דער ציילונג קמו

איטליכין האט מען גינעכין נאך זיין ב דערציניש נאך, אין נאך זיין פאמעליע נאך, וואו פיהל מענטשין אין זיין פאמעליע האבן זיך גיפונן, אזו האט מען איהם לפי ערך א חלק גינעכין פון דער תבואה, אז ער זאל גנוג האבן דאס גאנצע יאהר זיך מפרנס צו זיין

אז דיא צייט איז גיקומן

פעלדיר ב ארבאטין, איז מען ארום גינאנגן, אין דער גאנציר מדינה מיט פייפלן און מיט פויקען, אין מען האט גיזונגן אלץ זייער לוסטיג, 'און דער פאג איז ב וויא גיווען א יום טוב, עס האבן דער צו גימוזט א רוים גיין אלע מענטשין פון דער גאנציר מדינה, און אויך אפילו דיא קינגליכע פאמעליע, און דיא גאנצי פאמעליע אינקאס האבן אויך דער צו גימוזט א רוים גיין, צום ערשטן האט מען ב ארבאט דאס פעלד וואס דעס גאטס דער זונס חלק איז גיווען, אין אז דיא ארבאט איז שון מיט אלס פארטיג גיווארין, האט מען באלד ב ארבאט דאס חלק וואס עס האט גיקעהרט צו דיא גייט ב דערשטיג, אין אז דאס אנדער חלק איז שון אויך פארטיג גיווארין האט מען אן גיהויבן צו ב ארבאטין, דאס חלק וואס עס האט גיקעהרט צום מלך, מיט דיא ב אמכע אין דיא פיצעלסטעס, אין דער גאך אז מען האט שון דיא אלע דרייא טיילן פעלד ב ארבאט, האבן ווירר אלע ב ארבאט דאס חלק וואס עס האט גיקעהרט צו דיא אלע בעלי בתים פון דער גאנציר מדינה.

דער מלך פון דעס לאנד האט גימוזט זיין, פון דער פאמעליע **אינקאס** אויך דיא מלכה האט גימוזט זיין, פון דער פאמעליע אינקאס ווייל דיא

תבואה, אין גאנצין פון דעס פעלד א ראפ גומין, אין דאס חלק האט גיקעהרט ארץ צדקה, פון דעס האט מען מפרנס גיווען, אלע מענטשין, אין קראנקע מענטשין, אויך אלמנות, אין יתומים, און דאס וואס עס איז איבער גיבליכין, האט מען גינעכין דעם חיל, פון דער מדינה, דיא וואס האבן גישעט דאס לאנד, אין האט וויא אפ גיהיט פון דעם שונא, אז קיין שונאים זאלן דאס לאנד נישט איבער פאלן.

דאס דריטע חלק פעלדיר, האבן אויך

גימוזט אלע מענטשין, פון דער גאנציר מדינה עס ב ארבאטין, מיט אלס וואס גייט איז גיווען ביו צום לעצטן, אין דאס האט גיקעהרט צום מלך פון דעס לאנד, וואס ער האט דער פון גינאנגן זיין גאנץ ב דערציניש ווייל ער איז גיווען דער משנה פון דעם גאנצין לאנד, עס זאל אין דעם לאנד ערליך גיפהרט ווערן, אין פון דעם חלק האט שון דער מלך גימוזט, אונס האלטן, דיא אלע ב אמאטע אין אויך אלע פיצעלסטעס פון דעם גאנצין לאנד, וואס אין דער גאנציר מדינה איז גיווען, כדי אז וויא זאלן רעכט השגחה האבן, אויף דיא לויט, עס זאל צווישן וויא אלס ערליך גיפהרט ווערן אין עס זאל איינר דעם אנדערין, נישט ב ליידיגן.

דאס פערדע חלק פעלדיר.

האבן אויך אלע מענטשין פון דער גאנציר מדינה גימוזט ב ארבאטין מיט אלס וואס א פעלד דארף ב ארבאט צו ווערן ביו דיא תבואה איז מיט אלס פון דעם פעלד אראפ גינאנגן גיווארין, אין דער מיט האבן זיך צו טיילט דיא גאנצע מדינה, אלע בעלי בתים ער

ראם דריטע בוך דיא פירר און פערציגנכטע דער ציילונג

פאמיליע איז דער נאך, קלענער גיווארין, אזו האט מען איהר שון ווייניגער פעלד געגעבן.

גאלד און זילבר איז צו זיין גאר נישט חשוב גיווען

זיין האבין גאר גיוואנט, אז זיין האבין דער פון גרויס וויגאדע, און אז מען האט דער פון גימאכט כלים, צו זייער ב דערפונישן גידויערין דיא כלים זייער לאנג, און פון קיין עינס האנדיל האבין דיא אלע לייט פון דער גאנצער מדינה גאר נישט גיוויסט, דריבער האט דאס גאלד נישט מעהר גיניסט נאר צו מאכן דער פון כלים צו זייער ב דערפוניש.

דער מאנקא קאפאק האט גימוזט זיין זייער א

גרויסער חכם, ער האט שטארק פאר באטן אז ווען דיא גייט איז, אז מען זאל דיא פעלדיר ב ארבאטן, טאהיר קייער נישט ליידיג ארום גיין איטליכער האט גימוזט עפס ארבאטן **מאנקא קאפאק** האט גיוואנט עס אז נישט פאר האגדין.

שערליכערס און א מדינה וויא דיא פיליע מענטשין וואס וועלן נישט ארבאטן און נישט גנוט וואס דער פיליער מענטש איז, פאר זיך אליין שלעכט ווייל ער וויל זיך נישט ארבאטן פון זיין וויגאדע וועגן נאר ער איז נאך אפילו שוועהיר פאר דיא אנדערע מענטשין וואס ארבאטן יא זייער שווער, מיט זייער ביטערין שווייעס אז זיין מוזין נאך אונד אידס רחמנות האבין און אידס געבן פון דעם וואס זיין האבין פון זייערע וועגן גיארבאט דריבער האט **מאנקא קאפאק** גימאכט אזאפילו אלטע און שוואכע מענטשין וואס האבין אליין נישט גיקאנט ארבאטן האבין זיין גימוזט וועגן ב דיא פעלדיר און א וועק טרייבן

דיא פאמיליע האבין זיך נישט גיטאדרט משדך זיין, מיט קיין פרעמדן, נאר צווישן זיך איין אינקאס מיט דעם אנדערין אינקאס און אפילו דער מלך, האט זיך אויך נישט גיטאדרט משדך זיין סידרין מיט איין אינקאס דיא גוטע פערזאנליך האבין דיא פאמיליע **אינקאס** גיהאלטן פאר זייערע פעטירס, און דיא פאמיליע צווישן זיך,

האבין זיך גיהאלטן וויא ברידער, און אלע מענטשין פון דער גאנצער מדינה, האבין זיך גיהאלטן גלייך, וויא זיין העכטן גיווען איין משפחה, און האבן זיך אלע איינס דאס אנדערע זייער ליעב גיהאט, אלס וואס דיא אינקאסין האבין גיהייסן, האבין דיא גוטע פערזאנליך באלד גיפאלגט, ווייל זיין האבין זיך איין גירעט, אז דאס איז גוויס א ב פעהיל, פון זייער פאטיר דיא זון "אנדור נאט, זיין זעגן אזו ערליך גיווען, אז ווען זייער פלעגט א מאהל עובר זיין א גיווען פון דער מדינה, האטשי עס האט קייער דער פון נישט גיוויסט, פלעגט דער מענטש אליין צו גיין, צו דעם עלצטן, און האט זיך פאר קלאגט פאר איהם, כדי מען זאל איהם דער פאר ב שטראפן.

דער מאנקא קאפאק האט דאס איין רעכט

גימאכט אין דער מדינה, אז דאס גאנצ' פאלק זאלן זיך איינס דאס אנדערע זייער ליעב האבן, אין קיין מענטש, האט נישט גיקענט זאגן צום אנדערין, דאס איז מיין, און דאס איז דיינ, נאר אזו באלד, איינער האט איבעריק גיהאט, האט עס גימאכט דער אנדערער וואס האט עס גידאלפט, זיך צו געבן, אפילו דיא פעלדיר וואס מען האט איין גיטילט, דיא פאמיליעס, אזו דיא פעמיליע וואס זיין איז גרעסיר גיווען, האט זיין מעהר פעלד גיבן, אזו אויך ווען דיא

דאס דריטע בוך דיא פיהר און פערצינסטע דער ציילונג קמח

ב זונדיר חדר אריין , וואס עס איז שון פון זייערע וועגן , פארמיט גיווען , און עס פלעגן א הין צו קומן עטליכע אלטע מענטשן פון דער פאמיליע אינקאס , דיא וואס זענען שון יונגיר הייט , און דיא פרויבן ב שטאטן זיין האבן שון גיהאט נאמנט צו זיין . וואגן וועלכער יונגיר **אינקאס** , עס איז ב שטאטן , און וועלכער נט דער פרויב ,

דיא ערשטע פרויב איז גיווען , או דער יונגיר אינקאס האט גימחט זעקס טאג פאסטען , אלע טאג האט ער נט מעהר גיקריגן צו עסן , נאר א האנט פול מאין (דאס הייסט דאס אינדיאנישע קארין) , דאס איז גיווען זיין עסן און א גאנצן טאג , און א ביסל וואסער און א טרונק , דיא גאנצע זעקס טעג פלעגן זייער קרובים דער בייא צו זיין כדי זיין זאלן אונטער געבן חשקות דיא יונגע **אינקאסין** אז זיין זאלן דיא פרויב אויס האלטן און דיא אלע קרובים פלעגן דיא גאנצן זעקס טאג צו בעטן זייער גאט דיא זון אז זיין זאל געבן בח און קראפט דיא יונגע אינקאסין אז זיין זאלן קענען דיא אלע פרויבן אויס שטיין .

און וועלכער יונגיר אינקאס

עס האט נט גיקאנט אויס ליידן דיא פרייב פון דעם פאסטען און דאס זיך גיהייסן נאך עסן געבן דעם האט מען באלד ארויס גשטופט פון דעם חדר און מען האט אידס דער קענט אז ער מוז נישט צו זיין איין אונד אינקאס נט קיין גלח , און נט קיין עלצטיר , איבער דנס חיל , אויך נט קיין ב אסטער אין דעם גאנצן פערראנישן לאנד , **און דיא יונגע אינקאסין** , וואס האבן

יין

טרייבן דיא פייגיל פון דיא תבואה זיין זאלן נט און עסן דיא זערנע וואס דיא לייט פון דער מדינת האבן אין דיא פעלדיר גייעט ,

זייער ווינדערליך איז צו צוהערן דיא פרייבן וואס מען האט גיפריבט . דיא קינדער פון דער פאמיליע אינקאס אז זיין האבן זיך שון דער נאך גימענט נעגן אז זיין זענען קינדער פון דער זון אז אויגער אינקאס איז אלס גיווארן זעכצעהן ייאהר און האט גיוואלט אז מען זאל איהם און נעמען פאר א גלח אונד פאר א שלאכטיג פלעגט מען איהם אן הייבן צו פרייבן אזו וויא דיא וועט גשריבן ווערן ,

דיא פערזאנליך האבן דרוף נט גיקנט , וואס מען זאגט , דער איז א גרויסן מאנט א זון , נט און קומט איהם כבוד און צו טאדן , נט זיין פלעגן זאגן , עס גיפנט זיך א גרויסער מאן וואס זיין זון איז א גאר נישט , אזו קומט איהם קיין כבוד נישט , אפ צו געבן נאר דער וואס וויל זיין איין עלצטיר , דער מוז זיין א גאר , און מוז קענען אויס ליידן זייער פיהל שלעכטן און דער וועלט , און א זעליכע מענטשן , קען מען זיך פאר לאזן ווען דער שונא וועט אן קומען מיט א חיל און דעם לאנד וועט ער קענען דעם לאנד אפ וועהרן , ווייל דער מענטש איז שון גיוואנט גיווארן , זייער פיהל שלעכטן צו ליידן , אזו וועט איהם שון קיין זיך , נט צו שווער זיין ,

אלע ייאהר אין א גרויסן טאג , פלעגט מען צום דרוף נעמען דיא קינדער פון דער פאמיליע **אינקאס** , דיא וואס זענען אלס גיווען זעכצעהן ייאהר , און מען האט זיין גיפיהרט , אין א

דאס דריטע בוך דיא פיהר אין פערציגסטע הער ציילונג

א קליין חוקת , אין מען האט גיטילט דיא
 יונגע אינקאסין אין צוויי טייל , האלב
 זאלן , זיין אין חוקת , אין
 זיין זאלן נישט דער לאזן מען זאל דאס חוקת
 אפ נעמן , אין האלב זענן גבליבן ,
 ד דרויסן , אין זאלן גיין אפ דעם חוקת
 עס אפ צו נעמן , אין זיין האבן אלע
 גיהאט שטומפן גיווער , אי דיא וואס אין
 חוקת זענן גיווען , אי דיא וואס אין דרויסן
 זענן גיווען , אין אזוי האבן זיין גימוזט
 צווישן זיך מלחמה האלטן , עס האט זיך
 דאך נישטאפן מעניכעס מאל , פלעגן עמליכי
 אים צו קומן , אין אויך א טייל נקאלטשעט
 צו ווערן , אין אזוי דיא מלחמה איז שוין
 פאר בייא גיווען , פלעגט מען זיין צו נעמן
 צו דער פערדיר פרוב ,

דיא פערדע פרוב , איז אזוי גיווען ,

מען האט דיא יונגע
 אינקאסין אים נישטעלט פאר וואס , זיין
 זאלן זיך ראנגלן אין בארען , איינער מיט
 דעם אנדערן , איז מען פלעגט פין ווייטן
 צו קוקן , ווער עס וועט איינער דעם אנדערן
 נוצן זיין , אויך האבן זיין גימוזט , גיט
 קענין ווארפן מיט שלידער שטיינער , אין
 גיט שיסן מיט בויגנס , דער נאך האט מען
 זיין א נידער נישטעלט , זיין זאלן שטיין ,
 צוויילף נעכט אפ דער וואך , אין עס זאל
 קינד פון זיין קיין דרימל גיט מירן , וויא
 איז אויב דעם גיווען וואס האט ד יא א
 דרימל גיטאן , אז ער איז גיטאסין אפ
 דער וואך , ווייל דער שלאף האט איהם ,
 נוצן גיווען , מען האט איהם אים כרחשנות
 גיטאסין , אין מען האט איהם , גאר פון דיא
 אינקאסין אזעק נישטליכן , דיא אלע
 וואס פלעגן עפס צו פעהלן ,
 אין דיא ערשטע פרוב , פלעגן זיין דאס
 אנדערע יאדער ווידער צו גיין צו דיא פרוב ,
 אויבער

זיין אים גיהאלטן , דיא ערשטע פרוב ,
 דיא האט מען גילאזט זיך עמליכע וואכן אפ
 רוח , כדי אז זיין זאלן ווידער קומן , ד
 צו ווידער כח , אין קראפט , אז זיין זאלן
 קענין , דיא איבעריג פרובן אים שטיין ,
 אין דער נאך , האט מען זיין גימוזט , צו
 דער אנדערער פרוב ,

דיא אנדערע פרוב , איז אזוי

גיווען , אנדער
 האלבן טייל פין דער שטאט ראסקא איז
 גיווען , א בערגל , דאס בערגל האבן
 דיא פערראניר , גיהאלטן
 פאר האלד , א הין פלעגט
 מען ארויס צו שיקן , דיא יונגע זעכצעהן
 יעריגע אינקאסין , אין אלטע אינקאסין
 זענן גיטאסין אפ דעם גאנצן וועג ,
 פון דעם בערגל ביז אין שטאט אריין קיין
 ראסקא , אין דיא יונגע אינקאסין
 האבן גימוזט לויפן אין
 אים , פון דעם בערגל ביז אין שטאט
 ד אריין קיין ראסקא , אין דיא אלטע אינקאסין
 האבן זיין , אלץ קאראו אונטער גיטעכין ,
 אין האבן אלץ צו דיא יונגע גימוזט , אז
 דריינן ב שטייט ווער גליק און אומגליק ,
 זיין האבן גימוזט לויפן , וויא ווייט
 דער אטום האט זיך גאר , אין זיין גיהאלטן
 אין ד וועלכער עס איז אין מיטן גבליבן
 שטיין , אין האט זיך אפ גירוח , האט
 מען איהם באלד ארויס גיטשופט פין דער
 פרוב , אין ער האט נישט גיטאדרט קיין
 עלצטיר זיין צווישן דיא אינקאסין , אין דיא
 וואס זענן יא ב שטאסין אפ דער אנדערער
 פרוב , האט מען זיין ווידער גימוזט , צו דער
 דריטער פרוב ,

דיא דריטע פרוב , איז אזוי גיווען ,

מען האט גיטאסט

דאס דריטע בוך דיא פיהר און פערציגסטע דער ציילונג קומט

אונזער דער וואס איז אים דער פערדע פרוב
נישט בשטאנן, וויל דער שלאף האט
איהם גובר געווען, דעם האט מען שוין
מעהר צו קיין פרוב קיין מאהל נישט צוגלאזט

דיא אלע אינקאסין

וואס זענען
שוין ב שטאנן
אויף אלע פיהר פרובין, האט מען זיין
ערשט אויס גיטאהן גאר נאקום, און מען האט
זיין אן גיהויבן, צו שטייטן מיט ריטיר,
פון ד קאפ ביז פיס, און דער יונגער אינקאס
האט נישט גיטאהרט קיין שום שלעכטע מיטע ב
ווייזן, ד און ער האט נישט גיטאהרט קיין
גישרייע געבן, וויל דיא פערדאנער פלעגן
זאגן, אז ער קען נישט ד אויס לידן דעם
שטיין פון א ריט, וויא וועט ער קענען זיין
איין עלצטיר און שלאגן זיך מיט א שונא,
טען מען וועט איהם געבן א שטארק מיט
א שפיין, אידר א שניט מיט א שווערד,
און אז דאס האט שוין אויך גיפעהלט,

האט מען ערשט א קענין דיא יונגע
אינקאסין גישטעלט פערבירס, און
מען האט א קענין זיין גיפעהלט

מיט שווערדיין, און מיט שפיין, און וועלכער
עס האט זיך צו ריק א חאפ גיטאהן, ווען מען
האט אויף איהם גיפעהלט און האט זיך דער שראקין
פאר דער שווערד, אידר פאר דער שפיין,
דעם האט מען ארויס גישטויסן, און מען
האט איהם שוין מעהר צו קיין פרוב נישט צו
גילאזט,

נאך דיא אלע פרובין וואס מען

האט זיין
גיפרובט, און זיין זענען אויף אלע ב
שטאנען, האבן זיך דיא יונגע אינקאסין
גימוזט אליין מאכן, אלדינע וואס א גיטיר
בעל מלחמה דארף גייט צו האבן, א
בויגן מיט פוילן, א שפיין, און א שליידר

שטיין, אין א שולד און א פארד
לעדירנע שיד, און אזוי לאנג וויא דיא אלע
פרובין האבן גידוערט זענען אלץ איבער זיין
גישטאנן, דיא אלטע אינקאסין, און האבן
זיין מוסר גיזאגט, אז מען מוז זעהן דאס
לאנד צו שיצן פון שונאים, אויך צו זעהן
עס זאל אינער דעם אנדערין קיין אמרעכט נישט
טאהן, אין דעם גאנצן לאנד, נאר עס
זאל אלץ זיין אין דעם לאנד, צדק און
משפט, און יוסר און אפילו דער קדוין
פרינץ וואס איז געווען א יורש, פון דער
מלוכה, האט ער אויך גימוזט דיא אלע
פרובין אויס שטיין און נאך מעהר הארבעדע
פרובין דער צו ווארן וויל ער דארף צו
רעגירן מיט דעם גאנצן לאנד מוז ער נאך
מעהר מעלות האבן זיין דיא אנדערע
אינקאסין וויא לאנג דיא פרוב פון דעם
קרון פרינץ האט גידוערט האט

דער מלך אליין גמוזט גיען אין צו ריטענע
קליידר און אויך בארויס כדי אז דאס גאנצע
פאלק זאלן זיך פון איהם א ראה נעמן אז
מען זאל אלע שלעכטע זאכן קענען סובל זיין

און אז דיא אלע פרובין זענען

שוין
פאר ביין גיזאגט, פלעגן קומען צו זיין
אלע זייער קרובים און האבן זיין ב האנגן
מיט סטענגס, און דער מלך אליין פלעגט
אויך צו קומען, און אז זיין האבן דער
זעהן דעם מלך, פלעגן זיין צו פאלן אויף
זייער פענימער צו דער ערד דער מלך פלעגט
צו שטיין, און זאגן זיין מוסר, אז זיין
זאלן דאס לאנד ערליך צו זעהן, און זאלן
זעהן עס זאל זיך אין גאנצן לאנד, גוט
אויף פיהרן בצדק ובמשפט, דער נאך האט
דער מלך גמוזט, א גילדינע גאדיל, און
האט אימליכן גילעכירט זיין אויער און
האט איהם אליין דוד גיזאגט, א סטענעלי

מיט

עה

דאס דריטע בוך דיא פיהר און פערצינסטע דער ציילונג

שטארקע מלך גיט אים גירעכט א הארמיע, א קענין דעם ביסל שטאנדיג און פאר וואס האבן זיין גילאום און גרינג דיא מדינה אפ געבן, ביז מען וועט גיט אים הערן, אין נאנצן דיא ציילונג, וואס עס איז, אין יענע צייטן מיט דעם פערצאנטיגן רייד צו גנאנצן.

אז דער צוועלפטער מלך איז

ניווארין אין פערט, דער האט גיהויסן **האנא קאפאק**, דער איז גיווען זייער א גרויסער בעל מלחמה ער האט כובש גיווען דיא אלע לענדער פון **קאזאטא** דאס לאנד איז און גרויס גיווען האלב וויא דאס פערצאנטיגן רייד דער מלך האט גיהאט א ווייב פון דיא אינקאס און דער נאך, האט ער גנוסן נאך א ווייב א טאכטער פון דעם מלך פון **קאזאטא** כדי אז דיא מדינה זאלן מיט

איהם צו פירן זיין, דאס איז אויב גיווען דער ווידער דאס פערצאנטיגן גיווען, ווייל דיא פערצאנטיגן פראווע איז גיווען, אז דער מלך טאדער קיין ווייב נישט געבן פירן פון דער פאמיליע אינקאס, און וויא דיא אלע אינקאסין, מיט דעם נאנצן פערצאנטיגן לאנד האבן גיוועהן אז דער מלך ברעכט דיא פראווע און האבן זיין אלע שון דיא פראוועס גיבראכט און דריבער זענען אלע גוטע פרוואנדקעס וואס זיין האבן אין דעם לאנד בין אהער גיהאט קאליע גיווארין.

און אז דער מלך האנא קאפאק

איז גישטארבן, האט ער גילאום צווייא זין איינער איז גיווען, וואס ער האט גיהאט מיט דעם ווייב, וואס זיין איז גיווען פון דיא אינקאס דער האט גיהויסן **האנקאקא** און דער אנדערער איז גיווען, דעם ווייב, וואס ער האט גיהאט מיט דער בת מלכה

שט א גילדין בלעכיל, דער מלך האט איטליכן יונגן אינקאס גנעבין זיין האנד, אז ער זאל איהם א קוש טאון, דער נאך אז דער מלך איז שון אוועק גנאנצן, פלעגן זיין צו גיין, צו דעם **אינקאס** וואס איז גיווען א שני למלך, און דער שני למלך, האט איטליכן גיקושט און זיין רעכטן אקסיל, און האט א ראש גנוסן פון איטליכן יונגן אינקאס זינע שיד, און האט זיין גנעבין בעסערע שיד, און האט צו איטליכן גיוואט בזה הלשון * דיא ביסט א זין פון אינדור גאט דיא זון, דיא ביסט ווערט מען זאל דיר קושן * דער נאך פלעגט דער מלך צו שענקן, איטליכן, א טשאמבער מיט בלומען, און מען האט איהם גיוואט, מיט דעם זאלסטו פאר טרייבן דיא שטאט פון אינדור לאנד א וועק, און זאלסט זעהן, אז אין לאנד זאל אלץ גיפיהרט ווערן באמת וברק ובמשפט, און דיא פירעלע מענטשן וואס גיפיען זיך אין דעם לאנד, דיא וואס ווילן גיט ארכאטן, דיא זאלסטו ב שטראפן.

און אז דיא גאנצע צערימאניע

איז שון פאר בייא גיווען, פלעגן ערשט צו קומן זייערע פעטערס מיט זייער קרובים, און פלעגן זיך צו מאכן עטליכע מעג א גרוסע שמחה מיט טאנצן, און מיט יונגן, און פלעגן זיך זייער פרייליך צו מאכן, און האבן גיקושט און גיהאלדוט דיא יונגע אונקאסין וזיערן קינדער און זייער קרובים, דאס אלס ב שרייבן און, דיא שטאנטישע שרייבערס.

עס זאל זיך קינער גיט ווידערין, אז עס איז זיין און א גוט איין רעכט גיווען, אין דעם לאנד מיט א זעליבע פיינע פרוואנדקעס פאר וואס זע האט דער

דאס דריטע בוך דיא פיהר און פערציגסטע דער ציילונג קנ

פערצאנטיג רייך, און זיין ברודר
האסקאר האט ער נאך גילאזט
 לעבן, כדי און ער זאל
 שיקן ב פעהלין אין זיינע לענדיר אריין צו זיינע
 הארמיען און מען זאל זיך שוין מער גיט שלאגן
 אין מען זאל זיך צו איהם אנמער געבן,
 און דאס איז גיווען דאס גליק פון דעם גרויסן
 פיצערא, וואס ער איז גראד צו דער צייט
 און ניקומין אין דיא לענדיר אריין, און זיין
 זענען אומרוהיג גיווען, דיא ביינע ברודר
האסקאר און אטאהלפא וואו זיין
 האבן
 דער הערט אז דא' זענען אן ניקומין, ווייסע
 און בערדיגע מענטשן אין זייערע לענדיר א
 ריין, און וויא זענען זייער גרויסע ברויט
 האט איטליכער פון דיא צוויי ברויט גיוואלט
 האבן, און דיא גרויסע גבורים זאלן מיט
 איהם האלטן, כדי און ער זאל זיין ברודר
 קעגן גובר זיין, און דאס איז גיווען זייער
 ביינע אימגליק און אויך דאס גאנצע
 פערצאנטיג אומגליק, און דאס גליק פון
פיצערא מיט דיא אלע שפאני, דרובער
 האט מען זיך שוין געטן צו
 ווינדערן, וואס דער מלך פון **פערא**
 האט גילאזט אז פיצערא מיט און
 ווייניק שפאניד זאלן אריין, אין זיינע לענדיר
 און זאלן אפ נעמן, און א גרויס און און א
 שפאניק לאנד וויא פערא איז גיווען, און
 דיא **פעראאניד** האבן זיך גאר נישט א
 קעגן גישטעלט, מ'הייא
 צו שלאגן זיך, דאס איז אלץ גיווען, ווייל
 עס איז גיווען צווישן דיא צוויי ברודר א
 מחלוקת, און האט איטליכער גיוואלט מיט
 דיא שפאניד בעסער גיט פריינד זיין, כדי דיא
 שפאניד זאלן מיט איהם האלטן, וועט ער
 דעם אנדריין ברודר גובר זיין.
 ענדע דיא פיהר און פערציגסטע דער ציילונג

מלכה פון **קואיטא** דער האט גיהויסן
אטאהלפא און
 דער מלך **האנא**
קאפאק איז גישטארבן האט
 ער צוואה גילאזט, און דיא צוויי
 זון זאלן זיך טיילן מיט דיא מלכה **האסקאר**
 דער וואס קומט ארויס, פון
 זיין מוטער צו אויך פון דיא משפחה **אינקאס**
 דער זאל מלך זיין איבער דעם
 פערצאנטיג רייך, און **אטאהלפא** וואס
 איז פון זיין מוטערס צו
 אינקאס נישט, דער זאל מלך זיין איבער
 דיא לענדיר פון **קואיטא**, און דאס איז
 דיא פערצאנטיג
 גיפעלין וואס ער האט גימאכט א מלך אונז
 וואס ער איז פון מוטערס צו קיין אינקאס
 נישט, און וויא דער מלך **האסקאר** האט
 גיווערן אז דיא ליט לידן
 נישט, האט ער גיוואנט ער מוז אוועק נעמן
 דיא מלוכה פון **קואיטא** אויך, און עס
 איז גיווארן
 בריד א גרויסע מלחמה, דער מלך **האסקאר**
 איז זייער שטארק גיווען, ווייל דאס גאנצע
 פאלק פון דעם גאנצן פערצאנטיג רייך האבן
 מיט איהם גיהאלטן, און דער מלך **אטאהלפא**
 האט אויך גיהאט, זייער א שפאניקע הארמיע
 וועלכע זיין פאטיר האט איהם איבער גילאזט
 און **קואיטא** דער מלך **אטאהלפא** האט דיא
 מלחמה גובר גיווען, און ער האט זיין ברודר
 דאס אר תפוס געווען.
 דער מלך **אטאהלפא**, און ער
 האט
 גיווערן און ער האט דיא מלחמה כובש גיווען
 און האט ער זיך מיט גיווען און האט גילאזט
 אויס הארגענען דיא גאנצע פאמיליע אינקאס,
 וויא פיהל עס האבן זיך גיפנין אין גאנצן
 ענדע דיא פיהר און פערציגסטע דער ציילונג

דאס דריטע בוך דיא פיניף און פערציגסטע דער ציילונג

פֿיצער און פֿין טאמבאס ווייט

פּנאַנצן קיין דרום צו, און איז גיקומען צו
א גרויס וואסער וואס דאס וואסער האט
געהייסן פֿיארדא, וואסער פאלט דארטן אין

דעם גרויסן ים אריין, פיצעראן איז דאס
אורט זייער גיפעליך, דארטין צו בויען איינע
קאלאניע דאס הייסט א נייע שטאט,
און האט דער גייער שטאט

א נאמין גיגעבין סאנט מיחאיל און נאר
וואס ער איז משט

פלאן פארטיג גיווארין, אויס צו בויען דיא
קאלאניע, זענן אן גיקומען צו איהם
אשולחים, פון דעם פארמאגטען מלך

האסקאאר, וואס ער איז שוין חסום
גיועסן ב זיין ברודר

אטאָהעלפּאָ, ער לאָזט איהם - בעטן, און
ער זאל איהם גיין צו הילף א קעניג ווין
ברודער אטאָהעלפּאָ, פון דיא משולחים
זאט ערשט פיערערא

וְיִתֵּן לָהֶם חֵן בְּעֵינֵי הָעָם וְיִתֵּן לָהֶם חֵן בְּעֵינֵי הָעָם וְיִתֵּן לָהֶם חֵן בְּעֵינֵי הָעָם

ה'רס"ח, א' קענן איהם, מען זאל זיך
זיט איהם שלאגן, און איהם אין זיין לאגן

וְשֵׁם אֲדִינוּן צוֹ לֵאמֹר, עַד הָאֵת אֶפְסִלוֹ נֶאֱדָר
נִזְרָא גִיְהָאָט, אִיבִי מֵעַן וְיִל אִיהֶם יוֹם, פֶּאֶר
מִהֲרִין אֵין לֵאמֹר אֲדִינוּן, כִּי אִז מֵעַן זֶל
יִהֵם מִט וְיִנֵּע לִיט אֵין גִּאגִיץ צו נַעֲמִין.

אין איצונד אז ער האט שוין גיוואר
ויווארן פון דעם משולחים

אס אין דעם לאנד טוט זיך , איז איהם
זיין זיין ווייניגער נים גיוועהן , אויך האט

וְיָדָה שֶׁנֶּחֱמָה לְיִשְׂרָאֵל, אֵין פִּיצְעָרָא

וויילער האט זייער גוט פאר שטאנן , אז
אז א לאנד , וואס דרייבן זעבן א זעלבע ,
אומדרייגט זאכן , אין האבן צווישן
זיך א זעלבע מלחמות , אז א לאנד איז
גאר גרינג איין צו נעמן , פיצערא האט
זיך מיישט גיווען , אז איצנד איז דיא דעכטי
צייט , אז ער זאל גיין , אין דעם לאנד
אריין , און ער זאל דאס פינע רייכע גאלד
לאנד איין נעמן , און ער איז באלד פון
דער קאלאניע , א וועק גינאנצן קיין
דארטן , אז
גישטאנן דער מלך

אמא-הלפא מיט זיין גאנצער הארמייע

וַיִּמְדַּע אִן גִּיקוֹמִין בְּזֵי אִידֵם כִּשְׁלָחִים

דעם ¹ מלך אבאדלהא , און ווא האבין
איהם גבראכט , זייער רייכע מהנות פון דעם

מלך. פיצערא האט ב' זיד גיהאט א מאלמאטש
אד פקדיא אינזיגל וואס ער האט מיט
זיד גיפיהרט קיין שפאניע, אז ער איז פון
האמאט היין שפאניע גיגאנגן. אזוי ווייטער

הייא איז געווען, א יונגער מאן, דער האט
הייסן **פיליפ**, און נאך דעם אז ער האט
גישטארט, און איז געווארן

פילאפילא (וויל דאס הייסט אויף שפאניש, דער קלייניג

י"ל"פ) , דער האט שוין גיקאנט ריידן ,
 ריחיל אום שפאנישן לעזן אדער נישט

ר אונד
ז
אונד
פערלאנישע
לישן
האט
אונד

קאנט, און דער איז גיטעדיק ב פיצעראין
טאלמאטש, פיצערא האט איבער דורך
דעם טאלמאטש

עכט וויסן, וואס דיא פערדאנישע משולחים
אבין גיזאגט, ווייל דער טעלעאפאן האט

ליין, דיא ביידע לשונות ניט רעכט גיקאנט, נאר אז פונעם האט גיזעהן דיא רייכע

1971

ראם דריטן בוך דיא פיניף און פערציגסטע דער ציילונג קנא

און דיא פערראנדר האבין זיך ווייט פאר ווינדערט
אוף דיא ד' ווייסע און בערדיג מענטשן ,
און דאס מינסטע האבין זיך ווינדערט
אוף דיא פערד און אז זיין האבין גיזעהן , אז
דיא פערד האלטן אין פיהל דיא מושטיקס , פון
אייזן , און זיין מאבין אלץ מיט זייערע
מאיהלער , גלייך וויא זיין העטן גינעסן ,
און האבין דיא פערראנדר גימינט , אז דיא
פערד עסין תמיד אלערליי מאטאהלין (דאס
הייסט אייזן ווארג "אויך" גאלד וילבר
ציהען בלייט מעש קופיר) און האבין דיא
פערראנדר וויא גיבראט גאלד און זילבר וייער
פיהל , דיא פערד זאלן זיך זאט אן עסין ,
דיא שפאגיר האבין אלע דיא פייע מעבלים
צו גנומן , אין זייערע זעק אריין , וואס זיין
האבין גיבראט פון דיא פערדס וועגן ,

פערדינאנד און סאטא

וואס פיצערא האט זיין גשיקט צו דעם
מלך פון פערד פאר משולחים ,
אידיר זיין זענן גיקומין , צום פערראנדר
לאגיר וועלכיס דער לאגיר איז גישטאטן ,
א מיל פון דער רעזידענט שטאט
קאקסימאלקא דיא וועגן גלייך
און גינאנדין , און
וויא דער מלך אטאהלפא האט גיוואר
גיווארין אז עס גייען צו איהם
משולחים פון דיא ווייסע און בערדיגע מענטשן
האט דער מלך גנומן עטליי זיינע הוף ב
דיהנטע און האט א קענין גשיקט דיא
משולחים , מען זאל זיין כבוד אן טאהן
וויא דיא צוויי אפיציהרין האבין
דער זעהן , אז עס קומין צו זיין עטליי
מענטשן א קענין , האבין זיין זיך דער
שראקן , אין האבין גאר ניט גיוויסט וואס
דאס ב טייט , סאטא האט מיט גרויס
הארץ , אן גיחייבן צו
טשוואלאווין

מתנות , וואס דיא משולחים האבין איהם
גיבראט , האט ער זיך שין משער גיווען ,
וואס זיין ווילן , דיא מתנות זענן גיווען ,
פיהל ערליי פייע פירות , און זייער פיהל
שיינע מאטעריעס , אלץ וייער רייך
גיהעפט , און וייער פיהל גילדינע און
זילבערנע כלים , אויך וייער פיהל אבנים
טובות , אין אפארד רייכע האלבע שטיוול ,
און א פארד רייכע גילדינע ארים בענדיר
מיט אבנים טובות ב זעפט , ער זאל
דריינין גיין אן גיטאן , כדי אז דער מלך
וועט זיך מיט איהם צום הוף קומין , זאל
ער דער קענין , וועלכיר דער יעדנר
פיצערא איז , און דער פון
האט זיך פיצערא גישטויסן ,
האט זיך טאלמאטש פילא פילא האט
אליין ניט גיקענט גוט פאר
שטיין , האט ער אליין שין פאר שטאנן ,
אז דער מלך אטאהלפא וויל האבין ,
אז ער זאל זיך מיט איהם ,
אין אייניג צום הוף קומין , און זאל מיט
איהם גוט פריינד שאפט שליסן , און דאס
האט באמת פיצעראן זייער גיטוינט

פיצערא

איז ווייטיר גינאנדין , אין אן האט
אלץ איבער גיטראכט , אויב
דריינין שטעקט נישט עפס א רמאית , מען
וויל איהם גאר פאר נאדירן אין דיא לענדיר
אריין , האט זיך פיצערא מיישב גיווען , און
האט גשיקט צוויי משולחים פריד צום דעם
מלך אטאהלפא , אינר און גיווען זיין
ברודר פערדינאנד

פיצערא

און דער אנדערער איז גיווען
אין אפיציהר דער האט גיהייסן סאטא ,
זיין זאלן דעם מלך פון זייניג
וועגן א קאמפלאמענט מאבין , און וויא איהן
פיצערא מיט זיינע לייט זענן גיקומין , האט
מען זיין אומערדום מיט גרויס כבוד צו גנומן
עו

דאס דריטע בוך דיא פיניף אין פערציגסטע דער ציילונג

אין מזרח זייט , אין אייך דער גאנץ עלצטער פון דער קריסטליכער רעליאן , דער פופס , דיא האבין אנדרא א הער גישקט , אז מיר זאלן דיר מיט דיניע אלע פעלקער פרייא מאכין , פון דעם טייווילס הענט , * , און דאס האט דער טאלמאטש פילאפילא , איבער גמאנט פאר דעם פערצאנטיגן מלך , און דעם פערצאנטיגן לשון **פילאפילא** האט איבער דאס שפאניש לשון

ניט גוט פאר שטאנין , און דאס פערצאנטישע לשון האט ער אייך ניט גוט גיקאנט רידן , אזו האט דער טאלמאטש אליין ניט גוט פאר שטאנין , וואס פערדינאנד האט גיואנט , און האט עס גאר שלעכט איבער גיואנט פאר דעם מלך , און פערצאנטיש , וועלכעס דער פערצאנטישער מלך , האט איהם אייך ניט גיקאנט , גוט פאר שטיין , אזו האט דער מלך גיואנט צו דיא משולחים , או מארגיניגן טאג , וויל ער אליין קומין צו פינצערטן ,

דיא משולחים זענן צו ריק גיגאנין ,

קאקסא קיין **מאלקא** , און דארטין האבין

זייא שין פינצערטן מיט אלע שפאניר אן גיטראפין , **פינצערט** האט זיך אפ גנומין זיין הויפט קוואטער , אין דעם מלך **אטאהלפעס** פאלאץ , אלדינג וואס

פערצאנטי , האבין ב טראכט , דיא שפאניר דאט עס זייא גיבראכט אין א ספק אריין , זייא האבין ניט גיקאנט חיסין דיא שפאנערס א הער קומין וואס עס ב טייט , א מאהל פלעגן זייא זאגן , אז דיא

שפאניר זענן א הער גיקומין , פון דעם גאט דיא זון , ברי אז זייא זאלן אין דיא אלע לענדיר ווייזן , א גוטן וועג , וואס עס וועט פאר זייא זייער א גרויס גליק זיין , און אפט א מאהל , אז זייא האבין גיהערט , אז דיא

שפאנלאווין , און זיין פערד גלייך צו דיא מענטשן צו , וואס דיא פערצאנטישע הוף ב דיהנטע האבין דער זעהן , א דריטער לויפן צו זייא גלייך , האבין זייא זיך וייער דער שראקן , ווייל זייא האבין נאך אין וייער לעבין קיין דריטער ניט גיזעהן , אזו האבין זייא גימינט דאס איז , אזו א ב שפעניש , א חיה רעה , וואס זיא איז - האלב מענטש , און האלב חיה רעה , און זענן אנטלופן גיווארין , נאר דער עלצטער פון זייא , איז גבליבן שטיין , און וואס **סאטא** איז צו איהם צו גיקומין , האט איהם ד

דער עלצטער וייער גרויס כבוד אפ גיגעבן , און דיא אלע פערצאנטישע מענטשן , האבין זיך באלד צו ריק אומגינקערט , און האבין אזו מיט גרויס כבוד אפ גיפיהרט דיא משולחים ביז צו דעם מלך צום לאגיר ,

דער מלך אטאהלפא האט דיא

משולחים , זייער שיין צו גנומין , און ער האט זייא וייער גרויס כבוד אפ גיגעבן , צווייא קינגליכע פינצעהעסינס , האבין דיא משולחים דער לאנגט א נויט גיטראנק , און מען האט זייא צו גישטעלט , גילדינע שטולן צו זיצן דיא שפאנישע משולחים , זענן זייער אומרוהיג דא גיזעסן , ווייל זייא האבין דא גיזעהן , אז אלע כלים , וואס נאר דעם ב דיהנען איז גיווען ב דעם מלך , איז אלץ גיווען נאר פון גאלד און פון זילבער , דיא שפאנישע משולחים העטן שון געהרן גיווען , אז זייא זאלן שון באלד ב דעם פערצאנטיגן מלך דאס אלץ אוועק , געמין ,

פערדינאנד פינצערטאס זיין ברודר , האט אן גיהייבן , צו רידן

צו דעם מלך בזה הלשון , * , דער מעכטיגער בהערשר , פון דיא לענדיר וואס זענן ,

דאס דריטע בוך דיא פיניף און פערציגסטע דער ציילונג קנב

אינפער איין אלטער מייער, קיניר זאל
זיין נישט זעהן, און האט אז אן גיזאנט
וויא ער וועט זיין א צייכן געבן, דורך
אויס שיסן פון א הארימאטע, זאלן זיין
באלד אלע צו איהם קומן צוויי הארימאטעס
האט ער א נידר גיטעלט ב דעם מייער פון
זיין קוואטער און ב דיא הארימאטעס
האט ער אידר גיטעלט בויגן שיסערס,
אין צוואנציג דיא בעסטע בעלי מלהמות האט
פיצער א זך גיהאלטן, פאר זיין לייב וואך
און דאס איבערקוק פון זיין גאנצן חיל האט
ער זיין גיהיסן זך אויס שטעלן און דעם
דירזניגן.

דעם אנדערין טאג, נאגן פריא

מיט דעם טאגס

אן ברעכן, האט דאס גאנצע פערמאנישע

לאגיר גיריהרש מיט זייער מלך **אטאהלפא**

צו דער פארדע, מען זאל

גיין אין שטאט אריין, קיין קאקסאמאלקא צו

דיא שפאניער, דער מלך האט מיט דער

גרויסער פארדע, גיוואלט ווייזן דיא שפאניר

וואס פאר א גרויסער מלך ער איז, עס האט

גידוערט עטליכע שעה, דאס אורדינונג זיין

און דיא פארדע זאל זיין און אז דאס איז

אלץ שון אין גאנצן פארטיג גיווארן, האבן

זיין אן גיהויבן צו ריהרן, אין חאטשי

עס איז דוך נאדער גיווען א טייל צו גיין פון דעם

לאגיר, אין דער רעזידענט שטאט אריין,

מען איז אונזער און פארוואלע גיגאנגן,

אנדער וועג האט גידוערט פיהר שעה

פיצערא האט מורא גיהאט, און האט

איבער גיטראכט ווייל דאס גיווערט

און לאנג אפשר מיינט דער מלך **אטאהלפא**

א קענין איהם עפס א רמאות

האט ער היידר א קענין גישיקט איין אפיצירער ער

זאל דעם מלך פון זיינע וועגן א קאמפלאמענט

מאכין און פיצערא האט דעם אפיצירער אן

גיוואנט אט ער זאל גוט אכטונג געבן אייב

דארטן

דיא שפאניר ראבאווען, און טוען גרויסע
מעשים הרעים, אין דיא לענדיר, פלעגן
זיין צו זאגן, אז דער גאט האט זיין א
ראפ גשיקט, מען זאל דיא אלע לענדיר ב
ד שטראפן, ווייל זיין האבן גיווערדיקט א
קענין דעם גאט, אין דריבער זענען א ראפ
גיקומין הימילשע לענטשען פון דעם גאט, אז
מען זאל דיא אין דיא אלע לענדיר, גרויסע
מעשים הרעים טאון, דער מלך אטאהלפא
האט זיך איבער גיהאלטן, אין דער ריעה, אז
דיא שפאניר זענען א דער א ראפ גישיקט
גיווארן אין דיא לענדיר, אריין,
צומין צו טאון, און זיין גליקליך צו
מאכין.

דער מלך אטאהלפא און

פיצערא ביידע גרויס האבן זיך דא

פארטיג צימאכט, צו דעם צו

זאמין קונפט, אז זיין זאלן זיך ביידע צום

הוף קומן, נאר דיא ביידע כחשבות,

זענען נישט גלייך גיווען, דער מלך אטאהלפא

האט עס זייער ערליכט גימיינט, און האט

זייער א גרויסע פארדאט גימאכט, כדי עס

זאל דיא שפאניר זיין א גרויס כבוד.

פיצערא אובר, האט עס זייער פאלש

גימיינט, ער האט נאר פארדע

גימאכט, כדי אז דער מלך אטאהלפא זאל

מיינען, אז ער מיט עס איהם דער מיט כבוד

און, פיצערא האט גינומין זיינע וועכניג

רייטער, און האט זיין איין גיטיילט, אין

דרייא חלקים, איין טייל האט ער גיהייסן

קאמענדירן, זיין ברודער **פערדינאנד**

און דאס אנדערע טייל

האט גיקאמענדירט דער אפיצירער

בענאלקאצאר, און דאס דריטע טייל

האט גיקאמענדירט דער

אפיצירער סאטא דיא אלע וועכניג רייטער

האט ער גיהייסן זיך שטעלן,

דאס דריטע בוך דיא פיניא און פערציגכטע דער ציילונג

פאר שטאטן, און דער מלך האט זיך עפֿים וויא דער שראקין, ער האט צו זיינע לייט גיזאגט כזה הלשין * דיא פרעמרי לייט וואס זענען א הער גיקומן, זענען משולחים פון גאט, היט אייך אז איר זאלט זיין קיינים גיט ב ליידניג, און זעהט אז איר זאלט מיט וויא אלץ מיט נוסן רידן, טאמיר וועלן זיין דורך דעם א קעניג אונדז אויך גוט זיין *.

וויא דער מלך אטאהלפא האט דאס

אויס גירעט צו זיינע לייט, און איז באלד צו איהם צוגיגאנגען דער שפאנישער גלח וואס איז דא מיט דיא שפאניער גיוועזן, דער האט גיהייסן **פינצעס פאלפערדא**, דער גלח גיהאלטן אין איין האנט, א צלם, אין דער אנדערער האנט האט ער גיהאלטן, דעם **ברעפיער** (עייז) דער גלח, האט זיך אנדער גישטעלט נעבן דער שעז, וואס דער מלך איז און איהר גיוועסן דער גלח האט אן גיהויבן, דעם מלך **אטאהלפא** צו דער ציילן, וויא אז גאט האט דיא וועלט ב שאפן און אויך גאט האט ב שאפן אדם הראשון, אין האט איהם אויך דער ציילט וויא אדם הראשון האט גיווינדעט, און דורך זיין וינד, מוזין מיט אלע ליידן דעם טויט, און מיר מוזין אלע שפארבין, און ווירד האט דער גלח איהם דער ציילט פון דעם ישר הנוצרי, וויא ער איז נאך זיין טויט ווירד לעבענדיג גיווארן און

דארטן צווישן דיא פערטאאנד טוט זיך נישט עפֿים מיט רמאות, דער פערטאאנישער מלך **אטאהלפא** האט וויער ערינצט גימיינט, און האט קיין שום פאלשע זאך גאר נישט אין זין גיהאט, אויך וואס ער קיין שום זאך גאר נישט איבער גיטראכט, און איז זיך און ווייטער פאוואליע גיגאנגען מיט זיין גרויסן שטאט און פארטאדא ביז צו זיין גרויסע רעוידענט שטאט **קאקסימאלקא** דער מלך **אטאהלפא**

גיוועסן און אנגלדיגע שיעור מיט אכנים טובות ב זעצט און מיט שיינע פערדען גיציהרט און גיטראנן האבין איהם זיינע בעסטע ב דירנעט פון דעם חצר המלך זיינע מעניסטערס פון דעם לאנד זענען אויך גיוועסן און שיעורס און מען האט זיין אויך גיטראנן נאך דעם מלך און פון ביידע זייטן זענען גיגאנגען וינער און זינגערס טענצור און טענצורס און דיא איבעריקע מענטשן פון דער פארטאדא זענען גיוועזן ביז דרייסיג טויזענט מאן דיא זענען אלע נאך גיגאנגען פון הינטן אלץ מיט איער גרויס פארטאדא און מיט גרויס בורא פאר דעם מלך.

און אז דער מלך מיט זיין גאנצער פארטאדא, זענען גיקומן אין שטאט אריין, און זענען צו גיקומן צו דער קוואטיר וויא פיצערא איז גישטאנן מיט זיינע שפאניער, היט זיך דעם מלך אויס גיוויזן וויא דיא שפאניער שטייען, עפֿים וויא און קריג, אין האט אן גיהויבן צו רידן, צו זיינע **פערטאאניר**, וועלכעס דורך זיין רידן, האט מען

(עייז) **ברעפיער** דאס איז א בוך וואס עס איז ב דיא קטוהלין וויער הייליג, דיא רייתמישע קטוהלין זענען אלץ מתפלל צו וויער גאט, און ליינען וויער תפילות אויס דעם בוך, אין דאס איז אין קלויסטער, ווען פיהל מענטשן זענען דער ביא, און ליינט דער גלח דיא גיבעטן פון דעם בוך, וויא האבין אוכער נאך פיהל תפילות און גיבעטן, וואס דער גלח דארף וויא צו ליינען ב זיך אין דער הייס, ווען ער איז, אין זיין חדר אליין אין דאס בוך הייסט ברעפיער, און דיא קטוהלין האלטן דאס בוך פאר וויער א הייליגע זאך

דאס דריטע בוך דיא פיניף און פערציגסטע דער זיילונג קנג

געענטפערט, מיט ווער א גיטער מיט, און א גוט גיטער, בזה הלשון, *איד ביי פארטיג צו זיין דעם מלך פון שפאניע, א גיטער פריינד, און מיט איהם כורת ברית צו זיין, אונזער בשום אופן וויל איד זיין **פאכאדאל** (עא) גיט זיין, און פונם מוז אויך עפס דער א ווינדערליכער מענטש זיין, ווארין וויא קען ער א וועק שענקן, א זאך וואס עס איז גיט זיין און וואס איד זאל אוועק לייגן זיין אמונה, און וועל אן נעבן, איין אנדערע אמונה, דאס זען ארץ גיט זיין בשום אופן, איד וויל בעסיר האלטן מיין אמונה, און זאל בעסיר גלייבן און דער אומשטערבליכער זון, איידר דיא נאכקוואס איר זאגט אליין אז דער גאט איז אומגיקומין וואס מען האט איהם אומגלייכראכט, און פון אנדרי זאכן, וואס איר האט מיר דא גיוואגט פאר שטייע איד נישט, דאך בין איד צו קאווע צו וויסן, פון דיא אלע זאכן, וואס איר האט מיר דא אלץ דער זיילט און פון וואגן, וויכט ז איר דאס, וואס עס דאט זיך אין דיא לאנגע צייטן גיטאדן, * דער גלח האט דעם כלך געענטפערט בזה הלשון, * דורך דעם בוך, ווייס איד דאס אלס, * און ער האט גיגעבן דעם כלך, דאס בוך דעם ברעפיער, און זיין האנט אריין, דער כלך דאט גענוג ב דעם גלח דאס בוך אין זיין האנט, און האט עס ב קוקט, פון דרויסן, און אלע ווייטן, אין דער נאך האט עס דער כלך גענוג צו זיין אויער, און דאט אן גידיבן צו לאבן, און האט גיוואגט דאס בוך זאגט מיר גאר קיין, ווארט נישט, דער כלך האט דאס בוך אווארף גיטאדן א וועק, וויא דער גלח האט גיזעהן, אז דער כלך האט

דאס

עו

און איד פון דער הייליגקייט פון דעם פונם אז ער איז גישטעלט גיווארין, און דער וועלט, פון גאט, אין ער האט איבער אלע צו שאפן, וואס און דער גאט וועלט גיפנט זיך נאר מענטשן, און לענדיר און דער פונם הייסט אלכסנדר דער זעקססיר און דער פונם האט א וועק גישענקט דיא נייע וועלט וואס מען האט דא גיפנט, וו אנדער קייכר וואס ער איז כלך אין שפאניע, דער גיח דאט נאך גיוואגט דעם כלך פון פערדא, אז דער פונם דאט איהם צו וויא גישיקט, אז וויא זאלן דא אלע אן געבן דיא קריסטליכע נאמנה, * און דער פונם האט נאך גיוויסן, אז דא זאלסט זיין, איין אונזער מערנער צו דעם קייסיר פון שפאניע, דער שפאנישער קייסיר וועט זיך שיינן, פון אלע דייע שונאים, און אויב דא ווילסט און דעם אלס גיט צו שטיין, אז גיט מען דיר אויס מלחמה, און כען וועט זיך ביט דיר שלאגן, און מען וועט דיר דיער פיהל שלעכטן טאדן, וואס נאר מיגליך וועט זיין

דער פערדאנישער מלך

אטאדלפא, איז און גידולט גיווען, און דאט דאס אלץ אויס גייערט, וואס דער שפאנישער גלח האט איהם דא אלץ דער זיילט, און האט קיין ווארט דריין גיט גירעט, און **פילאפילא** דער טאלמאטש, האט איהם דאס אלץ איבער גיוואגט, און זיין פערדאנישן לשון, נאר אלץ גיט גוט, ווייל מיר ווייסן שוין אז דער טאלמאטש, האט אליין דיא ביידיע לשונות גיט גוט גיקענט, דאך האט זיך גער כלך פון איהם ווער פיהל נישט גינען, **אזו האט דער מלך אטאדלפא**

פאסאדאל הייסט אזו וויא ב דעם מירקישין קייסיר איז דא אמלך פון איהם און מאלדאווע אזו וויא מיר האבן גישרובין און דעם צווייטן בוך אין דער אנמערקונג נומער זיין זיין דער וואס וויל עס וויסן זאל דארטן נאך זעהן, .

דאס דריטע בוך דיא פיניף און פערצינסטע דער ציילונג

זיין איהם באלד אהן רחמנות גיהארגיט

פיצער מיט זיין חיל זענין צו גילאפן

צו דעם אורט, וויא דער מלך

אטאדלפא איז גיווען. און האבין אן

גיחאפט דעם מלך ב זיין ד

האנט, און האבין איהם, א ראש גישלעפט

פון זיין גילוינער שטעט און דהאבין איהם צו

דער ערד גיווארפן, און האבין איהם אזו גישלעפט

בין צום שטאנשטין קיוואטער, און דיא אלע

שררות וואס זענין דא מיט דעם אומגליקליכן

מלך גיבליבן, א טייל פון זיין זענין

גיהארגיט גיווארפן און א טייל זענין צו לאפן

גיווארפן, דיא הריגה האט אזו גידוערט א

גאנצין טאג, דאס מיינסטע זענין אומגיקומין

אלטע און יונגע, אויך ווייביר דיא וואס דא

זענין גיווען, ב דער גרויסער פארארא אין

זענין מיט גינאנצן, דעם טאג זענין אומגיקומין

מעהר וויא פיהר טווענט פערטאנער, און פון

דיא שטאנער איז, אפילו אין איינציקער ניט

פאר ווינדעט גיווארפן, נאר פיצער אליין

האט ב קומין א שטאך פון זיין אייגנים שטאנער

וואס ער איז ניט שולדיג גיווען דער שטאנער

האט גיוואלט שטעבן א פערטאנער, און ער

האט אומגעהרין פיצער אין גיטראפין, דאס

איז אלץ גיווען, ווייל דיא פערטאנער נעכיר

האבין זיך גאר נישט גירעכט און דער מלחמה

אז מען זאל זיך דא מיט זיין שלאפן, דריביר

האבין זיין זיך צו קיין קריג גאר נישט פארשט

גימאכט, און דריבער האבין דיא שטאנער

דאמאד קיין שלעכטן ניט גיליסן, מען האט

נעכיר דיא **פערטאנער** גיהארגיט, אזו

וויא דיא כהמ, און זיין האבין

גאר נישט אן גיהויבן זיך אפ צו וועהרין

וועליכיר עס האט גיקאנט אנטלופן דער איז

לעבן גיבליבן, עס האט זיך גאר קיניר ניט

דער וויידר גישטעלט, א קענין דיא שטאנער

און וויא לאנג דיא הריגה האט גידוערט, אז

דאס בוך א חארף גיטאהן, האט זיך דער

שלעכטיר, גלח באלד אומגיקעהרט צו זיינע

שטאנער, און האט אן גיהויבן צו שרייען

בוה הלשון * זיט אייך נוקם, זיט אייך

נוקם, איהר קריסטין זיט אייך נוקם, איהר

זעהט וויא גאטס ווערטיר זענין מבוזה גיווארפן

מען האט זיין אף דער ערד גיווארפן, דער גלח

האט נאך גשריגן און האט גיואנט הארגיט דיא

הינט וואס זענין מבוזה דאס גיווען פון גאט *

וויא דער גלח האט דא אזו גישריגן צו

דיא שטאנער, אז מען

זאל זיך נוקם זיין, און מען זאל דיא הונט

הארגינען, אזו האט פיצער באלד א צייכן

גינעבן, צו זיינע לייט, אין באלד האט מען

אן, גיהויבן צו פיקען, און דיא בידע

הארימאטס האבין אויס גישאסן, מען האט

פון ביקסן אויך אויס גשאסן, אין מען האט

אילץ אויף דיא **פערטאנער** גישאסן, און

דיא רייטיר וואס זענין

גיווען ב האלטן, אונטער דער אלטער מויער

זיין זיין האבין דער הערט דעם צייכן

זענין וויא אלע אויך באלד גיקומין, און אלע

האבין אן גיהויבן דיא פערטאנער צו הארגינאן

פון אלע זיטן **פיצער** אליין מיט דעם

איבעריגן חיל זענין אויך אויף

דיא פערטאנער גיפאלן, און האבין גיהארגיט

און אזו וויא דיא פערטאנער זענין נעכיר

א הער אלע גינאנצן, מיט גרויס פריידן און

מיט גרויס שמחה און זיין האבין זיך גאר

און דער צרה נישט גירעכט, און הינט וויא

זיין האבין דער זעהן דיא צרה, וואס און

זיין איז גיקומין, האבין זיין זיך אן גיהויבן

צו צו לויפן, און נעבן דעם מלך, זענין

גאר איבער גיבליבן דיא גרויסע שררות, וואס

זיין האבין זייער לעבן איין גישטעלט, כדי

אז זיין זאלן דעם מלך מציל זיין, אויב דיא

שטאנשע רייטער זענין דיא פערטאנער נאך

גילאפן, אין וועמן זיין האבין גיקריגן האבין

ראם דריטע בוך דיא פיניף און פערציגסטע דער ציילונג קנר

לאנד, איידיר וויא זענין און דעם לאנד אריין
גינאננין, פון רעכט ווענין, אז וויא האבן
זיך שון אזו פיהל עשירות און גיקליבן העסין וויא
שון גיקעהרט א וועק צו גיין פון דעם לאנד
און צוריק צו גיין, און זיך ביינין צו לאזן
מיט דעם גרויסען עשירות, וואס וויא
האבן דא גיקריגן, נאר אלע מענטשן
האבן אן זיך דעם חסרון, אז עס איז דעם
מענטשן קיין מאהל נישט גנוג, מעהר מען
האט עשירות, אזו וויל מען אלץ נאך מעהר
האבן, און בפרט דיא שפאניער האבן דא
גיזעהן אז דיא **פערזאנליכע** זענין נאר אזו
וויא דיא טיבען
שמעלין זיך געבויך נאר נישט א קענין, ווען
מען וויל וויא הארגינען, זיך אפ צו וועהרן
דיבער האבן דיא שפאניער, נאך מעהר הארץ
און קאראו גיקריגן, אז וויא זאלן נאר דאס
גאנצע לאנד אפ נעמן און וויא זאלן דרייגן נאך
מעהר עשירות קריגן,
פערציגסטע דער ציילונג

אין אלץ דער גלח גישטאנן, אין האט
אלץ גישיגן בזה הלשון * * * גיט האקט דיא
הינט מיט אייערע שווערדיגן, נאר שפעט
זיין מיט אייערע שווערדיגן, כדי אז דיא
ווערן זאלן אן זיך מעהר סבבה האבן, און
דיא וועלן גרעסערע יסורים האבן, אדך וועט
זיך דיא ווייב, גיט געד אים היילן * *

דער נאך האבן דיא שפאניער צום הוף
גנומן דעם גאנצן שלל, וואס
זיין האבן דא פון דיא פערזאנליכע און דעם
אורט צום הוף גיקליבן, און דער וויל איז
נאכט גיווארן, דעם אנדירן טאג זענין דיא
שפאניער א רויס גינאננין, צו דעם אורט
וויא דער לאנד איז גיווען, און האבן און
דעם אורט גיפונן, זייער פיהל גילדיגע און
זילבערני בליס, וויא האבן דא אין דעם אורט
גיקריגן, מעהר עשירות, איידיר וויא
האבן זיך גירעכט צו קריגן און דעם גאנצן
ענדע דא פיניף און פערציגסטע דער ציילונג

דיא זעקס און פערציגסטע דער ציילונג

אומגליקליכער מלך אטאהלפא

זיין שכל גיט פאר לירין, און האט אן
גיהויבן צו טראכטן, עצות מיט וואס ער זאל
זיך דא קענין מציל זיין, פון דיא שלעכטי
שפאניער, און וויא אזו ער קען דא פרייע
ווערן פון דער תפיסה, דער אומגליקליכער
מלך **אטאהלפא** האט גיזעהן, אז דיא
שלעכטע שפאניער האבן
ווייער ליעב גאלד, אזו האט ער זיך גיטראכט
אז דאס גאלד וועט זיין א מיטעל, אז דורך
דעם גאלד, וועט ער קענין פון דיא שפאניער
ניצול

דאס קאן אומגליקליכער פאר שטיין, אז

מלך אטאהלפא

איז דא ווייער איבער
גיטראקין גיווארן, אז ער האט גיזעהן,
אזו ערליך אין גיטרייע, וויא ער איז דא
גיווען, א קענין דיא שפאניער, און וויא
האבן איהם אזו אומשולדיג אומגליקליך גימאכט
און אז ער האט אן גיהויבן צו ב טראכטן,
דין גרייט אומגליק, אז ער פאר ליהרט
זיין גרויסע מלוכה, מיט וויינע אלע לענדיר,
אז איהם נאך ערגיר גיווען, דאך האט דער

דאס דריטע בוך דיא זעקס און פערציגסטע דער ציילונג

ניצול ווערן, זיא זאלן איהם פרייע לאזן.

דאס חדר אטאהלפא

תפוס גיוועסין, און אכט אילין גרייט, און האט דער אומגליקליכער מלך אטאהלפא איז דרייזן איז גיווען עליף אילין לאנג, און אכט אילין גרייט, און האט דער אומגליקליכער מלך אטאהלפא צו פיצעראין און גיוואנט איך וועל דיר געבן אכ דאס גאנצע חדר, ביז וואגן איך קען מיט דער האנט דער גרייכין פול מיט גילדיגע כרים און דאס זאלסט מיר פרייע לאזן, וויא פיצערא האט דאס דער הערט און איז ער גאר דער ציטערט גיווארן, און ער האט תיכף גנומין א ווירע און האט אפ גיווירעט, דאס חדר פון אלע פיהר זייטן, ביז וואגט דעם אומגליקליכין מלך אטאהלפאס האנט האט דער גרייכט און האט איהן דאס חדר פאר צייכנט וויא ווייט ער זאל איהם דאס חדר אן שיטן, מיט גאלד און פיצערא האט איהם צו גיוואנט פרייע צו מאכן ווען ער וועט איהם און פיהל גאלד געבן און עס איז דרוף גלייבן.

דער אומגליקליכער מלך

אטאהלפא

האט גאלד איהם געקנישט, משולחים, קיין ראסקא און קיין קוואיטא און נאך איד אנדערע ערטער אריין, און האט באלד א ב פעהל גיגעבן, אז מען זאל פון דאס אלע ערטער צום הוף ברענגן און פיהל גאלד, וויא פיהל ער דארף האבן, זיך אויס צו לייען, דער מלך אטאהלפא איז אובער ב דער מדינה, און הייליג גיווען, אז זיא האבן היינט זיין ב פעהל, און גיט גיפאלגט, גלייך אז ווען ער איז ב איין גרולה גיווען, און איז נישט תפוס גיוועסין, און דאס גיטע פערזאנליך האבן אן

גיוויבן צום הוף צו ברענגן גאלד, פון עטליכע ערטער, ווער פיהל און דער ווייל האבן דאס לייט פון דער מדינה, דאס שפאניער זייער בכבוד גיהלסטן, ווייל זיא האבן גיוויסט אז זייער מלך איז ב דאס שפאניער אין דאס הענט.

דאס האט אלץ גידוערט א צייט לאנג

אידר מען האט דאס גאלד צום הוף ניבראכט, און פיצערא האט אלץ גיווארט, ביז מען וועט שוין דאס גאלד צום הוף ברענגן, דאס וויילע איז פיצעראין צו גרויס גיווען, ער העט שוין געהרין גיווען, מען זאל שוין דאס גאלד און גאנצן צום הוף ברענגן פיצערא האט גיפדענט דעם אומגליקליכער מלך

אטאהלפא וואס דאס ב פייט וואס

עס גידוערט און לאנג, דער אומגליקליכער מלך, האט איהם גענטפערט עס גיוועהרט דריבער און לאנג, ווייל דער וועג איז זייער ווייט, פון ראסקא קיין קאקסימאלקא איז מעהר וויא הונדערט מייל, און עס איז נאך דער צו, זייער א שלעכטער וועג, דער אומגליקליכער מלך אטאהלפא

האט נאך גיוואנט צו פיצעראין, פאלג מיר און שיק איהן דיינע צוויי מענטשן, וועלן זיא זעהן, אז איך בין און רייך, און איך בין אין שטאנד דיר און פיהל גאלד צו געבן, דער אומגליקליכער מלך אטאהלפא

האט פאר שטאנן אז פיצערא האט עפס מורא און איז זיך מיישט אויב ער זאל גיטווערן צוויי מענטשן, אז זיא זאלן גיין און ווייט אין דעם לאנד אריין און האט דער מלך אן ירוכין צו לאבן, און האט גיוואנט צו פיצעראין

דאס דריטע בוך דיא זעקס און פערציגסטע דער ציילונג קנה

מיין ברודערס **אטאהלפא** זיין שטעט
האבן דיא ליט
איהם גיזאנט,
אט דאס זענין דיא ווייטע, און בערדיגן פרעמדן
מענטשן, וואס זענין, און אנדערע לענדן
אריין גיקומן, **האסקאאר** האט זיין
גיבעטן, אז מען זאל
איהם פאזואלען, ער זאל דיא פרעמדע
זעהן, און זאל מיט זיין ריידן, דיא ליט
האבן איהם דאס צו לעבן גיטאן, און מען
האט איהם צו דיא שפאניער צו גילאט,
האסקאאר האט פאר דיא שפאניער דער
ציילט, דיא גרויסע אומרעכט
און דיא גרויסע עוולה וואס זיין ברודער
אטאהלפא טוט איהם, און האט דיא שפאניער
זייער גיבעטן, אז זיין זאלן זיך, פאר
איהם אן נעמן, ווייל ער איז א קעניג זיין
ברודער זייער גירעכט, און זיין ברודער
איז א קעניג איהם, זייער אומגירעכט, דיא
שפאניער האבן איהם דער ציילט, אז זיין
ברודער **אטאהלפא** האט צו גיזאנט צו
געבן, ליין געלט מען זאל
איהם פרייע כאבן, פון זיין תפיסה, דאס
חדר וויא ווייט ער האט פאר מאסטן, פול
מיט גילדינע כלים;

האסקאאר האט גיזאנט צו דיא שפאניער
אין וועל אייך געבן, דאס
גאלד, און נאך דרייא מאהל אזו פיהל,
מיין ברודער האט אייך צו גיזאנט צו געבן,
נאר אזו ווייט, וויא ער קען מיט זיין האנט
דער גרייכין פול מיט גאלד, און איך וועל
אייך געבן, דאס גאנצע חדר פול ביי צום
דאך, מיט גאלד, וועלליכס דאס איז פיהל
מאהל אזו פיהל, וויא פיהל מיין ברודער
גיס אייך, און דאך מיין ברודער,
אז ער וועט אייך, דאס גאלד געבן, וויא
פיהל ער האט אייך צו גיזאנט, וועט ער
כוזן דער צו ב רייסן דאס גאלד, פון דיא
טעמפלען, און איך וועל אייך מער געבן,
און

פיצער אין בזה הלשון * פאר
זאס פארנט איר אייך, צו שיקן ציין
מענטשן, בין איך דען גיט מיט מינע ווייב
און מיט מינע קינדן, ב אייך אין אייער
הענט, זענין מיר דען גיט ב אייך גונג
משבית, אז דאס וועט שיקן מענטשן,
וועט זיין גויס קינד קיין שלעכטן נישט
מאהל * דער אפיציער **סאטא** האט
זיך אין גירופין צו פיצערט, איך
וועל מיר מער גיט מיט נעמן וויא אין בעל
מלחמה דעם וואס ער הייסט **פארקא**,
און איך וועל מיט איהם גיין, דעם
ווייטן וועג, כדי אז מען זאל געכיר
דאס גאלד צום הוף טראגן, דער
אומגליקליכער מוך אטאהלפא

האט גיהייסן, אז מען זאל דיא צווייא
שפאנישע מענטשן אריין זעצן אין זיין אייגנער
שטעט, און ווינע פערמאניר זאלן וויא טראגן
איבער דעם גאנצן וועג, כדי אז ווינע
אלע ליט, פון דער גאנציר מדינה זאלן
זעהן, דעם גרויסן כבוד, וואס דער מוך
אטאהלפא טוט וויא אהן, אזו וועלן
וויא דיא ליט פון דער מדינה
נאך מער כבוד אן מאהן אין גאנצן וועג,

אז מען האט דיא צווייא שפאניער א
וועק גיטראגן און דער
שטעט פון **קאקסימאלקא** צוועלף מיל
האבן וויא ב געגנט,
דעם אומגליקליכין מלך ס חיל גייען, וויא
האבן גיפיהרט דעם מלך ס ברודער **האסקאאר**
וואס ער איז ב זיין ברודער דער
אומגליקליכער אטאהלפא תפוס
גיזעסן
האסקאאר האט גיפרענט דיא ליט וואס
האבן איהם גיפיהרט, ווער
זענין דיא מענטשן וואס מען טראגט וויא און

דאס דריטע בוך דיא זעקס און פערציגסטע דער ציילונג

דער ציילן וואס דער אומגליקליכער האסקאר
האט זיין דא אלץ דער ציילט, אטאהלפאס חיל
דיא וואס האבן האסקארין תפוס גייערט,
דיא האבן דאס אלץ אייך גייערט, וואס דער
אומגליקליכער **האסקאר** האט דיא שפאניר
גיואנט, אין וואס האבן דאס
באלד מורדע גייערן, צו דעם אומגליקליכן
מלך **אטאהלפא**, אזויין ברודר האסקאר
האט צו גיואנט צו געבן דיא
שפאניער, פיהר מאהל אויף פיהל גאלד, א
בי וואס זאלן מיט איהם האלטן, אזו האט
ויד **אטאהלפא** ווער דער שראקן, און
האט ויך גיטראכט, אזו
באלד אז פיצערא וועט דאס, גיוואר ווערן
אירער ער וועט איהם פריי מאכן, און
וועט ער בלייבן תפוס זיין, און וועט שון
אוף אייביג זיין מלוכה פאר ליהרן, ווייל
ער וועט בעסיד מאכן מיט האסקארין, און
דיא שפאניער וועלן ב איהם נעמן, מעהר
גאלד, אין וועלן איהם דיא מלוכה אפ געבן
על כן האט **אטאהלפא** געגעבן בסוד
א ב פעהיל, אז מען זאל
זיין ברודר דעם אומגליקליכן האסקאר
הארנינען, אין מען האט אייך אזו גיטאהן,
מען דער ציילט אז בשעת מען האט דעם
אומגליקליכן מלך האסקאר, זיין לעבן א
וועק גינדיגן, און מען האט איהם אימגיבראכט
האט ער דיא ווערטיר גיואנט, וואס זיין
זענן גיווען, ממש אזו גיט וואס א נביאות,
ער האט גיואנט בזה הלשון, * איך האב
מיין מלוכה, נאר א קורצע צייט גירעניהירט
אויב מיין ברודער דער פאר רעהייד,
דער וואס ער טוט מיט מיין לעבן וואס ער וויל
ווארן פון רעכטס ווענן, העט ער גיטראפט
מיין אונטער טעהניר, צו זיין, ער וועט אויך
גיט לאנג מלך זיין *, און באמת איז עס
אזו גיווענן.

מאטא

און וועל אייך נאר מיין אייגנס געבן, אבי
איר זאלט מיר העלפן, ווארין אלע
אוצרות, וואס אינדזיר פאטער האט גיטאהט
האט ער זיין מיר אוועק גיגעבן, און איך
האב זיין נאך דיא אלע אוצרות, דרום
וועל איך נישט דארפן, קיין טעמפלן צו ב
רייסן, גאלד צו נעמן, פון דיא הייליגע
ערטיר און אוועק צו געבן פאר ליין געלט

ובאמת פלעגן דיא פערטאניר צו דער
ציילן, אז ווער פאטער האט

האסקארין איבר גיגעבן, אלע זיינע
אוצרות, און וואס האסקאר

האט גיזעהן, אז זיין ברודער אטאהלפא איז
איהם גובר, האט ער באלד גילאזט זיין גאנץ
גאלד מיט אלע אבינס טובות און אלע אוצרות,
פאר גראבן, אוף אזו א גוים אורט, וואס
קינער האט גיט גיקאנט ווייסן, און דיא אלע
מענטשן וואס האבן דיא אוצרות פאר גראבן
האט ער זיין באלד אלע גילאזט אומברענגן,
כדי אז עס זאל קיינער גיט אויס זאגן און וואס
פאר איין אורט מען האט דיא אוצרות פאר
גראבן, און אזו ווייסט מען גיט ער דרום
וויא דיא אוצרות זענן אהן גיקומן.

דיא ביידע שפאניר האבן דאס גאנץ גוט
אויס גייערט, פון דעם

אומגליקליכן **האסקאר** וואס ער האט
זיין אלץ דא דער ציילט,

און האבן ויך נישט באלד אימגיטעהרט צו
דיק צו פיצעראין, וויא זאלן איהם דאס דער
ציילן, ווייל זיין האבן נישט גיטאהרט איבער
טרעטן ווער ב פעהיל וואס פיצערא האט זיין
ב פוהלן, אזו זענן זיין ווייטער גינאנגן
קיין ראסקא, אזו וואס ווער ב פעהיל איז
גיווען, פון ווער יעדנמאל פיצערא, דיא
האבן ויך גיטראכט, אז וואס וועלן צו דיק
קומן פון ראסקא וועלן זיין צו רעמאל פיצעראין

דאס דריטע בוך דיא זעקס אין פערציגסטע דער ציילונג קנו

היינט קען זיך איינליכער מענטש

מסער זיין, וויא מריום דער פחד איז געווען ב דיא פערראנדר פאר דיא שפאניער, אז צווייא שפאנישע מענטשן דאבין זיך דער וואנין צי ב רייסן א טעמפיל וועלכנס עס איז ב דיא פערראנדר ויער הייליג גייען, און אז דיא שפאניער האבן עס ב רייסן, זענען וויא נעבד נישטאנין פין ווייטן, און דאבין נאר צו ניקוסט, אין האבן נאר נשוויגן, אין דער צו נאך אין אז א גרויסע רעזידענט שטאט, וויא **ראסקא** איז גייען, נאר מען האט זיך שין נאר נישט צו חידושין, עס איז און דיא פערראנדר אז א פחד גיפאלן פין דיא שפאניער אז וויא האבן שין מורא גיהאט דאס ווארט צו ריידן.

דער ווייז איז אן ניקומין, אין שפאנישן

הויכט קוואטיר אריין, ויער א גוטע ידיעה, אז עס איז אן ניקומין ויער פיהל שפאניש חיל, און **אלמאנרא** איז אויך מיט וויא ניקומין צו הלף, און וויא זענען שין אין **סאנט מיחאיל פיצערא** האט זיך גיבראכט, איידיר מען וועט זיך טיילן מיט דעם גאלד, וואס מען האט דא אין דיא לענדיר ב קומין, וועט אלמאנרא מיט זינע לייט אן קומין, אין וועלן זאגן אז עס קומט וויא אויך א חלק, דריבער האטשי מען האט דאס לייז גאלד פאר דעם מלך, נאך גיט אין גאנצן צום הוף גיבראכט האט **פיצערא** געוואלט אז מען זאל זיך שין צו טיילן מיט דעם גאלד וואס מען האט אין דיא לענדיר ב קומין פיצערא האט אויס גקליבן עטליכע גילדיגע כלים וואס זענען געווען ויער שוין אין קינצליך גיארבאט געווארן, דאס זאל מען אוועק שיקן א מתנה דעם שפאנישן מלך, אין דאס איבערקעגאלד האט

סאנטא און פארקא דיא ביידע שפאנישע

משילחים, וואס וויא זענען א קעגן גינאנין, דעם גאלד, זענען גינאנין ביו קיין ראסקא, און גאנצן וועט, אימערדיס וויא וויא זענען געווען, האט מען וויא אזו פיהל כבוד אן גיטאקן, וועלכנס דיא פערראנדר פלעגן דעם כבוד, נישט אז צו נעבין סיידין דעם מלך אידר ויער גאט, און אז וויא זענען ניקומין קיין ראסקא, האבן וויא דער זעדין, אין דעם מלך ס פאליע, און אויך אין דיא טעמפילן אזו פיהל גאלד, וואס וויא זענען נאר נבהל ומשומם געווארן, וויא האבן גרויס חשק ניקריגן, דאס גאלד א וועק צו נעמן, וויא האבן דרוף נישט אואוועט, וואס דיא פערראנדר, האלטן דאס טעמפיל, פאר ויער א הייליגער זאך דיא צווייא שפאניער, האבן גיהייסן, אז מען זאל גאלד אז רייסן דאס גאלד, פון דיא ווענט פין דיא אלע טעמפילן, דיא פערראנדר וויא וויא האבן דאס דער הערט האט וויא אזו אן גיחאפט א ציטערניש פאר אנקסטן, און וויא דהאבן גיבעטן דיא שפאניער, אז מען זאל דאס גאלד, פון דיא הייליג ווענט נישט אז רייסן און וויא האבן געוואנט, אז מען דארף דאס גאלד נישט אז צו רייסן, ווייל עס איז דא אהן דעם גנוג גאלד, צו נעבין דאס וואס אונדזיר מלך האט צו געוואנט, צו נעבין אויס לייזונג פאר זיך, דאס אלס בעטן, וואס וויא האבן דא דיא שפאניער גיבעטן האט נאר נישט געהאלפן, דיא שפאניער זענען אזו באהאפט געווען, אין זענען אליין אין טעמפיל אריין גלאפן, און האבן אליין אז גירדיסן אלע גילדיגע בלעטן פין דיא ווענט, אין דיא אומגליקליכע פערראנדר זענען נעבד, פון ווייטן גישטאנין און האבן דאס, מיט גרויס אנקסטן צו גייעדין, און האבן דיא שפאניער נאר נישט גייעהרט.

דאס דריטע בוך דיא זעקס און פערציגסטע דער ציילונג

גרויס חשק גיקריגין, נאר אהיים צו גיין, צו ריק קיין שפאניע, כדי אז ער זאל זיך מיט זיין עשירות, שון און דער היים זיין. במנוחה מיט גרויס נחת צווישן זיין משפחה און צווישן זיינע גוטע פריינד, **פיצער** האט דאס אלץ-זייער גוט פאר

שטאנן, וואס זיינע לייט האבן ב דיעה צו טאן, אזו האט ער זיך מיישב גיווען, אז מיט א זעליבע לייט וואס זענן זייער רייך איז שון שווער מיט זיין פארט צו קומן, און הייט צו גיין, זיין וועלן שון צו א וועכטיגער זאך ניט מעהר וועלן גיין, זייל עס איז זיין קיין נויט ניט צו גיין און ערטיג וויא עס איז א סכנה, על כן איז שון דאס בעסטע, אז זיין זאלן זיך צו ריק גיין קיין שפאניע, און דארטן אז מען וועט זעהן, אז דיא לייט האבן איטליכער אזו א גרויס עשירות מיט זיך גיבראכט פון דיא לענדער, אזו וועלן זיך גיפנין. נאך מעהר מופקים, דיא וואס וועלן השק קריגין, א הער צו גיין עשירות קלויבן, און דורך דעם וועט ער נאך פיהל מעהר לייט ב קומן, אחאטניקים, וואס ער וועט מיט זיין קענין גיין אין אלע וועכטיגע ערטער, זיין וועלן זייער ב הארצט זיין.

אליאגרא מיט זיינע לייט, זענן אויך אן ניקומין קיין קאקסימאלקא און וויא ער האט גיהערט, אז פיצער מיט זיינע לייט האבן זיך שון דא צו טיילט, מיט דעם שלל וואס זיין האבן, אין דיא לענדער איין גיזאמילט, און האט גיוואר גיווארן וואס פאר א גרויס עשירות דאס האט ב טראפן, און פאר זיינע שותפים, האט ער נאר איבער גילאזט פאר הונדערט מאהל טויזענט פעזס גאלד האט דאס איהם זייער פאר דראסן און עס האט אן גיהויבן צווישן זיין א גרויסע שנאה צו ווערן און עס העט דורך דעם ניקענט ארויס קומן צווישן זיין א גרויס בלוט פאר גיסניג

האט מען גישמאלצן און קליינע צאנקען כדי עס זאל בעסיר זיין, זיך צו טיילן, דיא אום ב שעהמטע שפאניר האבן אזו קיין בושה ניט גיהאט, און זיין האבן זיך אום נקליבן א צייט צו טיילן זיך מיט דעם גאלד וואס זיין האבן איין גיזאמילט אין דיא פערזאנלעכע לענדער, אין א חאנע טאג, זיין האבן זיך פריר אנדער גישטעלט און האבן זייער גיבעט גימאכט צו זייער גאט, וואס ער האט זיין דער צו גיהאלפן צו בראכאווען דיא ערליכע פערזאנלעך, און אז זיין זענן מיט דעם גיבעט פארטיג גיווארן, האבן זיין זיך גיטיילט

דאס טיילן וויא זיין האבן זיך מיט דעם גאלד גיטיילט, איז אזו גיווען, דאס פינפטע טייל, פון דעם גאנצן גאלד, האט מען א וועק גיגעבן, פאר דעם שפאנישן מלך, **אלמאגרא** האטשע ער איז נאר דער בייא גישט גיווען, האט מען איהם פארט אפ גיטיילט גאלד, פאר **הונדערט מאהל טויזענט פעזס (א)**

פעזע איז מעהר וויא א שפאנישער טאהליר) איטליכן רייטער דאט מען גיגעבן גאלד, פאר אכט טויזענט פעזס, אין א פיס גייער האט מען גיגעבן, פאר פיהר טויזענט פעזס גאלד, און מיט דעם איבעריקן, האט זיך **פיצער** מיט אלע אויפיהרן צו טיילט, איטליכן נאך זיין ראנגע נאך, האט מען איהם א טייל גיגעבן וועליכער עס איז א גרעסער אויפיהער גיווען, דער האט מעהר גאלד גיטומן.

אין יענע יאהרן איז צעהן טאהליר מעהר גיווען וויא האט אזו הונדערט טאהליר אין וויא דיא שפאנישע זעלנער, האבן דא גיקריגן, איטליכער און זיין חלק, אז פיהל גאלד, אזו האבן זיין

דאס דריטע בוך דיא זעקס און פערציגסטע דער ציילונג קנו

לייזן פיצערא איז אונזר אז קלוג גיווען
 אין האט גיזעהן עס באלד צו שטילן ער האט
 באלד גיטוין נאך א טייל פון זיין חלק גאלד
 און האט נאך צו גיגעבן דיא שותפים כדי עס
 זאל שלום ווערן צווישן זייא , און זענן זייא
 ווידר גומי פריינד גיווארן

אז דער אומגליקליכער מלך
 אטאהלפא האט שוין אפ גיגעבן דאס
 גאלד אין גאנצן וויא פיהל
 ער האט צו גיזאגט צו נעבן לוי גאלד ,
 האט ער גימאהנט , און פיצערא זאל האלטן
 זיין הייליג ווארט , וואס ער האט איהם צו
 גיזאגט , אז ער זאל איהם פרייא לאזן ,
 פיצערא מיט אלמאנראין האבן אונזר
 צווישן זיך אפ גירעט , אז
 און וויא דיא פערזאנליכע זענן א מיטל פינקט
 צווישן מענטשן , אין בהמות , דאס הייסט
 זייא זענן קיין בהמות , אין אייך קיין מענטשן
 גיט , און דארף מען א קענין זייא קיין ווארט
 גישט צו האלטן , און גיט אליין וואס מען
 האט דעם אומגליקליכן מלך אטאהלפא גיט
 פרייא גילאזט , נאר וויא האבן איהם נאך
 שווערעכע תשובה גיהאלטן , וואס זייא פלעגן
 און איהם פריי , עפס כבוד צו לייגן האבן
 וויא איהם דער נאך , זייער מכות גיהאלטן
 און האבן איהם וויער פאר אכט , און האבן
 איהם נאר קיין וויגארע גישט גיגעבן , נאר
 דער איינער פערדינאנדר פיצערים א ברודער ,
 פלעגט ויא אן איהם נהג כבוד צו זיין , און
 פלעגט איהם אלע מאהל גומע ווערמיר צו
 געבן , און פלעגט מיט איהם צו ריידן און
 האט איהם אלץ גיטרייסט

דער אומגליקליכער מלך
 אטאהלפא האט אונזר באלד דעם גומי
 פריינד פערדינאנדר אייך פאר
 ענדע דיא זעקס און פערציגסטע דער ציילונג

מיט דיא מענטשן פון זיין
 חיל , דיא וואס האבן גיזאגט צו ריק גיין
 איהם קיין שפאניע , מיט וויא האט ער
 פערדינאנדר זיין ברודר גישיקט קיין שפאניע ,
 כדי ער זאל אפ פיהרן דעם שפאנישן מלך
 זיין טייל גאלד , און ער זאל דעם מלך אלץ
 דיטלדך דער ציילן , וואס דא אין דיא גייע
 לענדיר האט זיך אלץ גיטאן , און פערדינאנדר
 זאל דארטן ווידר און דאס גייע פרישע לייט
 ווערזאווין , מיט זיך אהער צו ברענגן , און
 אז דער אומגליקליכער מלך אטאהלפא האט
 גיוואר גיווארן , אז זיין גיטער פריינד פערדינאנדר
פיצערס ברודער גייט פון דאנן אוועק
 קיין שפאניע , האט ער איהם
 צו זיך גילאזט בעטן , און האט צו איהם גיזאגט
 בזה הלשון * , דוא הויבט מאן , דוא
 פאר לאזט מיך שוין , און אז דוא וועסט דא
 גיט זיין , און וועסט מיך גיזיין דער איין
 אויגיקער , מיט דעם דיקן בויך , לאזן אום
 ברענגן , * , איין אויגיקער האט ער גימינגט
אלמאנראין , ווייל ער איז בלינד גיווען
 און איין אויג , און וויא
 מיר האבן דא , אין דעם בוך שוין גישריבן
 (אין דעם איין און פערציגסטע דער ציילונג)
 אז ב איין שלאק האט מען איהם מיט א טייל
 זיין אויג אים גישפאן , און דיקען בויך ,
 האט ער גימינגט דעם שפאנישן מלך זיין
 קאסירער , דער האט אנראבן בויך גיהאט ,
 דער האט גיחייסן אלפאנסא פאן
 רעקוועדמע , אין זען קען פאר שטיין , אז
 עס אז גיזיין זיין , אז דיא צווייא גרויסע לייט
אלמאנרא מיט אלפאנסא זענן א קענין
 דעם אומגליקליכן מלך וויער
 שטערדיש גיוועזן , און דריבער האט ער געבד
 פאר זייא מורא גיהאט ,
 פערציגסטע דער ציילונג

דאס דריטע בוך דיא זיבן און פערציגסטע דער ציילונג

עס זענען אוועליכי זאכין פארה גיפאלן אלע מאהל, אז מען האט דעם אומגליקליכן מלך **אטאהלפא** אלע מאהל שטארקער גיהאלטן. **אלמאנרא** מיט זיינע לייט האבן זיך גיטראכט, אז אלע איצרות וואס מען וועט דא נאך ברענגן, פאר לייז גאלד פון דעם אומגליקליכן מלך אטאהלפא, וועט אלץ פיצערא זאגן, אז דאס קעהר צו איהם מיט זיינע לייט, און איהם מיט זיינע לייט, וועט ער גאר קיין חלק ניט געבן, און אזוי לאנג וויא דער מלך אטאהלפא וועט לעבן, וועט פיצערא אלץ זאגן אז דאס עשירות וואס מען ברענגט, איז אלץ לייז גאלד פאר דעם אומגליקליכן מלך אטאהלפא און וועט זייא גיט וועלן קיין שום חלק דער פון געבן, **פיצערא פרענט אלץ צו זאגן**

אז דער אומגליקליכער מלך אטאהלפא האט איהם ב' לידענט, פאר וואס **פיצערא** פלעגט דאס אזוי צו זאגן, איז דיא מעשה אזוי געוועזן.

דער אומגליקליכער מלך

אטאהלפא, איז זייער א פינער מענטש געוועזן, און זייער א ציקאווע, ער פלעגט זיך תמיד צו ווינדערן און אלע דיא זאכין וואס ער האט פון דיא שפאניער געוועזן, און דאס גרעסטע ווינדער איז ב' איהם געווען, דאס שרייבן, און ליינען, ער פלעגט זיך צו ווינדערן, זאל דען דאס קענען זיין, אז א מענטש זאל שיקן צו דעם אנדערן, זינע גאנצע גידאנען, און א שטיקלי פאפיר, און דער אנדערער זאל עס קענען אזוי גוט פאר עטיין גלייך

וויא ער דער ציילט אדם מונטליך, דער אומגליקליכער מלך **אטאהלפא**, איז דרייזן מסופק געווען, דאס שרייבן און ליינען א גיכאדרינטע זאך פון גאט, און אלע מענטשן רענין דאס, אז ער עס איז גאר א גילעדרינטע זאך, קען איינער זיין, ווייל ער האט עס גילעדרינט, און דער וואס דאס דאס נישט גילעדרינט דער קען דאס נישט, ער איז אויך זייער ציקאווע געוועהן, אז ער זאל דאס רעכט דער קלעדריין האט ער זיך אזוי איין עצה געגעבן, ער האט גיבעטן א שפאנישן זעלנער, וואס איז ב' איהם גיטמאנן, און דער וואך איהם צו דעסן, און דער זעלנער האט גראד גיקאנט שרייבן, האט ער איהם גיבעטן אז ער זאל און שרייבן ב' איהם און זיין נאגיל פון זיין גראבן פינער, דעם נאכט פון זיין גאט, ער האט זיך אזוי גיטראכט ער וועט דאס געבן אימליכן שפאניער צו ליינען, אזוי וועלן אנדערשט דאס אלע קענען ליינען, אזוי איז עס א כחה פון גאט, אז אלע קענען דאס שרייבן און ליינען וועט אויכער איינער ניט קענען ליינען, אזוי וועט ער הייסן, אז דאס איז גאר א גילעדרינטע זאך, און ווער עס, האט גילעדרינט, דער קען עס, און ווער עס האט נישט גילעדרינט דער קען עס נישט.

ווער עס פלעגט אריין צו קומען צו דעם

אומגליקליכן מלך אטאהלפא פלעגט ער אלץ צו ווייזן מען זאל איהם אויכער ליינען, האט און זיין נאגיל איז און גשריבן, און דאס זיך זייער פאר ווינדערט, וואס זאלע האבן איהם אלץ גיזאנט וויא דאס ווארע גיזאנט, און אטאהל איז פיצערא צו איהם אריין גיקומען, דאס האט ער איהם און געוויזן דעם נאגיל, אז ער זאל איהם זאגן, וויא דאס מאכט, און באמת ווייזן

דאס דריטע בוך דיא זיבן אונפערציגסטע דער ציילונג קנח

דער טאלמאטש פילא פילא

איז גיווען זייער א שלעכטיג מענטש, ער
דאט גיקריגן זייער גרויס גאון און גדלות,
ער האט גיווען, אז דיא אלע פערזאנען
ליגן, אין דער ערד מיט זייער מלך אזוי אז ער
ב זיך זייער גרויס גיווארן ווייל ער איז דורך
אויס א מאהל גיווען אין פערזאנען נאך אזוי
וויא ער דאט זיך גישמאדט און איז גיווארן א
קטוהיל האט ער זיך דער מיט זייער גרויס
גידאלטן און גאדלדער, אזוי אז ער ב דיא
שפאניער זייער חשוב גיווען ווייל ער איז א
טאלמאטש גיווען און דורך זיך גדלות דאט ער
זיך אין גירעט אז ער וויל נעמן א ווייב איינע
פון דעם אומגליקליכן מלך **אטאהלפא**
ווייבער וועלכע זי איז גיווען

פון דער פאמיליע אינקאס און דיא גערעט
זיך א טאכטער פון דער זון דער שלעכטיג
פיראפילא, האט פאר שטאנן, אז
און לאנג דער אומגליקליכער

מלך וועט נאך לעבן, וועט ער נישט קענען
דער צו קומען, אז ער זאל זיין ווייב נעמן,
אזוי האט זיך דער שלעכטיג משומד מיינשט
גיווען, ער וועט זעהן צו מאכן דעם אומגליקליכן
מלך עפויס א בלבל, בדי מען זאל דעם מלך
אומברענגן אזוי וועט ער דער נאך זיין ווייב
דיא **אינקאס** נעמן פאר א ווייב, און
דער משומד איז גיגאנגען צו

פיצערא, און האט איהם גיוואנט אז ער
האט אים גיפארשט, ב דעם

פאלק אז דער **אומגליקליכער מלך**
אטאהלפא

האט גימאכט א בונט אז דיא
פערזאנען זאלן זיך צו זאמן נעמן, א
שטארקע האדמייע, און וויא זאלן איבער
פאלן אויף דיא שפאניער, מען זאל זיין
אלע אים הארגענען.

וויסן מיר דורך, אז פיצערא איז אין זיינע
זינען יאדען, געען א פאסטור, דאס
האט יחזירים גיפאסט, און קיין אדאקטע
האט ער נישט גימאכט, און ער האט
גאר נישט גיקענט נים שרייבן, און נים ליינען
אזוי האט פיצערא נים גיוויסט, וואס איהם
צו זאגן, וויא דאס מאכט, דער אומגליקליכער
מלך **אטאהלפא** האט זיך דורך דעם
משער גיווען, אז אזוי וויא

דיא גימיינע זעלניר, זענען יוא גילעדרינט,
און קענען יוא ליינען, און דער עלצטער איז
גישט גילעדרינט, און קען נים דאס ליינען
מן הסתם מוז, דער עלצטער, ארויס קומען פון
א גימיינע שטאנר, און האט דרוף זייער א
שלעכטע מינע גיווען **פיצערא** האט זיך
אוכר גימאכט אז דער מלך האט

איהם מבייש גיווען

און ווייל צו דעמאהלט זענען דיא
פערזאנען

ב זיין גאר גירעכניט, גיטעק, פאר האלב
ברכות און האלב מענטשן, אזוי האט עס
פיצערא זייער פאר דרוסן, אז א,
האלבער מענטש זאל איהם אזוי

מבייש זיין, און באמת איז פיצערא ב דעם
מלך דורך דעם זייער מכוזה גיווארן, ווייל
ער דאט זיך משער גיווען, אז פיצערא מוז
ארויס קומען פון גאנץ גימיינע און פראסטע לייט
וואס וויא האבן איהם נים גילאזט לעבן
שרייבן און ליינען אזוי האט זיך,

פיצערא פארד גינומן, אז דאס וואס
דער אומגליקליכער מלך **אטאהלפא**

האט איהם דא מבייש גיווען, מוז ער אז
וואשען מיט זיין אייגן בלוט, ער האט נאך
גיווארעט, עס זאל דרוף א גייט קומען, כדי
ער זאל זיך קענען, און דעם אומגליקליכן מלך
אטאהלפא זיך נוקם זיין אין מיט זיין בלוט
דיא חרפה אפ וואשען וואס ער האט איהם דא
מבייש גיווען.

דאס דריטע בוך דיא זיבן און פערציגסטע דער ציילונג

פון רעכטסוועגן

און און און וויכטיגע זאך
העט מען גימארפט, רעכט צו לאזן אונטער
זוכן, אויב דיא זאך איז אמת אונד נישט
נאר אז וויא מיר ווייסן, אז פיהל פון דיא
שפאניער, העטין שון, לאנג געהרין גיווען,
מען זאל דעם אומגליקליכן מלך אטהאלפא ווין
לעבן אוועק נעמן, אז ער זאל שון און
דער געלט נישט ווין, אלמאנרא איז איהם א
שונא, ווייל ער האט זיך גימראכט, אז כל
זמן ער וועט לעבן, וועט אלץ פיצערא
זאגן און אלע גאלדין, וואס
מען וועט דא ב קימין, אז דאס איז אלץ לוי
גאלד, ד פאר דעם מלך אטהאלפא אין
ער וועט איהם מיט זיינע לייט, דער פון קיין
חלק נישט געבן, אין פיצערא איז איהם
א שינא גיוועזן, ווייל איהם
האט זיך גידוכט, אז דער האט איהם מבייש
גיווען, מיט דעם וואס ער האט איהם גיהייסן
לייגען, וואס און ווין נאגיל איז גיווען,
און גישריבן, דער משומר דער טאלמאש
פילאפילא דער העט גוים געהרין
גיווען, מען זאל דעם
אומגליקליכן מלך אטהאלפא, ווין לעבן א
וועק נעמן, וועגן דעם אז ער זאל ווין
ווייב קעגן זיך נעמן, און ער האט דוך איהם
דעם בלכול גימאכט, בון איז ער געביך
און פאר אכט גיווען, פון אלע ווייסן, נאר
זיין האבן איבער גימראכט אז זיין וועלן איהם
איבערגענגן, וועלן זיין אפשר אין שפאניע
מזין דער פאר ענטפערט געבן, אז האבן
זיין פון א פיג וועגן אים גינעצט א קאמיסיע,
אז דיא קאמיסיע זאלן פון א פיג וועגן
אונטיר זוכן דיא זאך און דיא קאמיסיע זאלן פסק
מאכן פורמאלע, כדי אז זיין זאלן זיך
דער נאך קעגן אין שפאניע אים ווייזן אז דיא
קאמיסיע האבן אז א פסק גימאכט אז מען
זאל דעם אומגליקליכן מלך הארגינען,

זיין האבן

זייער פאלשקייט נאך און
ווייט גימריגן און האבן
גיהייסן אז דער אומגליקליכער מלך זאל געביך
שטין פאר דער קאמיסיע און זאל זיך פאר
ענטפערן אז ער האט נישט גיהייסן מאכן קיין
בינט אין דער מדינה און דער שלעכטער
פילאפילא זאגט נאר ליגן און דאס האט
א פניב גיהאט וויא א פאלשע
בלינדע קיבערעס פילאפילא איז אליין גיווען
דער בעל דבר זיין דער עדות, און דער
טאלמאש פון אלע ביידע לשונות ער אליין
האט דער ציילט פאר דער קאמיסיע דעם בלכול
אז דער אומגליקליכער מלך אטהאלפא האט
גיהייסן מען זאל זיך בינטאווין א קעגן דיא
שפאניער און מען זאל זיין אויס הארגינען
און אליין איז ער גיווען דער טאלמאש צו
דער ציילן פאר דער קאמיסיע דיא תירוצים
וואס דער אומגליקליכער מלך ב ווייט אז
דאס איז אלץ ליגן ער האט נישט גיהייסן
בינטאווין זיך און אז דער אומגליקליכער מלך
האט געביך ב ווייזן און פערמאנישן לשון
אז פילאפילא האט ליגן גיזאגט,
האט דאס פילא פילא, זיין איבער גיזאגט
און שפאניש, גאר אנדערשט וויא איהם האט
גימריגט, אז עס זאל אים ווייזן, אז דער
אומגליקליכער מלך איז זיין א חייב, האטש
ער איז געביך נאר נישט שילדיג גיווען פיצערא
מיט אלמאנרא האבן נאר גימארפט
א בי א תירוצ צו האבן
אין א שפאניע פאר דעם שפאנישן מלך
אויב מען וועט דארטין א מאהל פרעגן זאלן
זיין האבן א תירוצ אז דיא קאמיסיע האבן
און גיפאסקיט דער טאלמאש פילא פילא האט
אז לאנג מיט ווין פאלשקייט גימאכט בון דיא
קאמיסיע האבן א פסק גימאכט אז מען זאל
דעם ערליכן אומגליקליכן מלך אטהאלפא
לעבעדיג פאר ברעגן עס זעגן
דאך גיווען כמה וכמה מענטשן צווישן דיא
שפאניער

דאס דריטע בוך דיא זיבן און פערציגסטע דער ציידונג קנט

צו אייער מלך ,

דער טיראן פיצערא האט דעם

אומגלוקליכן

מלך , קאלט בליטט גענטפערט בזה הלעין , *
דיין משפט איז שוין , איין מאהל גיפאסקיט
גיווארן , און דאס מוז מקריט ווערן . *
פיצערא האט א ווינק גיטארן און דיא א
ראפען וואס זענען מיט איהם גיווען , אז
זיין זאלן איהם נעמען , און איהם פיהרן .
מען זאל איהם מקיט פסק זיין , דיא א ראפען
האבן פיצעראין גיפאלגט , און דאבין
דעם אומגלוקליכן מלך באלד א וועק גישלעפט
פון איהם .

דער אומפערשעהמטער גלח

וואס האט פריד גשריגן צו דיא שפאניר ,
אז זיין זאלן זיך ניקס זיין , דער האט דעם
שיינעם פסק אויך אומפער גשריגן , און ער
האט גאר אוו קיין בושע ניש גיהאט , אז
בשעת מען האט דעם אומגלוקליכן מלך
אטאהלפא גיפיהרט צום אומברענגן ,
האט ער איהם און דעם וועג ,
אז גירעט , אז ער זאל זיך שטארקן , אז
ד וועט מען מיט איהם נישט חסד זיין , דער
אומגלוקליכער מלך אטאהלפא , איז שוין געבד
האלב מיטגע גיווען , פאר גרויס אנקסטן ,
און האט ער צו גיזאגט דעם גלח , אז ער
זאל זיך שטארקן , אין ער האט זיך טאקע
גישטארט , אזו האט מען מיט איהם גימל
חסד גיווען , מען האט איהם גיזאלט
פארברענגן , האט מען איהם דער ווארגן ,

דער אומגלוקליכער מלך

אטאהלפא האט גילאזט א זון מיט
צוויי ברודער זיין זון

איז אייב נאך גאר יונג גיווען , פיצערא האט
זיך

שפאניער וואס זיין האבן גיירסט און האבן אויך
גיוועהן דיא גרויסע עולה אין דאס גרויסע
אומברענט וואס מען טיט דא א קענין דעם
אומגלוקליכן מלך אטאהלפא נאר דיא
אלע וואס האבן דאס

איין גיוועהן זענען גאר ווייניג גיווען אין דיא
וואס האבן גיזאלט מען זאל איהם אומברענגן
זענען מעהר אין גרעסערע מענטשן גיוועהן
און האבן זיין איהם נישט גיקענט העלפן ,

דער גרויסער טיראן פיצערא

האט נאך דער צו יאזו א בא-באריש הארץ
גיהאט ער האט דעם אומגלוקליכן מלך אליין
גיזאגט אז עס איז איהם א רויס
גיזאגט דער פסק פון דער קאמיסיע , אז
מען זאל איהם לעבענדיג פאר ברענגן , און
וויא דער אומגלוקליכער מלך אטאהלפא , האט
דאס דער הערט , אזו האט ער אן גיהויבן
זייער צו ווייניג און צו שרייען , און צו גיטן
מיט טרערן , ער האט זיך געבד א גיר
גיווארפן , פאר פיצעראין איהם דער ערד ,
און האט איהם אן גיהויבן , זייער צו בעטן
אז ער זאל איהם איהם נעבד רחמיית האבן ,
אויך האט ער געבד אלץ , גישריגן , אז ער
איז דריטן גאר קיין חייב נישט , אין האט
גיוועהן מיט שטארקע ב ווייניג אז מען מאכט
איהם נאר א בלבל , ער האט געבד גיזאגט ,
מען זאל וועק וויא דיא ווייסע אין בערלינע
מענטשן , זענען א קענין איהם מיטעה ראשונה
זייער פאלש גיווען , פריד האבן זיין זיך
גיהייסן געבן , אזו פיהל ליין גאלד , אז
זיין זאלן מיך פרייא לאזן , אין היינט אז
זיין האבן שוין ב מיר אזו פיהל גאלד צו
גיטמן ווילן זיין נאך מיין לעבן ב מיר אויך
א וועק נעמען , ער האט געבד גיבעטן ,
און גיזאגט , אייב איר האט דא פאר מיר
מירא , אזו שיקט מיך א וועק זיין שפאניער
פ

דאס דריטע בוך דיא זיבן און פערציגסטע דער ציילונג

מזן האט גיטראנין דעם אימגליקליכן מלך ס
גוף צו ב גראבין , האט ער דער ווייל
גלאוט - דיא צווייטע טעכטיר , אויך דער
ווארגין , און דיא אלע שררות וואס זענן
גיקומן , צום ב גרעכניש ב וויינין דעם
אימגליקליכן מלך דיא האבין . נאך מעהר
גיוויינט , נאך דיא צווייטע טעכטיר אויך , און
האבין צווישן זיך גירעט , אט דא זעהט מען
א ב ווייז , אז אינדרע גוטע זיטן , פון דעם
לאנד , זענן אלע כטל גיווארן , און
חאטשי דיא שפאניער זאלן גיט גיווען א הער
קומן , העט דאס לאנד אויך גיווען - חרוב
גיווארן ,

דער ווייל האבין דיא פערזאנליך אין דער
גרויסער רעזידענט שטאט
ראסקא גימאכט א גייעס מלך האסקאארס זיין
ברודר , דער - האט גיהייסן **פאדלע** ,
דער שלעכטיר מענטש וואס האט
איהם און גינאכט , פאר א מלך דער האט
גיהייסן **גאסקאין** דער - האט אויך א
זעליבע שלעכטע מחשבות -
גיטראכט , וויא ראמנאני , ער האט נאר
פון א פון וועגין דאס גיטאהן , ווייל ער האט
גיוואלט אליין מלך זיין , און יעניד האט
אויך גיוואלט מלך זיין , אויך נאך אין עטליכי
פראווינצן , פון דיא פערזאנישע לענדיר ,
האבין זיך גיפונן מענטשן , וואס איטליכיר
האט גיוואלט א מלך זיין , און אזוי דורך
דעם פאלשקייט גיווארן אין דיא פערזאנישע
לענדיר זייער גרויסע ביטום , און זייער שטארקע
רעוילוציעס און עטליכי ערטיר ,

עם קען איטליכיר - מענטש זיך פארד
שטעלן , וואס
פאר א גרויסע עמחה און **פיצערראן**
איז גיווען , איבער דיא
בונדעס , וואס צווישן דיא פערזאנליך איז
גיווען

זיך מיישט גיווען , ער זאל מאכן דעם יונגין
קרוין פרינץ פאר א מלך , אין דיא פערזאנישע
לענדיר , דער פאלשער **פיצעררא** האט
דאס גיטאהן , אויס יושר
ווייל עס קומט איהם דיא מלוכה בירושה ,
ניין ער האט דאס נאר גיטאהן , פון זיין
אייגענער טובה וועגין , כדי אז ער וועט דעם
זון מאכן , פאר א מלך , וועט ער אלץ
מוזין טאהן וואס - ער וועט איהם ב
פעהלין אזוי האט זיך **פיצעררא** גיטראכט אלץ
פון זיין טובה וועגין און ווירער כדי - עס זאל
איהם דער נאך גרינגיר זיין דיא אלע לענדיר
אפ צו נעמן ,

צווייטע טעכטיר זענן אויך איבער
גבליבן , פון דעם
אימגליקליכן מלך אטאהלפא , וועליכי וויא
זענן גיווען , אין דער שטאט קוואיטא , אין
דער אפייעקא ב דעם פעלד מארשאל , וואס
ער האט גיהייסן **ראמנאני** , דער
אימגליקליכיר מלך פאר
זיין טויט , האט ער גישקט אייניס פון זיינע
הוף שררות , צו דעם פעלד מארשאל , אז
ער גיט איהם איבער , זיינע טעכטיר , אין
זיין אפייעקא , אז ער זאל זיין פאר ווארגין
צו דעם אייגענעם פעלד מארשאל , איז אפ
גישקט גיווארן , אויך דעם אימגליקליכן מלך
זיין גוף דורך גיטרייע דיהנערס , כדי אז דער
פעלד מארשאל , ראמנאני זאל איהם לאזן
ב גראבין מיט גרויס כבוד און פאראדא ,
אז וויא א מלך איז שטייט , ווייל דעם
אימגליקליכן מלך , און אויך אלע שררות , האט
זיך גיטראכט , אז **ראמנאני** איז דעם
אימגליקליכן מלך זייער א

גוטער פריינד , דער שלעכטיר פעלד מארשאל
ראמנאני האט דאס גילדינע צו טרויען , וואס
דער מלך מיט אלע שררות האבין צו איהם
גיהאט , ב שמירט מיט שווארצע און פינצטערע
מעישס , ער האט אזוי גיטאהן , לשעת אז

דאס דריטע בוך דיא זיבן און פערציגסטע דער ציילונג קס

אן גיקומין צו דער שטאט ראסקא .

חאטשי עס האבן זייער פיהל , בעלי בתים פון ראסקא זייער עשירות אונזן גיישיקט , און פיהל מענטשן האבן זייער עשירות פאר גראבן , אין דער ערד אריין דאך האבן דיא שפאניער , דארטן נאך און פיהל גאלד א וועק גיטומין , אז דאס גאנצע לויז גאלד וואס זיין האבן פון **אטאהלפאין** גומין איז גאר ווייניג גיטומין . א קענין דעם , דער סוף איז גיטומין , אז דיא שפאניר האבן אין דיא לענדיר , און פיהל גאלד ב קומין , אז דאס גאלד איז שון ב דיא שפאניר אויך גאר נישט חשוב גיטומין .

דיא גימיינע זעלניר פלעגן צו שפיהלן אין

קארטין , און פלעגן און א קארט צו שטעלן , אזוי פיהל וואס אין יענע זיידערין פלעגט קיין מלך נישט צו שטעלן , אזוי פיהל און א קארט , פאר א פארד גיטומינע פלודערין , פלעגט מען צו ד געבן דרייסיג פעוס אורד טאהליר פאר א פארד שטיוויל אויך אזוי פיהל , און פאר א פערד , פלעגט מען צו געבן , פון פיהר ביי פיניף טויזענט רענדליך , און דיא פייערי מקחש האבן זיך אין דיא פעראאנישע לענדיר , זייער א לאנגע צייט אלץ אזוי הייער געהאלטן .

דיא גרויסע שמוחה וואס

פיצער האט גיהאט , וואס עס איז איהם אלץ גליקליך גיגאנגן , איז דיא און איהן מאהל אלץ פאר שטערט גיטומינע דורך א גיטומער סיבה , עס זענן דורך גיגאנגן א קאמאנדע שפאניער , און דעם וועג זייער זיכער , און און , איין מאהל זענן זיין איבער גיפאלן דיא פעראאניר , און האבן זיין אלע לעבענדיג גיטומין מען האט זיין גיפירט

גיטומין , ווארין אז אין דעם לאנד זענן אועליכע שטארקע אומרוהן , איז איהם אלץ גיטומער דאס לאנד איין צו געבן . **פיצער** האט זיך מיישט גיטומין , ער וויל קיין צייט נישט פאר זאמן , ער וועט גיין גלייך צו דער רעזידענט שטאט **ראסקא** און ער וועט דארטן . דעם יונגן פרינץ אומגליקליכן אטאהלפאס זון , לאזן קריינען פאר א מלך , און ער האט מיט גיטומין דעם יתגין פרינץ צו גיין מיט איהם קיין ראסקא דער יונגיר פרינץ , איז איבער און דעם וועג גישטארבן , פיצער האט דרוף גאר נישט אוואזעט און איז ווייטער גיגאנגן ביי קיין ראסקא , חאטשי עס האט איהם פעהיל גישלאגן אלע ווינע אינטריגים , וואס ער האט גיטומאלט מאכן , ווייל דער קרין פרינץ איז גישטארבן , גאר ער איז זיכער גיטומין , אז וואס ער וועט וועלן , וועט ער אין דיא לענדיר אלץ אים פיהרן , ער האט אלע מאהל ידועות גיהאט , פון דיא אומרוהן וואס אין דיא לענדיר טוט זיך , און דער צו איז איהם אלע מאהל צו גיקומינהיל פון **פאנאמא** און אויך פון אנדערע ערטיר

קוואיסקאין האט צום הוף גומין , זייער פיהל פעראאניש חיל , און האט זיך עטליכע מאהל , מיט דיא שפאניר גישלאגן , גאר אזוי וויא מיר ווייסן שון , אז ווען עס וועלן זיין זייער פיהל פעראאניר און דאס ביטיל שפאניער מיט זייערי טכסיס מלחמה , און זייער כלי זיין , האבן דיא שפאניער המיד אלץ זיין גובר גיטומין , און ווען עס זענן פון דיא פעראאניר זייער פיהל אומגיקומין , איז פון דיא שפאניער גאר איין איינציג אורד צווייא גיפלאוירט גיטומינע , דיא האבן זיך שון כמה פעמים מיט דיא שפאניר גישלאגן , האט זיך זעלטן גיטראפן עס זאל א מאהל א שפאניר גיהארגט ווערן און איז פיצער מיט ווינע שפאניר גליקליך

דאס דריטע בוך דיא זיבן און פערציגסטע דער ציילונג

אין קווארטא און דער ווייל איז נאך צו גימקמן
א טראגעדיעס חיל פון פאנאמא , און דאס זיך
בענאלקאנאל מיינע גייען , און ער וועט גיין
מיט חיל , און וועט דעם ראמינאנאן שלאגן
, בענאל קאנאל האט א ביכול חיל איבער
גלאזט אין סאנט מיחאל , און בענאל
קאנאל איז גינאנאן מיט דעם איבערגיין חיל קיין
קווארטא ,

פון סאנט מיחאל קיין קווארטא

אין זייער ווייט גייען , און נאך דער צו
זייער א שלעכטער וועג גייען , זיין האבן
זיך גימקט , איבער צימקט , איבער
זייער פיהל וואסערין , איר דורך גיין , דורך
זייער פיהל גירעכטע וועלער , און אלע מאהל
האבן זיין זיך ואטשענען זייער .
מלבושים , אן דיא צימקט , און זענען זייער
קליידר נאך צו ריטן גייערין , זיין האבן
נאך גימקט קרייז , איבער זייער גרויסע בערג
און אונטן אין דיא טאהל , זענען גייען זייער
גרויסע וואס , וואס זיין זענען שיעור אלע ,
אין גייען גייערין , ער מיט זיין חיל , זענען
אויב א זעליכע עקשנים און מופקים גייען ,
אן דאס אלס האט זיין נאך גישט אפ
גיהאלטן אן זיין זענען דאך ווייטער גינאנאנד
בין עס איז זיין א קענין גימקט , דער שלעכטער
פעלד מארשאל - ראמינאנא , מיט זייער פיהל
פערזאנלש חיל , און האט זיך עטליכע מאהל
זיין מיט אירם גיטלאגן , און בענאל
קאנאל האט איבער אלע מאהל
זיין נאך גייען , און ער האט
אלץ ראמינאנאן גיטלאגן , און ער איז אן
גימקט מיט זיין חיל .
קיין קווארטא , בענאל קאנאל מיט זייער לייט
האבן זיך גירעכט , דא אן קווארטא צו
קריגן , אלע גרויסע אוצרות
פון

צו אטאהלאס זיין ברודר , דער האט גייהייסן
טיטא אטאהלאס דאריטן זענען ב איהם
גייען קעכט פון דעם
מלך אטאהלאס זיין קעכט האבן איהם גייען ,
וועלכע פון דיא שפאנער ראבין גינאנא א דיעה
אן מיט זאל **אטאהלאס** אומברענגן ,
אין וועלכע עס האבן
איהם גישט גייהייסן אומברענגן , און דיא
אלע וואס האבן איהם יא גייהייסן אומברענגן
האט דער ברודר **טיטא אטאהלאס**
זיין גייהייסן דא דער
ווארען אן דיא אלע וואס האבן גישט גינאנאל
ליידן מען זאל **אטאהלאס** אומברענגן
דיא האט דער ברודר נאך
מתנות געגעבן , און האט זיין צו ריק גילאזט
צו זייער ברודר ,

מיר ווייסן דוך און פיצערא האט
איבער גלאזט , און
דער גייע גימקטער שטאט **סאנט**
מיחאל אין אומציערער דער האט
גייהייסן **בענאל קאנאל**
מיט זיין שפאנלש חיל
און ער זאל דיא גייע שטאט שיען אן אן דער
אומציערער האט גינאר גינארין וואס גליקליך
פיצערא איז אן גימקט צו דער רעזידענט
שטאט ראסקא און וואס פאר איינע גרויסע
אוצרות פיצערא האט דארטן גיקריגן , און
האט זיך בענאל קאנאל גיטראכט פיצערא מיט
זייער לייט , האבן דארטן גרויסע איצרות
ב קומן , און האבן נאך דער צו גרויסע חסד
איר , און מיר האט ער דא גילאזט זיין ,
און מיר האבן דא קיין אוצרות , און קיין
בביר גיט , ער האט ווידר גינאר גינארין ,
און דער פעלד מארשאל , דער שלעכטער הענטש
ראמינאנא , דער וואס האט גילאזט
דער גינארין און זענען צוויי
טעכטער , דער האט זיך נאך גימאכט פאר א מלך

דאס דריטע בוך דיא זיבן און פערציגסטע דער ציילונג קסא

וואס האבן גראפט, אין דיא פערזאנלעכע לענדער, זייער פיהל עשירות צו ב קומן.

עס האבן זיך צום דורף גיקלעבן, אין א קורצער צייט, פינף דונדעט מאן שפאניש חיל, און צווישן זייא זענען גיווען צווייא הונדערט מאן, דיא וואס האבן זיך אליין פערד גיקויפט, און מיר וויסן דורך שון, אז אין דיא לענדער זענען פערד זייער טייער גיוועזן, נאר זייא האבן דאס אליס גיטאהן. ווייל זייא האבן דיא האפנונג גיהאט גרויס עשירות צו קריגן, אין דיא פערזאנלעכע לענדער. אין מיט דיא פינף הונדערט מאן חיל איז אלפארדע, מיט שיפן גינאנגן און דעם גרויסן וועלט ים, כדי ער זאל קומן אין דיא פערזאנלעכע לענדער אריין.

אלפארדע מיט זיינע לייט זענען כמעט דעם ים אוועק גינאנגן, און זייא זענען גיקומן אין א פערזאנלעכע האפען אריין, וועלכער ער הייסט **פאערטא פייעיא**, דארטן זענען זייא ארויס און דער יבשה און פון דארטן, איז ער גינאנגן קיין קוואיטא און נאך ער הייבט איז אין גאנץ אמעריקא, מיט פאר האנדל, אזו א שלעכטער וועג, וויא אלפארדע האט דא גינארפט צו גיין, פון **פאערטא פייעיא קיין קוואיטא**

וויא פיהל, קארטוס האט דער ליטין צרות און סכנות, און אויך וואס פיצערא האט אויס גישטאנן, צרות און אנקסטן, אין זייער וועגן, אז זייא זענען גינאנגן, אין דיא ערטער וואס עס איז גרויסע סכנות גיווען, און אויך אלע דיא וואס זענען גינאנגן אין דיא אינדיאנישע לענדער, וואס זייא זענען אויס גישטאנן, צרות און אנקסטן, דאס האט זיך אלץ נאר גישט אן גיהויבן, א קעגן דיא צרות

פון אטאהלפאן, וויא האבן זיך איבער זייער טועה גיווען, זייא האבן אין קוואיטא, נאר נישט גיקריגן קיין שום שלל, ווארן וויא דיא פערזאנלעכע האבן דער הערט אז זייער שניאם דיא שפאניער גייען צו זייא קיין קוואיטא האבן אלע בעלי בתים פון דער שטאט, זייער גאנץ פאר מענען ארויס גישקט און האבן עס ערגיין אוועק גיפיהרט.

אלפארדע דער איז גיווען מיט **קורטוסין** האט דיא לענדער אפ גינומן, ער איז גיווען זייער א גרויסער בעל מלחמה, און ער האט ב וויין זייער פיהל ריצארטטווע, אין קארטוס האט איהם דער נאך גימאכט, פאר א גובערנעדר אין דעם פראווינץ **נאיטימאלא**, אין אז אלפארדע האט גיהערט, אז פיצערא נעמט אפ דיא פערזאנלעכע לענדער און האט דרינגן זייער פיהל גאלד גיפונן, אין איז דרינגן זייער גליקליך, און האט זייער פיהל עשירות און אוצרות דארטן, איין גיוואלסט און אזו וויא אלפארדע האט זייער, גיוואלסט מלחמה האלטן, ווייל ער איז זייער היציק גיווען צו מלחמה, האט ער זיך, אזו א פלאן גימאכט, אז ער זאל זיך מיט נעמען זיינע לייט, און זאל מיט זייא גיין, צו דעם גאלד רייכען לאנד פערד און ער זאל דארטן מלחמה האלטן, און ער זאל אויך גלייך זיין מיט אלע זיינע לאנדס לייט אין אלע סכנות און ער זאל זיך אויך מיט זייא טיילן, מיט דעם עשירות, וואס זייא וועלן דארטן ב קומן.

אלפארדע האט זייער א גרויסן צווישן דיא שפאניער פאר זייער א שטארקן בעל מלחמה, און זייער פאר א גארצטין ריצער, און דריבער זענען צו איהם צו גישטאנן, זייער פיהל מעפקים דיא

דאס היינטיג בוך דיא זיבן אין פערציגסטע דער ציילונג

אין דארטן איף דיא בערג זענען זעכציג שפאנדען
דער פרווארן גיטארן איף טייט , אין אז
זיין זענען שוין פון דיא בערג אראפ גינגען
אין זענען ניקומין איף דיא גליכע ערטער .
האבן זיין נאך א גרעסער אומגליק ניהאט
זייל אף דעם וועג , ארום קוואטא , זענען
דיא פיהל פיער שפיענדע בערג , אזו האט
דער זינגט צו זיין גיטארן פון דיא בערג
היינט לופט , מיט דעם אש , אין עס האט
זיין ארום גנוסין אין נאכצין , דיא שטארקע היץ
וואס זיין האבן גאר נישט גיקענט דעם אטום
האפן , דאס אלס שלעכטע האט אלפארדען
נישט אפ גיהאלטן פון דעם וועג צו גיין
קין קוואטא , ער איז נאך אלץ ווייטער
גינגען , און אז ער איז ניקומין גיט
פון קוואטא , האט ער ערשט גיטארן גיטארן
אז **בענאל קאצאר** האט ערשט גיט
לאנג דיא שטאט

צוהן אין אקסטין און סכנות , וואס אלפארדע
איז דא אין זיין וועג אים גישטאנען , און
האט אים גלייכן גייענדיג פון פאצטא פיעריא
קין קוואטא עס איז אים מגלייך , צו דער
שרייבן , דאס שלעכטע וואס זיין זענען אין
דעם וועג אים גישטאנען , און אים גלייכן ,

נאר א ווייניג דער פון וועלן מיר דא
דאך שרייבן , ערשטענס
האבן זיין גלייכן ווער גרויס הונגער , אז זיין
האבן גיטארן קוואטא ווער פערד און עסן
זיין האבן איך נישט ניהאט וואס צו טרינקן
און האבן זיין גיטאר , פאר גרויס דארשט
איים לעקן דיא בלעטלך וואס וואקסן צווישן
בארייאן , כדי זיין זאלן גיטארן עשים א
פייכטיקייט , פון דער ראטע , וואס עס
פאר האלט זיך צווישן דיא בלעטלך , זיין
האבן גיטארן גיין איבער ווער הויכע בערג , זיין
וואס עס איז אף דיא בערג גאר משינה קאלט

ערע דיא זיבן אין פערציגסטע דער ציילונג

דיא אכט אין פערציגסטע דער ציילונג

אין האבן א קעגן נישט , זיבען ריזער
כדי דיא ריזער זאלן גיטארן ווערן וואס פאר
א חיל דאס איז , פריינט איר פיינט , עז איז
איכר א סיבה פארד ניקומין , אז דיא זיבן
ריזער , זענען גיטארן אלפארדעס חיל אין
דיא הענט אריין , און מן האט זיין אלץ
דעם גיטארן און מן האט זיין גיטארן צו
אלפארדען און ער האט זיין ווער
זיט נישטענע וויא פיהל חיל בענאל קאצאר
האט מיט אלפארדען , און האט מיט גאר פיל
אברעג

בענאל קאצאר איז אין קוואטא
גישטאנען , ווייל ער
האט דיא שטאט אפ גיטארן , אין צו איהם איז
נאך צו ניקומין אלפארדע , מיר זייע ליט ,
און אז בענאל קאצאר האט גיטארן גיטארן
אז דיא גיט א קאצאר מיט אראנזאיש חיל
און ער האט גיט גיטאר , צו זענען דיא ליט
גוטע פריינד איר שניאס , האט זיך בענאל
קאצאר מיט גיטאר , אז מען מן עס
אראפצאיש חיל , א קעגן גיין , אין בענאל
קאצאר מיט אלפארדען האבן זיך מיט גיטארן

דאס דריטע בוך דיא אבט און פערציגסטע דער ציילונג קסב

זענן גרליבן שטיין, דיא בירע, צדדים
זענן איטלער בוך זייער גרויס גיווען, און
האבן זיך בעלגאווה ניהאלטן, קיין מלחמה
האבן זייער בירע נישט גיוואלט, און און שלום,
האט זיך איטלעכער אין גירעס, לאז זייער
פריד אן דייבן שלום צו נעמן, און דורך
זייער גדלות און צאווה, העט נויס גיווען
ניקומין צו מלחמה, נאר עס זאל נישט גיווען
זיין, אין ערליכער מאן א גילעדרייטער וואס
ער האט זיך אריין גיליגט, צווישן זייער
און האט זייער גוט גיוויסט, בירע צדדים
זייער גוט אין צו נעמן מיט גיטע רייד, ער
האט צווישן זייער נעמאכט שטיל שטאנד, און
פיהר אין צוואנציג שעה, און דער ווייל
האט מען אן ניהייבן צו טראקטירן פון
שלום, און עס איז שלום גיווארן.
דער שלום איז און גיווען, מען זאל נעמן
אלפארדען פאר זייער הוצאות, וואס
איהם האט ניקאסט, אז ער איז א דער
גיאנגנין, מיט זיין חיל, דערשט מאל
טויזנט פערסן, און אלפארדען האט זי
גיוואנט, אז ער זאל זיך צו דין גיין, אין
דיא מעקסיקאנישע לענדער אריין, אין פון
היינט און, זאל ער שוין זיך נישט מישן מעהר
צו דיא פערדאנישע לענדער, אלפארדע
האט נאך איהם גיטמין א פינקט, אז מען
זאל, דעם שלעכטן פילא פילא מוחל זיין,
וואס ער האט גיטמין און האט גיוואלט מאכין
א מלחמה, צו צווישן אלפארדען מיט דיא
הוי שפאניער, און מען האט איהם מוחל
גיווען, דער שלעכטער פילא פילא האט זיך
אוכער און דאס נייע דעם טויט פאר דיהנט.

אטאלפאס ברוריר מיטא אטאלפאס
נאך דעם
אומליקליכן אטאלפאס מיט, האט דיא
מלוכה צו איהם ניקעהרט, ער איז אויכר
אויך גישטארבן, אז איז ניקומין דיא מלוכה
צו

אנדערע זאכן איהם גיפערנט, וואס איהם גייט
איז גיווען צו וויסן, און ער האט זייער פרייע
גילאט צו זייער קאמאנדיר צו דין,
ער האט מיט זייער נישט פיהלן דאס מנהיגסטע
צו זייער קאמאנדיר, אויך נישט גילאט גריסן
און אז דיא זיבן דייטער זענן צו דין ניקומין.
און האבן דער ציילט וויא עס איז מיט זייער
צו גיאנגנין, און האבן נאר קיין שום גרויס
גיט אפ גינעבן, פון דעם קאמאנדיר וואס
פיהרט דאס אייפערנישע חיל, וועלכע
זייער זענן נאר איהם נאכן אומבאקאנט.
האבן זייער נאך מעהר זיך דער שראקן.

דער משומר פילא פילא דער סאלמאטש
דער איז זייער א שלעכטער מענטש
גיווען, אין ער העט גערין גיווען, אלע
מאהל גרעסיר גיווארן, וויא ער האט דא
דער הערט, אז א נייע אידאפעאישע
הארמייע גייט, האט זיך איהם גיראכט,
און דא איז פאר איהם א נייע גוט גילעגנהייט
גרעסיר צו ווערן, אז איז ער אנטלויפן
גיווארן צו דער נייע הארמייע צו אלפארדען,
און האט איהם אז א פלאן גיוויזן, ער האט
איהם גיוואנט אז נישט אזוי בענאלקאצאר
מיט אלמאגראין

וועל איך דיר איבער
געבן, איך וועל דיר נאך ווייזן ספאטאכס
אז דא וואלט נאר דיא גאנצע מדינה אפ
נעמן, אלפארדע און אויכר אזוי א פייער
מענטש גיווען, און האט פון דעם שלעכטן פילא
פילא זיין פלאן נישט גיוואלט און נעמן,
און האט דער שלעכטער מענטש גיווען, אז
ער איז פון אלע בירע זיטן פאר האסט.

דער ווייל זענן אלע בירע הארמייען,
איינע צום אנדערן, אלע
מאהל גרעסיר צו ניקומין ביז זייער זענן זיך
זיין נאר צום הויף ניקומין, בירע הארמייען

דאס דריטע בוך דיא אבט און פערציגסטע דער ציילונג

פּוּצֶצִיג שפּאַניער זענען פאַר ווירדעט גיווארען
און קוויסקאצין אליין, איז אריין קיין
קוואַיטא אין-האט דיא שטאט אפ גנומין
דיא אלע איראפעאיד זענען צו ריק
גינאנגין, קיין קוואיטא זיין זאלען קוויסקאצין
ארויס טרייבן פון קוואיטא.

קוויסקאצין לייט האבן איהם א
טייל גיראמין, או
ער זאל מיט דיא שפאניער שלום מאכין, און
א טייל האבן איהם גיואנט, אז עס איז
בעסיר, אז ער זאל זיך מיט זיין שלאנגין,
ער האט אויך זינע לייט נים גיוואלט פאלגן
אזו האט איינער פון זיינע לייט, גנומין א שפיין
און האט קוויסקאצין גישטאכטן אויף טויט,
און באלד זענען דיא שפאניער אריין קיין
קוואיטא, און האבן ווירדיר דיא שטאט
קוואיטא צו ריק אפ גנומין.

פיצערע האט גיוואר גיווארען, אז
אלפאראדע, איז א ראש גיקומין, פון דיא
מעקסיקאנישע לענדיר מיט אזו פיהל חיל, און
מען האט זיך מיט איהם פאר גלייכט, און
מען גיט איהם אזו פיהל געלט, האט ער זיך
מיישט גיווען, אז דאס גיזט איהם גאר נישט
אזו א טען זאל גוויסין, אז ער האט דא
אין ראסקא אזו פיהל אוצרות ב קומין, איז
ער א קענין גינאנגין צו אלפאראדען, און
זיין פיצערא **מיט אלפאראדען** האבן
זיך ב געניגט, האט
פיצערא אלפאראדען זייער שיין צו גנומין,
מיט זייער גרויס כבוד, און האט איהם אויס
גינאדלט דיא הנדערשט טויענט פערזען, און
זייער פיהל גאלד, און אכט טיכות, און
נאך זייער פיהל אנדערע טייערע זאכן, און
פיצערא האט אלפאראדען גיבעטן, אז ער
זאל זיך דא אין דיא לענדיר, גיט פיהל אויף
דאלטין.

צו זייערין א ברודער וואס ער האט גיהייבן
מאנקא דער מאנקא האט זיך מיישט
גיווערן ער וועט גיין קיין ראסקא
כדי ער זאל מיט פיצעראן אפ רירדן פון אלע
זאכן, וואס איהם גייט איז, זינע גוטע
פריינד האבן איהם אפ גיראטן, אז ער זאל
קיין ראסקא נישט גיין, זיין האבן איהם
גיואנט, אז עס איז בעסיר, אז דאס זאלסט
דיך מיט איהם שלאנגין, ווארען מען האט גאר
נישט צו גיטרווען דעם וואסן בארברא, דא
וועסט פין איהם אזו א סוף האבן אזו זיין
דיין ברודר **מאנהלפא** האט פון איהם
גיהאט **מאנקא** האט
אויך דיא אלע עציט גאר
גיוואלט הערין, ווייל זיין גיט ערליך הארץ
האט איהם גיואנט, אז ער זאל יוא מרווען
א מענטש וואס ער האט איהם קיין מאהל
קיין שלעכטן נישט גיטאקן, און ער האט אויך
קיין שלעכטן גיט אין זיין, פאר וואס זע זאל
ער, א קענין איהם שלעכט זיין, מאנקא
איז גינאנגין גלייך קיין ראסקא, און
פיצערא איז נאך אזו פין גיווען א קענין איהם
און האט איהם זייער שיין צו גנומין, און
האט איהם אן גיטאקן א רויטע באנד,
זעלביג איז א צייכן פון דער פערזאנלישע
מלוכה.

אלפאראדא מיט בענאלקאצאר זענען
גינאנגין ב לייטן אלפאראדאן
מיט זיין חיל! ווייל אלפאראדא האט גיואנט
אויפיר ער גייט א דוים פון דיא פערזאנלישע
לענדיר, מוז ער זיך נאך, מיט פיצעראן
זעהן, דער ווייל וויא זיין זענען דא גינאנגין
צו פיצעראן, אזו איז **קוויסקאצין** וואס
עטליכע מאהל איבער
גיפאלן מיט פערזאנליש חיל, און האט זיך
מיט זיין גישלאנגין, אין עס זענען אומגיקומין
פערזענליכן מענטשן פון דיא שפאניער, און

דאס דריטע בוך דיא אבט און פערציגסטע דער ציילונג קב

ערטיר פלעגט אפט צו זיין, און מע פלעגט זיך אלע מאל ווידר ווער שוין, און דעם נייע און צו בויען.

אן פיצעראים ברודער פערדינאנד, דער וואס איז מיט דיא לייט ניגאנזין קיין שפאניע, און האט א גיפערט דעם קייסר ווין חלק גאלד, און וויא מיר האבן נשיבן אייבן אין דעם בוך, און אז ער איז קיין שפאניע, ניקומין, און האט דעם קייסר, אפ גיגעבן ווין פיצט חלק גאלד, וואס פיצערא האט איהם גישקט, איז ער און כל שרי המלוכה גאר נכהל ומשתוסס ניווארין, און דעם גאלד, וואס וויא האבן נאך אין ווער לעבן גיט גיזעדין, און פיהל גאלד אין אייניג, דער קייסר האט פערדינאנד ווער ליבלד צו גינסן, און ער האט איהם גיקושט און האט איהם גרויס כבוד אפ גיגעבן, און דער קייסר האט פערדינאנד, און אורדין גיגעבן, וואס דער אורדין הייסט **סאנט יאנא**, דעם אורדין, פלעגט דער קייסר נאר צו געבן, דאס גרעסטע שררות פון דעם לאנד.

פיצעראין און אלמאנראין האט דער קייסר אויך גישקט דורך פערדינאנד פאטענעטין דער קייסר האט פיצעראין גימאכט פאר א **מאדקעז** (דאס הייסט אין שפאניע און וויא ב אינדא א גראף) און האט איהם גימאכט פאר גיבענעדיג, און דיא אלע לענדיר וואס זענן אין דרום וויא פין פערט, נאך און וויא גיט ב דעם ים און דיא לענדיר האט דער קייסר וויא א נאמן גיגעבן **נייע קאסטילע**.

אלמאנראין האט דער קייסר ב שונקט מיט א פאטענט, דאס וואס פיצערא האט איהם גימאכט, פאר וויא גיבענעדיג

האלטן ער זאל זיך צו דיק גיין און ווין לאנד אריין אלמאנראם חיל, זענן ווער פיהל צו גיטשאין, צו פיצעראין, און מיט דיא איבעריגע איז זיך אלמאנראדע, צו דיק גינאנזין, און דיא מעקסיקאנישע לענדיר אריין פיצערא האט גיזעדין, אז אלמאנרא זאל גיין און דער רעוירענט שטאט אריין, קיין ראסקא, און האט איהם אריין מיט גיגעבן דעם אומגליקליכן אטאלהאס ברודער אינקא מאקא ווייל איהם איז ניקומין, דיא פערמאנישע מלוכה און ער האט איהם אן גימאכט אז ער זאל זיך מיט איהם גיט ב גיין, אויך האט ער איהם גיזעדין גיט ווין, מיט אלע אנדערע פערמאנר, דיא וואס ווילן שלום האבן.

און פיצערא איז א וועק גינאנזין צום ים צו, און האט זיך אויס גיקליבן איין אורט וויא אויס צו בויען א שטאט, אין א טאל, וואס איז גיזען ווער א פרובט, ד באדר אורט, און דיא שטאט האט גיזעדין **לימא** און א קורציר צייט, איז דא גיווארין ווער א גרויסע שטאט, און אז עס פלעגט אין דער שטאט, ארויס צו גיין א סוחרס א ווייב אין מארק אריין, האט ויא און זיך גיהאט אבנים חובות, און בראוואנישע קאמין, וועלכע עס האט ב טראפן פערציג טויזענט טאליר.

פיצערא האט זיך דארטן, אין דער נייער שטאט **לימא** גילאזט און בויען, ווער א גרויסע פאלאץ, אויך ווינע איינזעהרין, האבן זיך גילאזט איסליב א פין האו און שטעלן, ווייל וויא זענן ווער דורך גיזען, און עס איז גיווארין ווער א גרויסע שטאט, דיא שטאט איז אובער עטליכ מאל חרוב גיווארין, דורך דיא שטרקע ער ציטערנישן, וואס אין דיא **פב**

דאס דריטע בוך דיא אכט און פערציגסטע דער ציילונג

אז איינער האט, פאר דעם אנדערן, גרויס מורא גיהאט, איטליכער האט ב זיך גיוויסט, אז יענער איז אויך אזו א גרויסער בעל מלחמה וויא ער, און האט אויך אז פיהל לייט וויא פיהל ער האט, און דריבער העט איטליכער גערין גיווען עס זאל קומין צו שלום.

פיצערא האט פריד גימאכט זיין פאדער שלאק צו אלמאגראין אז ער זאל מיט אידס שלום מאכין, אלמאגרא האטשי ער האט שוין גיוויסט אז פיצערא האט א קעגין איהם, עטליכע מאהל קיין ווארט נישט גיהאלטן, האט ער איהם פארט היינט ווידער גיבלייבט, און האט מיט איהם שלום גימאכט, ער האט גיזאגט, אז ער וועט איהם נאך דאס איינע מאהל פריוון, און זיין האבין שלום גישלאסן.

דער שלום איז גיווען, אף דעם אופן, אז אלמאגרא זאל גיין אפ נעמין דיא לענדיר פון **חיליע**, איבער וועליכע דער קייסער האט איהם פאר גובערנעדיק גימאכט אין זיין, און דער נאך אז ער וועט שוין יענע לענדיר אפ נעמין, זאל איהם פיצערא אפ געבין נאך א שטיק פון דיא פערזאנליכע לענדיר אויך, אז ער זאל אין זיין גובערנעדיק זיין, דיא אלע פונקטן, האט טען נישטיגן, און מען האט זיין פאר תתמיט און מען האט זיין ב האלטן, אף א גרויס אורט, און מען האט ווידר גימאכט זייער, א גרויסע צעראמאניע אף דער לעיב שאפט, וואס דא איז אויף דאס נייע צווישן זיין גישלאסן גיווארין, אזו וויא מען האט גימאכט צו דעמאהל אין פאנאמא, אז **פיצערא און אלמאגרא און דער**

גלח האבן

צווישן זיך חברותה גימאכט

אלמאגרא

גובערנעדיק, און דער קייסער האט איהם נאך צו גשריבן אז אין צוויי הונדערט מייל מדינה דארטן ווייטער, זאל ער זיין אפ נעמין, און זאל אין זיין אליין זיין גובערנעדיק, און **פיצערא מיט אלמאגראין**

האבן

פון דיא פאטענעטן, גיוואר גיווארין דורך גילעננהייטן, זענען זיין ביידע זייער האפערדיק גיווארין, און זענען ב זיך איטליכער זייער גרויס גיווען, אויך איינער א קעגין דעם אנדערן האבין גרויס גדלות און גאווה גיקריגן.

אין דיא צוויי הונדערט מייל, מדינה וואס דער קייסער האט דריינן אלמאגראין גימאכט פאר גובערנעדיק, איז אויס גיקומין, דיא גרויסע רעוידענט שטאט ראסקא אויך דריינן, וועליכס פיצעראין, איז דאס זייער נישט לעיב גיווען, אז ער זאל איהם **ראסקא** א וועק געבין, אז ער זאל דריינן גובערנעדיק זיין.

דיא צוויי גרויסע מענער, האבין איטליכער זיינע גוטע פריינט גיהאט, וועליכע דיא האבין איטליכין אן גיהעצט אז ער זאל זיך א קעגין דעם אנדערן זייער גרויס האלטן און קאנטרע זיין, פיצעראין האבין זיינע גוטע פריינד אן גירעט, אז ער זאל אלמאגראין נישט אוועק געבין דיא רעוידענט שטאט ראסקא אז ער זאל אין איהר גובערנעדיק זיין, און אלמאגראין האבין זיינע גוטע פריינד אן גירעט, אז ער זאל נישט אפ טרעטן, דיא רעוידענט שטאט ראסקא און זאל זיין אפ נעמין, ער זאל אין איהר אליין גובערנעדיק זיין, אזו וויא זיין פאטענעט פון דעם קייסער איז, און עס האט נישט פיהל גיפעהילט, אז עס זאל צווישן דיא צוויי גרויסע לייט א שטארקע מלחמה ווערן, זיין זאלן צווישן זיך מלחמה האלטן, זייער גליק איז גיווען

דאס דריטע בוך דיא אכט און פערציגטע דער ציילונג קסד

גיווארין און טויט, אים זומער, פלעגט מען פארט קעגן דארטין א רום גיין, און דיא סכנה איז נישט אזוי גרויס גיווען, און זיין זענען אויבער און ווינטער צייט גיגאנגן, אזוי האבן זיין דארטין אין דיא ערטיג זייער פיהל שלעכטן גילטיגן

פיניף דריטע דער נאך איז מען אין דיא גיבערג דורך גיגאנגן, און דיא ערטיג, וויא אלמאגרא מיט זינע לייט זענען גיגאנגן, דאס מען נאך גיטראפן, וויא עס זענען גישטאגן שפאניער צו גישפאדערט, צו א שטיין, און האבן גיהאלטן, אין דיא הענט דיא צוימען פון דיא פערד, אזוי וויא מען שניצט אים א בילד, אים האלץ אויך אויס שטיין, און זענען פאר פרודרין גיווען.

דיא רייזענדר האבן גינעמין דאס פון דעם פלייש מאכלים, ווייל דאס פלייש איז נאך גאר וויא פריש גיווען, אז אלמאגרא מיט זינע לייט זענען שוין איבער גיגאנגן דאס גיבערג, און זענען שוין אן גיקומען צו גלייך פערד, האבן וויא גיטראפן א לאנד וואס עס איז אוממעגליך, צו ב' שרייבן, דאס נומער וואס אין דעם לאנד איז פאר האנדן עס איז כמעט אזוי א גוט לאנד, וואס עס איז דאס אנדערע אין דער וועלט, נישט צו גיפנין, עס איז נאך פיהל בעסער גיווען פון דעם לאנד קוואיטא, האטשי קוואיטא, איז זייער א פיין ד' לאנד, דער ד' קעגן ליידיג וויא דרייגן זייער פיהל שלעכטן, פון גיגאנגען און אויך פון דונערין און בליצן, אויבער איז יענעם לאנד איז מיט אלעם זייער גוט אין עס איז דרייגן גאר קיין שום שלעכטן נישט פאר האנדן.

צווישן דיא צווייא לענדיר פערד אין חיליע, ווערט ד' הינצ גיטריבען

אלמאגרא מיט ויין חיל וענען אוועק גיגאנגן קיין **חיליע** ער זאל יענע לענדיר אפנעמן, און ער האט מיט זיך גיהאט גנוג חיל, וואס עס איז איהם גרינג גיווען, מיט דעם חיל, דאס לאנד חיליע איז צו נעמן, ער האט מיט זיך גיהאט זעקס הונדערט טאן שפאניעס חיל, און אינאם מאגא, האט איהם אויך מיט גיגעבן א קארפאס, פערדאניש חיל, פון פופצעהן טויזענט טאן, פון ראסקא קיין חיליע איז גיווען צווייא ווענען אייניר איז גיווען א גוטער וועג נאר עס איז זייער ווייט גיווען, און דעם וועג צו גיין, און דער אנדערער וועג איז געהענער גיווען, נאר עס איז גיווען, אין דעם וועג צו גיין, זייער שלעכט, ווייל מען מוז גיין צווישן דיא גרויסע גיבערג, וואס זענען צווישן **פערדא** און צווישן חיליע, דיא פערדאניר האבן אלמאגרא גיטראפן ער זאל גיין איז דעם גומען וועג האטשי עס איז ווייטער, און האבן איהם גיגאנגט אז און דעם געהענערין וועג, וועט מען אין גיבערג זייער פיהל שלעכטן ליידיג, אלמאגרא האט גיגאנגט זינע לייט, און ער וויל דוקא גיין דורך דעם גיבערג, כדי אז דיא פערדאניר זאלן זעהן, אז ב' אנדע איז גאר קיין שלעכטן נישט פאר האנדן, און וואס ב' וויא איז שווער איז ב' אנדע גרינג, און אז וויא זענען גיקומען, אין גיבערג אריין, האבן וויא גיטראפן זייער גרויסע קעלטן, און שנייען, וואס דיא שפאניער האבן זיך גיכומט אלץ ב' ווענען, כדי וויא זאלן זיך דער ווארימען, און דער צו האבן וויא, קיין עסין ווארג אויך נישט גיהאט, דיא שפאניער זענען אזוי אפ גישלאפט גיווארין, פון דעם ב' וועגונג, ד' און פון דעגנער, אין פון קעלט וואס עס זענען פיהל פון דיא שפאניער, אים גיפרודרין גיווארין און מיט, אייך פון דיא פערדאניר, און אויך פיהל פון דיא פערד, זענען דער פרודרין

דאס דריטע בוך דיא אבט און פערציגסטע דער ציילונג

פערלדון, אין אויך זייער פיהל זאמד בענק
אין דיא היינטע צייטן גייט מען דעם וועג
 נאר אין חודש, אין פריער פלעגט מען
 אלץ צו גייען מיט דעם ברעג זייער אווייטן
 וועג דער וועג, האט אלץ אז לאנג גידוערט
 ביז לערך הינדערט יאהר וואס דער וועג פון
 איין שטאט צו דער אנדערער, האט א גאנץ
 יאהר גידוערט, דער נאך האט א מאהל
 א שיפץ קאפיטאן א פרוכט גימאכט און דאס
 ויך גלאזט גיין, אין מיטן ים מיט זיין שיף
 ער האט ויך גימאכט, אפשר ווען ער וועט
 גיין אין מיטן ים, וועט ער נישט דארפן אז
 לאנג צו גיין, אויך וועט ער דער וויל זיכער
 זיין, פון זאמד בענק, אין פון פערלדון, אז
 איז ער אין א חודש דעם גינצן וועג איבער
 גיגאנלין, וואס מען פלעגט א גאנץ יאהר
 צו גיין.

איטליכר שיפס קאפיטאן מוז האבן א פאשפורט
 אין מען האט גיזעהן זיין פאשפורט
 האט אים גיזיין אז ער איז נאר אין חודש
 גיגאנצן פון איין שטאט צו דער אנדערער,
 און פון רעכטס וועגן איז ער וועהרט גיזען,
 אז מען זאל איהם פון דער רעגירונג, גאנץ
 גוט בלוהנען, וויל ער האט אז א וויכטיגע
 זאך דער קלערט וואס פאר דעם לאנד איז
 עס זייער א גרויס נליק גיזעווען, מען זאל גיין
 אין א חודש דעם וועג, וואס מען האט
 גיזעט א גאנץ יאהר גיין, דאס איז פאר דעם
 לאנד, אין פאר דער רעגירונג זייער א גרויסע
 טובה.

דיא שטאנשע רעגירונג האבן שוין צו
 דעמאלט געהאט איין גיפהרט, אין
 יענע לענדער אויך דיא הייליקע
אינקוויזיציאן (עיון ב), אין וואס באלד
 דיא

גיטריבען זייער א גרויסער האנדל, עס איז
 אין זיין פאר האנדל צוויי גרויסע שטעט,
 איינע הייסט **לימא** און דיא אנדערע הייסט
סאנטא **יאגא** דער האנדל
 ווערט - ד גיפהרט מיט
 שיפן, אין דיא ביידע שטעט שטייען גוט
 ב דעם ים, נאר פון דעם ים פיהרט מען
 אהין דיא סחירות און גרויסע וואסערין
 וויל דיא שטעט שטייען ב דיא וואסערין
 וואס דיא גרויסע וואסערין פאלן אין ים
 אריין (אז וואס האמבורג שטייט אנטזעהן
 מיל ווייט פון דעם ים, און מען פיהרט
 אהין דיא סחירות מיט וואסערין)
 ב דיא וואסערין, וואס זיין פאלן אין ים
 אריין, זענען זייער גוטע האפנים, דארטן האט
 מען אויך אים גיבוועט צוויי קליינע שטעט,
 איינע האט געהייסן **גאלא** און דיא אנדערע
 האט געהייסן **פאלמארא**.

פאלמארא איז געווען מען האט רעכט
 גיזאד גיזאדן, דעם
 וועג און דעם ים אוקיאנוס האט מען מורא
 געהאט צו גיין אין מיטן ים, מען זאל נישט
 ערגיין, פאר ווארפן ווערן, און דיא לייט
 פלעגן צו גיין פון א שטאט צו דער אנדערער
 אלץ גאהנט ב דעם ברעג, כדי אז וואס
 זאלן קיין שארן נישט לידן, אין אז וואס
 דארטן גייט דער ברעג, זייער קרום, און
 מען האט אלץ גימאכט מיט דער שיף אדום אין
 ארום גיין, אז האט דער וועג זייער לאנג
 גידוערט, עס האט גידוערט דער וועג צו
 גיין, פון **גאלא קיין** פאלמארא א
 וועג גיין, אין עס איז נאך
 דער צו גייען זייער גרויסע סכנות, וויל נישט
 ווייט פון דעם ברעג, גיפנין ויך זייער גרויסע

עיון ב **אינקוויזיציאן** פון דעם הייליגן אינקוויזיציאן, ווייט אויך זייער פיהל צו שרייבן
 נאר אויך וויל קיין שלעכטן נישט שרייבן און א רעגירונג, אויך
 נישט איין א גאנצע זאך, און קיין גוטן, האט מען איר נישט צו שרייבן, דריבער שרייב
 אויך דער פון גאר נישט.

דאס דריטע בוך דיא אכט און פערציגסטע דער ציילונג קסה

גמאכט א שייטער דאפן מען זאל אדם שין פאר ברענין, דעם ערליכן קאפיטלס גליק איז גיווען, אז ער דאס זיך אים גיווען מיט זיי טאגט בוך, אונטער וועלכען ענערין ער איז אלע מאג גיגאנטיק, אין אונטער וועלכער מעלה, פין דיא דריא דונדערט, אין זעכציג מעלות ער איז אלע מאג גיוועזן, און וואס פאר איינע וויכטיק, ער האט אלע מאג גיהאט אויף האט מען גיוועזן אז ער איז, אין מיט ים גיגאנטיק, דורך דעם איז ער ניצול גיווארן, ענדע דיא אכט און פערציגסטע דער ציילונג

דיא גלחים פון דער דיליגער אינהויזיציאן דאבין גיווארן, אז דער שיפס קאפיטאן, וואס דא איז אן גיקומין האט זיך מעהר גישט גיוויזט, איבער דעם וועג, נאר איין חירש, וועלכעס מען האט גימזט א נאכגיאהר דעם וועג גיין, אויף האבין דיא גלחים אפ גיקלעהרט צווישן זיך, אז דער שיפס קאפיטאן, מיט זיין א כישוף מאכר, און האבין דעם קאפיטאן "הפס גיטמן", און האבין א פסק גימאכט, אז מען זאל דעם שיפס קאפיטאן, פאר ברענין, מען האט באלד ענדע דיא אכט און פערציגסטע דער ציילונג

דיא ניין און פערציגסטע דער ציילונג

צום הוף צו קומן ליט "און זיך" א קענין צו שטעלן, אז איטליכע אייל ערד, האט גימזט, זייער פירל כלום קאסטן, דאס האט אלמאנראן גיוועזען אז ער זאל צוריק גיין קיין פערד,

און צו דעם איז נאך א סיבה גיווען, וועלכעס דורך דיא ביידע זאבין, האט אלמאנרא גימזט צו ריק גיין קיין פערד, דיא אנדערע סיבה איז, דאס גיווען, דער שלעכטער מענשט דער מישמד, דער טאלמאשט פילא פילא דער איז איך דא גיווען מיט אלמאנראן אין דיא לענדער פון חיליע, דער מישמד האט אן גיהויבן א בונט צו מאכין צווישן דיא שוואנר או מען זאל אלמאנראן הארגינגן, אלמאנרא האט באלד ב צייטן דער פין גיוואר גיווארן,

און וויא דער שלעכטער מישמד האט גיוואר גיווארן אז אלמאנרא ווייסט גשן דער

אז אלמאנרא איז גיקומין קיין חיליע, האט ער גיטראפן זייער א פיין לאנד, ער האט דארטין גיטראפן נאר אנדערע יענשטן, וועלכע זיין זעלן פיהל מעהר ב הארצטער גיווען, איידר דיא פערמאנר, זיין האבין בשום אופן גישט גיוואלט לאזן אז פרעמדע זאלן איבער זיין מישל זיין אן זאלן און זיין לייגן דעם יאך פין פראגנים אין זיין זענין גיפאזילט גיווען, איבער א שטיקל ערד, זייער פיהל כלום צו פאר גיסן א בי מיט צו דער לאזן א פרעמדן איבער זיך מישל צו זיין, און זענין איך זייער שטארקע מענשטן גיווען, מתחילה אז זיין האבין גייערט שיטן, פין דעם איראפישן גיווערד האבין זיין זיך זייער דער שראקן, באלד אובער זענין זיין ב הארצט גיווען, און האבין זיך שון נאר גישט גיטראקן, האטשי דיא שוואנער פלעגן אלץ צו שלאגן, דאס פאלק פון חיליע, פלעגן זיין פארט אלע טאג מער

דאס דריטע בוך דיא ניין און פערציגסטע דער ציילונג

גילאט אינקא מאנקין תפס נעמין, און דאס
איהם גילאט און קייטין שליסן, און דער
נאך איז פיצערא אונזעק גינאנגין מיט חיל צו
דער גייער שטאט וואס ער דאס דארטין גילאט
אויס בייען, וועלכע זיין האט גידיסן
לימא א טייל חיל דאס ער איין גיטילט
אין קליינע קאמאנדעס, און האט
זיין פאזואלעט, צו ניין אין דיא פראווינצין
וועלכע זיין האבן זיך נאך צו דיא שפאניער
נישט אונטער גינעבין, אז זיין זאלן דריין
דאכאזין און טאהן וואס זיין ווילן, און
ראסקא האט ער איבער גאנג ווייניק חיל איבער
גילאט אין דאס קאמאנדע אין ראסקא האט
ער איבער גינעבין, זייער צווייט ברודר
יאהאן און **גאנצאליין** דיא ביידע
ברודר האבן

אינקא מאנקין זייער שטארק תפס גיראלטין,
מיט זייער שארפע וואבן, דאבין זיין איהם
ב וואכט אינקא מאנקא דאס זיך אובער דאך
ספאסאכוס גינעבין, און ער האט מוריע
גינעבין, אלע זיינע גרויסע שדרות פון דעם
פערזאנלישן לאנד אז זיין זאלן וויסן אז ער
זיצט דא אין ראסקא ב דיא שפאניר תפס,
דיא אלע שדרות האבן שוין פריער גינעבין
דעם גרויסען אומגליק פון זייער
לאנד, נאך זיין האבן גאר נישט גיקאנט
דער צו העלפן ווייל זיין זענען זיך אלע צו לאפן
גינאזין, א טייל פון זיין זענען צווישן גיבערג
אריין גילאפן, און א טייל זענען
צו שפרייט גינעבין, אין דעם גאנצן לאנד
און האבן זיך נישט גיקענט צום דאך קומן
אין עצה צו האלטן וואס צו טאהן, און ווען
מען האט זיך שוין גיוועזן עפס אן גיהויבן
צו גילאפן מיט דיא שפאניער, האבן זיין
גאר נישט גיוויסט וועסין צו מאכן פאר איין
עלצטין, איבער דעם חיל, און אז זיין
האבן גיוואר גינאזין, אז זייער ענטער קריין
פריינץ וועלכען דיא מלוכה קומט איהם צו, דער
אין

פון, אז ער האט א בונט גימאכט, אזוי איז
ער אנגלאפן גינאזין, און האט זיך גיוואלט
ב האלטן, אלמארא האט איהם נאך גישיקט און
מען האט איהם גימאכט, און מען האט איהם
גישטעלט, צום משפט, מען האט דעם
שלעכטן משומר ב ווייזן, אז ער האט
גימאכט דעם בונט, און דער פסק איז ארויס
גינאנגין, אז מען זאל איהם פערטייהלן,
און איידר מען האט דעם שלעכטן פאלשן
משומר, דעם טאלמאטש **פילא** **פילא**
אומגיבראכט, האט ער
פאר דעם טויט מתודה גיווען, און האט
גיוואכט, אז נאט שטראפט איהם, ווייל ער
האט פאלש עדות גיוואכט, און דעם אומגליקליכן
מלך אטאהלא וואס דורך זיין פאלש עדות,
האט מען געבויך דעם מלך אטאהלא
אומגיבראכט.

איידר מען האט דעם פאלשן נשימד
פילאפילא אומגיבראכט, דער ווייל
האט אלמאגרא ב קומן זייער א שלעכטידיגע
פון פערזאנלישן דורך דעם איז ער אויך
גינעבין גיווען באלד צו ריק צו גיין קיין פערזא
ער האט אזוי א ידינה גיהאט, אז **אינקא**
מאנקא האט זיך צום דאך גינעבין
זייער א גרויס חיל, און איז מיט
זיין איבער גיפאלן און אלע ערטער, וואס
דיא שפאניר זענען גיווען, און האט זיין
גישלאגן, עס האט אזוי אויס גיוויזן, אז דיא
פערזאנלישן האבן גיוואלט א ראש ווארפן, פון
זיך דעם שפאנישן יאך, און זיין זאלן דיא
שפאניער גאר א רויס טרייבן פון זייער אלע
לענדער, עס זאל נישט איידר פון זיין דא אין
פערזא בלייבן.

דיא מעשה אין פערזא מיט אינקא מאנקא
איז אז גינעבין, אז אלמאגרא
איז אונזעק גינאנגין פון ראסקא האט פיצערא

דאס דריטע בוך דיא ניין און פערציגסטע דער ציילונג קסו

דיא פערדנאנד פלעגן צו דאכין א מאג און
יאהר, א גרויסע האגע און דער
האגע פלעגן וואו זיך אלע צום דוף צו קומין
ניט ווייט פון דער רעזידענט שטאט **ראנקא**
און דארטין פלעגן דיא אלע

פערדנאנד, דיא האגע צו דאלטין און אייניס
און דעם גרויסן אירט, וואס אלע יאהר פלעגן
וואו און דעם גרויסן אירט זיך צום דוף צו
קומין און פערדנאנד איז גיווען ב אינקא מאנקן
זיך דאס אירט דער פרינץ גיבעט, אז ער
זאל אירט פארוואלדען צו ניין, און דעם גרויסן
אירט, דיא האגע צו דאלטין מיט וויינע
ייט אין אייניס פערדנאנד דאס אירט דאס צו
לויבט גיטאדן, און דאס אירט פארוואלדעט,
און האט מען אירט פרייע גילאזט, און דער
פרינץ איז אוועק גיגאנגן און דעם גרויסן אירט
האגע צו האלטן.

וויא באלד דיא פערדנאנשע פעלקער
האבן גיוואר גיווארין, אז

אינקא מאנקא איז פרייע, און זענען וואו זיך
צום דוף גיגאנגן, פון אלע ווייטן דיא פערדנאנד
און דעם גרויסן אירט, דארטין אין אייניס,
האגע צו האלטן, דער פון איז גיווען,
אז וואו גיווען אהין, און האגע, און באמת
זענען וואו גאר גיגאנגן אהין, כדי אז וואו זאלן
זיך א בונט מאכן, א קעגן דיא שפאניר
מען זאל וואו אורד פון דעם לאנד ארויס
טרייבן, אורד מען זאל וואו ארויס הארגינען,
דארטין האט **אינקא מאנקא** מיט דיא
גרויסע שררות אז גירעט

ווער עס זאל האבן צו שאפן, איבער דעם
גאנצן חיל, און מען האט באלד ארויס
גישטעלט א פארן, וועלכע וואו ווייזט און
מלחמה, אין א קורצער צייט, זענען ווער
פיהל פערדנאנש חיל צום דוף גיקומין מיט
גיווערד, עס זענען אזוי פיל גיווען, אז
אינקא מאנקא איז גיגאנגן מיט צוויי מאהל
הונדערט

אין און אזוי איין אומגליק הייסט אין קייטין,
און האבן וואו זיך גיטראכט, אז וואו ווילן
איטליכער ווי לעצטן טראפן בליט פאר ניסין
פאר דעם פרינץ, און וואו מוזן זענען, איר
וואו זאלן אלע איטליכער, אורד וואו זאלן
אלע שפאניר ארויס הארגינען, אורד וואו זאלן
דיא שפאניר פון ווערן אלע לענדער א רויס
פרייט, דאך האטשיי איטליכער פערדנאנד האט
ב זיך אזוי גיטראכט, האבן וואו איבער ניס גיקאנט
זיך צום דוף קומין עס זאל איינער דעם אנדערן
וויין מחשבה ארויס וואו און וואו אין אייניס
אין עצה האלטן, וואו אזוי מען זאל עס מאכן
און וואס צו טאדן אין וועמין מען זאל האבן
פאר איין עלצטן איבער דעם חיל, און דריבער
האבן וואו גאר נישט גיקענט טאדן א קעגן
דיא שפאניר,

דער ווייל איז פערדנאנד פיצעראיס ברודר
און גיקומין פו שפאניע צו

ריק, גלייך קיין ראסקא צו וויינע ביידע
ברודר, וואס זענען דארטין גיווען, מיר
האבן שוין פריד גשריבן, אז פערדנאנד,
און א גוטער פריינד גיווען, פון דעם
אומגליקליכן מלך **אמאדלפא**, און אז
ער איז דא גיווען

איהם כל הטובות צו טאדן, און אז וואו ער
איז היינט אן גיקומין, און דאס גיוואר גיווארין
אז מען האט אמאדלפאן אימגיבראכט, אין
וויין ברודר אינקא מאנקא ויצט תפוס, האט
פערדנאנד און איהם גרויס רחמנות ב קומין,
און האט איהם וויין תפוסה פאר גרינגערט,
ובאמת איז טאקע פערדנאנד גיווען דער בעסטער
צווישן וויינע אלע ברודר, ער האט ווער א
גוט דארף גיהאט, און וואו דער פרינץ
אינקא מאנקא, האט פאר שטאבן, אז
פערדנאנד האט און איהם גרויס רחמנות
אין ער איז מיט איהם ווער מיטב, און האט
ער א זאך פון איהם גיבעט, וואס קיין
אנדערער העט איהם דאס נישט פארוואלדעט,

דאס דריטע בוך דיא ניין אין פערציגסטע דער ציילונג

דעם אנדערן געבן ידיעות, און דריבער האבן זייא אימליכר איבער גיט-אכט, ווער ווייס וואס אין דער אנדערער שטאט טוט זיך, און זייא דאבין קיין אנדער דאפינינג גיט גיהאט, גיט צו ווערן, סיידין זייא זאלן זיך מיט נח ארויס שלאגן פון דיא עיטעט, דורך דער גרויסער פערזאנליכער הארמייע.

בישעט אז דיא מדינה איז גיווארן, אין דיא פערזאנליכע לענדער, און מען האט דיא קליינע קאמאנדאלדן שפאניר, אויס גיזארגט, האט מען אז אויס גיהארגט זעסן, דונדערט מאן שפאניער, און דיא פערזאנליכע האבן זיך זייא, א וועק גינאמין, זייערי פערד, און אויך אלץ האנד בלי זיין, וואס מען האט ב זייא גיפונן אויך אלע שילדן, און דיא פערזאנליכע האבן זיך אן גיטאהן, דיא איראפעאישע שילדן מיט דעם בלי זיין און חאטשע דיא פערזאנליכע האבן גיט גיקאנט קיין תכסיסי מלחמה, האבן זייא דאך, דאס אלס גיטאהן, וואס זייא דאבין גיעהן פון דיא שפאניער, וואס זייא האבן גיטאהן, דאבין דיא פערזאנליכע גיטאהן, זייא האבן זיך אן גיטאהן דיא איראפעאישע שילדן, מיט דיא שווערדיק, מיט דיא שפון, אין האבן זיך אויס גישטעלט קיטערונג, און האבן אויך מיט ביקסן גישאטן, און מיט דעם גאנצן גיווערד מלחמה גיהאלטן, אינקא מאנקא מיט א טייל שדרות, זענן און דיא פערד, ארום גירטען, און דיא איבעריגע פערזאנליכע, אז זייא האבן גיזעדיק, אז זייערי ליט גייען אין שפאנישע שילדן, האבן זייא נאך מעהר קארא און הארגן גיקריגן, דיא שפאניער פון זייערי לענדער א רויס צו טרייבן, און מיט זייא זיך צו זאלגן.

האנדערט טויזענט מאן קיין ראקא און צווייא מאהל הונדערט טויזענט מאן זענן גינאנטן קיין לימא, מען זאל דיא שפאניער שלאגן אין דיא ביינע הרבט שטעט, און מען זאל זייא פון דער מדינה ארויס טרייבן.

דיא קליינע קאמאנדאלדן שפאניער וואס פלעגן אראפגיין אין דיא פראווינצן, און פלעגן דיא ליט גרויסע מעשע הרעים צו טאהן אין דער מדינה, ווייל דיא שפאניר פלעגן זיכער זיין, אז דיא פערזאנליכע האבן פאר זייא גרויס מורא, דיא אלע זענן איבער גיפאלן גיווארן פון דיא פערזאנליכע ליט, און מען האט זייא אלע אויס גיהארגט.

דיא דרייא בריר פון פיזערא, וואס זענן דא אין ראקא גיווען, אז מען האט זייא דא אין דער דעוידענט שטאט ראקא ב לענדער, האבן זייא דא מיט זיך מעהר גיט גיהאט, נאר דונדערט און זיבעציג מאן שפאניש חיל, עס איז זייא אפילו גיט אויס גיקומן, צו שטעלן א קעגן דעם פערזאנליכע חיל, אויבס א קעגן טויזענט, דא אין דער צו האט זיך נאך גיטאפן אז ב דער ערשטער פאמיטשען, איז זייא דא פיצערה נהרג גיווארן, מען האט איהם גיטראפן מיט א גרויסן שטיין אין קאפ אריין, און מען האט איהם אפ טויט גיהארגט.

ראקא איז לימא דיא ביינע שטעט, זענן זייער שטארק פאר שפאניש גיווארן פון דיא ליט וואס האבן זייא ב לענדער, און דיא ביינע שטעט, האבן דיא שפאניער זייער גרויס גיט גיהאט, אין עסן ווארג און אויך אין אנדערע ב דערפויגן, און דאס ערשטע איז גיווען, אז דיא אלע ביינע שטעט, האבן גיט גיקענט, אייער

האם דריטע בוך דיא ניין זון פערציגסטע דער ציילונג קסו

נאר אורד זיין זאלן אלע דא אומקומין ,
אורד זיין זאלן דיא פערציגסטע גובר זיין ,
אז וועלן זיך שון זינע לייט שלאגן ביז צום
לעצטן ,

אז פיזערא האט גיזערין , אז ער האט
שין גנוג הילף , האט ער אן

גיהויבן ארויס צו שיקן הילף צו זינע ברודר
קיין ראסקא , פיזערא האט גישקט זיין פעטער
דער האט גיהייסן **דאן יענא פיזערא**
מיט זיבעציג רייטער

צו הילף קיין ראסקא , צו זינע ברודר ,
עס איז אויבער גנוג פינצטער און ביטער
גיווען פיזעראן אז עס איז איהם אן גיקומין
דיא ידועה פון זיין פעטער מיט דיא רייטער
אז אף דעם וועג , וויא עס איז אויס
גיקומין , אף איין ענגין וועג , וואס עס
הייסט א וויא וואו , וואס מען קען זיך פון
ביידע ווייטן דנט רידן , זענן אף זיין
אן גיפאלן זייער פיהל פערזאנער , און האבן
דעם פעטער מיט אלע דיא זיבעציג רייטער
אויס גיהארגט , אין עס אז אפילו נישט איינער ,
פון וויא ניצול גיווארן , מען קען זיך פאהר
שטעלין וויא עס איז דעמאלט גיווען פיזעראן
זיין גימיהיט , בשעת אז דיא ביטער בשורה
איז צו איהם אן גיקומין , ער האט דער נאך
ווייר גשיקט , א גיוויסן אפיציער , דער
האט גיהייסן **גאנצאליץ פאן טאשיא**
מיט אכציג

רייטער , און דיא זענן אויך אלע אף דעם
וועג פון דיא פערזאנער אומגיקומין ,

פיזערא האט ווייר גשיקט , צוויי
קאמאנדירס מיט חיל צו הילף

און האט וויא אויבער גיגעבן צו צוויי
קאמאנדירן איינער האט גיהייסן **מארגא**

פעי און דער אנדערער האט
גיהייסן **גאייטא** און דיא צוויי

קאמאנדירס מיט דיא אפיציערן
זענן אויך אלע נהרג גיווארן , אף דעם
וועג

דיא שפאניערס נישט , איז פון טאג צו טאג
גרעסיר גיווארן אינקא מאנקא און אריין

קיין ראסקא , און האט א גרויס חילק שטאט
אפ גנובן , פיזעראס צוויי ברודר , וואס

זענן אין שטאט גיווען ,
דיא זענן אריין אין זייער קוואטער

מיט דיא שפאניער , און האבן זיך דרינגן פאר
שפאהרט , אינקא מאנקא , מיט זיין חיל האבן

זיין , ארום בלעגערט , דיא שפאניער זענן
אין זייער אייגנער קוואטער זייער גישפאהרט

גיווארן , זיין האבן נישט גיקאנט ארויס , און
צו זיין האט קיינער נישט גיקאנט אריין , זיין

האבן נאר קיין האפנינג נישט גיהאט , אף
פיזעראן , אז ער זאל צו זיין צו קומין מיט

הילף , ווייל זיין האבן פון דארטן נאר קיין
שום ידיעה נישט גיקאנט האבן , ווארין דער

גאנצער וועג איז גיווען ב זעצט מיט פערזאנער ,

מיט פיזעראן אין דער שטאט לימא , איז
שון בעסיר צו גיגאנגן , ווייל דיא

שטאט איז גישטאנן ב דעם ים , אזו האטשי
ווען דיא פערזאנער , האבן זיין מיט הער

יבשה פאר שפארט , אזו איז וויא דאך דער
ים נאך פרייא גיווען , אין עס איז איהם ,

עטליכ מאהל הילף צו גיקומין , פון פאנאמא
מיט דעם ים , פיזערא האט נאך אזו גיטאקן

אז דאס חיל זאלן זיך מוזן שלאגן מיט דיא
פערזאנער ביז צום לעצטן , און זאלן זיך

נישט איין רידן , אז עס איז וויא גרינג מיט
דעם ים צו אנטלויפן און דורך דעם וועלן זיין

זיך נישט וועלן איין שטעלן , מיט דיא
פערזאנער זיך צו שלאגן ביז צום לעצטן ,

אזו האט פיזערא אזו גיטאקן , וויא באלד עס
איז אן גיקומין עפיש א שיף מיט הילף , פון

פאנאמא , האט ער דיא לוידיג שיף באלד
לוידיג צו ריק גשיקט , כדי זיין זאלן דא

נאר קיין שיפן נישט האבן , אזו וועלן זיין
נאר קיין האפנינג נישט האבן , צו אנטלויפן ,

פד

דאס ריטע בוך דיא ניין און פערציגסטע דער ציילונג

אנר, האבן עטליכע מאהל פאטיטשקעס
גיהאט, מיט אלפאראדן, און דעם וועג
זיין האבן איהם נישט געוואלט, צו לאזן
קין ראסקא, עס האט
אבער אלץ נישט געהאלפן, אלפאראדע
האט דיא פערראאנר אלץ גישלאגן, און ער
איז אלץ געד געגאנגן, כדי אז ער זאל וויל
צום געכסטן קין ראסקא און קומן זיינע
שפאניער צו הילף, און איידר אלפאראדא
איז נאך גאר אן גיקומן קין ראסקא, זענען
דארטן, גאר פאר ענדערט געווארן אלע
אינטרעסן, אזו וויל מיר וועלן דא ווייטער
שרייבן, דער פון, וויל עס האט זיך אין
ראסקא גיפיהרט.

אז אלמאגרא איז צו ריק גיקומן
פון חילע קין ראסקא
און האט נאך גאר נישט געוויסט וואס דא אין
ראסקא טוט זיך, האט ער ב געניגט און
דעם וועג א שליח וואס פערדינאנד פיצעראס
ברודר, דער וואס איז צו ריק גיקומן
פון שפאניע, האט צו אלמאגראן גישקט,
מיט דעם פאטענט, וואס ער האט איהם פון דעם
שפאנישן קייסער גיבראכט, אז ער איז אין דיא
לענדיר פון דרום זייט, אליין גובערנעהיר,
אלמאגרא האט דעם פאטענט זייער גוט גיליגט,
און האט איהם זייער גוט ב טראכט, און
האט זייער גוט פאר שטאנץ, אז דער
שפאנישער קייסער וויל אזו האבן וויל אין
דעם פאטענט שטייט, אז אין דער רעזידענט
שטאט ראסקא זאל ער אויך אליין זיין דיניגן
גובערנעהיר און ראסקא זאל בלייבן אין זיין
ליניע, אלמאגרא איז געגאנגן קין ראסקא
מיט דער מחשבה, אז ער זאל דיא גרויסע
רעזידענט שטאט ראסקא און זיך אפ געבן,
אז וויל דער קייסער שרייבט אין דעם פאטענט
און אז אלמאגרא איז גיקומן גיט
ווייט פון ראסקא
איז ער גאר נכהל ומשתומם געווארן ער האט
געזעהן

וועג גייענדיג, פון דיא פערראאנר זיין זענען
געווען מעהר וויל דרייא הונדערט מאן, פון
דיא איז נאר איין איינציגער אנטלופן געווארן
דער איז צו ריק גיקומן צו פיצעראן קין לימא
און דער איידר האט איהם דיא אלע פינצטערע
בשורות גיבראכט.

פיצעראן איז אלץ אן גיקומן, ביסליך
וואס הילף פון פאנאמא, און
און איין מאהל איז איהם אן גיקומן, א
גרויסע הילף, עטליכע הונדערט מאן חיל,
און דאס קאמאנדע, איבער דעם חיל האט
געהאט גרויסער אפיצער, דער האט געהייסן
אלפאנסא פאן אלפאראדע דער
איז

געווען א ברודר פון דעם אלפאראדע וואס מיר
האבן שוין פון איהם גשריבן, דורך דעם
גרויסן הילף, וואס ער האט דא איצונד מיט
א מאהל ב קומן האט זיך פיצערא מיישב
געווען, ער זאל ארויס גיין און דעם
גלייכן פעלד, צו שלאגן זיך מיט דיא
פערראאנר, ער איז ארויס מיט זיין חיל און
דעם גלייכן פעלד, און עס איז געווארן
זייער א שטארקע מלחמה, צווישן דיא
שפאניער מיט דיא פערראאנר, אין פיצערא
האט דיא פערראאנר, זייער שטארק
גישלאגן, און אזו זענען דיא פערראאנר
אנטלאפן געווארן, און פיצערא האט זיין
נאך גינגט ביז אין גיבערג אריין.

איצונד האט פיצערא אן געהויבן, צו
[טראכטן, וויאזאז ער זאל שיקן
הילף, צו זיינע ברידער קין ראסקא, ער
אליין האט געזוכט דא בלייבן, אז צו היטן
דיא שטאט **לימא**, אזו האט זיך ער אוועק
גישקט, דעם גיקומענעם קאמאנדע
אלפאנסא פאן אלפאראדא מיט
פיניף
הונדערט מאן חיל קין ראסקא, דיא פער

דאס דריטע בוך דיא ניין און פערציגסטע דער ציילונג קסח

אינקא מאנקא האט זייער גוט פאר

שטאטן, אז אלמאגרא וועט מיט איהם האלטן, אזו וועט פאר איהם זייער גוט זיין, אין פיצעראס ברודער האבן אויך זייער גוט פאר שטאטן, וויא שלעכט עס וועט פאר זייא זיין, אז אלמאגרא וועט האלטן מיט אינקא מאנקא, אלמאגרא האט אויס גיועצט פונקטן, און צווישן דיא פונקטן איז גיווען דער ערשטער פונקט, אז מען זאל איהם באלד אפ געבן דיא רעזידענט שטאט ראסקא, און ווער עס וועט איהם דיא שטאט איבער געבן, מיט דעם וועט ער כורת ברית זיין, דרוף האט אובער גיט גיוואלט מסכים זיין, גיט פיצערים ברודער און אויך גיט אינקא מאנקא, וויא האבן ביידע דעם פונקט גאר נישט גיוואלט הערן, און אזו באלד אינקא מאנקא האט גיועהן אז עס העלפט גיט דיא אלע פונקטן וואס ער האט גיוואלט גאר געבן אלמאגרא, אזו האט ער זיך גאר מיישב גיווען, און האט זיך אן גיהויבן מיט אלמאגרא צו שלאגן, און האטשע אינקא מאנקא האט זייער פיהל חיל גיהאט, ביז צוויי מאהל הונדערט טויזענט מאן חיל און אלמאגרא האט גאר ווייניג חיל מיט זיך גיהאט, דער קענין אובער דיא תכסיסי מלחמה וואס דיא שפאניער האבן גיקאנט דאס האט אלס גובר גיווען, און אלמאגרא האט דיא פערראניר זייער שטארק גישלאגן און זייא זענן אנטלאפן גיווארן אין גיבערג אריין פאר דיא שפאניער.

איצונד האבן שון גאר שפאניער מיט

שפאניער צו טאהן אלמאגרא מיט

פיצעראס ברודער, ווייל מען האט

שון דיא פערראניר פאר, מריבין

אלמאגרא האט פאר לאנגט, אז מען זאל איהם

דיא רעזידענט שטאט ראסקא אפ געבן, אז

ער זאל דרינגן אליין גובערנעהיר זיין, אז

זייא זיין פאטענט ווייזט אויס, וואס דער קוינד

פון

גיועהן דיא פיינע שטאט ראסקא, וועלכע

זיא קעהר היינט צו איהם, איז שון א שליש

אפ גיברענט, און א שליש האבן שון

דיא פערראניר צו ריק אפ גענומן, און א

שליש האלטן פיצערים ברודער, און א

וויא אזו דאס אלץ איז גיווארן דעם האט

אלמאגרא גאר נישט גיוויסט, האט זיך

אלמאגרא מיישב גיווען ער

וועט פאוואליע גיין, כדי אז ער זאל אוף

דעם וועג גיוואר ווערן, וואס דא טוט

זיך, און פון וואסן דאס איז גיקומן

אזו איין פאר ענדיגניש, אין דיא ערטר

און אז פיצערים ברודער, און דיא פערראניר

האבן דער הערט, אז אלמאגרא מיט זיין חיל

קומן צו ריק, און גייען קיין ראסקא, אזו

האבן דיא ביידע צדדים נישט גיוויסט, צו

איז ער א פריינד, אודער א פיינד, איטליכער

האט אנדערשט גיטראכט, דיא שפאניר האבן

זיך גיטראכט, אז ער גייט גיוויס א קענין

פיצעראן, ווייל ער וויל דיא שטאט ראסקא

אוף זיך אפ נעמן, ער זאל דרינגן אליין

גובערנעהיר זיין, און דעריבער איז ער א קענין

פיצעראן, און דיא פערראניר, האבן גיטראכט

אז אלמאגרא איז דוך א שפאניר אזו

גייט ער גיוויס דיא

שפאניער צו הילף, און איז בוודאי אגוטער

פריינד דיא שפאניער, און אלמאגרא האט

פון זיך גאר נישט גילאזט הערן, און דעם

גאנצן וועג וועמן ער איז א פריינד און וועמן

ער איז א פיינד, ער האט קיין ווארט נישט

גירעט אוף דעם גאנצן וועג דער פון, דריבער

זענן דיא לייט נאך מעהר אין ספק גיווען.

פיצערים ברודער און איז אינקא

מאנקא אלע ביידע צדדים האבן

שלוזט צו אלמאגראן איטליכער האט גיבעטן

אז ער זאל מיט איהם פריינד שאפט שליסן,

נשיקט

דאס דריטע בוך דיא ניין און פערציגסטע דער ציילונג

נישלאגן ב דער טייר פון דער קוואטיר ביל
דיא פיצעראים, זענן שוין זייער מיהער גיווארן
און איז אלמאגרא אריין מיט זיין חיל, אין
דער קוואטיר אריין, אין האט גענומן פיצעראים
אלע ביידע בריר, אין זייער א שטארקער
תפיסה אריין,

און האבן זיך גיפיהרט דיא אינטרעסן
אין ראסקא, איידר אלפאראדא איז
אדון אן גיקומין מיט דיא פיניף הונדערט מאן
חיל, וואס פיצערא האט צו גישקט צו זיינע
ברידר הילף, און אלפאראדא האט אוף דעם
וועג פון אלס נישט געוויסט, וואס אין ראסקא
האט זיך דא גיטאהן, און וויא אלפאראדא איז
גיקומין נישט ווייט פון ראסקא און ער האט נאך
גיהאט איבער צו פראוויז זיך איבער א וואסער
אין וויא ער האט זיך גיוואלט איבער פראוויז
דאס וואסער, האט ער דער זעהן, פון
יעניר זייט שטייען שפאניער, און ווייזן צו
איהם, אז ער זאל זיך נישט דער וועגן,
איבער צו פראוויז זיך דאס וואסער, ווארן
זיין וועלן אוף איהם שטיין, אין וועלן זיך
מיט איהם שלאגן, און איז אלפאראדא גאר
נכהל ומשתומם גיווארן, ער האט נישט
געוויסט וואס דאס ב טייט, און האט גאר
נישט געוויסט וואס צו טראכטן, ערשט אז
אלמאגרא האט צו איהם אליין גישריבן א
בריו, און האט איהם אלץ דייטליך ארויס
גישריבן, וואס דא אין ראסקא האט זיך
בין א הער גיטאהן,

אלמאגרא האט זיך גרויס מיהער גענוען
אין האט אויך צו געזאגט צו שענקן זייער
גרויסע און רייכע מתנת אלפאראדא, אז
ער זאל מיט זיין גאנצן חיל צו איהם צו
שטיין אלפאראדא איז אויך גיווען זייער איין
ערליכער מאן, און האט נישט גיוואלט צו
אליס צו שטיין, ער האט נישט גיוואלט
זיין

פון שפאניע האט איהם גישיקט, און פיצערים
ברידער האבן זיך פאר שפאהרט אין שטאט
און האבן איהם דיא רעזידענט שטאט, גישט
גיוואלט אז געבן, אלמאגרא מיט זיין חיל
זענן צו גינאנגן, צו דער שטאט אין האבן
זיך גישטעלט ב דיא טויערין פון ראסקא, און
דיא שפאניער וואס זענן אין שטאט גיווען
מיט דיא פיצעראים ברידער, דיא האבן אויך
אלמאגראין ליבער גיהאט, ווייל ער איז גיווען
זייער א גוטער, און א פונקטליכער מענטש
און דיא פיצערים זענן אויבער גיוועזן
זייער בייער מענטשן, און זיין פלעגן זייער
ווארט נישט צו האלטן, און זענן זייער פיהל
פון דיא שפאניער וואס אין דער שטאט, א
רויס גילאפן, אין זענן צו אלמאגראין צו
גישטאנן, און דיא לייט האבן אלמאגראין
געוויזן א וועג, וויא ארום ער זאל קעגן ב
נאכט אין דער שטאט אריין קומן, עס
זאל גאר קיינער נישט וויסן, אז עס זאל
קוין בלוט נישט פאר נאסן ווערן, אין אלמאגרא
זאל דיא שטאט ב נאכט אז געמין, און עס
איז אזו גיווען,

אלמאגרא מיט זיין חיל זענן ב נאכט אין
דער שטאט א ריין גיקומין,
א טייל פון דיא וואבן, דיא וואס האבן
אלמאגראין ליעב גיהאט, זענן באלד ב
נאכט צו איהם צו גישטאנן, און דיא וואבן
וואס זענן גיטרייע גיווען דיא פיצעראים ברידער
אין האבן נישט גיוואלט, צו אלמאגראין צו
שטיין, איז ער זיין איבער גיפאלן, און
האט זיין צו גענומן, און דיא פיצעראים
האבן פון אליס גאר נישט געוויסט, בין
אלמאגרא מיט זיין חיל זענן צו גיקומין
צו זייער קוואטיר ערשט צו דעמאלט, האבן
זיין דער הערט, און האבן זיך פאר שפאהרט
אין זייער קוואטיר, און האבן געזאגט, אז
זיין חילן זיך שלאגן, מיט אלמאגראין,
און דיא פיצערים ברידער האבן זיך אזו לאנג

דאס דריטע בוך ריא ניין און פערציגסטע דער ציילונג קסט

זיין אובער קאמאנדיער פיצעראין אפ מרעטין .

צווייטן אלפאראדס. חיל אז גיווען איין אפיציער דער איז גיווען א גרויסער שונא פון דיא פיצעריס , אין ער האט זיך גיטראכט , אז ער וועט דא פון אלמאנראד זייער א גרויסע מתנה האבן , ער האט צו זיך נאך עטליכע אפיציערן , מיט חיל אן גירעט , אז זיין זאלן אלפאראדן איזראדון מיט דעם גאנצן חיל , און עס איז דעם שלעכטן מענטש , זיין פלאן גראטן , עס זענן צו איהם צו גיטאנען פיהל אפיציערן אויך פיהל פון דעם חיל אז זיין זאלן צו אלמאנראדן צו שטיין , און דער שלעכטער מענטש האט דאס אלמאנראדן מדיע גיווען , און האט איהם גשריבן , אין וועלכער צייט נר זאל ב נאכט אן קומין , דאס גרעסטע העלפט חיל זענן , אין דעם בונט גיווען דער שלעכטער מענטש האט נאך אזו גיטאן און ער האט צו גיטומין ב אלע אפיציערן , און אויך ב דעם גיטומין חיל , דאס וואס זענן אין דעם בונט נישט גיווען און האבן מיט אלפאראדן גיהאלטן , האט ער ב זיין צו גיטומין זייער גאנץ גיוועהר , כדי אז אלמאנראד מיט זיינע לייט וועלן אן קומין , וועלן זיין נישט האבן מיט וואס זיך צו וועהרן , און אלמאנראד איז ב נאכט אן גיקומין מיט זיין חיל אין לאגיר אריין , און אלפאראד האט ערשט גיוואר גיווארן , אז אלמאנראד האט שוין גיהאט דעם גאנצן לאגיר פאר גיטומין ער האט נאלד תפוס גנומין , אלפאראדן מיט אלע זיינע גיטומין אפיציערן , און דאס גאנצן חיל האבן באלד דאס גיוועהר אנדער גילייגט , און דעם אנדערן טאג האט מען אלפאראדן מיט זיינע אלע גיטומין אפיציערן תפוס גיבראכט , אין דער רעזידענט שטאט ראסקא אריין , אין אלמאנראד מיט זיינע לייט זענן שוין גיבליבן זיבער שטיין , אין דער

שימאט ראסקא

אלמאנראד

האט איין עצה גיהאלטן מיט זיינע גיטומין אפיציערן , וואס ער זאל דא מאכן מיט זיינע אלע עכסן , ביידע פיצעריס ברידער , און אלפאראד מיט זיינע גיטומין אפיציערן , זיינע גוטע פריינד האבן איהם איין עצה געגעבן , אז ער זאל דיא ביידע ברידער פיצעריס און אלפאראדן מיט אלע אפיציערן און דיא אלע וואס זענען פיצעראן גיטומין גיווען זאל מען זיין צום משפט שטעלן צו דער קאמיסיע , מען זאל זיין משפעטן , און דיא קאמיסיע וועט זיין גיוויס פאסקענן , אז מען זאל זיין אומברענגן , און האבן נאך אלמאנראדן אזו גיזאגט , קודם כל דבר וועסטו פטור ווערן אזו פיהל שונאים , און פיצערא אלע וועט אויך דורך דעם מבוזה ווערן ב זיין חיל , און אויך ב דעם גאנצן לאגיר און פון זיין חיל וועלן אויך זייער פיהל מענטשן צו דיר אנטלויפן , אזו וועסט זייער אויך פטור ווערן , און דורך אזו וואס דוא ביסט א גיטור און א בראווער ערליכער מאן , וועלן דורך דיא אלע שפאניער און אויך דיא אלע פערמאניר און געמין - מיט זייער גיטין ווילן פאר איין עלצטין , און דוא וועסט זייער גרויס זיין , און וועסט אין דיא לעגנדיג גאנץ זיבער זיין .

אלמאנראד

האט אלץ אויס גיהערט , וואס זיינע , אפיציערן האבן איהם גיזאגט , און ער האט זיין גיענטפערט , בזה הלשון , * איר האט מיר זייער א גוטע עצה געגעבן , נאר צו אזו א זאך , * מוז מען האבן , זייער א שלעכט הארץ , און מען מוז אויך צו דעם זיין זייער א פאלשער מענטש אז מען זאל דאס אלץ מאכן , וואס איר היסט מיר אז איך זאל דאס טאן , איך בין אובר קיין שלעכטער מענטש קיין מאהל נישט גיוועזן , און איך האב אויך נישט אזו א שלעכט הארץ , אז איך זאל אייער עצה

פה

גיהלגין

דאס דריטע בוך דיא ניין און פערציגסטע דער ציילונג

טאהר איך איך נישט טאהן, איך מוז בעסיד
גירלט זיין, און מוז איך ווארטן און זעהן
וואס פיצערא וועט טאהן, און דער נאך וועלן
מיד שון וויסן וואס א קעגן איהם צו טאהן.*
דיא עצה וואס אלמאנרא האט דא ניוואנט
דאס איז גבליבן ב שטעטיגט ב אלע אופציהרן
און אלמאנרא מיט זיינע לייט זענן גבליבן שטיין
אין דער רעזירענט שטאט ראסקא, ביו מען
וועט זעהן וואס פיצערא וועט טאהן.

ענדע דיא ניין און פערציגסטע דער ציילונג

פאלגן, עס וואלט פיהל בעסיד גיווען, איך
זאל גיין קיין לימא, און זאל זיך דארטן מיט
פיצעראן שלאגן, און אזו וויא איך האב
מעהר חיל פון איהם, וועל איך דוך איהם
ברויא גובר זיין, וועט עס פיהל שעניר,
און ערליכער זיין פאר דער וועלט, איך קען
אובר דאס איך נישט טאהן, איך זאל אן
הייבן א בערגיר קריג צו מאכן, אז שפאניער
מיט שפאניער זאלן זיך שלאגן, דאס

דיא פופציגסטע דער ציילונג

ווירר אן ניקומין א ידיעה, אז אלמאנרא איז
איבער גיפאלן זיין גומין פריינד אלפאראדאין
מיט זיין חיל, און האט דיא לייט אלע
פארנומן, און אלפאראדאין מיט אלע
זיינע גיטרייע אופציהרן
האט ער תפוס גינומן. דיא אלע ידיעות
זענן איהם גיווען, וויא א דונער העט אין
איהם אריין גישלאגן, א גומער ערליכער
מענטש זאל און איין. מאהל אזו פיהל
שלעכטע בשורות ב קומק, פון אלע זייטן
העט איהם גיוויס דער שלאק ניקריגן, אורר
ער וואלט באלד גישטארבן פאר גרויס אנקסטן
פיצערא אויך האט אזו שטארק הארץ גיהאט
און ער האט דאס אליס ניקענט אויס ליידיג
האטשע ער האט דער פון גרויס אנקסטן אן
יסורים גיהאט.

פיצערא האט אלמאנראין זייער גוט
ניקענט, אז ער איז זייער
אנוסער און איין ערליכער מאן, און ער
האט זיך איך גוט ניקענט, אז ער גייט
אלץ ארום מיט רמאות, און מיט פאלשקייט
אזו האט זיך פיצערא מיישכ גיווען, אז

דער גיבערנעהיר פיצערא, האט פון אליס
גאר קיין ווארט נישט גיוויסט, וואס
דא אין דער גרויסער רעזירענט שטאט ראסקא
האט זיך גיטאהן, און איך וואס מיט
אלפאראדאין און מיט דעם חיל, וואס ער האט
זיינע ברידיר גשיקט צו הילף, האט זיך גיטאהן
ער האט פון קיין שום זאך גאר נישט גיוויסט
און האט פון ראסקא גאר קיין שום ידיעה נישט
גיהאט וואס מיט זיינע ברידיר מיט זיך, און
מיט א מאהל זענן צו איהם אן ניקומין דיא אלע
שלעכטע בשורות. איינע ערניר פון דער
אנדרער, ער האט א ידיעה ב קומין, אז
דאס חיל וואס ער האט פריי גשיקט קיין
ראסקא, זענן און דעם וועג, אומניקומין
פון דיא פערטאניר. און באלד האט מען איהם
מודיע גיווען, אז זיין ברידיר ייאהאן איז אין
ראסקא נהרג גיווארן פון דיא פערטאניר, און
ווירר האט ער א ידיעה גיהאט, אז אלמאנרא
איז שון צו ריק ניקומין פון **חיליע**, און
האט אפ גינומן דיא רעזירענט שטאט
ראסקא, און זיינע צוויי ברידער, גיצין ב
אלמאנראין תפוס, און באלד דרוק, אין איהם

דאס דריטע בוך דיא פופציגסטע דער ציילונג קע

שפאנישע רייטער זענען צו איהם גליקליך אן גיקומען, און וויא ביטער איז ווידר אלמאגראין גיווען, אז דיא אלע זענען פון איהם אטלאפן גיווארן.

פיצערא האט אויב אלץ נאך ניט גיקאנט ארויס וויזען זיין שלעכט הארץ

א קעניג אלמאגראין, ווייל זיין ברודר פערדינאנד איז נאך ב איהם תפס גיווען, און דער

צו וויא דיא זענען אנטלאפן גיווארן, האט מען פערדינאנדן נאך שטארקיר תפוס גיהאלטן

און מען האט איהם נאך שטארקיר ב וואכט, אזו האט זיך פיצערא מיישב גיווען, ער קען

נאך ניט ארויס וויזען זיין גאנצ דיעה, ביז ער וועט ניט זיין ברודר פערדינאנדן אויך ארויס

ב קומען, און מען מוז זוכן, א ספאסוב וויא אזו מען זאל איהם ארויס ב קומען, ער

האט זיך ווידר מיישב גיוועזען, ער האט צו טאהן מיט איין ערליכען מאן, וואס ער ווייסט

קיין רמאות ניט צו טאהן אזו וועט ער איהם מרמה זיין, ער האט אלמאגראין פאהר גיגעבן

א נייע ב טריגרייע, נאך וואס זאלן מיר צום הויף שיקן מענטשן, וויסען מיר ניט,

אויב מען וועט זיך קעניג פאר גלייכען, אודר ניט, בעסיר לאזן מיר זיך פאר לאזן אופ

דעם שפאנישן קייסיר, און וויא ער וועט צווישן אנדז מאכען, אזו וועט מוזן בלייבן,

אלמאגרא האט ב זיך גיוויסט אז איין זיין פאמענט וואס דער קייסיר האט איהם גישיקט, איז

וויראזע ארויס גשליבן, אז ראסקא, קעהר צו איהם אז ער זאל דריינן אליין גובערנעדר

זיין, אזו איז.

אלמאגרא דער מיט ווער צו פרידן גיווארן, אז מען זאל שיקן

צום קייסיר קיין שפאניע, פיצערא האט גיועהן, אז אלמאגרא איז דער מיט צו פרידן

אז מען זאל צום קייסיר שיקן קיין שפאניע, אזו האט ער אלמאגראין פאהר גישלאגן

אז ער זאל ארויס לאזן, זיין ברודר פערדינאנדן

ער מוז נאר גיין מיט אלמאגראין מיט רמאות, און פיצערא האט זיך גירעכט, עס זאל איהם

אן קומען הילף פון פאנאמא, פיהל חיל, האט זיך פיצערא גיטראכט, אז ער וועט

איהם דער ווייל מרחה זיין מיט רמאות, ביז דיא גרויסע הילף וועט איהם צו קומען פון

פאנאמא, **פיצערא** האט גישיקט צו אלמאגראין, פלאנען אז ער וויל

זיך מיט איהם פאר גלייכען, כדי אז עס זאל דיא צייט פאר שלעפט ווערען, ביז עס וועט

איהם הילף אן קומען, און אלמאגרא האט גימיינט עס, איז ווער ערינצט, אזו האט

ער איהם אפ גישריבן, אז בירע צדרים, זאלן זיך צום הויף פאהרען, און אזו האט

אלץ פיצערא איהם מרחה גיווען מיט רמאות, אנהאבען אלץ איינז צום אנדערען בריב גשריבן

און עס האט אזו גירוערט עטליכע חדשים, דער ווייל איז פיצעראין אן גיקומען,

ווער פיהל חיל פון פאנאמא, מיט אמאניצע, און מיט אלרינג וואס גייט איז

צו דער מלחמה, און אז פיצערא האט גיועהן ער איז שוין איין אלס ווער שטארק, וואס צו

דער מלחמה גייט איין, האט ער אן גיהויבן, א קעניג אלמאגראין צו ריידן מיט איין אנדער

קול, און האט דיא בושה א וועק גיליינט, און איז אקעניג אלמאגראין ווער שטערדיש

גיווארן, דער ווייל האט זיך פיצעראין נאך א גליק גיטראפן, זיין ברודר **גאנצאליין**

און אלפאראדא האבן זיך א ספאסוב

גיפונען און זענען אנטלאפן גיווארן, פון דער תפיסה, און האבן נאך מיט זיך גינעמן

זעכציג שפאנישע רייטער, און זענען גליקליך צו פיצעראין אן גיקומען, איטליכער קען זיך

פאהר שטעלן דיא שטחה, וואס איה פיצעראין איז גיוועזען, אז זיין ברודר **גאנצאליין**

מיט אלפאראדין מיט דיא זעכציג

דיא הענט אריין , וויא זאלן איבער דעם חל
דעם קאמאנדע האבן , און וויא זאלן גיין
קין ראסקא צו שלאגן זיך מיט אלמאנראין ,

אלמאנרא נעביך , איז גראד צו דעם

מאהלט ניט גיווערט גיווען ,
און ער איז שון וויער מיהער גיווען , ווייל ער
האט שין אים גיליטן פיהל צרות , אין סכנות
אוף דער וועלט , ער איז אויך איין אלטיר מאן
גיווען , ער האט שון ניט גיקאנט שטיין און
זיינע פיס , אזו האט ער שון ניט גיקאנט אליין
קאמאנדיין זיין חיל , אזו האט ער איבער
גיגעבן דאס קאמאנדע , זיין גיטרייען אופזיכט
וועלכער ער האט גיהייסן **ארנאנין** .

דער איז גיווען , איין
ערלויכער מאן און וויער א גוטער בעל מלחמה
און וויער א גרויסער ריצער , אובר דאס חיל
האבן איהם גאר ניט ליעב גיהאט ,

אן פיצערס חיל זענן גיקומן אונטער ראסקא

האבן זיך ביידע חילות אים גישטעלט ,
איין הארמייע א קענין דער אנדערער ,
פיצערס חיל , און אלמאנראס חיל , און
ביידע צדדים האבן זיך פארטיג גימאכט צו
דער מלחמה , און אזו וויא איטליכי הארמייע
האט ארויס גישטעלט איהרע פאהנען

האט מען גיווערן אלמאנראס חיל מיט

שפאנישע פאהנען
פיצערס הארמייע אויך מיט שפאנישע פאהנען
זיין זענן ביידע פון איין מלך , און אז
הייסט דאס , א רעכטע בערגיר קריג , ווייל
שפאניער מיט שפאניער שלאגן זיך , וויער
פיהל טויזענטיר לייט פון דיא פערראנער זענן
זיך צום הוף גיגאנען , אין האבן זיך
גישטעלט און דיא בערג צו זעהן , וויא
זייערי טראנען , וועלן איינס דאס אנדערע
הארגינען , און באמת העמין דיא פערראנער
געהרין גיווען , אז דיא שפאניער , זאלן

זיך

אז ער זאל קיין שפאניע פאהרין , און זאל דיא
פאפירן דעם קייסער איבער געבן , און ער
זאל נאך אלץ מונטליך דעם קייסער דער ציילין
און אזו וויא דער קייסער , וועט מיט איהם
ב פעהלין אזו וועט בלייבן ,

דער

גוט הארציגער אלמאנרא , האט גימיינט
אז פיצערא מיינט אלץ וויער ערינעט
אזו האט ער פערדינאנדין באלד ארויס גילאזט ,
און אז פערדינאנדר איז שון פריי גיווען , אזו
האט פיצערא באלד , פון זיך אראפ גיווארפן
דיא בושה , און האט גילאזט אלמאנראין
זאגן , אז אונזער זאך וואס מיר האבן
צווישן זיך , קען ניט אנדערשט גיעקט ווערן
נאר דורך מלחמה , און דורך ווערטיר קען
עס ניט גיעקט ווערן , אין וויא אלמאנרא האט
דאס גיהערט , אזו איז ער גאר נכחל ומשתומם
גיווארין , פון אזו פיהל פלאצן , וואס פיצערא האט
אלץ מיט איהם גימאכט , אז עס זאל צווישן
זיין איין עק זיין מיט גוטן , און היינט זאגט
ער , אז ער מוז מיט איהם מלחמה האבן ,
און וועלכין אלמאנרא האט זיך שון גאר
גישט גירעכט ,

פיצעראין איז אלע מאהל , צו גיקומן

פריש חיל פון אלע זייטן ,
ער זאגט שון וויער פיהל חיל גיהאט , און
צווישן זיין חיל , איז שון גיווען דרייא הונדערט
מאן מיט בייסקין , און ב יעניר צייט איז דאס
שון וויער פיהל גיווען , ווייל עס זענן נאך
ווייניג בייסקין , אין דער וועלט גיווען , און
בפרט אין אמעריקא , איז דאס שון וויער פיהל
גיווען , פיצערא האט ווידר פאר שטאנן אז
זיינע צווייא ברודר זענן וויער ביז און אלמאנראין
ווייל ער האט זיין תפוס גיהאלטן , און זיין
העמין גערין , דעם פלעק פון זיך אפ גיוואשן
מיט אלמאנראס בלוט , פיצערא האט אים
גיקליבן מעהר וויא האלב פון זיין חיל , און
האט זיין איבר גיגעבן צו זיינע ברודיר אין

דאס דריטע בוך דיא פופציגסטע דער ציילונג קעא

בין שילדע צו טאהן, און ווער עס וויל טאהן
וין שילדעקייט דער זאל מיט מיר גיין *
דאס גאנצע חיל איז ווידער מיט איהם צו ריק
גיגאננין שלאגן זיך, און זיין האבן זיך
גישלאגן, ווער מיט גרויס הארץ, אין
האבן זיך אן גרויסע אויף פיצערס חיל, און
איז ווידער ווער א גרויסע הריגע גיגאננין.

אין דער מלחמה האט א קאהל גיטראפין
ארגאניזצין אין זיין שילד אריין
אז איז דיא שילד צו שמעטירט גיגאננין אויף
שטיקליך, און באלד דרוף, האט ארגאניזצין
גיקרען, א שטארקע ווינד, אין זיין קאפ,
ער האט אויב אויף דעם אלס גאר נישט
אנוואקט, און האט זיך ווייטער גישלאגן ער
האט אליין מיט זיין אייגנער האנד דער
שטאבן צווייט זעלנער פון פיצערס חיל, דער
נאך האט ער דער זעהן א קעכט פון
פערדינאנדין פיצערס א ברודער,
וועלכער ער איז גיגאננין

שעניר גיקלייט פון אלע און האט ער
גימינט אז דאס איז פערדינאנדין אליין, און
איז ער צו גילאפן און האט דעם קעכט
גישטאבן מיט א שוין אינזיין מויל אריין.

און אז פיצערס חיל האבן דאס דער זעהן
זענן זיין אויף איהם צו גישטרונגן.

און האבן איהם גימאלט האפן, אודיר הארגינען
ארגאניזצין האט זיך אויב א קענין זיין
ווער לאנגע א גיגאננין, און

האט זיך נישט גילאזט טאהן זיך, אויך האט ער
זיך נישט גילאזט האפן לסוף און וויא ער איז
נאך איינער גיווען א קענין און פיהל מענטשן.
זענן אויף איהם מיט אסאך צו גישטרונגן,
צווייט רייטער, און האבן ב איהם דאס גיוועהר
אונזעק גיטומן, און האבן ארגאניזצין תפוס
גיטומן, דיא צווייט רייטער האבן איהם
גיפיהרט מענטשליך לעבעדיג תפוס אין צו
זענן

זיך איינס דעם אנדערע איין שלעגן, און
זאלין זיך דער ווארגן, דיא פערדאנדין זענן
אויך צוקאנען גיווען, צו זעהן וויא דיא וואס
קענין תכסיס מלחמה, שלאגן זיך מיט
אזעליכ וואס זיין קענין אויך דיא אייגענע
תכסיס מלחמה, דער אלטיר קראנקיר
אלמאנרא האט זיך אויך גילאזט ארויס
טראגן, פון דער שטאט

ארויס אויף א בערגלי ארום כדי אז ער זאל
זעהן, וויא עס וועט דא צו גיין, גליק
אודר אומגליק, עס קען זיך איטליכר משער
זיין, וויא זיין גמיהעט איז אין איהם גיווען,
אז ער האט שוין גיוועהן, אז פיצערס האט
איהם ביז אהער אלץ מרמה גיווען.

דיא מלחמה האט זיך אן גיהויבן, אין
פון בירע זייטן האבן
זיין זיך אזו שטארק גשלאגן וויא דיא לייבן
אין מיטן דרינק זענן פון **ארגאניזצין**
חיל אין דער פערדירשטער

שורה ווער פיהל גיהארגיט גיגאננין, און
דאס איבעריג חיל, אז זיין האבן דער
זעהן, אז עס זענן און פיהל גיהארגיט
גיגאננין, האבן זיין אן גיהויבן צו ריק צו
טרעטן און האבן נישט גימאלט פאלגן דאס
ב פעהל פון ווער האמאנדיער ארגאניזצין און
נישט ווער אויפציהער, פון צו דעמאהלט
אן האט דער קאמאנדיער ארגאניזצין פאר
שטאגן, אז ער האט דיא ב טאליע פאר
לוידין, אט האט ער זיך מיישב גיווען, אז
ער וויל זיין אומגליק, אויך זיין הערדס
אומגליק, נישט דער לעבן, אין ער האט
זיך גאר מפקיר גיווען, און האט ווידער פאר
זאמלט זיין חיל, און האט מיט א יעמירליך
קול גשייגן, בזה הלשון * * * * *
צו עדות דעם אלמעכטיגן נאם אז אויך טוא מיין
שולדיגקייט, אפילו אויך זאל נאך אליין אויך
גיהארגיט ווערן, מוז אויך טאהן, וואס אויך

אם דריטע בוך דיא פופציגסטע דער ציילונג

גיהאט, האט ער גינומין דעם אפיציר, און
האט איהם מיט זיך ארום גינומין און זיין פערד
און האט איהם ארום גינעצט זאבעדרא, (דאס
היסט אונטער זיך) כדי ער זאל איהם פאר
זיכערין, אז מען זאל איהם נישט הארגינען,
און וויא ער האט אזוי מיט איהם גיריטן, איז
אן גיקומין פון הונטן א שלעכטער מענטש פון
פיצערראים חיל, און האט דעם אפיציר
דער שטאבן, אזוי איז ער אראפ

גיפאלן פון דעם פערד, און איז גבליבן
לויטן און דער ערד טויט, איסליכער קען זיך
משער זיין, וויא עס איז פינצטיר גיווען דעם
אלטן שלאפן אלמאנרא, אין זיינע אויגן,
וויא ער איז גישטאנן פון ווייטן און דעם בערגלי
אין האט דאס אלץ צו גיוועהן, און ער
האט שוין גיוועהן, אז ער האט דיא מלחמה
פאר לויטן, און מען האט זייער פיהל פון זיינע
לויט אויס גיהארגט, און ער האט אויך שוין
פאר שטאבן, אז ער איז שוין אליין אויך
אומגליקליך, אזוי האט ער געבויך גאר נישט
גיוויסט וואס צו טאן, און אז ער האט
גיוועהן אז זיין איבער גבליבן ביסל חיל צו לויפן
זיך האט ער אליין אויך גיוואלט אנטלויפן,
פיצערראים חיל האבין אויך דאס באלד דער
זעהן אזוי זענען וויא אלמאנראין נאך גילאפן,
און האבין איהם לעבענדיג גיחאפט,
ענדע דיא פופציגסטע דער ציילונג

זענען, און דעם וועג וויא זיין האבין איהם
גיפיהרט, האט דער זעהן פון ווייטן א
זעלנער, אז מען פיהרט איהם לעבענדיג,
און דער זעלנער האט און ארגאניזאציע גיהאט
פון לאנג א שטאד, ווייל ער האט איהם עפס
א מאהל ליידגוט, אזוי איז דער זעלנער צו
"גישפונגן" מיט א שווערד, און האט איהם
זיין קאפ אפ גיהאקט,

עס האבין זיך נאך עטליכע אזעליכע זאכן
גיטראפן, אז פערדינאנד מיט זיינע
אפיצירן, האבין גיועהן, אז זיין האבין
שוין דיא מלחמה גיווינען, האבין זיך מיהע
גיגעבן, אז מען זאל שוין דאס חיל איין
האלטן, און דיא מלחמה זאל שוין און הערן
מען זאל שוין מעהר קיין בלוט נישט פאר גיסן
און עס זאלן זיך שוין אונטער געבן אלמאנראים
חיל, ווייל זיין האבין דיא ב טאלע פאר
לויטן, און זייער קאמאנדירער איז אויך שוין
גיהארגט גיווארן,

איין אפיציר איז גיוועזן פון פיצערראים
חיל, דער האט גיהאט
ראדאק, דער האט דער קענט איין אפיציר
צווישן **אלמאנראים** חיל, וואס ער
האט זיך מיט איהם זייער ליעב

דיא איין און פופציגסטע דער ציילונג

גיועצט, און מען האט איהם זייער שטארק
ב וואכט, וואס דיא ביינע ברודיר פיצערראים
"האבין ב דיעה גיהאט צו טאן מיט אלמאנראין
דאס האט קיינער נישט גיוויסט, עס איז גיחאט
אלץ בסוד עטליכע חדשים, דער ווייל האבין
פיצערראים

דיא רעוידענט שטאט ראקא, האט זיך
באלד אונטער גיגעבן צו פיצערראים חיל
און האבין זיך שוין גאר נישט גיוועהרט, דאס
אלטן אלמאנראין האט מען באלד אין איין
גישלאפן, און מען האט איהם תפוס איין

דאס דריטע בוך דא איין אויף פופציגסטע דער ציילונג קעב

אין האט נאך גיוואלט א וועק נעמין א שטיק מדינה, פון פייערעס גובערניע מיט הויכע אלמאגרא האט זיך געבויך פאר דער קאמפני פאר ענטפערט, אז ער האט דאס קיין מאהל גאר איין זיין נישט ניהאט, אוועק צו נעמין לאנד פון פייערעס גובערניע, ער האט גאר נעמין דא שטאט ראבאקא, ווייל אזו וויא דער פאטענט פון דעם קייסיר ווייסט אים, קימט ראסקא איהם אין זיינע לענדיר אריין, און קיין מורד איז ער קיין מאהל נישט גיווען א קעגן דעם קייסיר אורד א קעגן דער מדינה, אייך ניט א קעגן דער גיזעץ, אדרבא, ער האט גיוואלט אזו טאהן, וויא דער קייסיר האט ב פהלין, זיינע ערליכע מענות, מיט זיינע ערליכע תרומים האבן איהם אויב גר נישט גיהאלפן, דא קאמיסיע האבן זיין פאר ענטפערין גאר נישט גיוואלט אן נעמין און האבן גיפאסקיט אז מען זאל דעם אלטין און קראנקין אלמאגראן אויכערענגין.

מען ווייסט אז אלמאגרא, האט צייט זיין לעבן, קיין מורד ניט גיהאט פאר דעם טויט ער איז גיווען עטליכע הונדערט מאהל אין באטאליעס, און פאטיטשקיס, און אויך אין אנדערע סבנות, און האט זיך פאר דעם טויט נישט גישראקן, איצונד אויבער אז מען איז צו איהם גיקומין, און מען האט איהם גיוואנט, אז מען האט איהם, מיתה גיפאסקיט אזו איז איהם זייער ביטער גיוועזן אומצוקומין, וויא א שלעכטער מענטש, און דער צו נאך, דורך דעם טאליענס האנט, אזו א שענדליכין טויט צו האבן, איז איהם נאך ביטערער גיווען, וויא דער טויט, ווייל ער איז פון אייביג אהן גיווען א גרויסער ריזער, ער האט זיך מייטשט גיווען, עס איז בעסער אז ער זאל אוועק ליגן, גאר זיין גלות, און ער זאל זיך מכניע זיין צו דא פייערעס, און ער זאל זיין בעסין, אז זיין זאלין איהם זיין

פייעראים ברודיר צו שיקט אלע אויפציהרין, וועלכע זיין זענען אלמאגראס גוטע פריינד האט מען זיין צו שיקט, גאנץ ווייט אין דא פערדאנישע לענדיר אריין, אין דא פראווינצין וואס מען האט נאך נישט איין גנומין, דא אויפציהרין זענען געבויך דער מיט זייער צו פריינד גיווען,

א מאהל האבן דא אויפציהרין זיך גיטראכט אז זיין וועלן עפס ב ווייזן, און וועלן נייע לענדיר אפ נעמין, וועלן זיין דער מיט זיך קעגן, עפס א גליק מאין, נאך האבן זיין זיך גיטראכט, אז דא אין ראסקא וועלן זיין זיין, אין גרויס אנקסטין ווייל זיין זעהן פאר זיך זייער פעלד הערד הפוס זיין, און זיין קעגן איהם גאר נישט העלפן, בעסיר אז זיין וועלן זיין, פון ווייטן, וועלן דא דאס ניט צו זעהן, און וועלן קיין אנקסטין ניט האבן,

אז דא פייעראים האבן זיין צו שיקט, אלמאגראס אלע גוטע פריינד אין דא ווייטע ערטיר אריין, האבן זיין ערשט אן גיהויבן, ארס צו פיהרין, זייער שווארצין פלאן וויא אזו זיין זאלין ב דעם אלטין אלמאגרא זיין לעבן א וועק נעמין, זיין האבן פון א פיין וועגן, אויס גיזעצט א קאמיסיע, מען זאל געבויך דעם אלטין קראנקין אלמאגרא משפטין און דא קאמיסיע זאלין א פסק מאכן, כדי אז מען זאל קעגן זאגן, אז זיין האבן אלץ גיטאהן כצדק וכמשפט, דא פייערעס האבן אלמאגראן פאר קלאנט ב דער קאמיסיע, אז ער איז א מורד גיווען, א קעגן פאטער לאנד, און א קעגן דער שפאנישער גיזעץ און א קעגן דעם שפאנישן קייסיר, ווייל דער קייסיר האט ב פהלין וויא ווייט איטליכע גובערניע זאל זיין, און ער האט ניט גיוואלט צו הערן, דעם שפאנישן קייסירס ב פעהיל,

וואס דריטע בוך דיא איין און פופציגסטע דער ציילונג

דיאס לעבן שענקן, האטשי דיאס איין דורך פאר
איהם ווער א גרעסע בושע גיוועזן, איז דיאס
איהם פארט, בעסער גיוועזן, איידר
אומציקומין דורך דעם טאליענס הענט,
אלמאגרא האט אן גיהויבן דיא
פיצערס צו בעטן, און האט
זיין דער מאנט, אז ער האט זיין ערליך
גיהאלטן, אז זיין זענן ב איהם תפוס
גיוועסן, ער האט זיין ווידר דער מאנט, אן
דער הייליגער פריינד שאפט, וואס זיין האבן
צווישן זיך גישלאסן, ער און זיין ברודר
פיצער און דער גלח, בשעת אז זיין האבן
הברותה גימאכט מען זאל גיין דיא לענדיר אפ
נעמין.

אלמאגרא נעביך

האט זיך נאך א
מאהל נישטווכט.
און האט זיך מכניע גיוועזן, צו דיא פיצערס
און האט זיין גיבעטן, אז זיין זאלן איהם
זיין לעבן שענקן, און זיין זאלן איהם נישט
לאזן אזו איין שענדליכן טויט אומקומין, און
אז אלמאגרא האט אויב גיוועזן, אז ער קען
זיך ב דיא שלעכטע און בארבראשע פיצערס,
זיין לעבן נישט איהם בעטן, האט ער שוין זיך
נעביך קאראו גימאכט, און האט גיוואנט בזה
הלשין, * נוא לאז מען מיך שוין פרייט מאכין
פון דער וועלט, (דיאס הייסט מען זאל איהם
שוין אומברענגן), און דער בארברא לאז זיך
שוין אן זעטן מיט מיין בלופ, * און
באלד דער נאך איז ער שוין גאר רודיג גיווארן,
ער האט שוין מערר קיין שום ווארט נישט גירעט.

אלמאגרא

האט אן גיהויבן צו שרייבן
א צוואה, ער האט איין
גשריבן, אין דער צוואה אז זיין יודישע
זאלן זיין דער קייסר פון ששאניע, מיט זיין
איין איינציגן זין, זיין זאלן זיך גלייך טיילן
מיט זיין נאנצין פאר מענן, און זיין אלמאגרא
האט זיין צוואה פארטיג גימאכט, האט מען
איהם צו ריק גיפיהרט און דער תפיסה איין,
און דארטן און דער תפיסה האט מען אלמאגרא
דער ווארען, און דער נאך האט מען איהם
גיבראכט אין מיטן מארק איין און דער הייבט
דעוידענט שאפט **ראסקא**, און מען האט
איהם, אין מיטן מארק דעם קאפ
אפ גישניטן, דער אומגליקליכער אלמאגרא,
איז צו דעמאלסט אלט גיוועזן, פינף און זיבציג

יאהר

אלמאגרא

האט גיוויינט פאר דיא פיצערס
מיט טרערן, און האט זיין
גיבעטן, אז זיין זאלן איהם רחמנות
האבן, און זיין זאלן זיך דער בארימען,
און זיין אלטע ייאהרין, און וואס ער איז
א קראנקער מענטש, און זיין זאלן איהם
נאך לאזן, דער לעבן דיא עטליכע ייאהרין,
וואס ער האט נאך צו לעבן און דער וועלט
און זאלן איהם נישט לאזן אומקומין מיט אזעליכע
חפפות און בושות, אלע מענטשן וואס דער
בייא זענן גישטאנן, וויא אלמאגרא האט
זיך בייא דיא פיצערס גיבעטן, און האבן
צו גיוועזן זיין ווייניג, און האבן צו גיהערט
זיין ריידן, דיא אלע האבן גיוויינט און
אלמאגראין קוקענדיג, אויב דיא שלעכטע
פיצערס האבן גיהאט, א זעליכע פאר
שטייגערטע הערציר, אז זיין ווייניג אין בעטן
און ריידן, דיאס זיין גאר נישט גיאהרט,
זיין האבן נאך מיט זייער טראגישע רייד
ממש איהם גישטאבן, זיין האבן צו איהם
נאך גיוואנט בזה הלשין, * אזו א גרויסן
מאן וויא וואס ביסט, איז גאר א חרפה און
א בושע, אז ער זאל זיך אזו פיהל בעטן,
און זיך אזו פיהל מכניע צו זיין, זיך

דאס דריטע בוך דיא איין און פופציגסטע דער ציילונג קען

דייענא פאן אלפארדא איז אוועק גיפארדין

קיין שפאניע, אין וואו באלד ער איז קיין שפאניע גיפארדין, איז ער באלד צום קייסער גיפארדין, אין וואו איהם דער ציילט אלדינג וואס דיא פיצערס טוען, אין דיא לענדער, און וואס זיין פאזאזאליען זיך אלץ איין צו טוען, דער אפיצירר האט אזו פיהל דער ציילט, אז דער וואס האט צו גיהערט איהם דער ציילט, דער האט זיך גימוזט שרעקן דער אפיצירר האט נאך דעם קייסער גיבעטן, אז ער זאל איהם פאזאזאליען, ארויס צו רויזן דעם דעכטן **פראנץ פיצערא** און א פאזאזאליען

ער זאל זיך אן איהם נוקם זיין, פאר דעם אימערעכט, וואס ער האט זיין גוטן פריינד אלמאנדין גימאן, און האט ב איהם זיין לעבן אוועק גענומן, דער קייסער איז ער האט דאס אלץ איהם גיהערט וואס דער אפיצירר דייענא פאן אלפארדא האט איהם דער ציילט, איז ער נאר נכהל ומשומם גיווארן, דער קייסער האט זיך עטליכע טעג מיט גיט גיט, וואס פאר איין ענטפער ער זאל איהם געבן, און דער וויל, איז דער אפיצירר **דייענא פאן אלפארדא** ראפטעם

גישטארבן, פיהל מענטשן האבן גימאט, אז פיצערס גיטע פריינד האבן גיווארן גימאט, אז דער אפיצירר האט דיא פיצערס און גימאט, ב דעם קייסער, אזו האבן זיין און גישטעלט, מענטשן מען זאל איהם גימאט און דריבער איז ער גישטארבן

דיא מסירות וואס דייענא פאן אלפארדא האט דעם קייסער אין

שפאניע אפ גיגעבן, און דיא פיצערס, האט ב דעם קייסער און אויך ב דיא מיכטערס א גרויסן איינדרוק גימאט, דער קייסער איז דיא מיכטערס, האבן זיך נאר נישט גימאט קיין עצה צו געבן, וואס צו טאן

מיט

פן

יארד, און איבער זעהן מיר, אז עס האט ווייך איינדר א שלעכטן סוף גיהאט, פון דיא וואס האבן א גיטע גיהאט, אן דעם **אומגליקליכן פערדאנישן מלך**

אטאלפא זיין טויט, ער איז אויך גיוועהן פון דיא וואס האבן דעם מלך גימאט, אומגליקליך אימערעכט,

אלמאנדין צווייט גיטע פריינד וועלכע

עס האט זיין זייער באנק גימאט, וואס מען האט איהם אזו שענדליך אום זיין לעבן גימאט, עס האט קיינס נישט אזו ב דעם דארף גימאט וואו זיין איינדר פון וואו איז גיטע א גיטער אפיצירר דער האט גימאט **דייענא** פאן אלפארדא דער איז גיטע זייער איין ערליכער מאן, און ער איז ב דעם גיטע ב אלמאנדין, אז ער זאל פערדינאנדין פרייט לאזן פון דער תפיסה ארויס, אז ער איז ב איהם אין ראסקא תפוס גיזעסן, און דריבער פלעגט זיך דער אפיצירר **דייענא** פאן אלפארדא פארב ווערף צו מאכן און פלעגט צו זאגן אז ער אליין איז דער הייב, וואס מען האט אלמאנדין אומגיבראכט, וויל ווען ער זאל נישט גיטע אלמאנדין אן היידן ער זאל פערדינאנדין פרייט לאזן פון דער תפיסה, אזו העט ער דער נאך נישט גיטע איהם אומגיבראכט, און דאס האט איהם דריבער זייער גיקרינקט, דער אפיצירר האט זיך מיט גיטע, ער וועט זעהן צו טאן וואס ער וועט צו קענן, און וועט זיך נוקם זיין אז דיא גיטע, וואס האבן ב זיין גוטן פריינד זיין לעבן אומזוסט א ווען גיטע, דער אפיצירר האט זיך פעסט איין גיזעט אז ער טוה אליין פארדין קיין שפאניע, און ער וועט דארטן דעם קייסער אלדינג דער ציילט וואס דיא פיצערס טוען, אין דיא לענדער

דאס דריטע בוך דיא איין און פופציגסטע דער ציילונג

וועלן זיין טראכטן און דיר א בונט
צו מאכן דריבער זאלסטו זעהן
זיין זאלן מיט אן אייגן זין, וועלן זיין
מיט קענין קיין עצות האלטן צווישן זיך
נאט ברוד דא האט אויך אוועק גנומען ב דיא
פיצערס זייער שכל, אז אסליב פון זיין
האט נאר גיטראכט, אפ צו היטן זיין
בריערס לעבן, און זיין אייגן לעבן האט
ער נאר ציט גיטראכט וויא אז אפ צו היטן.

אז פערדנאנד פיצערא איין קיין שפאניע אן
גיקומן איז ער גינאגין צום קייסר
מיט זיער א גרויסע פארדא וויא א פרינץ
אן האט זיך זייער גרויס מידע געגעבן
אלע גרויסע שררות און ב דיא מעיסטערס
אז וויא זאלן צו נישט מאכן, דיא אלע
מסירות, וואס דער אפיציר **דיענא**
פאן אלפארדא האט און דיא

פיצערס אפ געגעבן, אן פערדנאנד פיצערא
האט זיך מיט זיינע ברודר פאר ענטפערט,
אן האט אים גיוויזן, אז דאס אלס וואס
זיין האבן דארטן גיטאן האבן זיין וויער
רעכט גיטאן, און ער האט דער ציילט, אז
אלמאגרא האט אן גיהויבן א בערגר
קריג צו מאכן אן דריבער האט
ער גימחט ב שטראפט הערין, אז וויא מען
קענד א מורד צו ב שטראפן און ער האט
דאס פאר ריהנט מען זאל אירם אומברענגן.

ב דעם חצר המלך אין שפאניע, האט
מען נאך אלץ מיט גיוויסט וואס
צו מאכן, נאר דאס האבן זיין שון איין
גיוועהן, אז דיא פיצערס האבן זיך זייער
פיהל פאזוואלעט, אליין צו מאכן, אן
זייער שטראניט, דאך איז גכליבן דיא דיעה
ב דעם חצר המלך, אין ב אלע בענינסטערס
אז מען זאל פערדנאנדן תפוס נעמן, איצונד
דער מאגין מיך שון צום לעצטן מאהל זיין
נאמן.

מיט דיא פיצערס, וויא האבן גוט פאר
שטאבן, אז דיא פיצערס זענען אין דיא
נייע לענדיר זייער שטארק, און מיט בייזן
האבן זיין מורא גיהאט א קענין זיין ארויס
צו גיין, זיין זאלן גיט נאר מוילר זיין
דער ווייל האט **פערדנאנד** פיצערא גיוואר
גיווארין, אז

אלפארדא, אז צום קייסיר גיפאדדין קיין
שפאניע, צו דער ציילן אירם אלץ וואס דא
מיט זיך, אז וואס האט ער זיך מיישב גיווען
אז ער וועט אליין אויך פארהין, צום קייסיר
קיין שפאניע, און ער וועט אויך אלץ דער
ציילן אז וויא אירם וועט טויגן, זיינע גוטע
פריינד האבן אירם אפ גיטראכט, אז ער זאל
נישט פארהין, ביז ער וועט גיט פריד האבן
א ידעה, וואס דער קייסיר וועט דארטן דרוק
אין, אז ער וועט הערין, אז מען האט
אלמאגראן אימגיבראכט, אן צו דעמאהלט
וועסטו פאר שטיין אויב דא זאלסט אויך פאדדין
אז ער נישט,

פערדנאנד פיצערא האט אויך
זיינע גוטע פריינד.

ומיט זייער עצה ציט גיוואלט פאלגן, ווייל
ער איז גיווען זייער א גרויסער עקשן, אן
ער האט זיך איין גישפאדירט, אז ער וויל
דוקא זיין פארהין קיין שפאניע, ער האט
זיך איין גידעט, אז ער האט זיך פאר קיין
שום זאך נישט צו פארמאכן, ער האט אלץ
זייער רעכט גיטאן, אן אויך ער איז
א וועק גיפאדדין האט ער זיך גיזעהן מיט
זיין ברודר פראנק פצערט וואס ער איז גיווען
אין **לימא**, אן ער האט ב אירם אפ
גנומען (דאס הייסט) ער האט
זיך מיט אירם גיוועניגט, אן האט צו זיין
ברודער גיוואנט, זעה נעם דיר אין אבט
אז דא זאלסט נישט דער לאזן, אז אלמאגראס
גוטע פריינד, זאלן אין אייגן זיין, ווארין
אז וויא וועלן ווא אין אייגן זיין.

דאס דריטע בוך דיא איין און פופציגסטע דער ציילונג קער

נאמין פערדינאנד ווייל מען האט אים געזעט אין תפוס און ער איז געווען מערר וואו צוואנציג יאהר תפוס און ער איז אין דער תפיסה נישטאדריכן.

פראנץ פיצערא איז זיך וויער זיכער געווען אין דער גרויסער שפאט **לימא** און ער האט פאר זיך גאר נישט

גיסראכט, אז עס זאל זיך איינזען דער וועגן איהם עפס שלעכטן צו טאן, אזו וואו מיר האבן דאס שוין געזיכט, אז וואו האבן פאר זיך גאר נישט גיסראכט, אין שפאניע ב דעם

הצר המלך האט מען אפ גיקלערט, אז עס מוז נישט, אז מען זאל פראנץ פיצערא א דאס דריטן קיין שפאניע, אז ער זאל אלדינג דער ציילן, און ער זאל פון אלס

השכן געבן, ווייל מען האט געוויסט, אז ער איז וויער א גרויסער מופקד האט מען איבער גיסראכט, אז ער זאל נישט מיר זיין, דאמאט וואלט דער קיסר מיט דיא מינסטערס געהיין געוויסט דעם יאט, וואס דארטן איז

פערדאנשישן מיט זיך און הערן וואו שוין געהיין אז מען זאל שוין, אין יענע לענדער א גוט איין רעכטונג מאכט, עס זאל זיך דארטן אלץ אין אורדינונג פיהרן.

ב דעם הצר המלך אין שפאניע איז דיא דיעה אזו גבליכט, אז מען זאל אהין א דאס שיקן א קאמיסאר, ער זאל גוט דורך קלעדיין דיא אלע זאכן, וואו עס איז דארטן ביז א הער צו גיגאנץ, און דער קאמיסאר, זאל אין נאמין דעם קיסרס דארטן א גוט איין רעכטונג מאכט, וואו דאס גרויסע אין רייכע לאנד זאל גיפיהרט ווערן.

צו אזו א גרויסער וואונדע זאך, און אויך אין אורדינונג צו טאכן אין א אזו א גרויס דייך לאנד וואו פערדא איז מוז מען

הערן, א קלוגיג מאן, און איין ערליכט מאן אהין צו שיקן, כדי אז מען זאל איהם דאס אלס קעגן גיסרדיק, דער קיסר האט

זיך דאס גיסראכטן פאר א גליק, אז ער האט אזו א מאן געפונן, וואס ער זאל דעם צו טייערן דער איז געווען וויער א גרויסער מאן

ער האט געהייסן **פאקא דע ראסטרא** דער איז געווען א מענטש, וואס האט אין זיך גידאט זייער פיהל

צוטי מרות, און האט געווינט, אז ער זאל, אין אזו א נייער מדינה אין אורדינונג מאכט, דער קיסר האט איהם מיט געגעבן א פליפאטענציע אז אלדינג וואס ער וועט טאן, איז גוטאון, גאר איינדיק דער גרויסער

מאן האט זיך אים גיקליבן, אזו א ווייטק וועג צו פארדיין, און נאך דער צו אפ דעם גרויסן וועלט ים, דער ווייל איז אין פערדא זייער פיהל נייע זאכן פארד גיגאנץ.

פראנץ פיצערא, וואו באלד ער איז אלמאנראים פטר געווארן, איז ער גאר איינזיג אליין גבליבן, און ער האט גיטאון, אין פערדאנשישן דייך, גלייך אז וואו עס העט גאר זיין אייגן לאנד געווען, ער האט צו שענקט זייער פיהל גיסער, און

האט אים געמילט זייער פיהל דאנעם, אורדי משינעם, אימליבן וואו ער האט געוואלט, דיא פיינסטע אין דיא בעסטע ערטיק האט ער זיך גיגאנץ, און זייער ברידער, און אויך זייער גוטע פריינד, און מיט דיא ערנסטע ערטיק, האט ער דיא אפיצירדיין ב לונגט, וועלכע וואו האבן אין אלע מלחמות זייער פיהל ב ווייזן און וואו האבן דאס גימזט פאר ליעב אן געמין האטש ער האט וואו זשלעכט ב לונגט, דיא פיינסטע, און דיא בעסטע אפיצירדיין וואס וואו זעגן געווען פון אלמאנראים חיל און האבן אין זייער לעבן זייער פיהל גרויסע זאכן ב ווייזן, דיא אלע האט ער גאר נישט געגעבן, וואו האבן זיך אין א צייט, זייער שטארק פאר צעהרס, און זעגן גבליבן זייער גרויסע זאכעס.

פראנץ פיצערא, וואו באלד ער איז אלמאנראים פטר געווארן, איז ער גאר איינזיג אליין גבליבן, און ער האט גיטאון, אין פערדאנשישן דייך, גלייך אז וואו עס העט גאר זיין אייגן לאנד געווען, ער האט צו שענקט זייער פיהל גיסער, און

האט אים געמילט זייער פיהל דאנעם, אורדי משינעם, אימליבן וואו ער האט געוואלט, דיא פיינסטע אין דיא בעסטע ערטיק האט ער זיך גיגאנץ, און זייער ברידער, און אויך זייער גוטע פריינד, און מיט דיא ערנסטע ערטיק, האט ער דיא אפיצירדיין ב לונגט, וועלכע וואו האבן אין אלע מלחמות זייער פיהל ב ווייזן און וואו האבן דאס גימזט פאר ליעב אן געמין האטש ער האט וואו זשלעכט ב לונגט, דיא פיינסטע, און דיא בעסטע אפיצירדיין וואס וואו זעגן געווען פון אלמאנראים חיל און האבן אין זייער לעבן זייער פיהל גרויסע זאכן ב ווייזן, דיא אלע האט ער גאר נישט געגעבן, וואו האבן זיך אין א צייט, זייער שטארק פאר צעהרס, און זעגן גבליבן זייער גרויסע זאכעס.

ער האט צו פארדיין, און נאך דער צו אפ דעם גרויסן וועלט ים, דער ווייל איז אין פערדא זייער פיהל נייע זאכן פארד גיגאנץ.

פראנץ פיצערא, וואו באלד ער איז אלמאנראים פטר געווארן, איז ער גאר איינזיג אליין גבליבן, און ער האט גיטאון, אין פערדאנשישן דייך, גלייך אז וואו עס העט גאר זיין אייגן לאנד געווען, ער האט צו שענקט זייער פיהל גיסער, און

האט אים געמילט זייער פיהל דאנעם, אורדי משינעם, אימליבן וואו ער האט געוואלט, דיא פיינסטע אין דיא בעסטע ערטיק האט ער זיך גיגאנץ, און זייער ברידער, און אויך זייער גוטע פריינד, און מיט דיא ערנסטע ערטיק, האט ער דיא אפיצירדיין ב לונגט, וועלכע וואו האבן אין אלע מלחמות זייער פיהל ב ווייזן און וואו האבן דאס גימזט פאר ליעב אן געמין האטש ער האט וואו זשלעכט ב לונגט, דיא פיינסטע, און דיא בעסטע אפיצירדיין וואס וואו זעגן געווען פון אלמאנראים חיל און האבן אין זייער לעבן זייער פיהל גרויסע זאכן ב ווייזן, דיא אלע האט ער גאר נישט געגעבן, וואו האבן זיך אין א צייט, זייער שטארק פאר צעהרס, און זעגן גבליבן זייער גרויסע זאכעס.

ער האט צו פארדיין, און נאך דער צו אפ דעם גרויסן וועלט ים, דער ווייל איז אין פערדא זייער פיהל נייע זאכן פארד גיגאנץ.

פראנץ פיצערא, וואו באלד ער איז אלמאנראים פטר געווארן, איז ער גאר איינזיג אליין גבליבן, און ער האט גיטאון, אין פערדאנשישן דייך, גלייך אז וואו עס העט גאר זיין אייגן לאנד געווען, ער האט צו שענקט זייער פיהל גיסער, און

האט אים געמילט זייער פיהל דאנעם, אורדי משינעם, אימליבן וואו ער האט געוואלט, דיא פיינסטע אין דיא בעסטע ערטיק האט ער זיך גיגאנץ, און זייער ברידער, און אויך זייער גוטע פריינד, און מיט דיא ערנסטע ערטיק, האט ער דיא אפיצירדיין ב לונגט, וועלכע וואו האבן אין אלע מלחמות זייער פיהל ב ווייזן און וואו האבן דאס גימזט פאר ליעב אן געמין האטש ער האט וואו זשלעכט ב לונגט, דיא פיינסטע, און דיא בעסטע אפיצירדיין וואס וואו זעגן געווען פון אלמאנראים חיל און האבן אין זייער לעבן זייער פיהל גרויסע זאכן ב ווייזן, דיא אלע האט ער גאר נישט געגעבן, וואו האבן זיך אין א צייט, זייער שטארק פאר צעהרס, און זעגן גבליבן זייער גרויסע זאכעס.

ער האט צו פארדיין, און נאך דער צו אפ דעם גרויסן וועלט ים, דער ווייל איז אין פערדא זייער פיהל נייע זאכן פארד גיגאנץ.

פראנץ פיצערא, וואו באלד ער איז אלמאנראים פטר געווארן, איז ער גאר איינזיג אליין גבליבן, און ער האט גיטאון, אין פערדאנשישן דייך, גלייך אז וואו עס העט גאר זיין אייגן לאנד געווען, ער האט צו שענקט זייער פיהל גיסער, און

האט אים געמילט זייער פיהל דאנעם, אורדי משינעם, אימליבן וואו ער האט געוואלט, דיא פיינסטע אין דיא בעסטע ערטיק האט ער זיך גיגאנץ, און זייער ברידער, און אויך זייער גוטע פריינד, און מיט דיא ערנסטע ערטיק, האט ער דיא אפיצירדיין ב לונגט, וועלכע וואו האבן אין אלע מלחמות זייער פיהל ב ווייזן און וואו האבן דאס גימזט פאר ליעב אן געמין האטש ער האט וואו זשלעכט ב לונגט, דיא פיינסטע, און דיא בעסטע אפיצירדיין וואס וואו זעגן געווען פון אלמאנראים חיל און האבן אין זייער לעבן זייער פיהל גרויסע זאכן ב ווייזן, דיא אלע האט ער גאר נישט געגעבן, וואו האבן זיך אין א צייט, זייער שטארק פאר צעהרס, און זעגן גבליבן זייער גרויסע זאכעס.

ער האט צו פארדיין, און נאך דער צו אפ דעם גרויסן וועלט ים, דער ווייל איז אין פערדא זייער פיהל נייע זאכן פארד גיגאנץ.

פראנץ פיצערא, וואו באלד ער איז אלמאנראים פטר געווארן, איז ער גאר איינזיג אליין גבליבן, און ער האט גיטאון, אין פערדאנשישן דייך, גלייך אז וואו עס העט גאר זיין אייגן לאנד געווען, ער האט צו שענקט זייער פיהל גיסער, און

האט אים געמילט זייער פיהל דאנעם, אורדי משינעם, אימליבן וואו ער האט געוואלט, דיא פיינסטע אין דיא בעסטע ערטיק האט ער זיך גיגאנץ, און זייער ברידער, און אויך זייער גוטע פריינד, און מיט דיא ערנסטע ערטיק, האט ער דיא אפיצירדיין ב לונגט, וועלכע וואו האבן אין אלע מלחמות זייער פיהל ב ווייזן און וואו האבן דאס גימזט פאר ליעב אן געמין האטש ער האט וואו זשלעכט ב לונגט, דיא פיינסטע, און דיא בעסטע אפיצירדיין וואס וואו זעגן געווען פון אלמאנראים חיל און האבן אין זייער לעבן זייער פיהל גרויסע זאכן ב ווייזן, דיא אלע האט ער גאר נישט געגעבן, וואו האבן זיך אין א צייט, זייער שטארק פאר צעהרס, און זעגן גבליבן זייער גרויסע זאכעס.

דאס דריטע בוך דיא איין אין פופציגסטע דער ציילונג

וואס פראנץ פיצערא האט פאר אפט, איז גיווען דער גרויסער, אופציהר, בענאל קאצאר וואס ער האט דיא שטאט **קוואיקא** אפ גינאמין, און פיצערא האט איהם גיווען צו גינאמין, אז ער זאל דריינן דער ווייל רעגיריין, און דער נאך האט ער דאס לאנד, ב איהם אוועק גינאמין, און האט דאס אפ גינעבין צו זיין ברודר גאנצאליין אז ער זאל דריינן רעגיריין, ער האט דעם ברודר נאך א גרעסירע זאך איבער גינעבין, וועלכע עס זאל איהם מאכען ווער א גרויס גליק און אויך א גרויס כבוד, אזוי וויא מיר וועלן דא אין דעם בוך ווייטער שרייבן,

אלע פערזאנלעכע פלעגן צו זאגן, אז פון יענער זייט גרויסע גיבערע, וואס זייא הייסן **אנדיין**, אודר וויאמאן רופט עס אויך **קאדדאליאריס**, איז פאר דאנדיין א

וואס דריינן וואקסט זייער פיהל צימרונג, און נאך אלירלייע כשמים, פיצעראין האט זיך זייער גילוסט מען זאל גיין דאס לאנד אויך אפ געמין, ער האט דאס אנברענגט פאר גינען קיין אנדערע אופציהר, אז ער זעל דאס אפ געמין, ווייל ער האט קיינעם נישט פאר גינען דעם כבוד אויך נישט דאס עשירות, וואס מען קען דאמין ב קומין, אזוי האט ער דאס אויך אויבער גינעבין, זיין ברודר גאנצאליין ער זאל גיין דאס פונעם און רייכע לאנד, אפ געמין, ער האט איהם מיט גינעבין, דרייא הנדערט און פערציג מאן שוואגער, און צווישן זייא איז גיווען מער וויא האלב דרייטער און האט איהם נאך מיט גינעבין פיהר שוועסט מאן פערזאנלעכע, מיט דיא אלע לויט זאל ער גיין יענעם לאנד אפ געמין, גאנצאליין מיט זיין חיל זענען אוועק גינאמין פון קוואיקא און זענען גינאמין קיין דרוםת מרחית, ביז זייא זענען גיקומען צו דער גרויסער ריקע, וואס

דיא שוואגער קווינקיס ב שרייבן ווער פיהל דאס שלעכטן וואס דיא האבן נעכד גיליטן וועלכע זייא זענען גיווען אלמאנרים גוטע פריינד מיר וועלן דא נאר איין איינציג זאך דער פון שרייבן אלמאנרא האט מיט זיך גיהאט צוועלף שליכטים פון שוואגער, דיא האבן און דיא פערזאנלעכע מלחמת ווער פיהל גרויסע זאכן ב ווייזן, אלמאנרא האט זייא אלע גימאכט פאר אופציהרין, און דיא אלע זענען אלמאנראין גיווען ווער גוטע פריינד, נאך אלמאנרים שוים, זענען דיא אופציהרין אזוי ארים גבליבן, אז דיא אלע צוועלף אופציהרין זענען, איין איין הייז גינעסין, און זייא האבן אלע נאר איין ראק גיהאט, און ווען איינער פון זייא פלעגט ארים צו גיין און דעם מארק, האט דער דעם ראק אן גיטאהן און דיא איבעריקע עליף, האבן גימאכט נאקט דער היים זיצן, דיא צוועלף אופציהרין האבן ווער פיהל גוטע פריינד גיהאט וועלכע דיא גוטע פריינד וואלטן זייא געהרין אין דער גוט גיהאלפן נאר דיא גוטע פריינד האבן מורא גיהאט פאר פראנץ פיצערא אז ער וועט גיוואר ווערין, אז מען העלפט אלמאנרים גוט פריינד, אזוי וועט ער זייא אויך אויפגליקליך מאכען, דיא גוט פריינד האבן אזילו מורא גיהאט, מיט זייא א ווארט צו ריידן, יאן איזלויכר קען פאר שטיין וויא דיא אופציהרין זענען ווער, פאר ביטערט גיווען און פיצעראין,

פיצערא האט זיך אויבר פון אלס נאר נישט גימאכט, און האט קיין מאהל נאר נישט איבער גיפראכט, אז מען האט זיך פאר אנליכע לויט צו פארשטיין, זינע אלע מענטשן, וואס ער האט לעב גיהאט, האט ער אלע גרויס גימאכט, און דיא אנדערע האט ער קליין גימאכט, צווישן דיא מענטשן

דאס דריטע בוך דיא איין און פופציגסטע דער ציילונג קעגן

פאלדיר ארום ניקיט, האט שוין דא-מיין
גיווארט און וואס וואס אירער צרות, דאס גרויסע
לאנד וואס וואס האבן גיטראפן, איז און א
טויל ערטיג נאר נישט גיווען, קיין מענטשן
און און א טויל ערטיג וועט וואס גיווען מענטשן
נאר וואס וועט גיווען ווילדע מענטשן, וואס
מען האט זיך גיטראפט ממש אלע טאג
מיט וואס צו שלאגן, קיין שום עסין ווארג
האבן וואס נישט גיהאט, און וואס וואס וועט
אלץ ווייטער גיגאנגן, האבן וואס אלץ גימחט
גין איבער גרויסע זומפען, אדיר דורך ווער
פאר וואקסינע גירעכט, וועלדיר, און
חאטשטש, און צו דעם אלס האט צווייא
חדשים אלץ דורך אנאנדיר גירעכט, וואס
האבן גיט גיהאט קיין שיינס טאג, אויך גיט
קיין ריין אורט, וואס וואס וואס וואס וואס
רוהן, און זיך וואס צו טריקען, וואס וועט
דורך גינעצט גיווארן, און דא קליינער וועט
און וואס פאר פויעלט גיווארן.

נאך

דיא אלע צרות, און דא אלע אנקסטן
וואס וואס וועט וועט אים גישטאנן, אז
גאנצאליך מיט ווינע לייט וועט שוין גיקומן צו
דעם גרויסן וואסיר נאפא, האט ער גילאזט
בויען א שף, וואס מען רופט זא בארקא,
ברז אז ער וועט זיך דארפן א מאהל, איבער
צו פראוויין דאס וואסיר, זאל ער האבן דא
שף, אז ער זאל זיך און איר איבער פראוויין
און עסין ווארג וואס וואס האבן מיט זיך גיהאט
און איך אמאניצע וואס וואס האבן מיט זיך
גיהאט, אין האבן דאס און זיך גיטראפן
זאל מען דאס אלץ אין דער שף אריין לייגן
און צו בויען דא בארקא, האט דא שפאנדיר
גיקאסט ווער פיהל מיהע, און ווער גרנס
ארבאט, אין דאס ערנסטע איז גיווען ווייל
עס האט וואס גינעהלסט בייע מאטעריאלן וואס
וואס האבן נישט גיהאט, וואס האבן קיין
אייזן גיט גיהאט, האבן וואס גימחט רייסן
פיטקאוויס פון דא פערד, און דער פון צו
מאכין

וואס וואס וואס, מיט דער דיקע
וועט וואס גלייבן, גיגאנגן, ביז וואס
וועט ווער גיקומן צו איין אורט וואס דא דיקע
פאלט אריין אין דעם גרויסן וואסיר, וואס
עס הייסט מאראנגן, דאס איז דאס גרעסטע
וואסיר אין דער גאנצער וועלט, קיין וואסיר
איז נישט אזוי לאנג וואס דאס וואסיר מאראנגן,
און דאס פאלט אין דעם גרויסן וועלט ים
אריין.

דאס

ערשטע שלעכטן, וואס גאנצאליך
האט און דעם וועט גלייבן, איז
גיווען, דאס גרויסע שנייע בערג, וואס וואס
הייסן קארדיליאריס, אין אריין, נאך אירער
וואס וועט גיקומן צו דאס בערג, האט זיך
וואס גיראט, אז דא נאטער פון דער וועלט
האט זיך נאר פאר ענדירט, עס איז פלוצים
און איין מאהל גיווארן א גרויסער שלאקס
רעגן, און ווער גרויסע דונערן און בליצן
און ווער גרויסע ערד ציטערנים און גיווארן.
דיא שפאנדיר האבן גימיינט אז דא גאנצער וועלט
גיט אונטער, דאס ערד האט זיך צו שפאלטן
און עטליכע ערטיג, און עס וועט איין
גיווען גיווארן ווער פיהל ביימער, און אויך
ווער פיהל הייזער, דאס וואסיר וואס דא
שפאנדיר וועט דער בייא גיגאנגן, האט מיט
א מאהל ווער שפארק אים גיגאסין, און דא
שפאנדיר האבן א גרויסן גליק גיהאט,
וואס וואס האבן זיך באלד און א גרויסן
בארג א רוף גיהאט, העטן וואס גיט גיווען
זיך און דעם בארג ארום גיהאט, וואלטן
וואס אלע גיווען דער טרונקן גיווארן און אז
וואס וועט שוין גיקומן אין דא גיבערג אריין,
איז דאס גיווען אוונע קעלטן, וואס עס
וועט פיהל פון דא שפאנדיר און אויך פיהל
פון דא פערראנד, איבער גיפרוהרין גיווארן
און מיט,
און וואס וועט שוין איבער גיגאנגן דאס
גיבערג, און וועט שוין און דא גלייבן

דאס דריטע בוך דיא איין און פופציגסטע דער ציילונג

בארקא, ביז ער וועט קומין אין דעם גרויסן
זוועלט ים אריין, און דאס איז גיווען א
פלאן פון זייער א גרויסן מופקיד ווארין ווען
ער העט גיוויסט אז ער האט צו גיין ביז אין
דעם גרויסן וועלט ים מעהר וויא צוויי
טויזענט ים מייל, אזו העט ער דאס אויך נישט
ניטאן, ווייל ער האט גיהאט זייער א שלעכטע
שיף, און צו דעם אלס האט ער קיין
פרעוואנט נישט גיהאט, ער איז דורך גיגאנצן
א זעליבע לענדיר, וויא עס איז נאר נישט
גיווען צו קריגן קיין לעבענס מיטל עס איז
אין דיא לענדיר נאר נישט גיוועט גיווען, און
דארטין האבן נאר גיוואלט לויטער בארבראישע
ווילדע מענטשן, אזו א זאך קען זיך קיינער
ניט אונטער נעמן סיידן א גרויסער מופקיד
וואס ער איז נאך דער צו דול.

אורליינא האט זיין פלאן פאר זיינע פופציג
מענטשן, נישט אויס גיוואנט,
ערשט אז ער איז אן גיקומין אויף דעם גרויסן
אורט, וואס גאנצאליין האט מיט איהם אפ
גירעט אז ער זאל דארטין אויף איהם ווארטן
דא האט ער ערשט פאר זיינע לייט אויס גיוואנט
זיין פלאן, דאס אורט וויא ער האט מיט
גאנצאליין אפ גירעט אז ער זאל דארטין ווארטן
איז גיווען וויא דאס גרויסע וואסיר **נאפא**
פאלט אין דעם גרויסן וואסיר

מאראגני אריין, דארטין האט ער זיין
פאלשן פלאן אויס גיוואנט פאר
זיינע פופציג מענטשן וואס מיט איהם זענען
גיווען, און האט זייער גוט גיוואנט זיין מיט
גוטע רייד איין צו נעמן, אז עס איז אזו
רעכט כדי זיין זאלן איהם פאלגן, גיין און
פערציג פון זיינע לייט זענען צו זיין פלאן צו
נישטאנען, און איין איינציגער צווישן זיין
דער האט נישט גיוואלט צו שטיין צו זיין
פלאן ער איז גימדייע גבליבן גאנצאליין
אורליינא האט זיך גיוואלט אן דעם אייניגם
נוקם

מאבין, נעגיל אין קלאמירעס צו דער שיף
אוך האבן זיין קיין פעח נישט גיהאט, האבן
זיין גימוט ארום גיין אין דיא וועלדיר, און
נעמן דיא גירעכטע זאפט, וואס עס גייט א
רויס פון דיא ביימער, וועלכיס מיר רופן
גומען, אין זיין האבן דער מיט גיפעחט
דיא שיף וואס זיין האט גיהייסן באדקא, עס
איז גיט צו ב שייבן דיא גיעות וואס
זיין האבן גיהאט, דיא באדקא
פארטיג צו מאבין, און אז דיא באדקא
איז שוין מיט אלס פארטיג גיווארין, האט
גאנצאליין דיא באדקא איבער גיגעבן, איין
אופיגער דער האט גיהייסן **אורליינא**

דער איז גיווען אין ראגן באלד
נאך גאנצאליין און ער האט איהם נאך צו
גיגעבן פופציג מאן חיל, און גאנצאליין
האט מיט איהם אפ גירעט, אז ער זאל גיין
מיט דער שיף ביז צו דעם גרויסן אורט און
דארטין זאל ער ווארטן אויף איהם, אין דער
וויל זאל ער אויף דעם וועג צום הויף נעמן
עסין ווארג און אויך נאך אנדערע לעבענס
מיטל, און ער זאל דארט אויף דעם אורט
בלייבן שטיין און ווארטן אויף איהם ביז
ער וועט מיט זיינע לייט איהם אן קומין.

אורליינא איז מיט דער שיף א וועק
גיגאנצן, און האט תיבה
א פאלשע מחשבה א קעגן גאנצאליין גיהאט
אין אויך אקעגן פיזעראין, ער האט זיך
מיישט גיווען, אז ער וויל ב קיינים פון זיין
ניט זיין אין קאמאנדע, און ער האט זיך
מיישט גיווען ער וועט ב ווייזן אזו א שטיק
וואס עס האט נאך קיינער אויף דער וועלט,
דאס גיט גיווייזן, זיין פלאן איז אזו גיווען,
אז ער וועט קומין אויף דעם אורט, וויא
גאנצאליין האט איהם גיהייסן בלייבן שטיין,
און אויף איהם ווארטן, זאל ער דארטין גיט
ווארטן, נאר ער זאל גיין מיט דער שלעכטער

דאס דריטע בוך דיא איין און פופציגסטע דער ציילונג קען

פון דאנץ איז אורליינא, גינאנץ קיין שפאניע
און איטליכער האט זיך דארטן, פאר
ווינדערט, און דעם גרויסן הפקירות, וואס
אורליינא האט דא ב ווייזן.

אורליינא האט גיהאט זייער פיהל, אמת
צו דער ציילן, פון דעם וועג
וואס פאר א סכנות און צרות, ער איז
אויס גישטאנן, און אויך פון דיא ווילדע
מענטשן, וויא פיהל מאהל, ער האט זיך
גמוזט מיט וויא שלאגן, נאר חוץ דעם אליס
אמת, וואס ער האט דער ציילט, האט
אורליינא נאך זייער פיהל ליגן אויך דער ציילט
וועליכס זיינע ליגן, האבן דיא וועלט גינלייכט
מערד וויא צווייא דונערט יאהר, וואס
מענטשן האבן גימיינט, אז דאס איז אלץ
אמת, אורליינא האט דער ציילט, אז ער
איז דורך גינאנץ, לענדיר וואס אין דיא פעלדיר
וואלגירט זיך גאלד, און אכנים טובות,
אז וויא ב אונדז, וואלגירן זיך פראסטע
שטיינר, ער האט ווידיר דער ציילט, אז
ער איז דורך גינאנץ, א לאנד, וואס זייער
בעלי מלחמות זענן גיווען נאר ווייביר, דאס
הייסט **אמצאנץ לאנד** ווייל דריינן גיט
א וואסיר וואס עס
הייסט אמצאנץ, און דאס לאנד, וואס גאלד
און אכנים טובות וואלגירן זיך דריינן הייסט
עלדא ראדא, (עג).

קאנדאמינא דער איז גיווען א
פראנצויזישער מענטש,
זייער א גילעהדיגער מאן, דער איז אויס צו
קאוואסטן גיפאדירן, דורך דעם **אמצאנץ**
לאנד, און ווידער א נקיבה
מאדאם

נוקס זיין, הארגינען האט ער איהם נישט
גיוואלט, דער טרענקן אויך נישט, אזו האט
ער איהם ארויס גיווארפן אויף דער יבשה אויף
אויסם אורט ער זאל נישט האבן וואס צו עסן
דריי אז ער זאל פאר הונגיר שטארבן.

אורליינא איז מיט דער בארגא פון דארטן
ווייטיר גינאנץ, און דיא סכנות
וואס ער האט דער ליטן אין דעם וועג, איז
אוממעגליך צו דער שרייבן, ער איז גינאנץ
דורך אוועליכע וויסטע ערטיר, וואס ער מיט
זיינע ליט האבן נאר נישט גיקענט קריינן קיין
שום לעבענס מיטל, זיך צו דער קוויקן,
און באלד איז ער גיקומן אויף א וועליכע ערטיר
וואס דארטן זענן גיווען ווילדע מענטשן,
וואס ער האט זיך גמוזט מיט זיין שלאגן, כדי
אז ער זאל עפוס קריינן לעבענס מיטל עטליכע
מאהל פלעגן אויף זיין, ארום צו פאלן עטליכע
דונערט טשאלגעס, מיט ווילדע מענטשן,
און פלעגן זיך מיט איהם צו שלאגן דיא סכנות
און צרות, וואס זיין האבן גיליטן אויף דעם
וואסיר גייענדיג, האט גידוערט זיבן חדשים
לסוף איז ער גיקומן אויף דעם אורט, וויא
דאס וואסיר **מארגאנץ** פאלט אין דעם
גרויסן וועלט ים אריין, דא
האבן זיך איהם ערשט אן גיהויבן דיא רעכטי
צרות און סכנות, ווייל ער האט גימוזט גיין
מיט דער שלעכטיר שיף, אין גרויסן וועלט
ים אריין צו זוכן איין אינדרויל, וועליכע דיא
שפאניער האבן אפ גנומן, ער איז ווידער
גינאנץ עטליכע הונדערט מייל, און האט
ווידיר גיליטן, גרויסע צרות און סכנות, ביז
ער איז גיקומן צו דער אינדרויל **קאבע גאא**
דא זענן שוין שפאניער גיוועזן

(עג) **עלדא ראדא**, דאס הייסט אויף שפאניש, דאס נאלד לאנד, דאס לאנד,
איז באזאזט זייער א רייך לאנד, עס איז דריינן דא פיהל נאלד
און אכנים טובות, נאר עס האט זיך נישט גיוואלגירט אויף דיא פעלדיר אזו וויא אורליינא
האט דער ציילט, און צום סוף פון דעם בוך וועלן, מיר אויך פון דעם מערד שרייבן

דאס דריטע דיא איין און פופציגסטע דער ציילונג

מאדאם נאדין דיא איז לענדיר, אז אין איינס וואלגירט ויך אלק איך דאסין דאס דיא פעלדיר גאלד און אכנים טיבות אזו וויא גיפאדירן, צו זוכין אירד מאן, און דורך דיא צווייא מענטשן איז מען ערשט דער גאנגן, אז דאס וויי **אורליינא** האט דער ציילט, פון דיא צווייא ישר וכוז, ענדע דיא איין און פופציגסטע דער ציילונג

דיא צווייט-און פופציגסטע דער ציילונג

האפֿינגונג , ערניץ ווייטער צו
טרעפֿן אורליינא מיט דער באַרקא , און מיט
דיא פּאָפּציג מאָן ששאַנצ״ אײַך מיט פּיהל
לעבנס מיטל , וואַרטן אײַף איהם , אזו וויא
זיין האבן צווישן זיך אַפּ גירעט ,
גאנצאליין האט אַנבער אױף דעם וועג
גיסטראפּין , דעם אײַנים
ששאַנצ״ן זעלנר , וואס אורליינא האט איהם
אוועק גיווארפּן , אױף אַ וויסס אורט , ווייל
ער איז גאנצאלייזן , גיסטרייע גיווען ,
און האט מיט איהם גישט גיוואלט ווייטער
גיין , און האט צו זיין פלאן גיט גיוואלט צו
שטיין , אײַך האט ער גיט גיוואלט מסכים
זיין צו זיינע פאלישע מחשבות , דער זעלנר
האט איהם ערשט גאר דער ציילט דיא גאנצע
זאך , אז אורליינא מיט דיא איבערקיע לייט
און מיט דער באַרקא און מיט אלע זאבן ,
איז גאר אנטלוצן גיווארפּן , און איהם האט ער
דא אַ וועק גיווארפּן אױף דעם וויססען אורט
ווייל ער האט מיט איהם גישט גיוואלט ,
ווייטער גיין , און וויא גאנצאליין האט דאס
דער הערט , וואס דער זעלנר האט איהם
דער ציילט , און אײַך אלע זיינע לייט האבן
דאס גיהערט דער ציילן , אז וויא האבן
שון גאר קיין האפֿינגונג ניין אורליינא צו
גפּינן

גאנצאליץ פיצערדא , אזו וויא ער
 האט און דעם
 האט ער אליין
 געהאפט אז ער זאל שון קומין צו
 דעם אורט , וויא דאס וואסיר **נאפא**
 פאלט אריין , אין דעם וואסיר
מאדאננין אריין , דארטן וועט ער טרעפן
 אורלייאנין מיט דער בארקא
 ווארטן און איהם - מיט וויער גינג עסין ד
 ווארן , אזו וויא אורלייאנא האט מיט איהם אפ
 גירעט , און אז **גאנצאליץ** אין שון צו
 דעם אורט און
 האט אורלייאנין דארטן נישט גיטדאפן , און
 גיט ד - קיין בארקא , אויך ,
 גיט קיין עסין ווארן , אין גיט קיין לייט
 אזו אין ער באלד נכהל ווערעמס גיווארדין ,
 ער האט גאר נישט גיוויסט וואס דאס ב
 מיט , און האט גאר נישט גיוויסט , וואס
 צו טראכטן , אין דער נאך האט זיך גאנצאליץ
 מיישט גיווען , עס קען זיין , אז אורלייאניע
 האט גיהאט א טעם , וואס ער האט דא און
 דעם אורט נישט גיקאנט ווארטן , און ד איהם
 אין דריבער איז ער ווייטער גיגאנגן , און ער
 וועט ווייטער ערגין ווארטן און מיר , אזו איז
גאנצאליץ ווייטער גיגאנגן , מיט דער

דאס דריטע בוך דעם צווייטן און פופציגסטן דער ציילונג קען

גיפונג, און זענען זיי אלע זייער דער שראקן
 גיזארגן זיי האבן אלע זייער גיזיגט און גישרינג
 און, זייער גרויסן אונטערן, וואס זיי האט
 זיך דא גיטראפן, זיי ליידן גרויס הונגער
 און זייער גרויס האלב נאקט, און זענען נאך
 אין און א לאנד, וואס עס איז נאך גיט
 פרוכט, באהר, עס וואקסט דרינגן, נאך
 קיין שום עסן ווארג נישט, און דער צו
 וואס וועלכער, עס האט, עפס, גיהאט
 אין פאר מענן, האט ער עס אלץ אין דער
 באקא אריין גלייבט, כרו עס זאל איהם
 גרינגער זיין צו גיין, און ער זאל און זיך גיט
 טראגן קיין משה איד וועט גאנץ אומאניגע
 אין און דער באקא גיזען, און

זיי האבן זיך און א שלעכטן וועג

אויס גיקליבן, וואס זיי
 האבן זיך נאך מיט דער זון גימערקט, וואס
 א הין וואס זאלן גיין, זיי האבן נאך פיהל
 ווייניקער גיפונג לעבענס מיטל מיט וואס זיך
 דאס לעבן צו דער האלטן, וואס אין דעם
 ערשטן וועג, זיי האבן גימחט פערד
 שטעכט און עסן, זיי האבן
 גימחט זייער הייז הארטיג, און דאס
 פלייש צו עסן, און אז דאס איז שוין אויך
 אים גיגאנגן, האבן זיי בלעמיר גיגעסן,
 און צויד האבן זיי אומריגע זאכן גיגעסן,
 פערד גיילן, און שנייען, און נאך אנדערע
 מיאסע זאכן, זיי האבן זיי לעדער פון דא
 זאלן גיקאכט, און און גיגעסן איד האבן
 זיי פאר צעהרש דא לעדער פון דא שויערדיג
 וואס זיי טראגן ארום זיך, זיי האבן דאס
 גיקאכט און גיגעסן, וואס זענען אויך נאך
 נאקט גבליבן, ווייל פון דא הענגט זענען
 און זיי אלע קליידר פאר פיהלס גיזארגן,
 און וואס זיי זענען דורך גיגאנגן, און דא
 גירעכטע וועלדער, אויך אין דא האשטשט, און
 האבן זיי זיך אלץ זאמלענען און דא צווייגן
 און עס האט פון זיי דאס פרעלע, א דאס
 גידיסן, און זיי זענען דאסער כמש נאך נאקט
 גבליבן, און דער נאך האבן דא הערטיג
 און דא צווייגן זייער ליבדער גאט צו דיסן
 און צו שטאכט, אויך קאמערס און וועלדער
 כמעט, און אלעליע פליגן, זיי האבן, וואס

אומלאפן
 גיזארגן, זיי האבן געזיגט און גישרינג
 און, זייער גרויסן אונטערן, וואס זיי האט
 זיך דא גיטראפן, זיי ליידן גרויס הונגער
 און זייער גרויס האלב נאקט, און זענען נאך
 אין און א לאנד, וואס עס איז נאך גיט
 פרוכט, באהר, עס וואקסט דרינגן, נאך
 קיין שום עסן ווארג נישט, און דער צו
 וואס וועלכער, עס האט, עפס, גיהאט
 אין פאר מענן, האט ער עס אלץ אין דער
 באקא אריין גלייבט, כרו עס זאל איהם
 גרינגער זיין צו גיין, און ער זאל און זיך גיט
 טראגן קיין משה איד וועט גאנץ אומאניגע
 אין און דער באקא גיזען, און

קיין קוואיטא

זייער פיהל שלעכטן גלייבן, און דורך דא
 צרות און סכנות, וואס זיי זענען אויס
 גישאנגן, זענען זייער פיהל מענטשן פון זיי
 אויס גישארגן, און איצנד גיפונג זיך ווייניג
 מענטשן פון זיי דא, וואס וועלן קענען אויס
 שטיין דא צרות און דעם וועג, צו ריק צו
 גיין קיין קוואיטא, און איז גבליבן
 זייער, און מען זאל שוין

זיין קוואיטא

און דאס איז אנדערין וועג, זיי
 האבן זיך גיטראכט, און און דעם אנדערין
 וועג, וועלן זיי שוין מעהר נישט און פיהל
 שלעכטן ליידן, וואס און דעם וועג וואס זיי
 זענען אהער גיגאנגן, זיי האבן אויך
 גיזארגן, וואס זיי האבן אויך נאך

זיין קוואיטא

און דאס איז אנדערין וועג, זיי
 האבן זיך גיטראכט, און און דעם אנדערין
 וועג, וועלן זיי שוין מעהר נישט און פיהל
 שלעכטן ליידן, וואס און דעם וועג וואס זיי
 זענען אהער גיגאנגן, זיי האבן אויך
 גיזארגן, וואס זיי האבן אויך נאך

זיין קוואיטא

און דאס איז אנדערין וועג, זיי
 האבן זיך גיטראכט, און און דעם אנדערין
 וועג, וועלן זיי שוין מעהר נישט און פיהל
 שלעכטן ליידן, וואס און דעם וועג וואס זיי
 זענען אהער גיגאנגן, זיי האבן אויך
 גיזארגן, וואס זיי האבן אויך נאך

זיין קוואיטא

און דאס איז אנדערין וועג, זיי
 האבן זיך גיטראכט, און און דעם אנדערין
 וועג, וועלן זיי שוין מעהר נישט און פיהל
 שלעכטן ליידן, וואס און דעם וועג וואס זיי
 זענען אהער גיגאנגן, זיי האבן אויך
 גיזארגן, וואס זיי האבן אויך נאך

זיין האבן, דער קענט ווער גוטע פריינד
ווייל זיין זענען ווער שטארק אפ גייערסט גיווארן
איבער דעם וועג, אטליכד פון דיא מענטשן
האבן זיך ערשט דא און קוואטא און גידיבן
זיך אים צו רודן, נאך **גאנצאלין**
פיצערט און ערשט דא אין

קוואטא און דער גייע איבער גישראקן גיווארן
ווער שטארק, אז ער האט דער הערט וויא
עס איז דער גאנצן, אין לימא מיט זיין
אומגלעכליכן ברודר פראנץ פיצערט און וויא
מיר וועלן דא ווייטער שרייבן

מיר ווייסן שון אז אלמאנרא דאט איבער גילאט
א זון, וואס ער האט אין זיין צוואה
אריין גישריבן, אז ער מאכט איהם פאר
גובערנעדיק און זיין אורט, און זיין טייל, דאס
ינגע קינד, איז און גיציגין גיווארן, ב
אין שפאנישן שלאכטיק, וואס ער האט

ווער גרייסע מעלות טיבות אין זיך גיהאט דער
שלאכטיק האט גיהייסן העראדא, דער האט
דעם יונגן אלמאנרא ווער פון און גיציגין,
ער האט איהם ווער פיינע אדאקאציע גיגעבן
אין צו דעם אלום, איז דער יונגער אלמאנרא
ווער שוין גיווען, ער איז אויך ווער קלוג
גיווען, און עס איז אן איהם גיווען צו דער
קענין, אז ער וועט א מאהל, און דעם
פערזאנליכן רייד, ווער א גרויסער מאן זיין

פראנץ פיצערט האט דאס אויך ווער גוט
פאר שפאנין, אז דער יונגער

אלמאנרא, וועט א מאהל ווער א גרויסער מאן
זיין, און דאס וועט פאר איהם, אין זיינע
אינטערעסן, ווער שעהדליך זיין, און דריבער
האט איהם פיצערט גילאט תפוס נעמן, מיט
זיין הויף מיינסטער העראדא, אין ער האט זיין
א צייט לאנג תפוס גיהאלטן, און דער נאך
האט ער זיין ווידר פרייא גילאט, אובער און
און איין איפן, אז זיין זאלן זיין אין דער

שטאט לימא, און זיין זאלן פון דער שטאט
קיין מאהל גיט ארויס פאדריין וועל

פיצערט

צו ביסן, פיהל פון זיין פלעגן זיך און
צו לעהנן, אן דיא ביימער, צו זוכן אויב
זיין וועלן גיט עפס עסן ווארג און זיין
גיפנין, און פלעגן און אנדער פאלן, און
שטארבן צווישן דיא ביימער, און און זענען
ווער פיהל פון זיין און דעם וועג ארויס
גישראבן

דיא איבעריגע זענען און ווייט
גי.אננין, ביז זיין

זענען שון גיקומן פופציג טייל ווייט פון קוואטא
דא זענען זיין שון גבלובין שטיין, און האבן
שון קיין כח גיט גיהאט מעהר צו גיין, זיין
האבן אלע ארויס גיוויזן, וויא בייער פון
מענטשן, וואס האלטן זיך אין איינים, וואס
מען רופט עס **שקאלעט** מיט א הויט איבער
גיציגין, מען האט זיין א קענין

גיבראכט עסן ווארג פון קוואטא און וויא זיין
האבן דאס עסן ווארג דער זעהן, און זענען זיין
אלע צו דער ערד גיפאלן און האבן דיא ערד
גיקושט מען זאל גיווען זיין צו לאזן און נעך צום
עסן, העטן זיין זיך אלע גיווען איבער גיגעסן,
און העטן גיווען אלע ראפאטעס גישראבן, מען

האט זיין אובר איין גיהאלטן, און מען האט
זיין נאך גילאט צו ביסליך עסן, זיין זאלן
זיך גיט מיט א מאהל וואס אן עסן, מען
האט זיין אויך פון קוואטא ארויס גישקט
פערד און קליידר

גאנצאלין פיצערט האט אויב און גיטאן
ער האט גיהייסן אז איטליכד

זאל זיך נעמן וואס ער דארף, און זיך אליין
האט ער נאך גישט גיוואלט נעמן, כדי עס
זאל אן ווינע גימינע ליט מעהר אן קומן, און
דיא אויפגעהרן, אז זיין האבן גיווען, אז
גאנצאלין אליין נעמט זיך נאך גישט, האבן
זיין זיך אויך נאך גישט גיוואלט נעמן, און איין

זיין דיא פראסטע וועלנר מעהר אן גיקומן און
אין זיין זענען שון אן גיקומן קיין קוואטא האבן
זיין גוטע פריינד גרויס מיהע גיהאט איידר

ראם דריטע בוך דיא צווייט און פופציגטע דער ציילונג קען

ווערן, א קעגן פיצעראן, א בונט און א
 פרידע, ראבין זיט זיך מיישט גיווען,
 און זענען גיגאנען צו פיצעראן און האבן דאס
 אליס איהם דער ציילט, און האבן איהם
 זייער גיבעטן, אז ער זאל זעהן אוסטראנע צו
 זיין, פראגן פיצערא און דאך אויב גיווען
 זייער א גרויסער מופק, און ער פלעגט זיך
 פאר דיא גרעסטע סכנות, נאר גישט צו
 שרעקן, האט ער זיך דא אויב גישט צו
 גופאדעסן, זיין וואס זיט גענשפערט בזה
 הלשון, * איה זאלט איה פאר קיין
 לעבן נאר נישט זאגן, דורך דעם וואס איה
 האב גיבט, אנדער צו לאזן זייער קעגן
 אראפ צו נעמן וועמען איה וועל וועלן, און
 שוין מין קאפ זיכער, און איה שרעקט זיך נאר
 נישט, איה האב פאר קיין שום זאך, נאר
 קיין מורא נישט *
העראדע מיט דיא אלע בונטאוויטשיקס וואס
 האבן אין דעם בונט גישטעקט
 האבן גיוואלט קלעדן פיצעראס גיראנקן,
 צו האט ער מורא, עס זאל זיך נישט מאכן
 א בונט א קעגן איהם, אנדער ער זאל זיכער
 א זעט, וועט א קעגן איהם קיין בונט
 נישט גימאכט ווערן, אז דאס זיך העראדע
 דאס אונטער געווען, אז ער זאל דאס אליין
 פיצעראן דער קלעדן, ער איז אליין
 גיגאנען צו פיצעראן, און ער האט איהם
 גימאכט אים גיין שפאצירן אין גארטן,
 העראדע האט זיך גילאזט מעלדן ב פיצעראן
 און ער האט איהם גיהאטן פאר זיך קומן.
העראדע איז אריין גיגאנען צו איהם אין
 זיין גארטן אריין, און האט
 איהם גימאכט פון דיא ביזנעס לימענס דייטש
 און העראדע איז פאר איהם גוקומן, פיצערא
 האט געמין עטליכע לימענס און האט העראדע
 געזען, און וואנט צו איהם האט זיך זיך
 ערשטע לימענס וואס וואקסן שוין דא אין דער
 שטער שטאט **לימא**, העראדע איז פאר
 איהם

פיצערא האט זיך גימאכט, און באלד זיט
 וועלן איהם פארדן, און וועלן זיט א בונט
 מאכן א קעגן איהם, אויב דא אין לימא
 ב איהם אין דיא אריין וועלן זיט נישט קעגן
 קיין, בונט מאכן
פראגן פיצערא, האט אויב א גרויסן
 טעות גיהאט, מיט דעם וואס עס
 האט זיך איהם גימאכט, אז דא אין לימא,
 וועלן זיט נישט קעגן איהם קיין בונט
 מאכן, און אז באלד מען האט דעם יונגן
 אלמאנאט מיט זיין דרך גימאכט העראדע נאר
 פרייט גימאכט, אין באלד גיווארן
 האט וואס העראדע מיט דעם יונגן אלמאנאט
 זענען גיווען א צו זאמן קנעכט, פון אלע
 מענטשן, וואס זענען דעם אל זיין אלמאנאט נישט
 פריינד גיווען, און זיט זענען פון פראגן פיצערא
 אומגליקליך גיווארן, דיא אלע פלעגן זיך און
 דעם האט צום הוף צו גיין, און האבן אלן
 גירעט פון דיא זאמן וואס פראגן פיצערא האט
 גימאכט, און וואס ער טוט נאך, אין עס
 איז צווישן זיט אפ גירעט גיווארן אז דא אין
 דעם האט זאלן זיט זיך אלע מאהל צום הוף
 קומן דיא אלע מענטשן, וואס זיט זענען איה
 פיצעראן פאר ביטערט, און דא זאל מען טראכטן
 איין עצה, וואס אז מען זאל א ראפ ווארפן פון
 זיך דעם שווערדיגן ייך וואס פראגן פיצערא
 האט איה זיט ארום גילינט, און וואס אז
 מען וועט קעגן דעם גרויסן טראן פיצערא
 פטור ווערן, און זיט האבן צווישן זיך אז אפ
 גיקלעכט, אז איצונד איז דיא בעסטע צייט
 זייער פטור צו ווערן וויל זייער ברירד זענען
 היינט מיט איהם נישט אין אייניס,
פיצעראס נומע פריינד, אז זיט האבן
 גיווערן אז עס גיען זיך צום
 הוף, צו העראדע און צו דעם יונגן אלמאנאט
 אלע מאהל זייער נומע פריינד, און אז איז
 אלץ מאגליכ פאל גיווען, האבן זיט מורא
 געהאט, עס זאל דא נישט עפס אפ גירעט

ראח דריטע בוך דאס צווייטע און פופציגסטע דער ציילונג

שון גאנץ זיכער, און האט גאר פאר קינים
 קיין מורא נישט האט ער דאס באלד דער ציילט
 פאר דער גאנצער פאר זאמלונג און איז ב וויא
 אלע גבליבן דא דיעה אז מען זאל דאס גאר
 נישט אפ לייגן, גאר דעם ערשטן זונטאג
 זאל מען ווי צום דוף גיין, און מען זאל
 פראנץ פיצעראין הארגינען, עס איז שון
 גיווען שבת, וואס פאר דעם זונטאג, און
 פיצערא האט נאך קיין שום זאך, גאר נישט
 אין זין גיהאט, און האט איד גאר קיין שום
 פחד נישט געהאט, עס איז גיווען אייניק
 בווישן דעם בונט, וואס עס איז אהן איהם
 גיפאלן גרויס אנקסטן, און זיין לייב, און
 הארץ קלעמיניש, ער האט גאר נישט גיקאנט
 דוהן, ווייל עס האט איהם זייער באנק גיטאון
 אז מען זאל אז א גרויסן מאן וויא פיצערא
 איז הארגינען, אזוי איז דער מענטש גיגאנץ
 צו איין גלח, און האט דאס מורדע גיווען דעם
 גלח, פון דער גאנצער מרידה און פון דעם
 בונט, דער גלח איז באלד גיגאנץ צו
 פיצעראין און האט דאס אלץ איהם דער ציילט
 וואס דער מענטש, האט איהם מורדע גיווען
 פון דעם בונט,

דער גובערנעז פיצערא, האט איבער דאס
 כשרם אופן נישט גיוואלט גלייבן, און
 ער האט גיזאנט צום גלח בזה הלשון: *
 איך קען נאר נישט גלייבן אז דאס זאל אמת
 זיין, דאס-זענן נאר אזעליכע רייד, וואס
 מען וויל מיך מיט וויא איבער שרעקן העראדא
 איז ערשט פאר עמליכע מען ב מיר גיווען,
 און האט מיט מיר מיט גרויס העכע גירעט דא
 זאך מוז א רויס קומן פון א מענטש, וואס
 ער האט ווי דאס אים גיטאנט, ווייל ער
 וויל ווי ערשט ב מיר פונעם זיין איין אינטערס,
 אז האט ער דך וויא זאך אים גיטאנט,
 כדי אז ער זאל ווייזן, אז ער האט מיר א
 גרויסע דיהנסט גיטאן, און זאל ב מיר דורך
 בעס לאסן האבן, * מיט דעם ענטפער
 איז

איהם נישטאנץ מיט זייער איין אומערדיג פנים,
 פיצערא האט איהם גיפרענט וואס ער ב דארף
 העראדע האט איהם גיזאנט, איך האב גיהערט
 זאגן, אז דאס האסט ב דיעה דעם יונגן
אלמאנרא מיט אלע ווינע אומגליקליכע
 גוטע פריינד, גאר מעכיר
 פון הערלע צו זיין, פיצערא האט איהם גיענטפערט
 איך האב דאס אין טיילע לעבן נישט אין זין גיהאט
 דאס מיר גיזאנט צו מארן, אורכא, מען
 קענן מיר בונטס און מען האט מיר גיווארענט
 אז איך זאל אויסטראנע זיין ווייל מען-נח
 גאר און מיין לעבן, העראדע האט איהם פאר
 זיכערט, אז דאס איז אזוי א זאך וואס עס איז
 גאר לייגן, און דאס האבן גיהאט פאלשע
 מענטשן, וויא האבן דאס אים גיטאנט,
 אין אים דאס **פיצערא** זאל דאס גלייבן,
 דאס פאר זיכערונג, וואס

העראדע האט איהם דא פאר זיכערט, האט
 איהם **העראדע** נאך מיט מער שפיציר
 ווערטיר גיבעטן, און
 האט איהם גיזאנט, איך בעט דך, אז
 דאס ווילסט פאמאליען, אז איך מיט דעם
 יונגן אלמאנרא זאלן מיר ווי פון **לימא** א
 זעק פארהין פיצערא האט צו איהם

גיזאנט האב דאס גאר אין זין נישט וואס
 איך וועט דארפן אלע וויגאדעס, וועל
 איך איך אלץ הייסן געבן, העראדא האט
 פיצערא גיטאנט, און האט ווי אן גיברין
 און האט פיצעראין דא האנד גיקשט, און
 האט פאר איהם גיזאנט ווער א גוטע מינע,
 אז ער האט ווי פאר איהם גאר נישט צו
 פארשטן, און איך גאר נישט איבער צו
 פראכטן, אז ער זאל אבנט מאכן, און
 ער זאל פאר איהם גאנץ זיכער זיין,
אז העראדא האט שון נישט אים גיקלעהרט
 פיצעראס גיטאנט, און
 האט שון ווער גוט גיזאנט אז פיצערא איז

רוהין און שלאפן, ווייל עס איז דארטן ווער גרויסע היטצין, און איז ווער היים אין דא גאסין א רום צו גיין, און דריבער האבן זיך דיא מורדים וואס זענן דא גיווען איך כונט א קעגן פיצעראין, אפ גקליבן דיא צייט ווען איטליכער איז ב זיך אין דער היים גאנץ רוהיג, איז ב זיין אלע גבליבן, אז צו דעמאל זאלן זיין אן פאלן און דעם נובערנעווער פיצערא און אזו וויא ער וועט זיין ווער רוהיג, זאלן זיין איהם הארגינען.

פרוצום האט מען דער זעהן ארויס גיין פון דעם יונגן אלמאגראס האו

העראדען מיט אכטענהן מאן חיל, זיין זענן גינאנגן אלע אין שולדין, ארום גבונדין פון קאפ ביז פיס, און האבן גישריגן מיט זייער א גרויס גישרייע, לאנג לעבן זאל דער מלך פון ישפאניע, און שטארבן זאל דער סידאן, אזו זענן דיא ליט גינאנגן, איבער דער גאנצער גאס אין האבן דאס אלץ גישריגן, און דאס איז גיווען א צייכן, צווישן זיין מיט אלע מענטשן וואס אין כונט זענן גיווען מיט זיין, אז זיין עלין הערין אזו שרייען, זאלן זיין באלא אדע צו קומן, אזו זענן זיין אלע גינאנגן און גישריגן ביז זיין זענן צו ניקומן צו **פיצערס** פאלאץ, עס איז גראד גיווען ווען זיין

האבן אפגינעסן, פיצערא איז נאך גיוועסן מיט עטליכע נויט פריינד, און האבן גשמוסט פיהל פון ווינע קעכט האבן זיך שוין גיליינט אויס רוהין, פון דער גרויסער היץ, עס איז העראדאנגן מיט זיינע ליט זייער גראמין, וואס עס האט זיין קיינער נישט גיוועהן ביז זיין זענן גיקומן אין פאליע אריין, **העראדא**

האט נאך אזו גיטאהן, און האט א צידער גישטעלט א מענטש און דעם טויער פון פיצערס פאלאץ, און האט איהם גיהויסן אלץ שרייען, דער סידאן איז שוין שוים כדי אז עס וועלן צו קומן, פיצעראים גומע פריינד

איז דער גלח פון פיצעראין אוועק גינאנגן, עס איז נאכט גיווארין און פיצערא האט זיך גיליינט שלאפן, האט ער אן גיהויבן נאך צו דענקן, אפשר איז דיא זאך פארט אמת, וואס דער גלח האט מיר דא דער ציילט טאמיר איז פארט א סבנה, וואלט דאך רעכט גיווען, אז איך זאל מיר עפיש מעהר זיכער הייט שאפן, האבן איהם ווינע גומע פריינט איין עצה גינעבן, אז ער זאל ב זיך א ליב וואך שטעלן, פיצערא האט זיך איבער מיישט גיוועזן, דא פאדרט, א הער א דאס א קאמיסאר פון שפאניע, און וועלן ד דיא ליט מינין, אז איך שטעל מיר א וואך, פאר זיכער הייט פון דעם קאמיסאר, ווייל איך האב פאר איהם זייער מורא, און דריבער האט ער ב זיך נישט גיוואלט שטעלן קיין ליב וואך, פיצערא האט זיך מיישט גיווען, אזו וויא מען האט איהם גיוואנט, איז דאך דיא סבנה נאר און מארגינדיגן טאג, אזו וועל איך מארגן, דעם גאנצן טאג ויצין אין דער היים, און וועל איך ערגיג נישט גיין אזו וועל איך שוין פאר דער סבנה קיין מירא נישט האבן, און עס איז אויך אזו גיווען, ער איז דער היים גיוועסן,

פיצערא פלעגט, אלע זעטא צו גיין אין קלויסטער אריין, צו הערין וואס מען ליינט דארטן נאך רעהמיש קטוהליש גיווען דיא מעסע, (דאס הייסט איין אמשע), און דעם זעטא איז ער אין קלויסטער אריין נישט גינאנגן, ער האט גילאזט צו זיך רופן א היים דעם גלח, און דער גלח האט ב איהם אין זיין סאליע גיליינט דיא מעסע, און וויא עס איז גיקומן פאר ווארימעס זענן זיך צום הוף גיקומן צו פיצעראין, עטליכע אפיציהרין זיינע גומע פריינד, וואס פלעגן תמיד ב איהם צו עסן.

אין יענע הייסע לענדיר איז דער סדר גיווען אז עס קומט ווארימעס לייגן זיך אים

פריינד איז אים צו העלפן, וועלן זיין הערין אז
ער איז שוין טוט אז וועלן זיין אוועק גיין,
און וועלן טראכטן אז ווייז זענען שוין צושפעט
אן גיקומין, און עס איז טאקע אז גיווען,
הערדא מיט זיינע לייט זענען גיקומין ביז
צו דיא טרעפ, וואס זענען ב
פיצערס חדר גיווען און עס האט זיין אלץ
נאך קינער ניט גיווען, ערשט דא האט דער
זעהן א זונגער מאן א שפאנישער^ד שלאחציק
קינד, ער איז באלד אריין גילאפן צו פיצערן
און האט אן גיהויבן א ליארים צו מאכן,
פיצערא אז ווייז ער איז גיוואנט גיווען תמיד
אין דער גרעסטער סכנה, זיך נאר נישט צו
שרעקן, און זיך זייער ב הארצט א קענין
צו שטעלן, האט ער זיך אייגנר אייך
נאר נישט דער שראקן, און האט זיך מיט
זייער גרויס הארץ א קענין גישטעלט, ער
האט זיך און גיהויבן פון זיין שול, און
האט זיך ניט גישראקן, און האט גיוואנט צו
אין אפיציער, אז ער זאל גיין דיא טיהר
פאר ריגלין, כדי ער זאל דער ווייל און זיך
נעמן זיין כלי זיין, דער אפיציער האט זיך אויבער
זייער דער שראקן, און פאר גרויס דער
שרעקניש, האט ער דאס ניט גיטאן, וואס
דער גובערנערה פיצערא האט איהם גיהייסן
טאהן, נאר ער איז א קענין גילאפן, צו
דיא בונטאוטשיקים און האט אן גיהויבן
און זיין צו שרייען, וואס ווילט איר דא
האבן, וואס מאכט איר דא אז א ליארים
דיא בונטאוטשיקים האבן איהם א שטארקן
שניט גיטאן, איז ער באלד א גידער גיפאלן
צו דער ערד, און דיא בונטאוטשיקים
זענען באלד אין דער סאלע אריין גיקומין,
פיצערא איז גיווען אין א חדר וואס עס
איז גיווען געבין דער זאהל,
און האט זיך אן גיהויבן אן צו טאהן זיין כלי
זיין, זיין שטיף ברודער **אלקאנטארא**
און נאך צוויי זיינע גוטע

פריינד, און דרייט יונגע שלאחציק מענטשן
דיא זענען מיט איהם גיגאנגן אין דעם חדר
אריין, און דיא איבעריקע מענטשן וואס מיט
איהם זענען גיווען, ווייז זיין האבן גיזעהן
אז דיא בונטאוטשיקים זענען שוין דא אין דער
זאהל, האבן זיין זיך זייער דער שראקן,
און זענען באלד דורך דיא פענצטיר ארויס
גישפונגען, און זענען אנטלאפן גיווארן,
פיצערא האט נאך קיין צייט ניט גיהאט
זיין שילד און זיך צו צו
שפראנטשקלן זענען שוין דיא בונטאוטשיקים און
איהם גיפאלן, פיצערא האט גיטומן אין
זיין לינקער האנט דיא שולד, און אן דער רעכטי
האנט זיין שיערר, און האט זיך אן גיהויבן
א קענין זיין צו וועהרן, און האט גישריגן
מיט גרויס קארא, צו זיינע גוטע פריינד,
בוה הלשון, * מיט הארץ מיינע ליבע
קאמערסטן, מיה זענען נאך גנג אז מיד זאלן
דיא פאר רעהמער ב שטראפן, * דיא
רצחה האט זיך זייער גישטארקט, פון ביידע
זייטן, דיא בונטאוטשיקים זענען פיהל מעהר
גיווען וויא פיצערס מענטשן און דער צו זענען
זיין גיגאנגן פון קאפ ביז פיס אין שילדן, און מען
האט זייער פיהל מיהע גיהאט איידר מען האט
זיין גיקאנט, ביז צום לייב טרעפן.

אלקאנטארא איז דער ערשטער אנדער
גיפאלן טויט, נעבן זיין
שטיף, ברודיר פיצערא און באלד דורך זענען
נאך אמיל, פון זיינע מענטשן, אנדער
גיפאלן טויט, און פיצערא אליין איז אויך שוין
זייער מיהער גיווארן, זיך אפ צו וועהרן,
און באלד האט פיצערא גיקריגן א שטאך אין
זיין האלדז אריין פון דיא בונטאוטשיקים, און
דער גובערנערה פיצערא איז אויך א גידער
גיפאלן טויט.
פון דיא בונטאוטשיקים זענען פיהר מענטשן
טויט גיפאלן, און דיא איבעריג האבן
ממש

דאס דריטע בוך דיא צווייטא און פופציגסטע דער צייט קפ

ממש אלע ווינדן גיהאט, און וויא באלד דער גובערנעדר פיצערא איז גיהארגניט גיווארין, זענן דיא בונטאווטשיקים גיגאנגן אין שטאט אריין, מיט דיא בלוטיקע שווערדן און האבן מוידע גיווען אלע שטאט לייט, אז דער טיראן פיצערא איז שוין טויט, צו וויא איז צו גיקומין מעדער וויא צווייא הונדערט מאן, וואס זענן מיט וויא אין בולט גיווען, און זענן מיט וויא ארום גיגאנגן, און האבן אלע גשריגן, דער טיראן פיצערא איז שוין טויט, און וויא האבן באלד אופ גיזעצט, דעם יוגין אלמאגרא אופ א פערד און האבן איהם ארום גיפיהרט, אין דער גאנצער שטאט, און האבן גישריגן, אט דער, איז אייער רעכטער גובערנעדר, ער, און קיין גובערנער נישט, און פיצעראים פאלאק און אויך אלע ווייזער פון ווינע גוטע פריינד האט מען גיראכאווט.

און איז גיווען דער סוף, פון אווא מענטשן, וואס האט זייער פיהל גרויסע זאכן, אין דער וועלט גיוויזן, ער האט אין זיך גיהאט זייער פיהל שלעכטן, און זייער פיהל פאלשקייט און לסוף איז ער דא ב לורנט גיווארין, פאר דעם שלעכטן, וואס ער האט גיטאהן אן דעם אומגליקליכן מלך פון פערדא אטאהלפא אויך דאס שלעכטן וואס ער האט גיטאהן, אן זיין גוטן פריינד אלמאגרא און אויך דאס שלעכטן, וואס ער האט א קענין, פיהל הונדערטער מענטשן גיטאהן, זיין מויטן גוף האבן ווינע קנעכט אריין גיטראגן, אין קלויסטער אריין, אין האבן איהם דארטן אנדער גילייגט און וויא זענן אוועק גיגאנגן, עס האט זיך קיער נישט דער וואגין איהם צו ב גראבן עס האט זיך אויך קיינער נישט אונטער גישטאנן, נעבן איהם צו בלייבן, **ב פיצעראין** האט א מאהל גיריהנט א קנעכט וועליכער האט גיהייסן **בארבעראן** דער האט זיך אוו פיהל דער וואגין, און

דא ענדיגט זיך דיא גאנצע גישיכטע פון ענדעקונג אמעריקא אלע דרייא טיילן, דורך דיא גרויסע דרייא ריזערים קאלאמבאס און קארטום **און פיצערא**, און וואס זייא האבן איטליכער ב וויין, איידיר זייא האבן דיא גייע וועלט גיפונן, און אפ גנומן.

ווען מען וואל וועלין אויס דעכינן דיא טובות וואס דיא דרייא טיילן וועלט **אזיע**, **און איראפע**, און **אפריקא**.

איז ארויס גיקומין, דורך דעם וואס דיא ריזערים האבן דיא גייע וועלט גיפונן, און האבן זיא כובש גיווען, דאס איז זייער פיהל צו דער ציילן און צו ב שרייבן, איך וועל איך דאך דער ציילן עטליכע זאכן פון דעם גוטן וואס מיר האבן פון אמעריקא, **קאווע און צוקר**, האבן מיר פון דארטן, און איך פיהל

דאס דריטע בוך דיא צווייט און פופציגסטע דער ציילונג

לעבין זייער פיהל מענטשין, נאר פון דיא קאקעריוועס, ווייל עס איז ארום זיין נאר ווייניק ארכאט, דיא קאקעריוועס, ווערן גינאט, דאס ברויט פון דיא פוליע מענטשין און אזו וויא דיא טורקישע מענטשין זענן פיעל צו דער ארכאט, זיין זאלן אנדערע תבואות ב ארכאטין, דריבער נישט זיין, אין דיא טורקישע מדינות, דאס מיינסטע, דיא קאקעריוועס, און מען רופט עס דארטן אין יענע לענדיר מאמעליגא, איך מאלאייע.

נאך האבין מיר עסין ווארג פון דיא אמעריקאנישע לענדיר דיא אינדיקיס
דאס איז א מין עוף וואס דיא גאנצן וועלט האלטן עס, פאר זייער גוט צום עסן, און דאס עוף קומט ארום פון אמעריקא אזו וויא דער גרויס גילעדרינטער מאן **החכם בוישנג** שרייבט אין זיין בוך וואס עס הייסט **נאטויער גישיכטע** (עין ד) אז דיא אמעריקא האט מען דיא אינדיקיס גיבראכט קיין **קאליקאט** (עה) און פון קאליקאט האט מען זיין גיבראכט קיין ענגילאנד, און איך קיין פראנקרייך, דער פראנצויזישער מלך קארול דער ניינטער, אז ער האט חתונה געהאט, האט מען ב איהם דעם ערשטן אינדיק געגעסן, און דאס איז גיווען, דער ערשטער אינדיק וואס מען האט אין איראפע געגעסן, עס איז גיווען, אין דעם יאהר וויא מיר ציהלן, פינף טויזענט דריי

פיהל בשמים ווארג איך זייער פיהל **פארב האלצין** דאס הייסט אזעליכע העלציר וואס מען ניצט זיין אין דיא היני פאבריקס, מען פארבט מיט זיין, דיא מאטעריעס, וואס אין דיא פאבריקס ווערן גיארבאט, מען האט איך פון אמעריקא זייער פיהל **פוטער ווארג**, אין וואס **עסין** ב לאנגט, האבין מיר פון אמעריקא **קארטאפליעס** דאס האט מען פרייר אין אונזרע לענדיר נאר נישט גיוויסט, ערשט פון אמעריקא האט מען דיא **קארטאפליעס** אהער ארויס גיבראכט און איצונד ווייסט שוין אימליכר, פון וויא, אין נאנץ איראפע ניצט מען זיין צום עסן, יא און חס ושלום ווען עס איז הונגיר אורד יקרות, זענן זיך פיהל מענטשין פון וויא מפרנס מען האט איך פון אמעריקא צו אונדז גיבראכט דיא **קאקעריוועס**, וועליכס עס האט אין אמעריקא גיהייסן מאיין פון דיא קאקעריוועס, זענן זיך זייער פיהל מענטשין מפרנס, און האטשן מיר גיטצין דאס אין אונדזער מדינה נאנץ ווייניק, ווייל השם יתברך האט אונדזער מדינה גיגעבן גוט און פעטי פעלדיר, און ב אונדז זענן גיט קיין פולע מענטשין, זיין האבן ליעב צו ארכאטין, דריבער ארכאטין דיא לויט אנדערע תבואות גינג, און גיטצין מיר דיא קאקעריוועס נאנץ ווייניק, אבער אין דיא טערקישע לענדיר,

(עד) **נאטויער גישיכטע**, דאס איז א בוך, וואס עס ב שרייבט זייער פיהל חיות און עופות, און פיש און קרייטכציר און איך פיהל אנדערע ב שעצנישין, דיא וואס מען האט דער קלערט, אימליכס מיט זיין נאטויער זינע, מעלות און ווינע חסונות, דאס ב שרייבט מען אלץ אין דעם בוך, וואס הייסט נאטויער גישיכטע.

קאליקאט דאס איז איין שטאט אין מזרח אינדיע, וואס מען רופט עס אויסט אינדיע

Vina
N.Y.

לונדון
N.Y.